

VESZPRÉMI BERNADETT

Az információs társadalom kihívásai és a közigazgatás reakciói

Debreceni Egyetem
Állam- és Jogtudományi Kar

VESZPRÉMI BERNADETT

Az információs társadalom kihívásai és a közigazgatás reakciói

EGYETEMI JEGYZET

Debreceni Egyetemi Kiadó
Debrecen University Press
2015

A kutatás a TÁMOP-4.2.4.A/2-11/1-2012-0001 azonosító számú Nemzeti Kiválóság Program – Hazai hallgatói, illetve kutatói személyi támogatást biztosító rendszer kidolgozása és működtetése konvergencia program című kiemelt projekt keretében zajlott.

A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósul meg.

Szerző

Veszprémi Bernadett

Szakmai és nyelvi lektor

Lapszászky András

Szakmai lektor

Polyák Gábor

Kézirat lezárva:

2015. január 20.

ISBN 978 963 318 484 4

© A szerző, 2015.

© Debreceni Egyetemi Kiadó Debrecen University Press,
beleértve az egyetemi hálózaton belüli elektronikus terjesztés jogát is

Kiadta a Debreceni Egyetemi Kiadó Debrecen University Press
www.dupress.hu

Felelős kiadó: Karácsony Gyöngyi
Készült a Debreceni Egyetem sokszorosítóüzemében, 2015-ben

TARTALOMJEGYZÉK

1. Bevezetés	5
2. Stratégia-alkotás uniós szinten	7
2.1. Az eEurope akciótervek	7
2.2. i2010.....	11
2.3. eGovernment akcióterv 2011-2015	12
2.4. Európa 2020	14
Önellenőrző kérdések	18
2.5. A CLBPS ajánlás e-ügyintézési szintjei	19
2.5.1. Az e-ügyintézési szintek tartalma	21
2.5.2. A CLBPS e-ügyintézési szintjeinek megvalósulása az EU tagállamokban és Magyarországon.....	28
Önellenőrző kérdések	41
2.5.3. A CLBPS e-ügyintézési szintjei megvalósításának ösztönzése	42
2.5.3.1. Ösztönzés jogi eszközökkel	44
2.5.3.1.1. Az elektronikus közzététel	44
Önellenőrző kérdések	54
2.5.3.1.2. Az elektronikus ügyindítás, elektronikus ügyintézés szabályai.....	55
Önellenőrző kérdések	66
2.5.3.1.3. Elektronikus kapcsolattartás ügyfél-hatóság, hatóság-hatóság között	67
Önellenőrző kérdések	78
2.5.3.1.4. Elektronikus iratkezelés	79
Önellenőrző kérdések	92
2.5.3.2. Pénzügyi ösztönzők	93
2.5.3.2.1. Nemzeti Fejlesztési Tervek	93
Önellenőrző kérdések	100
2.5.3.2.2. Az uniós forrásból megvalósult központi és önkormányzati projektek.....	101
Önellenőrző kérdések	120
2.6. A CLBPS e-szolgáltatásai	121
2.6.1. A CLBPS lista elemei	121

2.6.2. Az elvart elektronikus szolgáltatások alakulása az EU-ban és Magyarországon	122
2.6.3. A CLBPS vívmányainak hasznosítása	128
Önellenőrző kérdések	129
Irodalomjegyzék	130
3. Az e-szolgáltatási háttér megváltozása	139
3.1. Az e-közigazgatás és az Áe.	141
3.2. Elektronikus kapcsolattartás a Ket. hatályba lépésétől 2009-ig	141
3.3. Az e-közszolgáltatásokról szóló törvény megjelenése	143
3.4. A Ket. e-kapcsolattartási szabályai 2012 után.....	144
Önellenőrző kérdések	153
Irodalomjegyzék	154
4. Hatályos szabályozás	156
4.1. Azonosítás	156
Önellenőrző kérdések	160
4.1.1. Az e-aláírás	161
Önellenőrző kérdések	169
4.1.2. Ügyfélkapu - hivatali kapu.....	170
Önellenőrző kérdések	173
4.2. Az e-közigazgatási szolgáltatások infrastruktúrája, a keretek megteremtése	174
4.2.1. Az egyablakos ügyintézés	176
Önellenőrző kérdések	178
4.3. Kézbetűzési szolgáltatás (Posta hibrid).....	179
Önellenőrző kérdések	184
4.4. Elektronikus fizetés	185
Önellenőrző kérdések	190
4.5. Interoperabilitás	191
Önellenőrző kérdések	194
Irodalomjegyzék	195
5. Elektronikus szakrendszerek és jövőbeni irányok az e-közigazgatásban.....	198
5.1. Szakigazgatási rendszerek.....	198
5.1.1. Elektronikus építésügyi hatósági eljárás	198
5.1.2. Online ingatlan-nyilvántartás.....	202
5.1.3. Elektronikus adóügyintézés	204
5.2. Jövőbeni irányok	206
Irodalomjegyzék	209

1. Bevezetés

„Az e-közigazgatás a közigazgatás-fejlesztés azon törekvése – mint átfogó feladat –, hogy az egyre hatékonyabb feladat-végrehajtás érdekében alkalmazza az informatika által kínált legalkalmasabb megoldásokat.”¹

Az e-közigazgatás „célja a közszféra belső és külső kapcsolatainak átalakítása a modern információs és kommunikációs technológiai eszközök segítségével és az ezek révén megvalósítható tranzakciók által.”²

Ma az információs társadalom korát éljük. Az elektronikus eljárások folyamatosan utat törnek maguknak és átveszik a vezető szerepet a hagyományos, papír alapú eljárásokkal szemben. „Ma már nem az a kérdés, hogy legyen-e elektronizálás, hanem az, hogy milyen legyen, és milyen ne.”³ „Elkerülhetetlen, hogy az új erőforrást, az információt közvetítő elektronikus és kommunikációs hálózatok ne hatoljanak be az igazgatási feladatok ellátásába.”⁴

Az elektronikus kapcsolattartás szinte már az élet minden területén és szintjén megjelent. A gazdaságban már nemcsak a nagyvállalatok, hanem a kis- és középvállalkozás is használják informatikai rendszereket. Hangsúlyozni kell, hogy még számos probléma áll előttünk ezen a területen és a tényleges és teljes e-közigazgatás még nem a közeljövő reménye, mégis van létjogosultsága a témának és mindenképpen érdemes foglalkozni vele.

Mit is jelent az e-közigazgatás? Konkrét meghatározást sehol sem találunk, azonban szintjeinek definiálásával már többen próbálkoztak.

Álláspontunk szerint „az elektronikus közigazgatás nem egyenlő az egyes munkafolyamatok automatizálásával, az emberi munkaerő géppel, való felcserélésével. ... *Front* (ügyféli) és *back office* (hatósági) oldalról is értelmezhető a fogalom, azaz az ügyfél és a hivatal részére is

---

¹ <http://magyarprogram.kormany.hu/admin/download/d/2c/40000/Magyar%20kozig%20fejlesztesi%20program%202012%20A4.pdf> [2015. 01.02.]

² Ancsin László: *Az e-közigazgatás*. In: Új Magyar Közigazgatás, Budapest, 5/2012. 37.o.

³ SZITTNER Károly: *Út az elektronikus közigazgatáshoz*. In: Új Magyar Közigazgatás, Budapest, 4/2009. 5.o.

⁴ TÓZSA István: *Az elektronikus közigazgatás helyzete*. In: Új Magyar Közigazgatás, Budapest, 5/2012. 2.o.

új típusú közszolgáltatások nyújtását, vagy legalábbis az eddigi szolgáltatások új módszerekkel való elérését jelenti. *Back office*, azaz hivatali oldalról az állam központosított döntéseivel képes alárendelt szerveit az átállásra „rákényszeríteni”, anyagi ösztönzőkkel, támogatásokkal a fejlődést, a technikai infrastruktúra kiépítését elősegíteni.”⁵ Ez a tankönyv az elektronikus közigazgatás jelenlegi, magyarországi helyzetét kívánja bemutatni és az alapfogalmakat megismertetni olvasóival. Rövid kitérőt teszünk az EU infokommunikációs stratégiáira, a jelenlegi fejlesztések alapjaira. Jogi, informatikai és pénzügyi területekkel is foglalkozik a tankönyv, mivel fontosnak tartjuk a pénzügyi ösztönzők (EU-s pályázatok) ismertetését is, viszont érintőlegesen említést teszünk egy-egy területhez kapcsolódó informatikai fogalmakról is.

A jegyzet elsősorban az egyetemi jogi és közigazgatási informatikai tanulmányok segédanyagaként szolgál, felépítése is a tanulást, az anyagok elsajátítását kívánja elősegíteni. Az egyes nagyobb fejezetek elején ismertetjük a fejezet legfontosabb alapfogalmait, illetve kiemelésel élünk a szövegen belül is a fontosabb jogszabályokat, stratégiákat, jogintézményeket, szabályokat illetően. A fejezet végén önellenőrző kérdések segítenek rávilágítani az olvasottak legfontosabb részeire.

Mindemellett azonban tankönyvünket ajánljuk minden közigazgatásban dolgozónak is, hiszen a mindennapi hatósági ügyintézés már elengedhetetlen részét képezi a nyilvántartásokkal, szakrendszerekkel való munkavégzés, különböző hatóságoknak való kötelező elektronikus adatközlés, amelyek jogi alapjával ismerkedhetnek meg az érdeklődők jelen tankönyvben.

---

⁵ VESZPRÉMI Bernadett: *A közigazgatás döntései, a közigazgatási aktustan..* In: Árva Zsuzsanna – Balázs István – Barta Attila – Veszprémi Bernadett: *Közigazgatás-elmélet.* Debreceni Egyetemi Kiadó, Debrecen, 2012. 175-176.o.

2. Stratégia-alkotás uniós szinten⁶

A stratégia-alkotás a tervezést jelenti, egy-egy területen a jövőkép felvázolását, majd pedig jogi eszközök formájában intézkedések, felelősök megjelölését. Egy-egy stratégiát a tagállamok saját igényeikhez igazíthatnak, „személyre szabva” azt. Ezek a stratégiák jelentik a jogi szabályozás alapját, hiszen irányokat jelölnek ki, és ezen prioritások nagyban meghatározzák az uniós támogatáspolitikáját is.

„A kezdeti – ad hoc jellegű – egyéni kezdeményezéseken, pillanatnyi trendeken alapuló dokumentumokat folyamatosan váltották fel az egyre tudatosabb tervezés eredményeképpen megvalósuló tanulmányok ... A stratégiák kezdeti eredményességének hiánya három okra volt visszavezethető:

- a nemzetközi / uniós stratégiák adaptációjának fáziskésése,
- a benchmarkindikátorok hiánya, és
- az információs társadalom kérdésköre nem emelkedett kormányzati szintre.”⁷

*A benchmarking a világ bármely pontján működő más szervezetekkel való folyamatos összehasonlítás és összemérés folyamatát jelenti abból a célból, hogy információt nyerjünk szervezeti filozófiákról és politikákról, gyakorlatokról és mértékekről, melyek segíteni fognak bennünket szervezetünk teljesítményének javításában.*⁸

2.1. Az eEurope akciótervek – Információs társadalmat Mindenkinek!

Fogalmak:

eEurope 2002: Az EU infokommunikációs stratégiája, amelynek jel-szava: „Információs társadalmat mindenkinek!”

eEurope 2003+: a tagjelölt országok számára tartalmaz intézkedéseket az infokommunikáció terén

⁶ A fejezet a VESZPRÉMI Bernadett: *Az elektronikus közigazgatás*. In: ÁRVA – BALÁZS – BARTA – VESZPRÉMI: *Magyar Közigazgatási jog. Általános Rész. 2. kötet*, Debreceni Egyetemi Kiadó, Debrecen, 2014. felhasználásával készült.

⁷ BUDAI Balázs Benjámin: *Az e-közigazgatás elmélete*. Akadémiai Kiadó, Budapest, 2014. 207.o.

⁸ <http://www.benchmarking.hu/benchmarking/benchmarking1.html> [2015.01.19.]

eEurope 2005: akcióterv 2005-ig, a szélessáv⁹ általánossá tételére, a tartalom-fejlesztésre koncentrálnak

interoperabilitás: az egyes e-kormányzati rendszerek illeszkedése, kommunikációja, együttműködése

i2010: az eEurope akciótervek utóda, a szélessávú Internet kiterjesztését és az on-line szolgáltatások széleskörű bevezetését tűzte ki célul

Valamely terület hatályos szabályozásának kialakítását mindig megelőzi a tervezés és a végrehajtásért felelősök megnevezése. Ez így van az e-közigazgatással is. A fogalom már az 1990-es években megjelent és elkezdődött a stratégia-alkotás az egyes országokban a bevezetés ütemezésére. Az Unió egységet teremtve akcióterveket adott ki, amelyekben ajánlás jelleggel feltüntette az infokommunikáció azon szegmenseit, amelyek terén preferálná, támogatná, illetve valamilyen szinten megkövetelné az elektronikus szolgáltatások megjelenését.

A stratégia-alkotásban három nagy korszak különíthető el (re-mény, tervezés, realitás-kijózanodás időszaka), amelyekhez számtalan stratégiai dokumentum kapcsolódik. Ezek részletes taglalására ezen tankönyv keretein belül nem térünk ki, tekintettel arra, hogy az elmúlt években az uniós célkitűzéseket is jól összefoglaló munkák¹⁰ születtek, ezért csak egy-egy jelentősebb dokumentumot említünk meg, illetve bővebben szólnunk a következő éveket is meghatározó legaktuálisabb elvárásokról.

A lisszaboni stratégia új kezdeteként a gazdasági növekedésre és a munkahelyekre összpontosító partnerség beindításakor az Európai Tanács 2005. tavaszi ülészaka a tudást és az innovációt a fenntartható növekedés motorjaként jelölte meg, és amellet foglalt állást, hogy az infokommunikációs technológiáknak a közszolgáltatásokban, a kis- és középvállalkozásokban és a háztartásokban történő kiterjedt használatára alapozva kell kiépíteni a befogadó információs társadalmat.¹¹

⁹ A sávszélesség - az adott vonalon **elvileg** lehetséges legnagyobb átviteli sebesség. Szélessáv - a 64kbit/s feletti adatátvitelre képes rendszerek.

¹⁰ Lásd bővebben: VESZPRÉMI (2014/2.).

VESZPRÉMI Bernadett – CZÉKMANN Zsolt: *Az e-közigazgatás szakigazgatási alapjai*. In: Közigazgatási jog. Fejezetek szakigazgatásaink köréből. I. kötet, Complex Kiadó, Budapest, 2013. 343-385.o.

¹¹ SZITTNER Károly: *Út az elektronikus közigazgatáshoz*. In: Új Magyar Közigazgatás, Budapest, 4/2009. 1.o.

A Bizottság három prioritást javasolt az információs társadalom és a média területén folytatandó európai politika számára:

- egységes európai információs tér,
- IKT,
- befogadó Európa.

Az egységes európai információs tér vonatkozásában négy, digitális konvergenciából fakadó fő kihívást kell megválaszolni:

- sebesség,
- tartalom,
- interoperabilitás,
- biztonság (jogi, gazdasági).

Az infokommunikációs technológiák használatának terjedésével párhuzamosan növekszik a társadalomra gyakorolt hatásuk is.¹²

A „tervezés időszakában” az eEurope akciótervek emelhetők ki. Az *eEurope 2002*¹³ célja az Internet-elérés és az infokommunikációs vívmányok lakosság számára való hozzáférhetővé tétele. Ennek érdekében a legfőbb jelzők: olcsó, gyors, biztonságos. Az akcióterv által megfogalmazott eszközök: a jogi környezet megteremtésének gyorsítása, infrastruktúra és szolgáltatások támogatása, nyílt koordinációs és benchmarking módszerek alkalmazása.¹⁴

Az *eEurope 2003+* az eEurope 2002 kiegészítéseként felismerte, hogy a fejlődés gyorsítása érdekében nem elegendő a nemzeti információs stratégia-alkotás, hanem összehangolt fejlesztési politikára van szükség. A csatlakozni kívánó államok a digitális megosztottságot még inkább kiélezték és ez a dokumentum olyan intézkedéseket tartalmazott, amelyekkel az EU ezen országok információs társadalmi felzárkóztatását kívánta elősegíteni.

---

¹² Uo. 1.o.

¹³ COM (2000) 783

<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CELEX:52000DC0783:EN:HTML>
COM (2001) 140

<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CELEX:52001DC0140:EN:HTML> [2013. 05.01.]

¹⁴ www.artefaktum.hu/zskf/ZSKF_eloadas8.ppt [2013. 05.01.]

Az *eEurope 2005*¹⁵ Akcióterv az eEurope 2002-höz képest már a szélessáv általánossá tételére, a tartalom-fejlesztésre koncentrált, előtérbe helyezve a kormányzati folyamatok átszervezését, a versenyképesség növelését, a munkanélküliség csökkentését, az állampolgári részvétel erősítését, a társadalmi kohézió növekedését és az életminőség javítását a technológiai vívmányok kihasználása által. Az infokommunikáció adta lehetőségek hasznosításával a magánszektor mellett a közszektort is fejleszteni kívánja.

Az Akcióterv két egymást erősítő akciócsoporthoz alapul. Célja a tartalom-fejlesztés, mind az elektronikus közszolgáltatások, mind az elektronikus kereskedelemre kiterjedően, másrészt a szélessávú infrastruktúra kiépítése és a biztonság garantálása.

A célokhoz rendelt eszközei a szabályozás és a legjobb gyakorlatok, tapasztalatok terjesztése, megosztása, a szabályozási eszközök hatásvizsgálata, visszacsatolás, benchmarking módszerek alkalmazása, a szabályozás eredményeinek összehasonlító elemzése és a már működő szabályozások átfogó koordinálása. A szabályozás célja, hogy nemzeti és európai szinten megfelelő szabályozási keret biztosítsa az információs társadalom fejlődését (elsősorban az e-kormányzatra, e-egészségügyre és e-oktatásra koncentrálván).

Az Európai Unió tagországainak 2003. évi comói és a 2005. évi manchesteri informatikai miniszteriális konferenciája során alakították ki, majd fejlesztették tovább az egyes országok elektronikus kormányzataiban kialakított jó gyakorlatok, illetve a legjobb gyakorlatok EU-szintű gyűjtésének, koordinálásának koncepcióját. 2005 januárja óta működik a Good Practice Framework (GPF).

Az eKormányzat tekintetében speciális részterületeket határoz meg az Akcióterv, pl. az online-kormányzat, amely garantálja a minőség javulását, az elektronikus hozzáférést a közszolgáltatásokhoz és a hozzáállás megváltoztatásának lehetőségét.

Az eKormányzattal szemben elvárt (de nem feltétlenül realizált) követelmények a következők voltak:

- interoperabilitás, azaz az egyes e-kormányzati rendszereknek illeszkedniük kell egymáshoz, 2003-ra egy páneurópai e-kormányzati rendszer keretfeltételeinek kialakítása a cél,

---

¹⁵ COM (2002) 263

<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CELEX:52002DC0263:EN:HTML> [2013.05.01.]

- interaktív e-kormányzati szolgáltatások 2004-re,
- a szélessávú Internet kapcsolat biztosítása minden kormányzati és közigazgatási intézmény számára 2005-re,
- a közbeszerzések elektronikus intézése 2005-re,
- Nyilvános Internet elérési pontok kialakítása, mely az állami és a magánszféra szoros együttműködése révén valósulhat meg,
- tartalomszolgáltatások Európa kulturális és turisztikai népszerűsítésére.

2.2. i2010 – Európai Információs Társadalom a növekedésért és foglalkoztatásért

2005-ben sor került a stratégiai célkitűzések megvalósulásának értékelésére, és a hangsúly áthelyeződött a növekedésre és a foglalkoztatottságra. Ezzel a tudásalapú társadalom-gazdaság kiépítése, mintha alárendelt szerepbe kényszerült volna. Az *Európai Információs Társadalom a növekedésért és foglalkoztatásért programot*¹⁶ (i2010 stratégia) a szélessávú Internet kiterjesztését és az on-line szolgáltatások széleskörű bevezetését tűzte ki célul, például az e-business, e-kormányzat, e-learning, e-health vagy az e-aláírás terén. Az i2010 az eEurope 2005 utódjának, folytatásának is tekinthető, de eltérő célkitűzései miatt már egyértelműen nem az eEurope programcsalád része.

Az i2010 felismerése, hogy a fenntartható növekedés a tudás és az innováció függvénye, ehhez pedig elengedhetetlen az információs és kommunikációs technológiák alkalmazása a közszolgáltatásokban, a kis- és középvállalkozásoknál és a háztartásokban egyaránt, vagyis ki kell építeni a „befogadó” információs társadalmat.¹⁷

¹⁶ http://europa.eu.int/information_society/activities/egovernment_research/doc/highlights/egov_action_plan_en.pdf [2013. 05.01.]

¹⁷ JUHÁSZ Lilla: *Az Európai Unió információs stratégiája*. In: Az információs társadalom. Az elmélettől a politikai gyakorlatig. szerk.: Pintér Róbert, Gondolat - Új Mandátum, Bp., 2007. 140.o.
<http://mek.oszk.hu/05400/05433/05433.pdf> [2013.05.01.]

Az i2010 prioritásai a következők:

- egy Egységes Európai Információs Tér létrehozása,
  - Előfeltétele: a sebesség, biztonság, tartalomszolgáltatás, interoperabilitás.
  - Cél: az állampolgári részvétel és a demokratikus döntéshozatal erősítése, elektronikus szolgáltatások, e-ügyintézés minél szélesebb körű elérhetővé tétele, az eddigi stratégiák, irányelvek felülvizsgálata, új joganyag megalkotása.
- az információ- és kommunikációtechnológiai kutatás-fejlesztésre irányuló beruházások növelése, innováció ösztönzése,
- befogadó európai információs társadalom létrehozása (a megbízható, biztonságos e-szolgáltatásokhoz való egyenlő hozzáférés, a digitális szakadékok felszámolása),
- hatékonyság, eredményesség, átláthatóság növelése a közigazgatásban,
- közbeszerzések teljes körű elektronizálása.¹⁸

2.3. eGovernment akcióterv 2011-2015 – az intelligens, fenntartható és innovatív kormányzat szolgálatában

Az i2010-zel párhuzamosan fogadta el a Bizottság a második eGovernment cselekvési tervét.¹⁹ A cselekvési terv célja annak elérése, hogy a nemzeti és uniós politikai intézkedések a lehető legnagyobb mértékben kiegészítsék egymást. Célja ezenkívül a hagyományos e-kormányzatról való átállás támogatása olyan új, nyílt, rugalmas és együttműködésen alapuló akadálymentes e-kormányzati szolgáltatásokra, amelyek helyi, regionális, nemzeti és európai szinten segítenek bevonnani a lakosságot és a vállalkozásokat a politika alakításába; illetve a lakosoknak és a vállalkozásoknak származási helyüktől függetlenül nyújtandó, határokon átnyúló e-kormányzati szolgáltatások fejlesztési előfeltételeinek megteremtése (pl. interoperabilitás, e-aláírás, e-

---

¹⁸ VESZPRÉMI (2014/2.) 208.o.

¹⁹

http://www.etudasportal.gov.hu/download/attachments/17793039/EU_ekormanyzati+akcio+terv_2011-2015.pdf [2014. 12.11.]

személyazonosítás).²⁰ Tervei között szerepel, hogy 2015-ig a vállalkozások 80 %-a képes legyen igénybe venni e-kormányzati szolgáltatásokat.

Kiemelt céljai:

- a felhasználók bevonása a társadalomban való proaktív részvételre²¹,
  - o a felhasználók igényei szerinti kialakított inkluzív szolgáltatások,
  - o a szolgáltatások együttműködésen alapuló kialakítása,
  - o a közérdekű adatok további felhasználása,
  - o az átláthatóság javítása,
  - o a lakosság és a vállalkozások bevonása a politikaformálási folyamatokba,
- belső piac,
  - o akadálymentes szolgáltatások vállalkozások részére,
  - o személyes mobilitás,
  - o határon átnyúló szolgáltatások megvalósítása,
- a kormányzatok és közigazgatási rendszerek hatékonysága és eredményessége,
  - o a szervezeti folyamatok javítása,
  - o az adminisztratív terhek csökkentése,
  - o zöld kormányzat,
- az e-kormányzati szolgáltatások kifejlesztésének előfeltételei,
  - o nyílt specifikációk és interoperabilitás,
  - o kulcsfeltételek (e-alírási irányelv felülvizsgálata, határozat elfogadása e-személyazonosítás és e-hitelesítés EU-szerte való, online hitelesítési szolgáltatáson alapuló kölcsönös elismeréséről, eD megoldások),²²
  - o innováció az e-kormányzatban.

---

²⁰

<http://webcache.googleusercontent.com/search?q=cache:CJRto0FluGcJ:www.etudasportal.gov.hu/display/strategiaianyagok/The%2BEuropean%2BeGovernment%2BAction%2BPlan%2B2011-2015+&cd=2&hl=hu&ct=clnk&gl=hu> [2014. 12.11.]

²¹ Az e-kormányzati szolgáltatások használhatóságát és hozzáférhetőségét a több csatornán keresztüli elérhetőséggel is fokozni kell.

²² A cél egy eID kölcsönös elismerését lehetővé tevő páneurópai keretrendszer létrehozása.

2.4. Európa 2020

Az *Európa 2020*²³ az EU új növekedési stratégiája. Célja, hogy megteremtse azokat a feltételeket, amelyek egy versenyképesebb és magasabb foglalkoztatási aránnyal rendelkező gazdaság létrehozásához szükségesek, egységes (elektronikus) piac tér megvalósítását tűzte ki. Elsősorban a foglalkoztatással, kutatással, oktatással, a szegénység csökkentésével és az éghajlatváltozással/energiaüggyel foglalkozik. Ezen célkitűzések mentén minden tagállam saját célokat is meghatároz. Kiemelt kezdeményezései közé tartozik:

- az európai digitális menetrend,
- az innovatív Unió létrehozása,
- az új készségek és munkahelyek menetrendje is,
- 2015-ig legyenek online hozzáférhetőek olyan határokon átnyúló alapvető közszolgáltatások, amelyek lehetővé teszik, hogy a vállalkozók származási helyüktől függetlenül Európa bármely országában vállalkozást hozhassanak létre és üzemeltethessenek, illetve bármely uniós polgár bármely európai uniós tagállamban tanulhasson, munkát vállalhasson, lakhasson és nyugdíjba vonulhasson.
- 2015-ig az uniós lakosság 50 %-a vegyen igénybe e-kormányzati szolgáltatásokat.

Hazánkban a legaktuálisabb, infokommunikációs igényeket feldolgozó és arra reflektáló stratégiák a Digitális Megújulás Cselekvési Terv és a Nemzeti Infokommunikációs Stratégia. Mindkét dokumentum alapvető célja, hogy – felismerve ebben a válságos időszakban az infokommunikáció jelentőségét és a benne rejlő lehetőségeket – a meglévő informatikai infrastruktúrát továbbfejlessze és egy modern közgazdasági informatikát teremtsen meg.

Az Európa 2020-ra és az ahhoz kapcsolódó Európai Digitális Menetrend stratégiára reagál hazánk *Digitális Megújulás Cselekvési Terve*, amely helyzetértékelést és jövőképet egyaránt tartalmaz. A hangsúlyt a teljes szélessávú lefedettségre, a biztonságra és a digitális készségek fejlesztésére helyezi. Elismeri, hogy az infokommunikáció adta

---

²³ COM (2010) 2020

<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=COM:2010:2020:FIN:HU:PDF>
[2013. 05.01.]

lehetőségek és azok kihasználása jelenthetik a kitörést a válságból. Prioritásai:

- az állampolgárok esélyegyenlőségének biztosítása,
- a vállalkozások versenyképességének növelése,
- a modern közigazgatási informatika megteremtése,
- az informatikai infrastruktúra fejlesztése.

Konkrét célkitűzései között szerepelnek a következő, az e-közigazgatás szempontjából releváns területek:

- digitális készségek fejlesztése,
- digitális átállás,
- a papír alapú levelezés csökkentése a közigazgatásban,
- hatékony, biztonságos és szolgáltató állam,
- az államba vetett bizalom helyreállítása,
- a közigazgatás információs rendszereinek biztonsága,
- teljes, korszerű, szélessávú lefedettség,
- Nemzeti Közigazgatási Kommunikációs Infrastruktúra Program,
- felhasználóbarát, egyszerű, az igényekhez igazodó e-közigazgatási szolgáltatások (pilot projektek).²⁴

A *Nemzeti Infokommunikációs Stratégia* a 2014-2020-as új uniós tervezési távval (EU2020) megegyezően tartalmaz tervek, intézkedéseket a digitális állam, gazdaság, infrastruktúra, kompetenciák, és horizontálisan az e-befogadás, biztonság és K+F+I tekintetében.

A tervek szerint 2016-ra teljes körűen kiépül a Nemzeti Távközlési Gerinchálózat. A 2016-ra létrehozandó egységes kormányzati IT-háttérnek köszönhetően 2018-ra lehetővé válhat, hogy az állampolgárok és a vállalkozások minden közigazgatási ügyüket teljes egészében elektronikusan intézhessék.²⁵

2014. márciusában a Kormány elfogadta a *Digitális Nemzet Fejlesztési Programot*²⁶, amely az infokommunikációs szolgáltatások és

---

²⁴ A hazai infokommunikációs stratégiák tekintetében lásd bővebben: VESZPRÉMI – CZÉKMANN 356-362.o.

²⁵ http://www.infoter.eu/attachment/0027/26845_nemzeti_infokommunikacios_strategia_2014-2020.pdf [2014. 08.15.]

²⁶ A Digitális Nemzet Fejlesztési Programról szóló 1162/2014. (III.25.) Kormány határozat.

eszközök hozzáférhetőségének további elterjesztését, 2018-ra Magyarország teljes területén a 30 Mbps sávszélességű internetelérés biztosítását célozza, ezért ennek érdekében a Miniszterelnökséget vezető minisztert bízza meg a Digitális Nemzet Fejlesztési Program végrehajtásának irányításával és a nemzeti fejlesztési minisztert a koordinációval.

A Kormány az állam által az állampolgárok számára nyújtandó elektronikus közigazgatási szolgáltatások minél szélesebb körben történő elérhetővé tétele, a vállalkozások számára nyújtandó közigazgatási szolgáltatások 2020-ig történő teljes körű elektronizálása, valamint e szolgáltatások igénybevétele tekintetében az elektronikus forma kötelezővé tétele érdekében az állami infokommunikációs rendszeremlekre építve, az egységes logikai és műszaki platformon kialakítható elektronikus ügyintézési szolgáltatások széleskörű elterjesztését lehetővé tevő elektronikus közigazgatási keretrendszer kialakítását látja szükségesnek, ezért ennek kidolgozására a belügyminisztert jelöli ki a Miniszterelnökséget vezető miniszter bevonásával.

Az elektronikusan intézhető ügyintézési szolgáltatások kiterjesztésének ütemezése előkészítésének határideje 2015. február 28.²⁷

2011-ben megszületett a Magyar Zoltán nevével „fémjelzett” átfogó közszolgálati reformprogram, a közigazgatás középtávú működési kereteit meghatározó stratégiai dokumentumként, amelynek fő célkitűzése a hatékonyság növelése a közigazgatásban és közszolgálatban. Főbb beavatkozási területei: a szervezet, feladat, eljárás és személyzet. A Program folytatásaként, az eddig elért eredmények és további feladatok bemutatásaként 2012-ben a Kormány meghirdette a **Magyar Program 12.0**-át. A dokumentum az eddigi tapasztalatok összegzését, a megvalósult fejlesztéseket, valamint a további feladatok ismertetését tartalmazza.²⁸

A Program az e-közigazgatást nem önálló beavatkozási területnek, hanem a közigazgatás működtetés és fejlesztés eszközrendszerének,

---

http://njt.hu/cgi_bin/njt_doc.cgi?docid=168305.261780 [2015. 01.02.]

²⁷ A „Digitális Nemzet Fejlesztési Program” megvalósításáról szóló 1631/2014. (XI.6.) Kormány határozat.

http://njt.hu/cgi_bin/njt_doc.cgi?docid=172387.275675 [2015. 01.02.]

²⁸ VESZPRÉMI Bernadett: *A közigazgatás személyzete, a közszolgálat szabályozási rendszerei és a hatályos magyar szabályozás jellemzői*. In: ÁRVA – BALÁZS – BARTA – VESZPRÉMI: Magyar Közigazgatási Jog. Általános Rész. 1. kötet, Debreceni Egyetemi Kiadó, Debrecen, 2014. 288.o.

a feladat-végrehajtás hatékonyság szempontjából kiemelten fejleszhető módjának tartja.

Az e-közigazgatás terén a következő témakörök fejlesztését célozza:

- informatika a közigazgatás tényleges felügyelete alatt,
- informatikai és információbiztonság,
  - o biztonságos elektronikus összeköttetés (Nemzetbiztonsági Szakszolgálat),
  - o Informatikai Biztonsági Irányítási Rendszer,
  - o Központosított Kormányzati Informatikai Rendszer,
- informatika az iratfelhő-konzolidációban,
  - o egységes iratkezelés,
  - o kormányzati tanúsítvány-szolgáltató,
  - o elektronikus levéltár,
- informatika a nyilvántartások kezelésében,
- informatika az ügyintézésben,
  - o ingyenes Nemzeti Jogszabálytár,
  - o integrált ügyfélszolgálatok interoperabilis informatikai infrastruktúrájának kialakítása,
- informatika általi szolgáltatás-hozzáférés,
  - o teljes körű ügyfélazonosítás,
  - o azonosítók közötti átjárhatóságot biztosító összerendelési szolgáltatások, rendelkezési nyilvántartás-szolgáltatás kialakítása,
  - o Nemzeti Egységes Kártyarendszer,
- informatika a közigazgatás-irányításban,
  - o elektronikus kormányiroda,
  - o önkormányzati ASP központ (Application Service Provider – lásd bővebben a könyv későbbi fejezeteiben) felállítása,
- informatika a közigazgatási kommunikációban és tájékozódásban.

Önellenőrző kérdések

1. Melyek az eKormányzattal szemben elvárt követelmények az eEurope 2005-ben?
2. Melyek az i2010 célkitűzései?
3. Melyek a Nemzeti Infokommunikációs Stratégia pillérei?
4. Mi a célja a Digitális Nemzet Fejlesztési Programnak?
5. Soroljon fel célkitűzéseket a Magyar Program 12.0. e-közigazgatás kiterjesztésére irányuló részéből!

2.5. A CLBPS ajánlás e-ügyintézési szintjei

Fogalmak:

Interakció: egyirányú a kapcsolat, de az űrlapok, nyomtatványok már elektronikusan is elérhetők és letölthetők

Tranzakció: már az elektronikus ügyindítás, azaz a kérelemnek hatósághoz történő online továbbítása is lehetséges, megjelenik az interaktivitás, ügyfél és hatóság között, lehetőség van hitelesítésre.

Integráció: a teljes elektronikus ügyintézés magában foglalja az ügyindítástól a döntéshozatalig, beleértve az elektronikus fizetést is.

Proaktivitás: folyamatos kapcsolat, kommunikáció ügyfél-hatóság között, az ügyfél tájékoztatása az ügye állásáról, okmányai lejártáról.

Perszonalizáció: személyre / testreszabás, lehetővé tesz bizonyos automatizálást, egyéni paraméterezést, elősegítve az ügyfélbarát, szolgáltató jelleg térnyerését.

Intelligens űrlap: informatikai programozás által, a jogi feltételeket beépítve a kérelem benyújtásához szükséges adatok megadását követően a kérelmet a hatáskörrel és illetékességgel rendelkező hatóság számára továbbítja.

Elektronikus időpontfoglalás: ügyfél elektronikus úton választhatja ki a hatóság előtti személyes megjelenésének időpontját. Megadható paraméterek: az eljárás típusa, a kérelem benyújtásának (személyesen) kívánt időpontja, az ügyfél adatai.

Személyes adat: az érintettel kapcsolatba hozható adat – különösen az érintett neve, azonosító jele, valamint egy vagy több fizikai, fiziológiai, mentális, gazdasági, kulturális vagy szociális azonosságára jellemző ismeret –, valamint az adatból levonható, az érintettre vonatkozó következtetés.

Közérdekű adat: az állami vagy helyi önkormányzati feladatot, valamint jogszabályban meghatározott egyéb közfeladatot ellátó szerv vagy

személy kezelésében lévő és tevékenységére vonatkozó vagy közfeladatának ellátásával összefüggésben keletkezett, a személyes adat fogalma alá nem eső, bármilyen módon vagy formában rögzített információ vagy ismeret, függetlenül kezelésének módjától, önálló vagy gyűjteményes jellegétől, így különösen a hatáskörre, illetékességre, szervezeti felépítésre, szakmai tevékenységre, annak eredményességére is kiterjedő értékelésére, a birtokolt adatfajtákra és a működést szabályozó jogszabályokra, valamint a gazdálkodásra, a megkötött szerződésekre vonatkozó adat.

Közérdekből nyilvános adat: a közérdekű adat fogalma alá nem tartozó minden olyan adat, amelynek nyilvánosságra hozatalát, megismerhetőségét vagy hozzáférhetővé tételét törvény közérdekből elrendeli.

CLBPS: Common List of Basic Public Services, az alapvető közszolgáltatások közösségi listája (12+8-as lista) mellett az e-ügyintézés szintjeinek meghatározása is itt található.

A **CLBPS** (Common List of Basic Public Services)²⁹ az eEurope 2005 akcióterv részét képezi, mégis érdemes külön alfejezet keretében szólni róla néhány szót. Kettős célt fogalmazott meg. Egyrészt meghatározta az elektronikus ügyintézés fejlődési szakaszait, szintjeit, másrészt kötelezettségeket határoz meg az állampolgároknak, illetve az üzleti élet szereplőinek elektronikusan nyújtandó közszolgáltatások körére vonatkozóan, összeállítva egy listát (12+8) azon közszolgáltatásokról, amelyek elektronizálását preferálja és elvárja.

Az e-ügyintézés szintjei az ajánlás szerint:

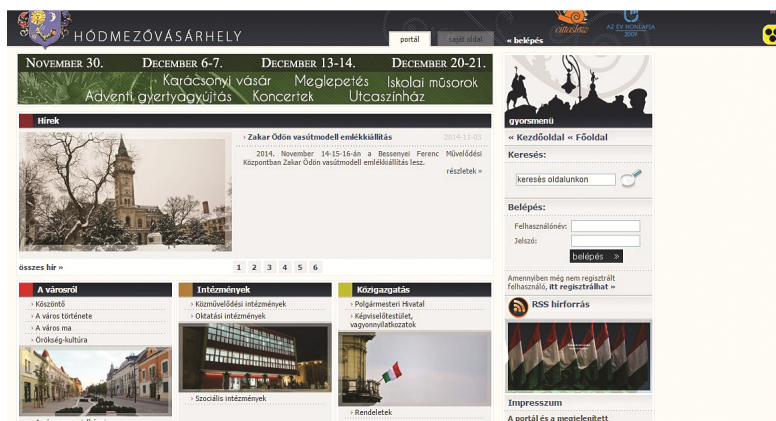
- információ / hozzáférés,
- interakció,
- kétirányú interaktivitás / tranzakció,
- teljes e-ügyintézés / integráció.

---

²⁹ Common List of Basic Public Services, az eEurope 2005 akcióterv része. COM (2002) 263
<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CELEX:52002DC0263:EN:HTML> [2014. 08.20.]

2.5.1. Az e-ügyintézési szintek tartalma

Az első szint az elektronikus információnyújtás (információ, hozzáférés) szintje, amely bizonyos közérdekű adatok honlapokon történő közzétételét írja elő. Ez portál létrehozását, az adott hatóság legfontosabb jellemzőinek (szervezeti felépítés, elérhetőségek) feltüntetését, a hatósági ügyek felsorolását, rövid ismertetését jelenti.

1. számú kép: A CLBPS ajánlás 1. szintje (honlapok megléte)³⁰

Az interakció szintjén még mindig egyirányú a kapcsolat, de az űrlapok, nyomtatványok már elektronikusán is elérhetők és letölthetők. Ez érthető több viszonylatban is (G2B, G2C, G2G).

³⁰ Forrás: www.hodmezovasarhely.hu

Általános Közzétételi Lista

1. Szervezeti, személyzeti adatok

1.1. Kapcsolat, szervezet, vezetők

I. Elérhetőségi adatok

II. A szervezeti struktúra

III. A szerv vezetői

1.2. A felügyelt költségvetési szervek

I. A szerv irányítása, felügyelete vagy ellenőrzése alatt álló, vagy alárendeltségében működő más közfeladatot ellátó szerv

1.3. Gazdálkodó szervezetek

I. A szerv tulajdonában álló vagy részvételével működő gazdálkodó szervezetek

1.4. Közalapítványok

I. A szerv által alapított közalapítványok

1.5. Lapok

I. Lapok

1.6. Felettes, felügyeleti, törvényességi ellenőrzést vagy felügyeletet gyakorló szerv

I. Felettes, felügyeleti, törvényességi ellenőrzést vagy felügyeletet gyakorló szerv

1.7. Kölségvetési szervek

2. számú kép: A CLBPS ajánlás 1. szintje (közérdekű információk)³¹

Rendszeres szociális segély kérelem

Online beadható űrlapok | Ügytípushoz kötött időpont egyeztetés | Kérdés az ügyintézőhöz

Kategória: Szociális ügyek

Kérelem aktív koriak ellátásának megállapításához

Az ügy megnevezése
Aktív koriak ellátása, rendszeres szociális segély (RSZS)

Illetékes ügyintéző
Godács Mihályné, dr. Vincze Kata, Szabóné Laczkó Judit
Hódmezővásárhely, Kossuth tér 1, fsz. 4-5.
Teli: 62/330-102, 330-100/275
Fax: 62/330-192
E-mail: neppolet@hodmezovasarhely.hu; godacsne@hodmezovasarhely.hu; vinczekata@hodmezovasarhely.hu; szabonel@hodmezovasarhely.hu

Ügyintézés helye
Hódmezővásárhely Megyei Jogú Város Polgármesteri Hivatala
Lakosságszolgálati Iroda, Néppolitikai Csoport
Hódmezővásárhely, Kossuth tér 1.

Ügyfelfogadási rend

Hétfő:	7.30-17.00 óráig
Kedd:	7.30-16.00 óráig
Szerda:	7.30-12.00 óráig
Csütörtök:	7.30-16.00 óráig
Péntek:	7.30-12.00 óráig

3. számú kép: A CLBPS ajánlás 2. szintje (ügyleírások, tájékoztatók, formanyomtatványok)³²³¹ Forrás: www.hajduszoboszlo.eu³² Forrás: www.hodmezovasarhely.hu

Sajnos Magyarországon (legalábbis helyi szinten) még az első két szint (honlapok létrehozása, tartalommal feltöltése, nyomtatványok, ügyleírások, tájékoztatók elérhetővé tétele) megvalósítása is gondot okoz és a harmadik (tranzakció), negyedik szintről (integráció) nem is igazán beszélhetünk. Ezekre vonatkozóan csak szigetyszerű alkalmazásokat találni.

Talán a második és harmadik szint közé tehetjük az **elektronikus időpontfoglalást**, amikor a gyorsaság érdekében az ügyfél elektronikus úton választhatja ki a hatóság előtti személyes megjelenésének időpontját. Megadható paraméterek: az eljárás típusa, a kérelem benyújtásának (személyesen) kívánt időpontja, az ügyfél adatai. Ez még nem „igazi” elektronikus ügyintézés, hiszen csak az első lépés történik elektronikusan, minden további hagyományos úton³³. Célja a papír alapú ügyintézés felgyorsítása, a sorban állás elkerülése. A Ket. az időpontfoglalásnál is valamennyi kapcsolattartási forma igénybevételére lehetőséget biztosít és nem követel ügyfélkapus azonosítást.

Ügyintézés > Időpontfoglalás okmányirodába / kormányablakba >

Időpontfoglalás

Üi Segítség, kapcsolat

[Okmányirodai változások 2013-tól](#)

[Általános tájékoztató az internetes okmányiroda működéséről!](#)

További segítség: [Ügyfelvonal](#):

E-mail: 1818@1818.hu

24 órás telefonos segítség: [1818](tel:1818)

Külföldről: +36 (1) 550-1858

Üi Értékelje a cikket!

1 2 3 4 5

rossz jó

okmányiroda / kormányablak kiválasztásával

Ebben az esetben először kiválaszthatja, hogy ügyét melyik okmányirodában / kormányablakban szeretné intézni, ezután kiválaszthatja ügyét. Kezdje meg az időpontfoglalást!

ügy kiválasztásával

Ebben az esetben először kiválaszthatja, hogy milyen ügyben szeretne időpontot foglalni. Ha ezt kiválasztotta, választhat okmányirodát / kormányablakot. Kezdje meg az időpontfoglalást!

okmányiroda / kormányablak és ügy kiválasztásával

Ezt a lehetőséget akkor válassza, ha pontosan tudja, hogy milyen ügyet melyik okmányirodában / kormányablakban szeretné elintéztetni. Felhívjuk figyelmét, hogy nem minden okmányirodában lehet minden ügyre időpontot foglalni!

4. számú kép: Elektronikus időpontfoglalás³⁴

³³ Kifejezetten akkor, ha a személyes megjelenés az eljárás során kötelező.

³⁴ Forrás: www.magyarorszag.hu

A harmadik szinten már az elektronikus ügyindítás (tranzakció), a kérelem hatósághoz történő online továbbítása is adott. Ennek előfeltétele meghatározott, speciális informatikai eszközök megléte, útvonal kiépítése, a biztonság garantálása. Itt már megjelenik az interaktivitás, ügyfél és hatóság között, lehetőség van hitelesítésre. Az e-fizetést ez a rendszer még nem teszi lehetővé, az ügyfél egyszeri megjelenése itt továbbra is szükséges.

KÉRELEM A RENDSZERES SZOCIÁLIS SEGÉLY MEGÁLLAPÍTÁSÁRA

I. Személyi adatok:

1. A kérelmező személyére vonatkozó személyi adatok:

Neve:

Születési neve:

Születési hely:

Születési idő:

Anyja neve:

Lakóhely:

Ország:

Irányítószám:

Település:

Községi neve:

Községi típusa:

Házszám:

Épület:

Lépcsőház:

Emelet:

Ajtó:

Tartózkodási hely:
Cím:

5. számú kép: A CLBPS ajánlás 3. szintje (elektronikus ügyindítás)³⁵

A negyedik szint a teljes elektronikus ügyintézés magában foglalja az ügyindítástól a döntéshozatalig, beleértve az elektronikus fizetést is (integráció). A teljes ügymenet elektronizált, beleértve az illetékek lerovását is. Itt a rendszerek interoperabilitása is megvalósul, amely elvezet minket az egyablakos ügyintézéshez. Erre az országban pár szigetszerű alkalmazás született (uniós támogatással), de a központi rendszerek teljes összekapcsolásáról még ma sem beszélhetünk. A G2G kapcsolati szférában szükség van a politikai kultúra, az eljárási rend és a felelősségi rendszer teljes újragondolására és átalakítására, valamint a személyi állomány képzésére, és munkarendjének megváltoztatására.

³⁵ Forrás: www.hodmezovasarhely.hu

Megnevezés	ETDR azonos.	Kérelmező neve	Teljesítés	Helyrajzi csom.	Eljárás típus	Állapot
lakás. emp.			Debrecen		Építési engedélynyomtatás eljárás (Államra)	Ügyintézés alatt
Típus	Állapot	Létrehozás ideje	Befejezés ideje	Küldő	Címzett	
Szakhatóság megkeresés	kérés elküldve	2014.09.10. 9:45:46	2014.09.15. 12:50:14	Debrecen Megyei Jogi Város Önkormányzat Jegyzője	Hajdú-Bihar Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság,	
Szakhatóság megbeszélés	Befejeze	2014.09.10. 9:45:46	2014.09.15. 12:50:14	Debrecen Megyei Jogi Város Önkormányzat Jegyzője	Hajdú-Bihar Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság,	
Hiánypótlás	elküldve	2014.08.26. 15:10:18	2014.08.28. 14:53:27	Debrecen Megyei Jogi Város Önkormányzat Jegyzője	Debrecen Megyei Jogi Város Önkormányzat Jegyzője,	
Hiánypótlás	Befejeze	2014.08.03. 13:31:10	2014.08.03. 13:37:15	Debrecen Megyei Jogi Város Önkormányzat Jegyzője	Debrecen Megyei Jogi Város Önkormányzat Jegyzője	
Hiánypótlás felküldés	Befejeze	2014.08.26. 15:10:18	2014.08.28. 14:53:27	Debrecen Megyei Jogi Város Önkormányzat Jegyzője	Debrecen Megyei Jogi Város Önkormányzat Jegyzője	
Ügyfélértesítés	befejeze	2014.08.13. 12:20:54	2014.08.19. 12:40:57	Debrecen Megyei Jogi Város Önkormányzat Jegyzője	Debrecen Megyei Jogi Város Önkormányzat Jegyzője	

6. számú kép: A CLBPS ajánlás 4. szintje (elektronikus ügyintézés)³⁶

Ha a CLBPS szintjeinek meglétét a közigazgatás egyes alrendszerében külön-külön vizsgáljuk, akkor azt láthatjuk, hogy míg az államigazgatásban az első két szint általánosnak mondható és már számos ügyben van lehetőség elektronikus ügyintézésre (3. szint)³⁷, addig az önkormányzati alrendszerben sajnos a harmadik szint megvalósulása is kivételesnek mondható. Érdekességként említhető, hogy a Központi Statisztikai Hivatal éves jelentéseiben a közigazgatás IKT szempontú vizsgálatánál az EU szintjeit veszi alapul, azonban az információszerzés és az űrlapok letöltése mellett a kitöltött űrlapok beküldését tekinti a legfelső szintnek.³⁸

2009-ben a GKINET – T-Home – T-Mobile jelentése még arról számolt be, hogy Győr-Moson-Sopron után Hajdú-Bihar és Csongrád megye jár élen az e-szolgáltatások terén.³⁹ A TÖOSZ-TÁRKI kutatása

³⁶ Forrás: www.etdr.gov.hu

³⁷ Lásd bővebben: www.magyarorszag.hu kormányzati honlapról elérhető elektronikus szolgáltatások.

³⁸ *IKT eszközök és használatuk 2011. 7.o. Központi Statisztikai Hivatal 2012. december.* <http://www.ksh.hu/docs/hun/xftp/idoszaki/ikt/ikt11.pdf> [2014. 08.20.]
Infokommunikációs (IKT) eszközök és használatuk a háztartásokban és a vállalati (üzleti) szektorban, 2012. <http://www.ksh.hu/docs/hun/xftp/idoszaki/ikt/ikt12.pdf> [2014. 08.20.]

³⁹ *Jelentés az internetgazdaságról. Épülnek az e-önkormányzatok.* eNET, 2009. www.enet.hu/hirek/epulnek-az-e-onkormanyzatok/?lang=hu [2014. 08.21.]

szerint ugyanebben az évben a települések 48%-ának volt honlapja⁴⁰, míg a KSH szerint 2011-ben az önkormányzatok 56%-a volt elérhető a világhálón.⁴¹

A Korrupciókutató Központ Budapest 2014-ben két indexet vizsgált felmérésében⁴². A nyitottsági index az adatokhoz való hozzáférhetőséget és azok átláthatóságát, míg a törvényiszteleti index a kötelezően közzéteendő adatok közzétételét vette górcső alá. A legnyitottabb önkormányzat Sopron lett, a legtörvényiszteletőbb pedig holtversenyben Budapest XXIII. kerület, Kaba, Mezőberény, Pilisvörösvár, Sopron, Zalaegerszeg. A kutatás eredményeképpen egy önkormányzati honlap fejlettségére ható tényezők a következők: a térségi elhelyezkedés, pénzügyi háttér, a lakosság létszáma, összetétele és az önkormányzat mérete. Ennek ellenére az átláthatóság és az információk közzététele tekintetében gyakran a kisebb önkormányzatok megelőzik még a megyei jogú városokat is.

A CLBPS szintjeinek hazai megvalósulásával később foglalkozunk, most lássuk a CLBPS-hez kapcsolódó legújabb „szinteket”, fogalmakat.

Az utóbbi időben megjelent az ötödik szint, a **perszonalizáció** (személyre / testreszabás), ami lehetővé tesz bizonyos automatizálást, egyéni paraméterezést, elősegítve az ügyfélbarát, szolgáltató jelleg térnyerését. Erre akkor van lehetőség, ha az első regisztráció alkalmával a közigazgatási szerv az ügyfélkapus regisztrációhoz képest többletadatok megadását kéri, vagy ha az adott szervnek rendelkezésére állnak más forrásból az ügyfél adatai, és az ügyintézését megkönnyítendő és meggyorsítandó, azokat a rendszer már eleve beteszi az e-úrlapba. A perszonalizáció megjelenéseként fogható fel az **intelligens úrlap**, amely informatikai programozás által, a jogi feltételeket beépítve a kérelem benyújtásához szükséges adatok megadását követően a kérelmet a hatáskörrel és illetékességgel rendelkező hatóság számára továbbítja.⁴³

⁴⁰ *A magyarországi önkormányzatok honlapjainak értékelése 2004-2009. TÖOSZ-TÁRKI, 2009.* <http://www.slideshare.net/kimberlite/nkormnyzati-honlapok-rtkelse> [2014. 08.21.]

⁴¹ *IKT eszközök és használatuk 2011. 7.o. Központi Statisztikai Hivatal 2012. december.* <http://www.ksh.hu/docs/hun/xftp/idoszaki/ikt/ikt11.pdf> [2014. 08.20.]

⁴² *Törvényiszteletők-e a magyar önkormányzatok?* Korrupciókutató Központ Budapest, 2014. <http://www.crcb.eu/?p=635> [2014. 08.21.] A felmérésben 23 fővárosi kerület, a 23 megyei jogú és további 322 város vett részt.

⁴³ VESZPRÉMI Bernadett: *A tájékoztatási kötelezettség megjelenése, különös tekintettel az önkormányzati honlapok felépítésével kapcsolatos jogi elvárásokra.* In: Infokommunikáció és Jog, Pécs, 3/2014., 111.o.

Az intelligens űrlap az EKOP 2.1.3. Belső piaci szolgáltatásokról szóló irányelv végrehajtása című kiemelt projektben (továbbiakban: SZIR projekt) jelent meg elvárásként az Intelligens Tájékoztató és Űrlaptár Rendszer részeként.

Szintén a CLBPS-hez köthető többlétszolgáltatás a **proaktivitás**⁴⁴, azaz a folyamatos kapcsolat, kommunikáció ügyfél-hatóság között, tájékoztatás az ügye állásáról, okmányai lejártáról.⁴⁵

Ilyen proaktív szolgáltatás a Közigazgatási és Elektronikus Közszolgáltatások Központi Hivatalának (továbbiakban: KEK KH) az ügyfélkapun belül elérhető, igény szerinti tájékoztatása okmányaink lejártáról, emailen keresztül az érvényességi idő lejártá előtt két hónappal (ítélvél esetén hat hónappal), majd egy hónappal és végül a lejárta napján.

Lasse Berntzen és Morten Goodwin Olsen szerint a **technológiai és szervezeti komplexitás szintjei** hatékonyságuk szerint a következők:

- katalógus (online jelenlét),
- tranzakció (szolgáltatások, formanyomtatványok online elérése)⁴⁶,
- vertikális integráció (a helyi rendszerek magasabb szintű rendszerekbe integrálása),
- horizontális integráció (interoperabilitás, rendszerek összekapcsolódása, egyablakos ügyintézés).⁴⁷

⁴⁴ European Commission DG: *Information Society, Web-based Benchmark on electronic Public Services 7th Measurement Methodology report 2.0. B1831 Diegem, Belgium (21.03.2007)* – (Információs Társadalom, 7. fellépés: Az elektronikus közszolgáltatások módszertani jelentése 2.0)

⁴⁵ Ezen elektronikus szolgáltatási szintek és e-közszolgáltatások megvalósítására jött létre az 1044/2005. (V.11.) Korm.határozat.

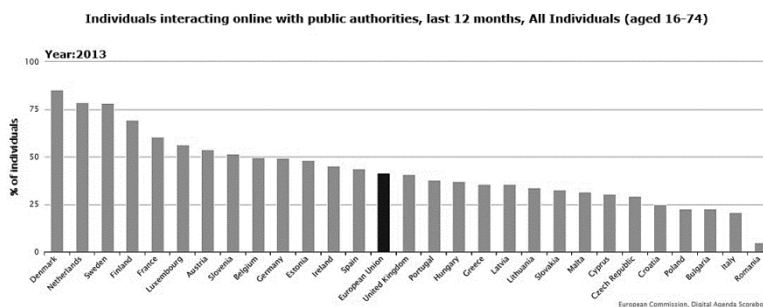
http://njt.hu/cgi_bin/njt_doc.cgi?docid=97343.137151 [2014. 12.02.]

⁴⁶ Az első két szint a CLBPS első két szintjével feleltethető meg.

⁴⁷ Lasse BERNTZEN, Morten Goodwin OLSEN: *Benchmarking e-Government – A Comparative Review of Three International Benchmarking Studies* icds, pp. 77-82., 2009, Third International Conference on Digital Society, 2009, BUDAI Balázs Benjámin: *A közigazgatás és az elektronikus közigazgatási fejlesztések hatékonyságának mérése napjainkban*. In: Új Magyar Közigazgatás, Budapest, 5/2012. 13-29.o.

2.5.2. A CLBPS e-ügyintézési szintjeinek megvalósulása az EU tagállamokban és Magyarországon

Az Európai Bizottság 2013-as adatai a legfrissebbek arra vonatkozóan, hol állnak a tagállamok a CLBPS e-ügyintézési szintjeinek megvalósítása terén. A Digital Agenda felmérése külön vizsgálta a természetes személyeket és vállalkozásokat, hogy milyen gyakran léptek kapcsolatba online a közigazgatási hatóságokkal az elmúlt 12 hónap átlagában.

1. számú ábra: Az online kapcsolatfelvétel alakulása magánszemélyek esetén az EU tagállamaiban 2013-ban⁴⁸

A 16-74 év közötti megkérdezettek 41%-a létesített elektronikus kapcsolatot az EU-ban 2013-ban. Magyarországi viszonylatban ez 37 %-ot jelentett, amellyel a 16. helyen álltunk. 2014-ben az Eurostat szerint ez a szám már 49%-ra növekedett és ezzel megelőztük az EU-s átlagot.⁴⁹

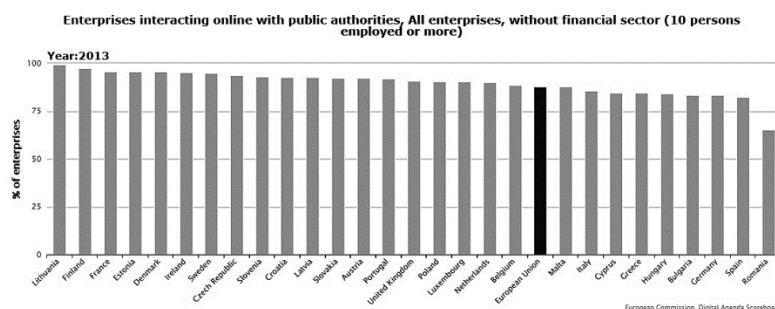
Az online kapcsolatfelvétel a hatóságok honlapjáról való tájékozódást, nyomtatványok megtekintését, letöltését jelenti, tehát a CLBPS ajánlás második szintjének megjelenése.

⁴⁸ <https://ec.europa.eu/digital-agenda/en/scoreboard/hungary#egovernment>
<http://digital-agenda-data.eu/charts/analyse-one-indicator-and-compare-countries> [2014. 12.02.]

⁴⁹ http://appsso.eurostat.ec.europa.eu/nui/show.do?dataset=isoc_bde15ei&lang=en [2015. 01.02.]

<http://ec.europa.eu/eurostat/web/information-society/data/database> [2015. 01.02.]
<http://digital-agenda-data.eu/charts/analyse-one-indicator-and-compare-countries> [2014. 12.02.]

Magyarországon 2014-ben az elektronikus információszerezés 48%, míg a formanyomtatványok letöltése 31% volt.

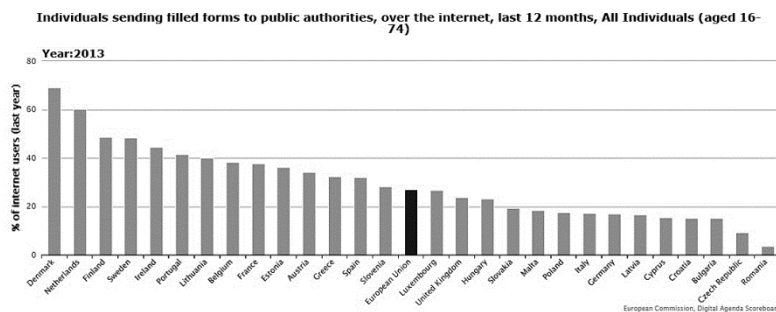

2. számú ábra: Az online kapcsolatfelvétel alakulása vállalkozások esetén az EU tagállamaiban 2013-ban⁵⁰

2013-ban az online kapcsolatfelvétel vállalkozások esetén uniós szinten 88% volt, míg Magyarországon 84%, ami már csak a 24. helyhez volt elég.⁵¹ Meg kell azonban jegyezni, hogy a Digital Agenda jelmagyarázata szerint vállalkozások esetén az online kapcsolattartás magában foglalja a nyomtatványok visszaküldését, a közigazgatási eljárások elektronikus nyomon követését és termékeik, szolgáltatásaik elektronikus közbeszerzését.

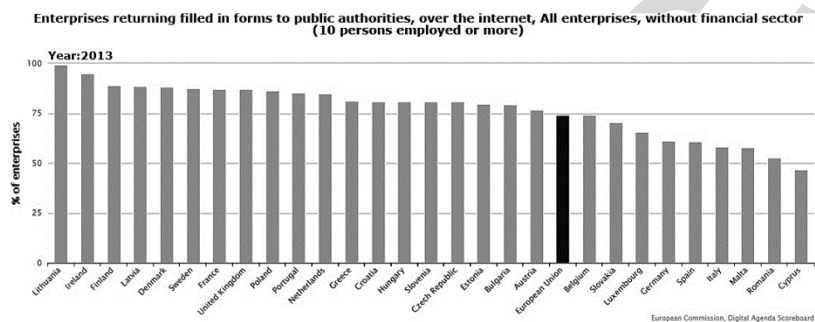
⁵⁰ <https://ec.europa.eu/digital-agenda/en/scoreboard/hungary#egovernment>
<http://digital-agenda-data.eu/charts/analyse-one-indicator-and-compare-countries> [2014. 12.02.]

⁵¹ 2014-ről nincs adat.

3. számú ábra: Elektronikus ügyindítás alakulása magánszemélyek esetén az EU tagállamaiban 2013-ban⁵²

Az elektronikus ügyindítás már a CLBPS harmadik szintjét jelenti. 2013-ban Magyarországon a felmérésben résztvevők 17%-a, míg 2014-ben 24%-a küldött be elektronikusan valamilyen formanyomtatványt és kezdeményezett ezzel hatósági eljárást. Az EU-s átlag 21% és 26% volt.

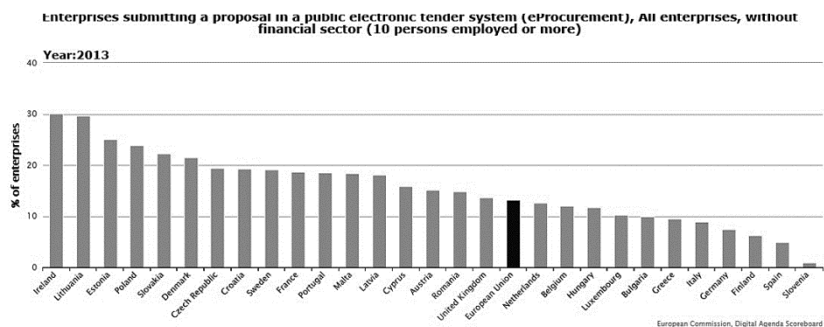

4. számú ábra: Elektronikus ügyindítás alakulása vállalkozások esetén az EU tagállamaiban 2013-ban⁵³

⁵² <https://ec.europa.eu/digital-agenda/en/scoreboard/hungary#egovernment>
<http://digital-agenda-data.eu/charts/analyse-one-indicator-and-compare-countries> [2014. 12.02.]

⁵³ <https://ec.europa.eu/digital-agenda/en/scoreboard/hungary#egovernment>
<http://digital-agenda-data.eu/charts/analyse-one-indicator-and-compare-countries> [2014. 12.02.]

Meglepő módon a vállalkozások által kezdeményezett elektronikus ügyindítások tekintetében 2013-ban 7%-kal megelőzzük az EU-t (74%).

5. számú ábra: Elektronikus ügyintézés alakulása vállalkozások esetén az EU tagállamaiban 2103-ban⁵⁴

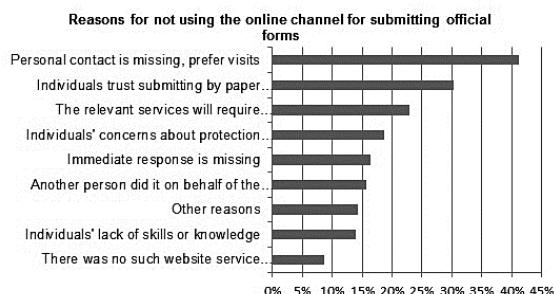
Az elektronikus ügyintézés (azaz CLBPS negyedik szintje) fejlődése sajnos csak a vállalkozások esetén releváns, mert elsősorban számukra állnak rendelkezésre olyan szolgáltatások, amelyek esetén a teljes folyamat elektronikusan zajlik. Az EU-ban ez 13%-ot jelent, míg Magyarországon 11%-ot.

Megállapítható, hogy 2013-ban az e-kormányzati szolgáltatásokat az EU tagállamok lakosságának 41%-a vette igénybe, míg 2011-ben és 2012-ben ez a szám 44% volt. Jelenleg a 28 tagállamból csak kilenc fogja elérni ezt az átlagot 2015-re (Dánia, Hollandia, Svédország, Finnország, Franciaország, Luxembourg, Ausztria, Szlovénia, Belgium), bár Németország és Észtország is elég közel áll hozzá, és csak hét tagállam mutatói növekedtek 2013-ban. Öt országban (Románia, Olaszország, Bulgária, Lengyelország, Horvátország) az elektronikus közszolgáltatásokat a lakosságnak kevesebb, mint egynegyede használja.

Az EU felmérése szerint az elektronikus szolgáltatások használatának viszonylag kis száma mögött az alábbi okok állnak:

⁵⁴ <https://ec.europa.eu/digital-agenda/en/scoreboard/hungary#government>
<http://digital-agenda-data.eu/charts/analyse-one-indicator-and-compare-countries> [2014. 12.02.]

- a személyes kapcsolat hiánya,
- bizalom a papír alapú ügyintézésben,
- bizalmatlanság a védelmet illetően,
- az azonnali válasz hiánya,
- kiszolgáltatottság – más személy is eljárhat az ügyfél helyett,
- az informatikai képességek és e-ügyintézési ismeretek hiánya,
- nincs az igénynek megfelelő honlap.

6. számú ábra: Az elektronikus ügyintézés terjedését gátló tényezők a Digital Agenda felmérése szerint⁵⁵

Az e-közigazgatásnál említést kell tenni „az információs társadalom technológiai és társadalmi tényezőiből fakadó problémákról. A technológiai tényezők: az eszköz, tartalom, ismeret, innováció. A társadalmi tényezők: az emberek tudatos felkészítése, képzése, értékrendszer átalakítása.”⁵⁶

A CLBPS ajánlás elektronikus ügyintézési szintjeinek megvalósulását tanulmányozva a négy szint helyett mi a második és harmadik szint realizálásával foglalkozunk bővebben. Ennek az az oka, hogy az első szint tartalmilag hasonló a második szint elvárásaihoz, ezért a jogi háttér ismertetése tekintetében nem teszünk különbséget. A 4. szintről (integráció) pedig a könyv második részében teszünk említést kiforratlansága miatt (e-fizetés).

⁵⁵ <https://ec.europa.eu/digital-agenda/en/news/scoreboard-2014-developments-egovernment-eu-2014> [2015. 01.02.]

⁵⁶ BELÉNYESI Emese: *Az elektronikus közigazgatás és a változásmenedzsment*. In: Új Magyar Közigazgatás, Budapest, 5/2012. 31.o.

Célunk, hogy áttekintsük, a hazai jogalkotásban hol kapott helyet az uniós akcióterv ajánlása és milyen kötelezettségeket fogalmaznak meg a jogszabályok általában a közigazgatási szervek és kifejezetten a helyi önkormányzatok elektronikus közzétételére vonatkozóan. A helyi önkormányzatok kiemelése azért indokolt, mert anyagi helyzetük miatt gyakran a legfontosabb jogi kötelezettségek teljesítése, a kötelező feladatok ellátása is gondot okoz számukra, ezért nem tekinthetők egyenlőnek a központosított államigazgatás szerveivel ezen a téren. Az elektronikus közzététel is minden egyes önkormányzatot önállóan érint, míg a szakigazgatási szerveknél elegendő egy központi honlap létrehozása és üzemeltetése.

Bár a Bizottság létrehozta az alapvető közszolgáltatások közösségi listáját és nevesítette az e-ügyintézés szintjeit, fejlődési szakaszait, elvárásait csak ajánlás szinten fogalmazhatta meg, a megvalósítás már a tagállamok feladata volt. Meg kell azonban jegyezni, hogy az Unió a saját maga által meghatározott irányvonalakat, fejlesztési trendeket pénzügyi alapjaiból támogatja. Az eEurope akciótervben foglaltak és a CLPBS szintek beépítésére született meg nálunk **a közigazgatás korszerűsítését szolgáló aktuális e-kormányzati feladatokról szóló 1044/2005. (V.11.) Korm.határozat**⁵⁷, amelyben meghatározásra került az információs társadalmi stratégiánk, továbbá a határozat ütemtervet rendelt a bevezetendő intézkedésekhez.⁵⁸ Az e-közszolgáltatások megvalósításához a határidőre elérendő szinteket és felelősöket rendelt a határozat. Az elérendő szintek tekintetében a CLPBS-hez igazítja elvárásait:

„1. elektronikus szolgáltatási szint: információs, tájékoztató szolgáltatás, amely csak általános információkat közöl az adott ügygel kapcsolatos teendőkről és a szükséges dokumentumokról,

2. elektronikus szolgáltatási szint: egyirányú interakciót biztosító szolgáltatás, amely az 1. szinten túl az adott ügy intézéséhez szükséges dokumentumok, nyomtatványok letöltése, és azok ellenőrzéssel vagy ellenőrzés nélküli elektronikus kitöltése, amely esetben a dokumentum benyújtása hagyományos úton történik,

3. elektronikus szolgáltatási szint: kétirányú interakciót biztosító szolgáltatás, amely közvetlen vagy ellenőrzött kitöltésű dokumentum segítségével történő elektronikus adatbevitel és a bevitt adatok ellenőrzése. Az ügy indításához, intézéséhez személyes megjelenés nem szükséges.

⁵⁷ 2010. május 13-án hatályon kívül helyezték.

⁵⁸ VESZPRÉMI (2014/2.) 207.o.

séges, de az ügghöz kapcsolódó közigazgatási döntés (határozat, egyéb aktus) közlése, valamint a kapcsolódó illeték- vagy díjfizetés hagyományos úton történik,

4. elektronikus szolgáltatási szint: teljes on-line tranzakciót (ügyintézési folyamatot) biztosító szolgáltatás, amikor az ügghöz kapcsolódó közigazgatási döntés is elektronikus úton kerül közlésre, illetve a kapcsolódó illeték- vagy díjfizetés elektronikus úton is intézhető;”⁵⁹

A stratégia-alkotás, tervezés egyik első állomása minden esetben a helyzetfelmérés, kapcsolódó jogi háttér felülvizsgálata és a szükséges jogszabályok megalkotása.

A CLBPS első két, a közigazgatási honlapok kialakításával és tartalmával kapcsolatos szintje az ún. *front office* (ügyfél oldali) szolgáltatásokra helyezi a hangsúlyt, azaz milyen közérdekű információk jelenjenek meg egy közigazgatási honlapon, ezért azt szükséges legelőször tisztázni, hogy milyen adatfajták léteznek, milyen követelményeket támaszt velük szemben a jogalkotó és az állampolgárok tájékoztatáshoz való jogát mi biztosítja.

Az Alaptörvény értelmében *„mindenkinek joga van személyes adatai védelméhez, valamint a közérdekű adatok megismeréséhez és terjesztéséhez.”*⁶⁰ Ennek feltételeként *„Magyarország [...] biztosítja a demokratikus közvélemény kialakulásához szükséges szabad tájékoztatás feltételeit.”*⁶¹

A tájékoztatás magában foglalja az egyedi adatigénylést és a rendszeres közzétételt. Az egyedi adatigénylés irányulhat az érintett személyes adataival kapcsolatos adatkezelésre⁶² és közérdekű vagy közérdekből nyilvános adatokra egyaránt.

„A közérdekű adatok megismeréséhez való alkotmányos jog, mint a kommunikációs alapjogok egyik nevesített joga [...] nem korlátozhatóan alapjog ugyan, de a szabad véleménynyilvánításhoz való jog

---

⁵⁹ http://njt.hu/cgi_bin/njt_doc.cgi?docid=97343.137151 [2014. 12.01.]

⁶⁰ Alaptörvény VI. cikk (2) bekezdés.
http://njt.hu/cgi_bin/njt_doc.cgi?docid=140968.248458 [2014. 10.22.]

⁶¹ Alaptörvény IX. cikk (2)-(3) bekezdés.
http://njt.hu/cgi_bin/njt_doc.cgi?docid=140968.248458 [2014. 10.22.]

⁶² Info tv. 14.§ a) pontja.
http://njt.hu/cgi_bin/njt_doc.cgi?docid=139257.262814 [2014. 10.22.]

gyakorlásának egyik feltételeként és annak részeként kitüntetett alkotmányos védelemben részesül.”⁶³

Az Alkotmánybíróság határozatában kifejtette, hogy „az információkhoz való hozzáférhetőség, az információk szabad áramlása, különösen a közhatalom és az állam szervei tevékenységének átláthatósága körében alapvető jelentőségű.”⁶⁴ „A nyílt, áttetsző és ellenőrizhető közhatalmi tevékenység, általában az állami szervek és a végrehajtó hatalom nyilvánosság előtti működése a demokratizmus egyik alapköve, a jogállami államberendezkedés garanciája.”⁶⁵

„A társadalmi átalakulás szinte törvényszerű következményeként fokozatosan sikerült létrehozunk a világ egyik legszigorúbb adatvédelmi szabályozását. Ez sokak szerint gátja az elektronikus ügyintézés gyorsabb terjedésének.”⁶⁶

Az egyedi adatigénylés irányulhat személyes és közérdekű adatra egyaránt. Pontosabban személyes adat esetén annak forrására, az adatkezelés céljára, jogalapjára, időtartamára, az adatfeldolgozó nevére, címére és az adatkezeléssel összefüggő tevékenységére, továbbá - az érintett személyes adatainak továbbítása esetén - az adattovábbítás jogalapjára és címzettjére vagyunk kíváncsiak.

Info tv. „3.§ 2. személyes adat: az érintettel kapcsolatba hozható adat – különösen az érintett neve, azonosító jele, valamint egy vagy több fizikai, fiziológiai, mentális, gazdasági, kulturális vagy szociális azonosságára jellemző ismeret –, valamint az adatból levonható, az érintettre vonatkozó következtetés;”

Az adatkezelő ad tájékoztatást az érintett kérelmére az érintettnek az adatkezelő által kezelt, illetve az általa vagy rendelkezése szerint megbízott adatfeldolgozó által feldolgozott adatok vonatkozásában. Az adatkezelő köteles a kérelem benyújtásától számított legrövidebb idő

---

⁶³ 34/1994. (VI.24.) AB határozat.

<http://public.mkab.hu/dev/dontesek.nsf/0/8203E92E387E5819C1257ADA00526012?OpenDocument> [2014. október 22.]

⁶⁴ 34/1994. (VI.24.) AB határozat.

<http://public.mkab.hu/dev/dontesek.nsf/0/8203E92E387E5819C1257ADA00526012?OpenDocument> [2014. 10.22.]

⁶⁵ 34/1994. (VI.24.) AB határozat.

<http://public.mkab.hu/dev/dontesek.nsf/0/8203E92E387E5819C1257ADA00526012?OpenDocument> [2014. 10.22.]

⁶⁶ SZITTNER (2009) 4.o.

alatt, legfeljebb azonban 30 napon belül, közérthető formában, az érintett erre irányuló kérelmére írásban megadni a tájékoztatást.⁶⁷

A közérdekű adat és közérdekből nyilvános adat igény szerinti megismerésének lehetőségét az állami vagy helyi önkormányzati feladatot, valamint jogszabályban meghatározott egyéb közfeladatot ellátó szervnek vagy személynek kell lehetővé tennie a kezelésében lévő adatok kapcsán.⁶⁸ Ez a megismerés történhet egyedi kérelemre, illetve a szerv részéről rendszeres hozzáférhetővé tétellel.

„3.§ 5. közérdekű adat: az állami vagy helyi önkormányzati feladatot, valamint jogszabályban meghatározott egyéb közfeladatot ellátó szerv vagy személy kezelésében lévő és tevékenységére vonatkozó vagy közfeladatának ellátásával összefüggésben keletkezett, a személyes adat fogalma alá nem eső, bármilyen módon vagy formában rögzített információ vagy ismeret, függetlenül kezelésének módjától, önálló vagy gyűjteményes jellegétől, így különösen a hatáskörre, illetékességre, szervezeti felépítésre, szakmai tevékenységre, annak eredményességére is kiterjedő értékelésére, a birtokolt adatfajtákra és a működést szabályozó jogszabályokra, valamint a gazdálkodásra, a megkötött szerződésekre vonatkozó adat;

6. közérdekből nyilvános adat: a közérdekű adat fogalma alá nem tartozó minden olyan adat, amelynek nyilvánosságra hozatalát, megismerhetőségét vagy hozzáférhetővé tételét törvény közérdekből elrendeli;”

A közérdekű adat megismerése iránti igény szóban, írásban vagy elektronikus úton nyújtható be. A közérdekű adatok megismeréséhez fűződő jogot törvény (pl. honvédelmi, nemzetbiztonsági érdekből) vagy uniós jogi aktus korlátozhatja. Speciális esetet képez a minősített adatok védelme, ahol a titokban maradáshoz fűződik érdek, illetve a döntéshozókészítő adatok köre, amelyek főszabály szerint 10 évig titkosak, azt követően pedig az adatot kezelő szerv vezetőjének engedélyétől függ nyilvánossága. Az Alkotmánybíróság kimondta, hogy ebben az esetben a döntés „az érintett szerv diszkrecionális jogkörébe tartozik, s az csak

⁶⁷ Az információs önrendelkezési jogról és elektronikus információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény (továbbiakban: Info tv). 15.§ (1), (4) bekezdés.

http://njt.hu/cgi_bin/njt_doc.cgi?docid=139257.262814 [2014. 10.22.]

⁶⁸ Info tv. 26.§ (1) bekezdés.

http://njt.hu/cgi_bin/njt_doc.cgi?docid=139257.262814 [2014. 10.22.]

formálisan vizsgálható felül. Egy alapvető jog érvényesülése azonban nem függhet az adatkezelő szerv ilyen döntésétől.”⁶⁹

Az adatot kezelő közfeladatot ellátó szerv az igény tudomására jutását követő legrövidebb idő alatt, legfeljebb azonban 15 napon belül köteles eleget tenni az igénynek. Az adatigénylésnek

- közérthető formában és
- - amennyiben ezt az adatot kezelő közfeladatot ellátó szerv aránytalan nehézség nélkül teljesíteni képes -, az igénylő által kívánt technikai eszközzel, illetve módon kell eleget tenni.

A közfeladatot ellátó szervnek a közérdekű adatok megismerésére irányuló igények teljesítésének rendjét rögzítő szabályzatot kell készítenie.⁷⁰ Ez utóbbi rendelkezés már a rendszeres közzétételhez köthető.

Az adatigényléstől meg kell különböztetni a rendszeres közzétételt. „Amennyiben az adat a társadalom nagyobb csoportjait érinti vagy érdeklí, azt elérhetővé kell tenni oly módon, hogy kérés nélkül is megismerhető legyen. Ezt szolgálja a közzététel intézménye, amely a közérdekű adatok kezelőit pozitív cselekvésre ösztönzi abban a tekintetben, hogy minél több kezelésükben lévő adatot kérés nélkül is hozzáférhetővé tegyenek a nyilvánosság számára.”⁷¹

Az Info tv. szabályozási megoldásai közül az elektronikus közigazgatás szempontjából a következőket kell különösen szem előtt tartani:

- általános azonosító használatának tilalma,
- célhoz kötöttség elve,
- az információs önrendelkezés,
- átlátható adatkezelést szolgáló, az adatalany számára biztosított jogok,
- közérdekű adatok nyilvánossá tételének szervezeti, technikai megoldásai,
- a közadatok újrahasznosításához elvi keretek rögzítése az Európai Parlament és a Tanács 2003/98/EK irányelve alapján,

⁶⁹ 12/2004. (IV.7.) AB határozat.

http://public.mkab.hu/dev/dontesek_nsf/0/AF42E78DB63FC81EC1257ADA00527C07?OpenDocument [2014. 10.22.]

⁷⁰ Info tv. 28.§ (1) bek., 29.§ (1), (2), (6) bekezdés.

http://njt.hu/cgi_bin/njt_doc.cgi?docid=139257_262814 [2014. 10.22.]

⁷¹ SZILÁGYI Károly – JÓRI András – SZABÓ Máté Dániel: *Az információs szabadság elektronikus kézikönyve.*

<http://www.tankonyvtar.hu/hu/tartalom/tkt/informacioszabadsag/ch02s25.html> [2014. 10.22.]

- jogszabályok hiteles közzétételének újr szabályozása, különöknél az elektronikus példány elsődlegessége, a tényleges szabad hozzáférés biztosítása.

A CLBPS szempontjából a közérdekű adatokkal kapcsolatos rendszeres közzétételre koncentrálnak a továbbiakban. A portalógiai kapcsolatos első és második szinteket a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (továbbiakban: Ket.) és az elektronikus információszabadságról szóló 2005. évi XC. törvény (továbbiakban: Eit.)⁷² töltötte meg tartalommal.

Az Eit. elektronikus közzétételre vonatkozó szabályozási hátterét az Európai Parlament és a Tanács a közszféra információinak további felhasználásáról szóló 2003/98/EK irányelve jelentette, amely irányelv kimondja, hogy „a közigazgatási szerveknek dokumentumaikat, amennyiben ez lehetséges és ésszerű, a rendelkezésre álló formátumban vagy nyelven elektronikus eszközökön keresztül kell elérhetővé tenniük. [...] Ez nem jelent kötelezettséget a közintézmény számára arra, hogy [...] létrehozza vagy átalakítsa a dokumentumokat, illetve azokból kivonatot készítsen, amennyiben ez aránytalan, egy egyszerű műveleten túlmutató erőfeszítést jelentene... [a dokumentumokat] olyan formátumban kell elérhetővé tenniük, amely nem függ egy meghatározott szoftver alkalmazásától. Ahol ez lehetséges és ésszerű, a közigazgatási szerveknek figyelembe kell venniük a dokumentumok a fogyatékos személyek általi, illetve érdekében történő további felhasználásának lehetőségeit.”

Az Európai Unió azt is hangsúlyozza, hogy „a közszféra valamennyi, általában rendelkezésre álló – nemcsak politikai, hanem az igazságszolgáltatási, közigazgatási vonatkozású – dokumentumának nyilvánosságra hozatala alapvető eszköze a tudáshoz való jog kiterjesztésének, amely a demokrácia egyik alapelve.”⁷³

2011-ben a korábbi adatvédelmi törvényt és az Eit.-t hatályon kívül helyezték és létrehozták az Info tv.-t, továbbra is fenntartva az önkormányzatok elektronikus közzétételi kötelezettségét. Életre hívását a törvény indokolása szerint az elmúlt két évtized tapasztalatai és az in-

⁷² Hatályon kívül helyezte és szabályait átvette az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény.

⁷³ Az Európai Parlament és a Tanács a közszféra információinak további felhasználásáról szóló 2003/98/EK irányelvének preambuluma (16) bekezdés.
<http://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/PDF/?uri=CELEX:02003L0098-20130717&qid=1413982432735&from=HU> [2014. 10.22.]

formációtechnológia elterjedése, ennek nyomán változó társadalmi szokások, illetve a globalizáció által teremtett új helyzet tették időszerűvé.⁷⁴

A Ket. az e-közzétételt illetően eleinte külön listát tartalmazott az elektronikus tájékoztató szolgáltatás fogalma alatt, azonban az Info tv. hatályba lépésével már csak az utóbbi törvényre hivatkozás szerepel benne.

Az online kapcsolatfelvétel terén a 16. helyen állunk, az EU átlagához képest pedig viszonylag elfogadhatónak tekinthető (az uniós átlaghoz képest pár százalékkal vagyunk elmaradva).⁷⁵

Míg a CLBPS első és második szintje jogszabályi kötelezettségként jelent meg, a harmadik szintet, az e-ügyindítást a jogalkotó már csak alapvető jogként, új kapcsolattartási formaként biztosította az ügyfelek számára. Megteremtette annak lehetőségét is, hogy a közigazgatási hatóságok is biztonságos úton kommunikálhassanak ügyfeleikkel (hivatali kapu, elektronikus kormányzati gerinchálózat), azonban ezzel nagyon kevés szerv élt. A helyi önkormányzatok közül negyven alatt volt azok száma, akik önként csatlakoztak a központi rendszerhez. Az elektronikus ügyintézés terjedésének gátját kezdetben maga a jogalkotás képezte, mivel a jogalkotó deklarálta ugyan a Ket.-ben az elektronikus kapcsolattartás lehetőségét, azonban a kezdeti szabályozásban a szükséges technológia fejletlensége miatt elég nagy teret engedett az e-ügyintézés kizárására, amit a helyi önkormányzatok ki is használtak.

Az ügyintézés formájának megválasztása terén mind front office (ügyféli oldalon), mind back office (hivatali oldalon) nagy szabadságot engednek a jogszabályok. Hiszen sem az ügyfeleknek, sem a hivatali ügyintézőknek nincs jogunk megmondani, hogyan, milyen formában intézzék ügyeiket, mert mindkét oldalon óriási különbségek mutatkoznak a készségek, képességek, infrastruktúra és pénzügyi háttér tekintetében egyaránt.

A negyedik szint elérése (a teljes folyamat elektronikus támogatása a döntés közléséig a fizetést is beleértve) csak a megfelelő támogatás mellett írható elő jogszabályok által. Hiszen egyrészt technikailag biztosítani kell azon alkalmazásokat (pl. e-fizetés, e-tértivevény), amelyekkel elektronikusan is teljes körű lehet az ügyintézés, megfelelően a biztonság, azonosítás, hitelesség, gyorsaság, pontosság követelményének, másrészt valamilyen formában (támogatás, pályázat, profit) pénzügyi eszközökre is szükség van, amellyel ezen alkalmazások az egyes

⁷⁴ <http://www.parlament.hu/irom39/03586/03586.pdf> [2014. 10.22.]

⁷⁵ <https://ec.europa.eu/digital-agenda/en/scoreboard/hungary#egovernment> [2014. 12.02.]

szervek számára elérhetővé válnak. Ezért itt csak a keretek lefektetésére és egy irányvonal kijelölésére került sor. Ez kezdetben egy állami rendszer (központi rendszer) kiépítését jelentette a szükséges belépési pontokkal (ügyfélkapu, hivatali kapu) és a regisztráció, csatlakozás feltételeinek kibontásával⁷⁶, később pedig az ügyfelek számára kötelezően biztosítandó szolgáltatások nevesítésével és a szolgáltatásokkal szemben támasztott követelmények részletezésével.

Az ügyfél számára ügyfélkapu létesítése egy ingyenes lehetőség, azonban az így elérhető szolgáltatásoknak akkor van értelme, ha a másik oldal képes azok fogadására és a megfelelő válasz elküldésére, ezért hatósági oldalon a csatlakozást jogszabály tette kötelezővé.

A belső, hivatali folyamat szabályozása összetett, sok dolog függvénye, amely csak hosszú távon valósítható meg, azonban az elmúlt években már ebben is előrelépés könyvelhető el (elektronikus iratkezelés, szakrendszerek kötelezővé tétele, a rendszerek közötti interoperabilitási kötelezettség előírása, ASP központok létrejötte).

Bár a jogi háttér még hiányos, mind az állami szférában, mind a magánszférában léteznek már szigetszerű fejlesztések, amelyek megfelelnek a CLBPS negyedik szintjének.

Általában azonban ezen rendszerek sem tökéletesen fedik le a négyes szint elvárásait, vagy az azonosítás, vagy a kézbesítés, vagy a fizetési kötelezettségek teljesítése terén mutatkoznak még hiányosságok.

---

⁷⁶ Bővebben lásd a 4.1.2. alfejezetet.

Önellenző kérdések

1. Mit jelent a CLBPS? Mit tartalmaz?
2. Sorolja fel a CLBPS szerint az elektronikus ügyintézés fejlődési szakaszait!
3. Melyek a technológiai és szervezeti komplexitás szintjei Berntzen és Olsen szerint?
4. Mit értünk perszonalizáció alatt? Hogyan valósulhat meg?
5. Mit jelent az elektronikus időpontfoglalás? Kell-e ügyfélkapus azonosítás hozzá? Helyezze el a CLBPS szintjei között!
6. Mire irányulhat személyes adat esetén az egyedi adatigénylés?
7. Mi korlátozhatja a közérdekű adatok megismeréséhez való jogot? Milyen esetekben kizárt az adatigénylés?

2.5.3. A CLBPS e-ügyintézési szintjei megvalósításának ösztönzése

Fogalmak:

Elektronikus közzététel: a közérdekű adatokhoz való online hozzáférés, amelynek részleteit az Info tv. határozza meg.

Közzétételi lista: azon adatok felsorolása, amelyek elektronikus közzétételét az Info tv. vagy egyéb jogszabály vagy adott szerv munkáltatója előírja.

Általános közzétételi lista: a törvény melléklete tartalmazza, megszabva az egyes adatfajtákat, a frissítés és az archiválás szabályait.

Különös közzétételi lista: az egyes ágazatokra, szervtípusokra vonatkozóan jogszabály írhatja elő.

Egyedi közzétételi lista: tartalmát a közzétételre kötelezett szerv vezetője és jogszabály határozhatta meg a törvény értelmében.

Nemzeti Jogszabálytár: a jogszabályok és közjogi szervezetszabályozó eszközök elektronikus közzétételére szolgáló elektronikus felület, amelynek egy részén lehetőség van a helyi önkormányzati rendeletek feltöltésére és lekérdezésére is.

Számos, az e-ügyintézést akadályozó tényezővel kell számolnunk. Ezek között vannak olyanok, amelyek már eltűnőben vannak (pl. földrajzi, életkori, nyelvi akadályok), de a digitális szakadék még mindig jelen van. Ez különböző (szociális, végzettségbeli, családi, munkahelyi) dimenziók között húzódik, de emellett a nem megfelelő informatikai írástudás, tájékozatlanság, félelem az ismeretlentől, bizalomhiány, ellenállás, műszaki akadályok és kooperációs problémák is gátját képezik az e-ügyintézés általánossá válásának⁷⁷. Ezek a gátak mind az ügyfelek, mind a hatóságok részéről felfedezhetők, ezért változásra, változtatásra van szükség mindkét oldalon.

Ha csak a CLBPS ajánlás első két szintjének fejlődését vizsgáljuk, már akkor is látható, hogy – mint ahogy általában az e-ügyintézés

---

⁷⁷ Lásd bővebben: BUDAI (2014) 52-55. o.

terén is – lassú a változás. A hozzáállás, a munkafolyamatok megváltoztatására, bizalomra van szükség. „A változásnak alapvetően két fajtáját különböztethetjük meg: a morfostatikus, illetve a morfogenetikus változást. Az elsőfokú vagy morfostatikus változás egy adott rendszer keretein belül zajlik le, miközben maga a rendszer változatlan marad. A másodfokú vagy morfogenetikus változás magának a rendszernek a megváltozása.”⁷⁸ Míg a portalógiával kapcsolatos elvárások tekintetében talán elegendő lenne az első, addig az e-ügyintézés mindenképpen a második típusú változás meglépését igényli.

A változáshoz különböző problémákkal kell megküzdenünk, amelyek egy része megoldható, viszont vannak bonyolult (algoritmizálható, több megoldási alternatívával) és zavaros problémák (nem behatárolható, nem egyértelmű, bizonytalan, hiányzik az eszközrendszer). A jogalkotónak ezen problémákra figyelemmel kell / kellene megalkotniuk a szükséges szabályokat, az önkormányzatoknak pedig törekednie kellene mind a jogi, mind az ügyféli oldalon fellépő igényeknek való megfelelésre.⁷⁹

Véleményünk szerint a változást több tényező együttes hatása indukálhatja (pl. pszichológiai, jogi, pénzügyi). Az ösztönző lehet pozitív vagy negatív. Pozitív, amikor az adott (új) módszer alkalmazásához elismerés társul, amely arra készíti az alkalmazót, hogy kipróbálja azt, vagy jutalom, ha elsajátítja az új ismereteket. Pszichológiai vonalat képvisel a meggyőzés, a megfelelő tájékoztatás, ismeretbővítés, a szükséges előképzettség megszerzésének támogatása is. Ugyanilyen pszichológiai (negatív) ösztönző lehet a kötelezettségként történő megjelenés is pl. képzéseken való részvétel, informatikai rendszerek bevezetése és alkalmazása.

Tózsza István szerint az e-ügyintézés bevezetése igazgatásszervezési kérdés, elterjedését nem az elérhető technológia vagy a költségek akadályozzák, hanem a rosszul szervezett munkafolyamatok és szervezeti, személyi ellenállás, ezért a munkafolyamatok és azok szervezeti háttereinek átalakítása a cél.⁸⁰

---

⁷⁸ BELÉNYESI 30.o., PATAKI Béla: *Változásmenedzsment*. Budapesti Műszaki és Gazdasági Egyetem, oktatási segédlet, 2011.

⁷⁹ BELÉNYESI 30.o., FARKAS Ferenc: *Változásmenedzsment*. KJK-Kerszöv, Budapest, 2004.

⁸⁰ TÓZSA 6.o.

2.5.3.1. Ösztönzés jogi eszközökkel

A pszichológiai eszközök mellett bizonyos esetekben a jogi eszközök azok kötelező ereje miatt hatékonyabb megoldást jelenthetnek, követelményeket támasztva az informatikával és a közigazgatással szemben. Végül talán még ezeknél is hatékonyabb lehet a megfelelő pénzügyi fedezet biztosítása támogatások, pályázatok formájában.⁸¹

2.5.3.1.1. Az elektronikus közzététel

Az 1044/2005. (V.11.) Korm. határozat mellett számos törvény is beépítette a CLBPS egyes szintjeinek elvárását szabályozásába, lássuk ezeket. A CLBPS első és második szintje a portalógiával foglalkozik, honlapokról és letölthető nyomtatványokról beszél. Az ezen szinteknek való megfelelést az **Info tv.** elektronikus közzétételre vonatkozó szabályai biztosítják.

Az **elektronikus közzététel** a közérdekű adatokhoz való online hozzáférést jelenti, amelynek részleteit az Info tv. határozza meg. Jelen alfejezetben megpróbálunk képet formálni arról, hogy egy közigazgatási honlapnak milyen jogi elvárásoknak kell megfelelnie. Hangsúlyozzuk azonban, hogy a technikai, logikai, formai felépítés bemutatása nem célunk.

Az Info tv. megerősíti és részletezi az Alaptörvény kapcsolódó rendelkezéseit:

„A közfeladatot ellátó szerv a feladatkörébe tartozó ügyekben – így különösen az állami és önkormányzati költségvetésre és annak végrehajtására, az állami és önkormányzati vagyon kezelésére, a közpénzek felhasználására és az erre kötött szerződésekre, a piaci szereplők, a magánszervezetek és –személyek részére különleges vagy kizárólagos jogok biztosítására vonatkozóan – köteles elősegíteni és biztosítani a közvélemény pontos és gyors tájékoztatását.”⁸²

⁸¹ VESZPRÉMI Bernadett: *Az e-közigazgatás megvalósulásának garanciái.* In: Debreceni Jogi Műhely, Debrecen, 3-4/2014.

http://www.debrecenijogimuhely.hu/aktualis_szam/3_4_2014/az_e_kozigazgatas_megvalosulasanak_garanciai/ [2015. 01.01.]

⁸² Info tv. 32.§.

http://njt.hu/cgi_bin/njt_doc.cgi?docid=139257.262814 [2014. 10.22.]

Az Info tv. az elektronikus közzétételi kötelezettség tartalmának meghatározása érdekében megjelölte

1. A kötelezettség alanyait (közfeladatot ellátó szervek).

A közigazgatást tekintve nevesítve a központi államigazgatási szervek és a megyei kormányhivatalok kötelezettek elektronikus közzétételre, illetve nevesítés nélkül alapvetően a közigazgatáshoz tartozó valamennyi szerv, például a helyi önkormányzatok is.

2. A kötelezettség tartalmát (közérdekű adatok listákba tömörítve).

Bizonyos esetekben ez csak adatszolgáltatási kötelezettséget jelent (pl. közoktatási intézmény), míg fő szabály szerint az Eit., majd az Info tv. hatályba lépésével a jogalkotó általános, különös és speciális közzétételi listákban írta elő azokat az adatokat, amelyeket egy közigazgatási honlapnak tartalmaznia kell.⁸³ Az *általános közzétételi listát* a törvény melléklete tartalmazza és valamennyi közfeladatot ellátó (azaz nemcsak közigazgatási) szervnek kötelező a lista felépítését követve feltüntetni a benne foglalt adatokat az ott meghatározott frissítést és megőrzési kötelezettséget figyelembe véve.

Szervezeti, személyzeti anyagok	név, elérhetőség,
	szervezeti egységek,
	feladatok,
	a szerv felügyelete, ellenőrzése alatt álló vagy tulajdonában levő szervek, gazdálkodó szervezetek, közalapítványok, költségvetési szervek, lapok felsorolása,
	felettes szerv adatai.

⁸³Preambulum (1) bek., 5. cikk (2) bekezdés.

<http://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/PDF/?uri=CELEX:02003L0098-20130717&qid=1413982432735&from=HU> [2014. 10.22.]

Tevékenységre, működésre vonatkozó adatok	jogszabályok, közjogi szervezetszabályozó eszközök, SZMSZ, ügyrend, adatvédelmi és adatbiztonsági szabályzat,
	önként vállalt feladatok,
	hatósági eljárási szabályokról, illetékről, határidőről, jogorvoslatról tájékoztató, kapcsolódó dokumentumok, jogszabályok jegyzéke,
	ügyfelfogadás, időpontfoglalás rendje,
	közszolgáltatások listája,
	adattárak, nyilvántartások leíró adatai,
	testületi ülések előkészítésének rendje,
	testületi ülések anyagai (meghívók, előterjesztések, rendeletek, határozatok, jegyzőkönyvek, beszámolók),
	hirdetmények, közlemények,
	az önkormányzat által kiírt pályázatok (felhívás, eredmény, indokolás),
	közérdekű adatok megismerésének rendje,
	ellenőrzések eredményei,
	kötelező statisztikai adatszolgáltatás adatai,
	közérdekű adatok hasznosítására vonatkozó

	szerveződések, ÁSZF, újrahaznosítás céljára elérhető közadatok ⁸⁴ , díjak, jogorvoslati tájékoztató, megállapodások,
	különös, egyedi közzétételi lista
Gazdálkodási adatok	éves költségvetés, beszámoló,
	létszám, juttatások,
	ötmillió Ft feletti szerveződések,
	közbeszerzési információk (éves terv, összegzés az ajánlatok elbírálásáról, szerveződésekéről),
	uniós pályázatok.

7. számú ábra: Az Info tv. által meghatározott általános közzétételi lista⁸⁵

A *különös közzétételi lista* a törvényen túl az egyes ágazatokra (egyéb jogszabályban) előírt többletadatokat tartalmazza, míg az *egyedi közzétételi lista* tartalmi elemeit adott szerv munkáltatója határozhatja meg a szerv vonatkozásában.

Önkormányzat esetében az egyedi közzétételi lista megállapítása és módosítása – a Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatóság (továbbiakban: NAIH) véleményének kikérésével – a képviselőtestület hatáskörébe tartozik.

3. A közzététel határidejét és időtartamát (adattípusként mellékletben).

Még az Eit. a kötelezettségek teljesítésére határidőt szabott, figyelembe véve a bizonyos területeken jelentkező korlátozott erőforrásokat és elmaradott infrastruktúrát, ezért az elektronikus közzétételi köte-

⁸⁴ A közadatok újrahaznosításáról szóló 2012. évi LXIII. törvény 6.§, 21.§ (3) bekezdés. http://njt.hu/cgi_bin/njt_doc.cgi?docid=148883.248564 [2014. 08.16.]

⁸⁵ A felsorolás csak példálózó.

lezettség a megyei önkormányzatokat és az 50 000-nél nagyobb lakónépességű városokat 2007. január 1-jétől, az egyéb helyi önkormányzatokat 2008. július 1-jétől terhelte.

4. A közzététel helyét.

Míg a központi államigazgatási szervek és megyei kormányhivatalok esetén saját honlap létrehozása szükséges, addig az egyéb közigazgatási szervek ezen kötelezettségüknek választásuk szerint saját vagy társulásaik által közösen működtetett, illetve a felügyeletüket, szakmai irányításukat vagy működésükkel kapcsolatos koordinációt ellátó szervek által fenntartott, valamint az erre a célra létrehozott központi honlapon való közzététellel tehetnek eleget.⁸⁶

Társulási honlap üzemeltetése esetén figyelmet kell fordítani arra, hogy az egyes önkormányzatok adatai jól elkülöníthetők legyenek.

Az önkormányzatok esetében a törvényességi felügyeletet a megyei kormányhivatalok látják el, ezért az önkormányzatok választása alapján a kormányhivatal honlapján is eleget tehetnek elektronikus közzétételi kötelezettségüknek.

A központi honlapot (www.magyarorszag.hu), illetve a közérdekű adatok központi elektronikus jegyzékét és az egységes közadatkereső rendszert (www.kozadat.hu, www.kozadattar.hu) a Nemzeti Infokommunikációs Szolgáltató Zrt. működteti.⁸⁷ A www.kozadat.hu és a www.kozadattar.hu a Nemzeti Fejlesztési Minisztérium szakmai felügyelete alatt áll.⁸⁸

A két kötelezettség (elektronikus közzététel a törvénynek megfelelő adattartalommal, felületen és formában és a www.kozadattar.hu-ra leíró adatok feltöltése) elválnak egymástól, független, azaz az önkormányzat elektronikus közzétételének Info tv. szerinti teljesítése mellett a NAIH NAIH-419-2/2014/V. ügyiratszámú állásfoglalása és az Info tv. 37/B.§ (2) bekezdése alapján mindkét oldalon köteles folyamatosan aktualizálni adatait, illetve elektronikus közzétételi kötelezettségét a

---

⁸⁶Info tv. 33.§ (2)-(3) bekezdés.

http://njt.hu/cgi_bin/njt_doc.cgi?docid=139257.287096 [2014. 12.01.]

⁸⁷ A közérdekű adatok elektronikus közzétételére, az egységes közadatkereső rendszerre, valamint a központi jegyzék adattartalmára, az adatintegrációra vonatkozó részletes szabályokról szóló 305/2005. (XII.25.) Korm.rendelet 12.§ (1)-(2) bekezdés.

http://njt.hu/cgi_bin/njt_doc.cgi?docid=96366.269253 [2014. 12.01.]

⁸⁸ BUDAI (2014) 212.o.

közzétételhez csatlakozással nem váltja ki.⁸⁹ Viszont elég egy hivatkozás is arra vonatkozóan, hogy az adott adat hol található meg. Pl. rendeletek esetében a www.njt.hu konkrét linkjére, a közzétételhez pedig az önkormányzati honlap allapjára.

Az Info tv. 33.§ (1) bekezdése alapján a közérdekű adatok megküldése a [www.kozadat.hu-ra](http://www.kozadat.hu) is kötelező, amelynek részletszabályait a közérdekű adatok elektronikus közzétételére, az egységes közzétételre rendszerre, valamint a központi jegyzék adattartalmára, az adatintegrációra vonatkozó részletes szabályokról szóló 305/2005. (XII. 25.) Korm. rendelet tartalmazza. A közzététel ellátó szervek számára rendelkezésre álló információs felület a www.kozadattar.hu.

A honlapon feltüntetett adatokkal szembeni elvárás: a hitelesség, pontosság, naprakészség, folyamatosan hozzáférhetőség, és az egy éven belüli visszakereshetőség.

A törvény a közzétételi listákon túlmenően meghatározta azokat az **általános követelményeket**, amelyeket figyelembe kell venni az elektronikus közzétételről. A kötelezettségek nem teljesítése esetén a NAIH-nak is megvannak a megfelelő eszközei (figyelmeztetés, bírósági eljárás indítása).

- a közérdekű adatokat digitális formában kell közzétenni,
- a Közérdekű adatok hivatkozásnak a nyitóoldalon kell szerepelnie,⁹⁰
- a közzétételre való hivatkozás elhelyezése szintén kötelező,
- az adatok bárki számára személyazonosítás nélkül,
- korlátozástól mentesen hozzáférhetők legyenek,
- nem elég, ha a honlap elszórtan tartalmazza az általános közzétételi listában szereplő valamennyi adatot, hanem a törvény melléklete szerinti bontásban, külön ikon alatt valamennyi adatot elérhetővé kell tenni vagy az adat pontos helyére hivatkozó linket kell elhelyezni,
- a tartalom legyen kinyomtatható,
- vagy igény szerint adatvesztés és –torzulás nélkül kimásolható,
- a kimásolás és a hálózati adatátvitel szempontjából díjmentes,
- a közzétett adatok megismerése személyes adat közzétételéhez nem köthető.⁹¹

⁸⁹ http://www.naih.hu/files/Infoszab-allasf-NAIH-419-2014-v_OK-e-kozzetetes.pdf [2014. 08.16.]

⁹⁰ A közzétételi listákon szereplő adatok közzétételéhez szükséges közzétételi mintákról szóló 18/2005. (XII. 27.) IHM rendelet 2.§ (2) bekezdés.
http://njt.hu/cgi_bin/njt_doc.cgi?docid=93366.260772 [2014. 08.18.]

- „A közérdekű adatok megismerésének / igénylésének rendje” ikon tartalmazza közérthető formában a közérdekű adatok egyedi igénylésének szabályait.⁹² A tájékoztatásnak az igénybe vehető jogorvoslati lehetőségek ismertetésére is ki kell terjednie. Emellett egy, a közérdekű adatok megismerésére irányuló igények teljesítésének rendjét rögzítő szabályzatot is el kell készíteni.
- Közzétételi szabályzat elkészítése is kötelező, amely a közzététel, helyesbítés, frissítés, eltávolítás részletes rendjét és az ezekkel kapcsolatos munkaköröket tartalmazza.⁹³ Emellett adatvédelmi és adatbiztonsági szabályzat is készül, amelyet szintén kitesznek a honlapra.⁹⁴
- Ha az adatközlő⁹⁵ és adatfelelős⁹⁶ személye elválnak egymástól, a felelősség tisztázása és az elektronikus közzétételi kötelezettség teljesítése érdekében belső szabályzatban kell rendelkezni a részletes szabályokról.
- Fontos feladat a naprakészség érdekében az egyes adatok meghatározott időközönkénti frissítése, archiválása, az események naplózása. Ennek során nemcsak a közzététel / helyesbítés / eltávolítás / frissítés nyomon követése történik meg, hanem az

⁹¹ Info tv. 32.§, 33.§ (1) bekezdés, 35.§ (1)-(2) bekezdés.

http://njt.hu/cgi_bin/njt_doc.cgi?docid=139257.262814 [2014. 10.22.]

Az önkormányzati portálok technikai, formai felépítésével kapcsolatban lásd bővebben: BUDAI (2014) 357-372.o., BUDAI Balázs Benjámin – SZAKOLYI András: *Interaktív önkormányzat*. Magyar Mediprint Szakkiadó, Budapest, 2005. 26-35.o., *Az e-közigazgatás alapjai a helyi önkormányzatokban*. szerk. Kópiás Bence – Molnár Szilárd, KSZK, Budapest, 2008. 62-69.o.

⁹² Info tv. 26-31.§.

http://njt.hu/cgi_bin/njt_doc.cgi?docid=139257.262814 [2014. 10.22.]

⁹³ A közérdekű adatok elektronikus közzétételére, az egységes közadatkereső rendszerre, valamint a központi jegyzék adattartalmára, az adatintegrációra vonatkozó részletes szabályokról szóló 305/2005. (XII. 25.) Korm. rendelet 3.§.

http://njt.hu/cgi_bin/njt_doc.cgi?docid=96366.242171 [2014. 08.17.]

⁹⁴ Info tv. 24.§ (3) bekezdés.

http://njt.hu/cgi_bin/njt_doc.cgi?docid=139257.262814 [2014. 10.22.]

⁹⁵ Info tv. 3.§ 20. pontja: az a közfeladatot ellátó szerv, amely – ha az adatfelelős nem maga teszi közzé az adatot – az adatfelelős által hozzá eljuttatott adatait honlapon közzéteszi;

http://njt.hu/cgi_bin/njt_doc.cgi?docid=139257.262814 [2014. 10.22.]

⁹⁶ Info tv. 3.§ 19. pontja: az a közfeladatot ellátó szerv, amely az elektronikus úton közzéteendő közérdekű adatot előállította, illetve amelynek a működése során az az adat keletkezett;

http://njt.hu/cgi_bin/njt_doc.cgi?docid=139257.262814 [2014. 10.22.]

esemény rögzítőjének személye is az esetleges felelősség megállapítása érdekében.

- Adatváltozás esetén annak tényét és idejét is fel kell tüntetni a honlapon. A régi adat elérhetővé tétele a megőrzési idő végéig nem szüntethető meg. A szerv megszűnése esetén a megszűnés tényét, jogalapját és a jogutódot meg kell jelölni.

A közzétételei listák feltüntetésénél a tagolásra vonatkozóan az Info tv. mellett a közzétételei listákon szereplő adatok közzétételéhez szükséges közzétételei mintákról szóló 18/2005. (XII. 27.) IHM rendelet is tartalmaz iránymutatást. Az adott szerv vonatkozásában értelmezhetetlen közzétételei egységeket is fel kell tüntetni, de a pontos tájékoztatás érdekében jelezni kell, hogy az adat nem áll rendelkezésre.

Szintén a CLBPS első két szintjét teljesítette a **Ket.** eredeti szövege, amely az **elektronikus tájékoztató szolgáltatásról** rendelkezett. Ez a szabályozása azonban az Info tv.-ben való részletezés miatt okafogyottá vált és kikerült a törvényből, ma már csak utalást találunk rá.⁹⁷

A Ket. hatályos szövege az alábbi szabályokat tartalmazza a tájékoztatásra vonatkozóan:

„28/C. § (1) Ha jogszabály eltérően nem rendelkezik, az ügyfél az e fejezetben meghatározott valamennyi kapcsolattartási formát használhatja tájékoztatáskérés céljából, és ha jogszabály lehetővé teszi, az e fejezetben meghatározott valamennyi kapcsolattartási formát használhatja időpontfoglalás céljából.

(2)

(3) Ha a tájékoztatás az ügy irataiban lévő adatra vonatkozik, és az ügyfél az ügy jellege szerinti és az eljáró hatóság által jogszabály alapján kezelhető adatokkal magát a tájékoztatás iránti kérelmében azonosította, a tájékoztatást nem lehet megtagadni.

(4) A hatóság a tájékoztatást nem köteles teljesíteni, ha az ügyfél a tájékoztatáskéréshez való jogát visszaélészerűen gyakorolja. Visszaélészerű a joggyakorlás különösen, ha a tájékoztatáskérést megelőző nyolc napon belül az ügyféllel a hatóság döntést közölt, vagy olyan eljárási cselekményre került sor, amelyben az ügyfél részt vett.”

---

⁹⁷ Ket. 172.§ t) pontja.

http://njt.hu/cgi_bin/njt_doc.cgi?docid=85989.266673 [2014. 08.20.]

„160.§ (7) A szabályozott elektronikus ügyintézési szolgáltatások nyilvános és tájékoztató jellegű részének elérése, valamint a közérdekű adatok elektronikus hozzáférhetővé tétele nem korlátozható, az igénybevevő előzetes azonosításához nem köthető.”

A törvény ezen rendelkezéseivel is a papír alapú és az elektronikus tájékoztatás / kapcsolattartás / ügyintézés egyenlőségét hangsúlyozza. Mindemellett mintegy visszaköszön az Alaptörvény és Info tv. közérdekű adatok elektronikus, korlátozásmentes megismeréséhez való jogról rendelkezése, amelyet a hagyományos tájékoztatással szemben támasztott követelményekkel azonos módon kell biztosítani. Figyelemmel van viszont arra, hogy ugyanazon feltételeket támassza a tájékoztatás eme formájánál is, mint amit egy hagyományos tájékoztatás tekintetében megkövetelne (pl. érintettség igazolása). Emellett az elektronikus út gyakran nemcsak előnyökkel (gyors, hatékony, költségtakarékos) jár, hanem személytelensége által a visszaélések kockázatát is növeli. Ha csak egy kattintás a gép előtt egy kérdés feltétele és nem kell bemenni a hivatalba – ha nem kér(ne) személyes adatokat a rendszer és név nélkül is lehet(ne) felvilágosítást kérni hatósági ügyekben –, előfordul, hogy páran visszaélnék a helyzettel. Ezért a Ket. példálózóan megnevezi, hogy mit tekint visszaélésszerű joggyakorlásnak és fenntartja a hatóságnak azt a jogot, hogy ebben az esetben megtagadja a tájékoztatást.

A Ket.-hez kapcsolódó végrehajtási rendeletek további kötelezettségeket tartalmaznak az elektronikus tájékoztatásra vonatkozóan. Az elektronikus ügyintézés részletes szabályairól szóló 85/2012. (IV.21.) Kom. rendelet (továbbiakban: E-ügyintézési rendelet) és a szabályozott elektronikus ügyintézési szolgáltatásokról és az állam által kötelezően nyújtandó szolgáltatásokról szóló 83/2012. (IV.21.) Kormány rendelet (továbbiakban: SZEÜSZ rendelet) szerint a hatóság a kapcsolattartás során számára elfogadható elektronikus dokumentumformátumokat köteles az elektronikus tájékoztatás szabályai szerint közzétenni⁹⁸, emellett kézbesítési címét – minden olyan elektronikus kézbesítési szolgáltatásra vonatkozóan, amelyet az ügyfelekkel vagy más hatóságokkal való kapcsolattartásra használ; illetőleg ha elektronikus kiadmányozást végez – elektronikus tájékoztató szolgáltatása keretében közzéteszi a hatóság nevében nyilatkozatot tenni jogosult természetes személyek és informatikai eszközök elektronikus aláírásainak ellenőrzéséhez szükséges nyil-

⁹⁸ E-ügyintézési rendelet 29.§ (2) bekezdés.
http://njt.hu/cgi_bin/njt_doc.cgi?docid=148205.269716 [2014. 11.01.]

vános kulcsra, illetve tanúsítványra vonatkozó adatokat (érvényes vagy visszavont).⁹⁹

A két legmeghatározóbb jogszabály (Ket., Info tv.) mellett még számos olyan törvénnyel találkozunk, amelyek bizonyos többletkötelezettséget írnak elő az elektronikusan közzéteendő adatok körére. Például az a legfontosabbakat megpróbáltuk összegyűjteni.

Az *esélyegyenlőségről szóló törvény* értelmében a helyi önkormányzatok *helyi esélyegyenlőségi programot* (továbbiakban: HEP)¹⁰⁰ készítene, amelyet a helyben szokásos módon kell közzétenni, amely ma már a honlapon való közzétételt is jelentheti.¹⁰¹

Az információs társadalom nyújtotta lehetőségek erősítik az esélyegyenlőséget a fogyatékos személyek számára. A fogyatékos személyt az információs esélyegyenlőség megilleti az információs társadalmi szolgáltatások igénybevételekor. A honlapot úgy kell kialakítani, hogy a vakok és gyengénlátók által széles körben használt eszközökkel is olvasható legyen. A fogyatékos személy számára - figyelembe véve a különböző fogyatékosági csoportok eltérő speciális szükségleteit - biztosítani kell a közszolgáltatásokhoz való egyenlő esélyű hozzáférést.¹⁰²

A *Nemzeti Jogszabálytár*¹⁰³ a jogszabályok és közjogi szervezet-szabályozó eszközök elektronikus gyűjteménye, amely külön felületet biztosít a helyi önkormányzati rendeletek feltöltésére és lekérdezhetőségére. Ennek megfelelően valamennyi – 2013. június 30. után kihirdetett – még hatályba nem lépett önkormányzati rendelet kihirdetett szövegét itt is közzé kell tenni, illetve a már hatályba lépett rendeleteket egységes

⁹⁹ SZEÜSZ rendelet 60.§, 76.§ (1) bekezdés.

http://njt.hu/cgi_bin/njt_doc.cgi?docid=148203.286118 [2014. 11.01.]

¹⁰⁰ Az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXXV. törvény 31.§ (1) bekezdés.

http://njt.hu/cgi_bin/njt_doc.cgi?docid=76310.262785#foot84 [2014. 08.21.]

A HEP elkészítésének részletszabályait a 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelet határozza meg.

¹⁰¹ A helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 3.§.

http://njt.hu/cgi_bin/njt_doc.cgi?docid=140310.251694 [2014. 08.21.]

¹⁰² VESZPRÉMI (2014/4.) 114.o.

A fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról szóló 1998. évi XXVI. törvény 7.§ (1)-(2) bekezdés., 7/A.§.

http://njt.hu/cgi_bin/njt_doc.cgi?docid=34535.287229 [2014. 11.01.]

http://njt.hu/cgi_bin/njt_doc.cgi?docid=34535.266665 [2014. 10.22.],

305/2005. (XII. 25.) Korm. rendelet 5.§ (3) bekezdés.

http://njt.hu/cgi_bin/njt_doc.cgi?docid=96366.242171 [2014. 08.17.]

¹⁰³ www.njt.hu [2014. 08.20.]

szerkezetben kezelve. Főszabály szerint ez a kötelezettség a jegyzőt terheli e célra kialakított informatikai rendszeren keresztül.¹⁰⁴ Az informatikai felület a www.njt.hu alatt került kialakításra.¹⁰⁵

Önellenőrző kérdések

1. Milyen általános követelményeket támaszt az Info tv. egy közigazgatási honlappal szemben?
2. Milyen közzétételi listákat ismert az Info tv.?
3. Melyek az általános közzétételi lista elemei?
4. Az Info tv.-en kívül még milyen jogszabályokban jelenik meg az elektronikus közzététel?
5. Mi a www.kozadat.hu, mire szolgál?
6. Hogyan tehetnek eleget a helyi önkormányzatok elektronikus közzétételi kötelezettségüknek?

---

¹⁰⁴ A Nemzeti Jogszabálytárról szóló 338/2011. (XII.29.) Korm. rendelet 4.§ (1)-(2) bekezdés.

http://njt.hu/cgi_bin/njt_doc.cgi?docid=142900.253970 [2014. 08.16.]

¹⁰⁵ A helyi önkormányzatok törvényességi felügyeletének részletes szabályairól szóló 119/2012. (VI. 26.) Korm. rendelet 5.§ (1) bekezdés.

http://njt.hu/cgi_bin/njt_doc.cgi?docid=150959.253976 [2014. 08.20.]

338/2011. (XII. 29.) Korm. rendelet 8/A.§.

http://njt.hu/cgi_bin/njt_doc.cgi?docid=142900.253970 [2014. 08.16.]

Az önkormányzati rendeleteknek és jegyzőkönyveknek a fővárosi és megyei kormányhivatalok részére történő megküldésének rendjéről szóló 23/2012. (IV. 25.) KIM rendelet 1.§ (3) bekezdés.

http://njt.hu/cgi_bin/njt_doc.cgi?docid=148292.254547 [2014. 08.20.]

2.5.3.1.2. Az elektronikus ügyindítás, elektronikus ügyintézés szabályai¹⁰⁶

Fogalmak:

Elektronikus ügyindítás: a CLBPS ajánlás harmadik szintjéhez tartozik, amikor a kérelem már nemcsak letölthető, hanem online kitölthető és beküldhető valamely elektronikus felületen.

Elektronikus ügyintézés: azon eljárási cselekmények, amelyek során az ügyfél vagy az ügyintézőt biztosító szerv elektronikus nyilatkozatot tesz, vagy az ügyintézőt biztosító szerv az ügyfél vagy más ügyintézőt biztosító szerv nem elektronikus nyilatkozatát elektronikus nyilatkozattá alakítja át és azt az eljárás során felhasználja.

Kormányzati célú hálózat: közfeladatok ellátásához szükséges olyan elektronikus hírközlő hálózat, amely nyilvános elektronikus hírközlő hálózattól fizikailag vagy logikailag elkülönített.

Kormányzati célú hírközlési szolgáltatás: nyilvános hírközlő hálózattól fizikailag vagy logikailag elkülönült kormányzati célú hálózat felhasználásával, jogszabályban meghatározott felhasználók részére nyújtott elektronikus hírközlési szolgáltatás.

Általános Nyomtatványkitöltő (ÁNYK): Külön alkalmazás segítségével elektronikusan tölthető ki a nyomtatvány Internetkapcsolat nélkül.

Az informatika térhódításával, a technológia fejlődésével a közigazgatásban is megnyílt a lehetőség informatikai eszközök alkalmazására, elektronikus ügyintézésre. Ehhez a trendhez, igényhez a jogalkotóknak is alkalmazkodniuk kellett és a hagyományos, papír alapú hatósági eljárás mellett létrejött az elektronikus kapcsolattartás fogalma, magával hozva új jogintézményeket (ügyfélkapu, hivatali kapu, elektronikus iratkezelés) és új, megváltozott eljárási cselekményeket, lerövidült határidőket.

Az elektronikus formák közigazgatásban való alkalmazásánál azonban figyelemmel kell lenni arra, hogy a digitális szakadék még mindig jelentős egyes területeken, ezért még nem válthatja ki egyértel-

¹⁰⁶ Az alfejezet a VESZPRÉMI (2014/2.) felhasználásával készült.

műen ez a forma a hagyományos, papír alapú ügyintézés és olyan feltételeket kell teremteni, hogy aki nehezebben fér hozzá ezekhez az új szolgáltatástípusokhoz, ne érje hátrány e változások miatt (pl. lekésik egy határidőt, mert nem tudta időben megnézni a tárhelyét). Az elektronikus ügyintézésnél ezért *speciális alapelvek* szem előtt tartására van szükség: egyszerűség, átláthatóság, biztonság, fokozatosság. Ezek konjunktív feltételek.

A Ket. megalkotásával egyidejűleg létrejött egy új fogalom¹⁰⁷: az elektronikus ügyintézés és vele egy „lavina” indult el. Lehetővé és az ügyfél alapvető jogává tette az ügyindító kérelem elektronikus benyújtását, ezzel kész helyzet elé állítva a hatóságokat. Bizonyos esetben a pénzihiány, más esetekben a technikai háttér fejletlensége jelentette az elektronikus ügyintézés akadályát. A jogalkotó – felismerve a buktatókat – lehetőséget biztosított a hatóságok számára az elektronikus kapcsolattartás kizárására, korlátozására. Ezzel a problémákat egyelőre megoldották, de ez nem jelentette azt, hogy nem kellett a felmerült helyzettel foglalkozni. A jogszabályi módosítások nyomon követik ezeket a nehézségeket, a helyzet alakulását és néha túl korán, néha talán későn, de reagálnak a változásokra. Lássuk, a CLBPS ajánlás harmadik és negyedik szintje hogyan jelent meg a hazai szabályozásban és miképpen változott.

Az elektronikus ügyindítás a CLBPS ajánlás harmadik szintjéhez tartozik, amikor a kérelem már nemcsak letölthető, hanem online kitölthető és beküldhető valamely elektronikus felületen. Ez két módon valósulhat meg:

- a. valamely közigazgatási honlapon történt regisztrációt követően *elektronikus űrlap* áll az ügyfél rendelkezésére, amelyet kitöltve, a Küldés gombra kattintva tud beküldeni a hatóságnak;
- b. a nyomtatvány a honlapról letölthető, külön alkalmazással, Internetkapcsolat nélkül szerkeszthető, aztán erre a célra szolgáló emailcíme közvetlenül, vagy a nyomtatványt külön rendszerbe feltöltve küldhető be.

A hatályos magyar szabályozás ez utóbbi megoldást részesíti előnyben. Ennek oka az alábbiakban keresendő. Az elektronikus űrlap

---

¹⁰⁷ Már az államigazgatási eljárás általános szabályairól szóló 1957. évi IV. törvény (továbbiakban: Áe.) idejében megindult ez a folyamat, a törvény reagált is rá, bevezetve eljárási rendjébe az elektronikus dokumentum alkalmazhatóságát, azonban még nem vált általánossá, részletszabályait nem dolgozta ki.

csak Internetkapcsolattal rendelkező gépeken szerkeszthető. Ha időigényes az űrlap kitöltése, vagy hiányzik valamilyen adat, akkor nincs lehetőségünk a szerkesztést megszakítani, később folytatni, valamely számítási hibát kijavítani. Ebben az esetben a kitöltés egyszeri és azonnali.

A külön alkalmazás segítségével kitölthető nyomtatvány előnye éppen az előbbi lehetőség hátrányaiból adódnak. Az alkalmazás és a nyomtatvány letöltését követően már nincs szükségünk Internetre mindaddig, amíg el nem szeretnénk küldeni a már véglegesnek szánt nyomtatványunkat a hatóságnak. Mobilis (pl. pendrive-on), bármikor korlátlanul szerkeszthető, módosítható, pótolhatók az adatok, javíthatók a hibák, sőt intelligens, az alkalmazásba hibakereső van beépítve, amely figyelmeztet, ha nem jó karaktereket írtunk be, számítási hibát vétettünk, vagy valamely kötelező elemet nem töltöttünk ki. Ezt a megoldást a magyar szabályozás *Általános Nyomtatványkitöltő*nek (továbbiakban: ÁNYK) nevezte el.¹⁰⁸

A CLBPS negyedik szintjének az elektronikus ügyintézés tekinthető, amely a kérelem benyújtásától a döntéshozatalig a teljes folyamatot elektronikusan kezeli. Ebbe beleértendő természetesen a döntés elektronikus közlése és a fizetési kötelezettségek elektronikus teljesítése is. Mint ahogy azt már korábban említettük, ennek front és back office jogi szabályozására nincs lehetőség, hiszen akkor bizonyos csoportokat kirekesztenénk vagy megnehezítenénk számukra a hatósági ügyintézését. Ezért a jogszabályok csak a keretek rögzítésére törekednek. Jelen alfejezet keretében az elektronikus ügyintézés jogi értelmezésével és a kapcsolódó jogi előírásokkal foglalkozunk.

A Ket. 172.§ c) pontja szerint *az elektronikus ügyintézés:*

„azok az eljárási cselekmények, amelyek során az ügyfél vagy az ügyintézőt biztosító szerv elektronikus nyilatkozatot tesz, vagy az ügyintézőt biztosító szerv az ügyfél vagy más ügyintézőt biztosító szerv nem elektronikus nyilatkozatát elektronikus nyilatkozattá alakítja át és azt az eljárás során felhasználja.”¹⁰⁹

¹⁰⁸ A központi államigazgatási szervek eljárásaiban rendszeresített nyomtatványok elektronikusan történő kitölthetőségéről szóló 2142/2008. (X.15.) Kormányhatározat.

http://njt.hu/cgi_bin/njt_doc.cgi?docid=120625.173639 [2014. 12.02.]

¹⁰⁹ Ket. 172.§ c) pontja.

http://njt.hu/cgi_bin/njt_doc.cgi?docid=85989.266673 [2014. 08.20.]

A jogalkotó a fogalom megalkotásánál nem a folyamat egyes mozzanatainak elektronikus voltára, hanem a dokumentumok elektronikus elérhetőségére, illetve a papír alapú és elektronikus dokumentumok közötti átjárhatóság megteremtésére törekedett.

„160.§ (1) Az elektronikus ügyintézés szabályozásával kapcsolatos jogszabályi rendelkezések nem fogalmazhatnak meg olyan követelményt, amely valamely meghatározott műszaki megvalósítás (megoldás) alkalmazását teszi kötelezővé, ide nem értve a kormányzati célú hálózatokról szóló kormányrendeletben meghatározott kormányzati célú hírközlési szolgáltatást, valamint az állam által ingyenesen biztosított szolgáltatások igénybevételét. Ezen túlmenően a jogszabályok a műszaki megvalósítás módjától független követelményeket kell, hogy tartalmazzanak (technológiaseglegesség).”

Ütközik a hosszú távú stabilitás igényével fellépő közigazgatási eljárás szabályozási megoldása és a technológiafüggő, folyamatosan változó e-ügyintézés. Egyrészt a téma azt indokolná, hogy a hagyományos, általános kereteket rögzítő törvényben kapjon helyet, az adatkezeléssel kapcsolatos és hitelességet rögzítő szabályokat törvényi szinten szabályozzuk, azonban erre a területre erőteljesen hat az informatika aktuális fejlettsége, emiatt a szabályozás bármikor változhat, amely a Ket. szabályozási stabilitásának árt. A kezdeti szabályozáshoz képest többször is átalakult a jogi háttér egyrészt a fenti okok miatt, másrészt pedig az e-kapcsolattartás általánossá válásával, szinte minden közigazgatási eljárásban helyet kapva, ezáltal az általános eljárási szabályok szerves részévé vált. Ennek következtében meghaladottá vált az az elképzelés, hogy az e-ügyintézés szabályai a törvényben csak egy külön fejezetet képezzenek, hanem valamilyen szinten a specialitásokat az eljárás minden szakaszában meg kell nevezni.

A Ket. kimondja tehát a technológiaseglegesség elvét, amelynek rögzítésére minden informatikával foglalkozó jogi szabályozásban szükség van, egyrészt az ügyféli autonómia korlátozásának kivédésére, másrészt az aktuális technológiai fejlettségtől, meghatározott eszközök előírásától nem tehető függő az, hogy az ügyfél jogait az eljárásban gyakorolni tudja. A technológia fejlődését lekövetni képtelenség, és ha adott eszköz, alkalmazás használatát tenné kötelezővé valamely jogszabály, az a jogbiztonságot veszélyeztetné azáltal, hogy állandó módosításra lenne szükség, illetve bizonyos ügyféli kör számára nem állnak rendelkezésre

vagy pénzügyileg nem lenne elérhető, ezáltal hátrányba kerülne. Emellett a hatósági ügyintézés elektronizálása során az egyik legfontosabb alapelv, a biztonság szem előtt tartásával kell megalkotni a kapcsolódó jogi szabályozást, amely nem a konkrét paraméterek rögzítését, valamely informatikai megoldás nevesítését igényli, hanem az adatvédelem, információbiztonság elveinek kimondását és a megsértésük esetén kilátásba helyezett jogkövetkezmények megteremtését.

A Ket. két kivételt nevesít. Egyrészt az állam által ingyenesen nyújtott szolgáltatásokat, ahol szabályozni kell az igénybevétel módját a fenti elvek biztosítása érdekében, illetve a kormányzati célú hírközlési szolgáltatást. A kormányzati célú hálózat az elektronikus hírközlésről szóló 2003. évi C. törvény 1. § (2) bekezdése alapján olyan

„1.§ (2) ... közfeladatok ellátásához szükséges elektronikus hírközlő hálózat, amely nyilvános elektronikus hírközlő hálózattól fizikailag vagy logikailag elkülönített...”¹¹⁰

A kormányzati célú hálózatokról szóló 346/2010. (XII. 28.) Korm. rendelet 2. § (3) bekezdése szerint a kormányzati célú hálózat:

„az elektronikus hírközlésről szóló törvényben meghatározott kormányzati célú hálózatnak minősülő, a rendelet 1. mellékletében felsorolt elektronikus hírközlő hálózatok.”

Kormányzati célú hírközlési hálózatok:

- a) Nemzeti Távközlési Gerinchálózat;
- b) Egységes Digitális Rádiótávközlő Rendszer;
- c) Zártcélú Rendészeti Hálózat;
- d) Köznet;
- e) K-600/KTIR Hírközlési és Informatikai Rendszer.

„2.§ 4. kormányzati célú hírközlési szolgáltatás: nyilvános hírközlő hálózattól fizikailag vagy logikailag elkülönült kormányzati célú hálózat felhasználásával, jogszabályban meghatározott felhasználók részére nyújtott elektronikus hírközlési szolgáltatás;”

---

¹¹⁰ Az elektronikus hírközlésről szóló 2003. évi C. törvény 1. § (2) bekezdés.
http://njt.hu/cgi_bin/njt_doc.cgi?docid=75939.287392 [2014. 12.01.]

A kormányzati célú hírközlési szolgáltató – a Kormány rendeletben meghatározott kivétellel – a NISZ Nemzeti Infokommunikációs Szolgáltató Zártkörűen Működő Részvénytársaság.¹¹¹

Mi az **elektronikus ügyintézés** alatt a hatósági ügyintézés (az eljárás megindításától az ügy érdemi elbírálásáig terjedő egyes munkamozzanatok) elektronikus leírását, informatikai támogatását értjük és ezen nézőpont alapján vizsgáljuk a Ket. rendelkezéseit. Tehát a kapcsolattartás ennek a folyamatnak csak egy részét képezi, szorosan kötődve az azonosítás témaköréhez, amelyeket külön alfejezetekben tárgyalunk.

Bár az elektronikus ügyintézés a Ket.-ben külön (X.) fejezetben jelenik meg, mégsem tekinthető a törvény felépítése és logikája alapján külön eljárásnak, hanem beépíti a hagyományos eljárás keretei közé, egyenlővé téve azzal, és csak egy-két specialitást határoz meg az elektronikus ügyintézési fejezetében. Az elektronikus ügyintézés a kapcsolattartás egyik fajtájaként definiálja, ezzel és az ügyfél számára alapvető jogként való garantálásával a Ket. az elektronikus ügyintézés a hagyományos, papír alapú ügyintézéssel egyenlővé, sőt szinte elsődlegessé tette.

Az elektronikus és a papír alapú ügyintézési forma egyenlőségét a kapcsolattartás szabályait tartalmazó II/A. Fejezet és az elektronikus és papír alapú dokumentumok bizonyító erejének azonosságának deklarálása garantálja.

Az elektronikus ügyintézés elsődlegességét igazoló rendelkezések a Ket.-ben:

- alapelvek (gyorsaság, hatékonyság, költségtakarékosság);
- ha több kapcsolattartási forma közül lehet választani, a költségtakarékosság és hatékonyság szempontjai kell, hogy domináljanak¹¹²;
- az ügyfél alapvető joga az eljárás formájának megválasztása és megváltoztatása;
- az e-ügyintézés kizárására csak kivételes esetben (jogi szabályozás, értelmezhetetlenség, technikai feltételek hiánya¹¹³) van lehetőség¹¹⁴;

¹¹¹ Az egységes digitális rádiótávközlő rendszer vonatkozásában pedig a Pro-M Professi-onális Mobilrádió Zártkörűen Működő Részvénytársaság.

¹¹² Ez természetesen az azonnali kapcsolatfelvételt és papírszórólást lehetővé tevő elektronikus utat jelenti. Már nevesíti is a törvény, hogy ilyen esetekben az elektronikus utat előnyben kell részesíteni.

- az ügyfél elektronikus ügyindítását – ha kifejezetten másként nem rendelkezik – vagy elektronikus kapcsolattartásra irányuló kérelmét az elektronikus ügyintézés preferálásaként kell értelmezni¹¹⁵;
- a hatóság az ügyféllel való kapcsolattartásra a fent leírt elektronikus tájékoztatás keretében közzétett elektronikus utat alkalmazhatja¹¹⁶;
- a hatóság az ügyfél figyelmét az első kapcsolattartás alkalmával köteles felhívni a kapcsolattartás lehetséges formáira és azok elérhetőségeire.

„34.§ (3) Jogszabály előírhatja, hogy az ügyfél a kérelmét az e célra rendszeresített formanyomtatványon vagy elektronikus kapcsolattartás esetén on-line felületen vagy valamely szoftver használatával elektronikus úrlapon nyújtsa be. Ha törvény az elektronikus kapcsolattartást kötelezővé teszi, és a kérelmet on-line felületen vagy valamely szoftver használatával elektronikus úrlapon kell benyújtani, az elektronikus úrlap kitérhető és letölthető, valamint a szoftver letölthető változatát a hatóság az elektronikus tájékoztatás szabályai szerint közzéteszi.”

Bár az eljárás formájának megválasztásában az ügyfelet szabadság illeti meg, a Ket. lehetővé teszi, hogy adott eljárásban jogszabály meghatározott formát írjon elő a kérelem előterjesztésére. Ez egy hagyományos eljárás esetén formanyomtatvány alkalmazását, elektronikus kapcsolattartás esetén pedig szoftver (ÁNYK) használatát vagy meghatározott felületen való feltöltést jelent. Természetesen mindezen előírások csak akkor teljesíthetők, ha az elektronikus úrlap és szoftver elérhető az ügyfelek számára.

„37.§ (3) (...) Nem bocsátható ki hiánypótlási felhívás (...) akkor sem, ha az ügyfél a tartalmilag hiánytalan kérelmet azért nem formanyomtatványon vagy elektronikus úrlapon nyújtja be, mert a formanyomtat-

¹¹³ Lásd bővebben a Ket. 28/B.§ (1) és (5) bekezdését.

http://njt.hu/cgi_bin/njt_doc.cgi?docid=85989.266673 [2014. 08.20.]

¹¹⁴ A Ket. módosításai ezt a lehetőséget folyamatosan szűkítették.

¹¹⁵ Ket. 28/B.§ (4) bekezdés.

http://njt.hu/cgi_bin/njt_doc.cgi?docid=85989.266673 [2014. 08.20.]

¹¹⁶ E-ügyintézési rendelet 3.§ (4) bekezdés.

http://njt.hu/cgi_bin/njt_doc.cgi?docid=148205.255545#foot_2_place [2014. 08.21.]

vány kitölthető és letölthető változatát a hatóság az elektronikus tájékoztatás szabályai szerint nem tette közzé.”

Ezzel a rendelkezésével a Ket. a felelősséget az ügyfélről a hatóságra hárította, azaz ha a hatóság hibájából nem áll rendelkezésre a kérelem benyújtásához szükséges szoftver és formanyomtatvány, az ügyfelet hátrány emiatt nem érheti. Fontos viszont megjegyezni, hogy ez csak az egyébként tartalmilag megfelelő kérelmekre vonatkozik.

A hiánypótlásnál az új módosítás lehetővé teszi a telefonos teljesítést is, megkönnyítve az ügyfél helyzetét, főleg ha például egy adat hiányzik a kérelemből.

„37.§ (3a) Ha jogszabály lehetővé teszi, a hiánypótlást az ügyfél telefonon is teljesítheti – az ügyfél elektronikus azonosítását követően, az információ megőrzését biztosító módon történő rögzítés mellett –, ha ez a hiányzó adatok tekintetében értelmezhető.”

Az ügyfél jogosult (ügyindító) kérelmének és az ügyhöz kapcsolódó nyilatkozatainak elektronikus beadására is. Változás a korábbi szabályozáshoz képest, hogy az elektronikus kapcsolattartás joga már nemcsak a kérelmet benyújtó, hanem valamennyi, az eljárásban résztvevő ügyfelet megilleti.

„28/A.§ (5) Az ügyfél a választott kapcsolattartási formáról más – a hatóságnál rendelkezésre álló – formára áttérhet. A hatóság akkor tagadhatja meg az ügyfél által választott új kapcsolattartási forma alkalmazását, ha az ügyfél visszaélészerűen kívánja azt igénybe venni. (6) Az ügyfél kapcsolattartási forma változtatása esetén nem követelheti az eljárás korábbi szakaszában készült iratok, nyilatkozatok új formában történő megküldését.”

Az ügyintézés formája megváltoztatására vonatkozó rendelkezések a gyakorlati tapasztalatok alapján folyamatosan változtak. Abban az egyes szövegek egyetértettek, hogy az ügyfélnek nemcsak az eljárás formájának megválasztását, hanem annak megváltoztatását is alapvető jogként kell biztosítani. Az eredeti szöveg ezt a lehetőséget korlátok nélkül engedte az ügyfélnek. A 2009-es módosítás már szükségét látta, hogy korlátozza: egy alkalommal indokolás nélkül, minden további esetben méltányolható indoklással térhet át. Az indokolási kötelezett-

ség csökkentette a visszaélések számát, átláthatóvá, elbírálhatóvá tette azt. A méltánylás pedig a hatóság kezébe adta a döntést, hogy engedélyezi-e az ügyintézés formájának megváltoztatását vagy sem. A jelenleg hatályos szöveg három korlátot épített be:

- egyrészt csak az adott hatóságnál rendelkezésre álló formák közül választhat az ügyfél;
- másrészt ezt a jogát visszaélésszerűen nem gyakorolhatja. A hatóságnak indokolnia nem kell, de ha bizonyítottan látja a visszaélést, akkor megtagadhatja a formaváltást;
- a harmadik korlát, hogy az eljárásban addig keletkezett iratok ismételt megküldésére nincs lehetőség.¹¹⁷

A tényállás tisztázásánál két eljárási cselekménynél említi az elektronikus utat a Ket.

„39.§ (11) Hivatalos feljegyzés készítése alkalmazható az írásbelinek nem minősülő elektronikus kapcsolattartás során közölt információk írásba foglalására.”

„54.§ (5) A hatóság engedélyezheti, hogy a tanú a meghallgatását követően vagy helyette írásban tegyen tanúvallomást. Ebben az esetben a tanú a vallomását saját kezűleg leírja és aláírja, az elektronikus okirat formájában elkészített vallomását minősített elektronikus aláírással látja el, vagy a tanúnak a más módon leírt vallomását bíró vagy közjegyző hitelesíti. Cselekvőképtelen vagy korlátozottan cselekvőképességű tanú esetén a törvényes képviselő, érdekellentét esetén a gyámhatóság képviselője is aláírja az írásbeli tanúvallomást. Az írásbeli tanúvallomás megtétele nem zárja ki, hogy a tanút meghallgatása céljából a hatóság idézze.”

A tanúvallomásnál elsőként jelenik meg nevesítetten is az elektronikus aláírás¹¹⁸, amelyet már a polgári eljárás is ismer és elismer azonosítási formaként.¹¹⁹

---

¹¹⁷ Ket. 28/A. (5)-(6) bekezdés.

http://njt.hu/cgi_bin/njt_doc.cgi?docid=85989_266673 [2014. 08.20.]

¹¹⁸ Szabályozását lásd bővebben az elektronikus aláírásról szóló 2010. évi XXXV. törvényben (továbbiakban: Eat.) és a 4.1.1. alfejezetben.

¹¹⁹ Lásd bővebben a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (továbbiakban: Pp.) rendelkezéseit és a 4.1.1. alfejezetet.

A döntés közlését illetően eléggé részletesen rendelkezik a Ket.:

„71.§ (7) Ha a technikai lehetőségek adottak, a hatóság papír alapú kapcsolattartás esetén is elektronikusan hozza meg döntését.”

A Ket. ezen szabálya ismételten az elektronikus ügyintézés felé billenti a mérleget és arra ösztönzi a hatóságokat, hogy olyan informatikai eszközöket használjanak, amivel képesek a hagyományos munkavégzésüket elektronizálni. Ez a szabály még nem a közlésre, hanem a döntés formájára vonatkozik, azaz nem a döntésnek a kérelmet papíron benyújtó és a hagyományos formában kapcsolatot tartani kívánó ügyféllel való elektronikus közlését jelenti, hanem csak a döntés formájára ad előírást, a közlés az elektronikus formáról készített hiteles papír alapú másolat kiküldésével történik.¹²⁰

„73.§ (2) A döntést külön okiratban kell megszövegezni, jegyzőkönyvbe kell foglalni vagy az ügyiratra kell feljegyezni. Külön okiratban kell megszövegezni a döntést, ha azt kézbesítés útján vagy elektronikus úton közlik, vagy ha a szóban közölt döntés kézbesítését az ügyfél kéri.”

„78.§ (4) A hatóság a döntését a 28/A. § (1) bekezdésében meghatározott módon közölheti. A 71. § (7) bekezdése szerinti esetben a hatóság a nem elektronikusan kézbesítendő iratokat az elektronikus döntésről készített hiteles papír alapú másolatként kézbesíti.

(5) A hatóság a döntést írásbeli kapcsolattartás esetén hivatalos iratként vagy írásbelinek minősülő elektronikus úton kézbesíti. Telefax útján nem közölhető a határozat és az önállóan fellebbezhető végzés, kivéve ha a döntés közlésére jogosult személy vagy szerv ezt előzetesen kérte vagy ehhez hozzájárult.”

Szintén a döntés formájára vonatkozó szabály a külön okiratban való megszövegezés, amellyel a Ket. mintegy megerősíti, hogy a postai és az elektronikus úton történő kézbesítés között nincs különbség, a döntést ugyanolyan módon kell meghozni, az informatikai háttérből eredő specialitásokat pedig később egyértelműen rögzíti. A Ket. 71.§ (7) bekezdése szerint lehetőleg elektronikus döntéssel kell lezárni az eljárás-

---

¹²⁰ Ket. 78.§ (4) bekezdés.

http://njt.hu/cgi_bin/njt_doc.cgi?docid=85989.266673 [2014. 08.20.]

rást, ha azonban az elektronikus döntéshozatal a technikai lehetőségek hiányában kizárt, hiteles papír alapú másolatot kell készíteni.

A közlésnek szintén fontos jogkövetkezményei vannak. A fellebbezési határidő, a jogerő a döntés közlésének időpontjához köthető, ezért mindenképpen tudnunk kell, hogy az ügyfél mikor kapja meg az érdemi döntést. A Ket. erre tekintettel az elektronikus kapcsolattartás esetén csak az írásbelinek minősülő elektronikus utat engedélyezi a közlésre. Azt azonban, hogy mi minősül írásbelinek, a korábbi szabályozással ellentétben nem részletezi, hanem a végrehajtási rendeleteiből derül ki.¹²¹

„78.§ (8) Ha az (1) és (2) bekezdésben meghatározott személy rövid szöveges üzenet fogadására szolgáló elérhetőségét, telefonszámát vagy elektronikus levélcímét megadta, a hatóság rövid szöveges üzenetben, telefonon vagy elektronikus levélben tájékoztathatja a döntéshozatal tényéről, és arról, hogy a döntés öt napon belül átvehető a hatóság hivatali helyiségében, ügyfélfogadási időben. Személyes átvétel esetén a közlés tényét és időpontját az iratra fel kell jegyezni, és azt az átvévő személlyel aláíratni. Ha az (1) és (2) bekezdésben meghatározott személy a döntést határidőn belül nem veszi át, a hatóság haladéktalanul írásban megküldi részére a döntést.”

Ez a szabály már a 2009-es módosításban is szerepelt és mintegy áthidaló megoldást jelent az elektronikus ügyintézési folyamat lezárásához mindaddig, amíg a technikai feltételek nem adóttak valamely szervnél a döntés elektronikus közléséhez.

Ennek szinte párjaként említhető az a szabály, amely lehetőséget biztosít arra, hogy ha a közigazgatási szerv készen áll az elektronikus ügyintézésre, hivatali munkavégzése során is informatikai eszközökkel dolgozik, rendelkezésére állnak az e-ügyintézés támogató rendszerek, akkor azokat belső munkafolyamataiban szabadon alkalmazhatja. Elvállalhat tehát az ügyintézés és a kapcsolattartás formája, a hatóság csak a döntés közlésekor köteles az ügyfél igényeihez igazodni és megvizsgálni, hogy hogyan indította az ügyet, kért-e elektronikus kapcsolattartást, illetve ügyintézési rendelkezésében milyen kööttségek szerepelnek.

„160.§ (2) Jogszabály eltérő rendelkezése hiányában a hatóság nem elektronikus kapcsolattartás esetén is jogosult az eljárást vagy annak

---

¹²¹ Lásd bővebben a következő alfejezetben.

eljárási cselekményeit elektronikus ügyintézés keretében lefolytatni, az ügyféllel való kapcsolattartás során ilyen esetben is az ügyfél ügyintézési rendelkezését figyelembe véve köteles eljárni.”

„167/A. § (1) Jogszabály eltérő rendelkezése hiányában a hatóság papír alapon beérkező irat esetén is jogosult az eljárást a papír alapú irat elektronikus másolata alapján folytatni, ha a papír alapú iratról elektronikus úton történt másolat készítésének jogszabályban foglalt követelményeit teljesíti.”¹²²

Önellenőrző kérdések

1. Mit értünk e-ügyindítás alatt? A gyakorlatban milyen formái vannak?
2. Melyek a Ket. e-ügyintézés elsődlegességét hangsúlyozó rendelkezései?
3. Mit jelent a technológiasemlegesség elve?
4. Milyen korlátai vannak az ügyintézés formája megváltoztatásának?
5. Hogyan használható az SMS közigazgatási eljárásban?

---

¹²² Ket. 160.§ (2) bekezdés, 167/A. (1) bekezdés.
http://njt.hu/cgi_bin/njt_doc.cgi?docid=85989.266673 [2014. 08.20.]

2.5.3.1.3. Elektronikus kapcsolattartás ügyfél-hatóság, hatóság-hatóság között

Fogalmak:

Párbeszédre épülő elektronikus ügyintézés: az ügyintézés olyan ügyintézési felület útján történik, amely az eljárási cselekmény végzése során feltételezi az ügyfél és a hatóság közötti kölcsönös és összefüggő adatcserét és kétirányú kapcsolatot.

Nem párbeszédre épülő elektronikus ügyintézés: az ügyintézés olyan csatlakozási felület útján történik, amelynek használatával a hatóság az ügyféllel fennálló kölcsönös és összefüggő adatcsere vagy kétirányú kapcsolat nélkül küldi és fogadja az eljárási cselekményekhez kapcsolódó egyes elektronikus dokumentumokat.

Már az államigazgatási eljárás általános szabályairól szóló 1957. évi IV. törvény (továbbiakban: Ae.) is ismerte az elektronikus dokumentumot, azonban az elektronikus kapcsolattartásra vonatkozóan nem tartalmazott szabályokat.

A Ket. egyes módosításai – különbözőképpen ugyan, de – már az elektronikus utat is elismerték, mint a kapcsolattartás egyik formáját, amely több szemszögből jelent meg a törvényben.

Kapcsolattartásként értékelhető ügyfél és hatóság között a közérdekű adatokról való tájékoztatás is (pl. honlapon jogszabály előírta kötelezettségként), bár itt inkább információközlésről van szó, mint interakcióról. Az elektronikus tájékoztatás azonban nemcsak az adatok elektronikus közzétételét jelenti, hanem az ügyfél-hatóság elektronikus kommunikációját is. A Ket. lehetőséget biztosít arra, hogy az ügyfél valamennyi, a törvényben ismertett kapcsolattartási formát használja tájékoztatáskérés céljából.

Bár már az Ae.-ben is megjelenik az elektronikus dokumentum felhasználhatósága a közigazgatási hatósági eljárásban, azonban a Ket. ezen túllép és már az ügyfél alapvető jogaként deklarálja a kérelem elektronikus benyújtását.¹²³ Ezt jelenleg az alábbi módokon teheti meg az ügyfél:

---

¹²³ Ket. 8.§, 28/A.§ (1) bekezdés ab), bb) c) pontja, (3) bekezdése.
http://njt.hu/cgi_bin/njt_doc.cgi?docid=85989.266673 [2014. 08.20.]

„28/A. § (1) A hatóság

- **írásban**
  - *postai úton,*
  - *írásbelinek minősülő elektronikus úton, ideértve a telefaxot,*
  - *személyesen átadott irat útján,*
  - *kézbesítési meghatalmazott útján,*
  - *a hatóság kézbesítője útján,*
  - *kézbesítési ügygondnok útján,*
  - *hirdetményi úton, vagy*
- **szóban**
  - *személyesen*
  - *hangkapcsolatot biztosító elektronikus úton, ideértve a telefont, vagy*
- **írásbelinek nem minősíthető elektronikus úton tart kapcsolatot az ügyféllel.”**

Tehát az elektronikus út mind az írásbeli, mind a szóbeli kapcsolattartás részévé vált és hivatalos formát öltött, sőt a Ket. egy harmadik esetet is létrehozott, az írásbelinek nem minősíthető elektronikus utat. Ez vonatkozik mind a hatóság-ügyfél, mind a hatóság-hatóság közötti kommunikációra. Az ügyfélre vonatkozó kapcsolattartási szabályokat az eljárás egyéb résztvevőjére is alkalmazni kell. A hatóság az ügyféllel való kapcsolattartásra az általa honlapon közzétett elektronikus utat alkalmazhatja.¹²⁴

Az elektronikus kapcsolattartás lehetősége már a külföldiek számára is adott az elektronikus ügyintézés igénybe vevő külföldiek személyi nyilvántartásában való regisztrációval.¹²⁵

A szóbeli és írásbelinek nem minősülő elektronikus kapcsolattartás az írásbelihez képest jegyzőkönyv-, egyszerűsített jegyzőkönyv-, vagy hivatalos feljegyzés készítésével jár. A kapcsolattartás ezen formája alkalmazható a döntés közlésére is.¹²⁶

---

¹²⁴ E-ügyintézési rendelet 3.§ (4) bekezdés.

http://njt.hu/cgi_bin/njt_doc.cgi?docid=148205.255545#foot_2_place [2014. 08.21.]

¹²⁵ Ket. 168/B.§ (1) bekezdés.

http://njt.hu/cgi_bin/njt_doc.cgi?docid=85989.266673 [2014. 08.20.]

¹²⁶ Ket. 78.§ (4) bekezdés.

http://njt.hu/cgi_bin/njt_doc.cgi?docid=85989.266673 [2014. 08.20.]

Az általános megfogalmazással a Ket. ismételten a technológia-semlegességre törekszik, nem kíván konkrét módokat megnevezni, hiszen az informatika fejlődése tölti majd meg tartalommal ezen kapcsolattartási formákat. A jellegre azonban egyértelműen utal és példálózóan segít beazonosítani, hogy mit tekint egyik, illetve másik kategóriába tartozónak. Például a telefaxot írásbelinek minősülő elektronikus útnak tekinti, és külön rendelkezéseket tartalmaz alkalmazására vonatkozóan.

„78.§ (5) (...) Telefax útján nem közölhető a határozat és az önállóan fellebbezhető végzés, kivéve ha a döntés közlésére jogosult személy vagy szerv ezt előzetesen kérte vagy ehhez hozzájárult.”¹²⁷

Az E-ügyintézési rendelet 9.§ (1) bekezdése értelmében

„A hatósághoz érkezett telefaxüzenetre,

- **amennyiben a hatóság elektronikusan tárolja, az elektronikus úton közölt, képi formátumú dokumentum szabályai,**
- **amennyiben azt a hatóság kinyomtatja, az egyszerű másolatra vonatkozó rendelkezések**

irányadók.

(2) Ha az ügyfél az ügyintézési rendelkezésében megadta a beadványok előterjesztése céljára használt telefaxszámát, úgy a hatóság kizárólag ezen telefaxszámról az adott ügyfél nevében telefaxon érkezett beadványt fogadja el és tekinti további azonosítás nélkül az ügyféltől származó beadványnak.”¹²⁸

A telefont a hangkapcsolatot biztosító elektronikus útként említi és az egyértelmű bizonyítás érdekében fektet le szabályokat pl. a beszélgetés rögzítése, hivatalos feljegyzés készítése, több ügyféllel folytatott egyidejű beszélgetés bizonyíthatósága). Míg a telefaxot általános ügyintézési formaként deklarálja, alkalmazását az ügyféltől teszi függővé (ügyintézési rendelkezés), a telefont még mindig kivételes formának tekinti és jogszabály teheti lehetővé:

---

¹²⁷ Ket. 78.§ (5) bekezdés.

http://njt.hu/cgi_bin/njt_doc.cgi?docid=85989.266673 [2014. 08.20.]

¹²⁸ E-ügyintézési rendelet 9.§ (1) bekezdés.

http://njt.hu/cgi_bin/njt_doc.cgi?docid=148205.255545#foot_2_place [2014. 08.21.]

„34.§ (2) Életveszéllyel vagy súlyos kárral fenyegető helyzet során az azonnali intézkedést igénylő ügyben a kérelmet telefonon is elő lehet terjeszteni.

(2a) Ha jogszabály lehetővé teszi, az ügyfél elektronikus azonosítását követően, az információ megőrzését biztosító módon történő rögzítés mellett a kérelmet telefonon is elő lehet terjeszteni.”¹²⁹

Könnyítés azonban, amire már korábban is utaltunk, hogy a hiánypótlás, nyilatkozattétel, adatszolgáltatás telefonon is megtehető – azonosítás és rögzítés mellett.¹³⁰

A Ket. már az SMS-t is felhasználja a döntéshozatalról való értesítésre.

A Ket. az **elektronikus kapcsolattartási formákat** nem részletezi, azzal az e-ügyintézési rendelet foglalkozik, csak az elektronikus út alkalmazásának korlátait rögzíti.

Az e-ügyintézési rendelet értelmében az ügyfél az alábbi módokon nyújthatja be elektronikusan kérelmét:

- biztonságos elektronikus kézbesítési szolgáltatás igénybevételel,
- ÁNYK űrlap benyújtás támogatási szolgáltatás (továbbiakban: ÁBT) keretében,
- elektronikus levelezés útján,
- a hatóság által biztosított internetes felületen történő dokumentumfeltöltés útján, vagy
- az ügyfél ügyintézési rendelkezésében lehetővé tett további kapcsolattartási módok alkalmazásával.¹³¹

Az elektronikus ügyindításra akkor van lehetőség, ha a hatóság az adott kapcsolattartási módot biztosítja és csak az e-ügyintézési rendeletben meghatározott szabályoknak megfelelő formátumban¹³².

---

¹²⁹ Ket. 34.§ (2) bekezdés.

http://njt.hu/cgi_bin/njt_doc.cgi?docid=85989.266673 [2014. 08.20.]

¹³⁰ Ket. 37.§ (3a) bekezdés, 51.§ (7) bekezdés.

http://njt.hu/cgi_bin/njt_doc.cgi?docid=85989.266673 [2014. 08.20.]

¹³¹ E-ügyintézési rendelet 7.§ (1) bekezdése.

http://njt.hu/cgi_bin/njt_doc.cgi?docid=148205.255545#foot_2_place [2014. 08.21.]

¹³² E-ügyintézési rendelet 29-34.§.

http://njt.hu/cgi_bin/njt_doc.cgi?docid=148205.255545#foot_2_place [2014. 08.21.]

A biztonságos elektronikus kézbesítési szolgáltatásról és az ÁBT-ről bővebben a szabályozott elektronikus ügyintézési szolgáltatásokról (továbbiakban: SZEÜSZ) szóló fejezetben beszélünk.

Elektronikus levélben az ügyfél a beadványát a hatóság által az erre a célra megadott elektronikus levélcímre nyújthatja be, feltéve, hogy az ügyintézési rendelkezésében a kapcsolattartás e módját nem zárta ki. A hatóság köteles 1 munkanapon belül visszaigazolni az ügyfél által benyújtott beadvány kézhezvételét. A beadvány akkor minősül előterjesztettnak, ha a hatóság a benyújtás tényét visszaigazolta.¹³³

„8. § (1) A hatóság az elektronikus kapcsolattartás lehetőségét a következő módon biztosíthatja:

a) olyan ügyintézési felület útján, amely az eljárási cselekmény végzése során feltételezi az ügyfél és a hatóság közötti kölcsönös és összefüggő adatcsere és kétirányú kapcsolatot (a továbbiakban: párbeszédre épülő elektronikus ügyintézés); vagy

b) olyan csatlakozási felület útján, amelynek használatával a hatóság az ügyféllel fennálló kölcsönös és összefüggő adatcsere vagy kétirányú kapcsolat nélkül küldi és fogadja az eljárási cselekményekhez kapcsolódó egyes elektronikus dokumentumokat (a továbbiakban: nem párbeszédre épülő elektronikus ügyintézés).

(2) Párbeszédre épülő elektronikus ügyintézészt biztosíthat a hatóság

a) az ügyintézővel (beleértve az ügyfélszolgálatot) történő közvetlen elektronikus, írásos, párbeszédes kapcsolattartással, vagy

b) a hatóság informatikai rendszerével történő párbeszédes írásos kapcsolattartással.

(3) A párbeszédre épülő elektronikus ügyintézés alkalmazhatóságának feltétele, hogy

a) az ügyfél azonosítását igénylő eljárási cselekménynél az alkalmazott technológiai és szervezési megoldás garantálja, hogy a párbeszéd végéig illetéktelen az információcserébe ne léphessen be, a közléseket ne másolhassa le, ne téríthesse el, és

b) a szolgáltatás a (2) bekezdés a) pont esetében a hatóság érintett szervezeti egységének közzétett elektronikus ügyfélfogadási idejében, a b) pont esetén folyamatosan az ügyfelek számára elérhető legyen.

¹³³ E-ügyintézési rendelet 7.§ (2) bekezdés.

http://njt.hu/cgi_bin/njt_doc.cgi?docid=148205.255545#foot_2_place [2014. 08.21.]

(4) Nem párbeszédre épülő elektronikus ügyintézésnél elektronikus dokumentumot a hatóság fogadhat, illetve továbbíthat jogszabályban meghatározott követelményeknek megfelelő módon

a) a kézbesítési szolgáltatás szabályai szerint,

b) az ügyfél által az ügyintézési rendelkezésében elfogadottként megjelölt, – SZEÜSZ-nek nem minősülő kézbesítési szolgáltatás útján, vagy

c) informatikai rendszerében megvalósított felületen.”¹³⁴

	Érkezési szám	Irány	Hivatal neve	Üzenet típusa	Dokumentum típusa	Címkék
☐	518124715-2012.01.27. 07:54-343881	Saját dokumentum	NAV	Hivatal	Értesítés	
☐	518124715-2012.01.20. 05:13-924663	Saját dokumentum	NAV	Hivatal	Értesítés	
☐	518124715-2012.01.10. 07:50-572055	Saját dokumentum	NAV	Rendszer	1158, Elfogadott bizonylat nyvinta 2011.10.01-2011.12.31	
☐	405013988-2012.01.03. 17:08-129309	Saját dokumentum	debrecen	Hivatal	igazolás	
☐	405013988-2011.12.29. 17:44-498981	Saját dokumentum	ERTTAR	Rendszer	Visszaigazolás	

7. számú kép: Az ügyfélkapu értesítési tárhelye¹³⁵

A www.magyarorszag.hu kormányzati portálon az ügyfélkapu lehetőséget biztosít ÁNYK-val kitöltött dokumentumaink feltöltésére és online beküldésére, illetve a hatóságtól érkező válaszüzenetek fogadására és tárolására.

¹³⁴ E-ügyintézési rendelet 8.§ (1)-(4) bekezdés.

http://njt.hu/cgi_bin/njt_doc.cgi?docid=148205.255545#foot_2_place [2014. 08.21.]

¹³⁵ Forrás: <https://ugyfelkapu.magyarorszag.hu>

8. számú kép: Az Építésügyi hatósági engedélyezési eljárásokat támogató elektronikus dokumentációs rendszeren keresztüli kapcsolattartás¹³⁶

Az ügyintézési rendelkezés az állam által kötelezően nyújtandó szabályozott elektronikus ügyintézési szolgáltatás, a Közigazgatási és Elektronikus Közszolgáltatások Központi Hivatala tartja nyilván. Az ügyintézési rendelkezés lehetőséget biztosít az ügyfélnek a jogi előírásoktól való eltérésre (törvény eltérő rendelkezése hiányában), illetve bizonyos esetekben meghatározott kapcsolattartási mód kizárására. Az ügyfélnek az elektronikus ügyintézés teljes körben vagy az érintett eljárási cselekmény vonatkozásában kizáró ügyintézési rendelkezése az elektronikus nyilatkozatra vonatkozó kézbesítési vélelem beálltát is kizárja.¹³⁷

„162. § (1) Ha törvény eltérően nem rendelkezik, a hatóság köteles az ügyfél ügyintézési rendelkezését az elektronikus kapcsolattartás (beleértve a hangkapcsolatot biztosító elektronikus utat és a telefont) során figyelembe venni. Ha törvény eltérően nem rendelkezik, a hatóság az ügyféltől elektronikus nyilatkozatot csak akkor fogadhat el és elektronikus nyilatkozatot az ügyfélnek csak akkor küldhet, ha az ügyfél az ügyintézési rendelkezésében vagy az ügyintéző személyes közreműkö-

¹³⁶ Forrás: www.ctdr.gov.hu

¹³⁷ Ket. 79/A.§ (2) bekezdés.

http://njt.hu/cgi_bin/njt_doc.cgi?docid=85989.266673 [2014. 08.20.]

*désével történő eljárási cselekmények esetében az adott eljárás során ezt nem zárta ki.*¹³⁸

Az ügyintézési rendelkezésben a kapcsolattartási forma megválasztása mellett elhelyezhető meghatalmazás, jognyilatkozat (pl. írásba foglalás vagy teljes bizonyító erejű magánokiratba foglalás), a megkívánt biztonsági szinttől való (alacsonyabb, magasabb) eltérésről rendelkezés, azonosítási szolgáltatás, kézbesítési szolgáltatás meghatározása, időszaki tájékoztatás igénylése.¹³⁹

„162.§ (2) (...) A nyilvántartó szerv a hatóságot csak az ügyfél azon ügyintézési rendelkezésének tartalmáról tájékoztatja, amelyet jogszabály számára lehetővé tesz, vagy az ügyfél az ügyintézési rendelkezése szerint az adott hatósággal meg kívánt osztani.”

Ennek értelmében az ügyfél arról is rendelkezhet, hogy az ügyintézési rendelkezését milyen mértékben kívánja a hatósággal megosztani.

A jogalkotó az új ügyintézési formára való felkészülés és a feltételek megteremtése érdekében az elsődlegesség mellett korlátokat is épített a Ket.-be. A *kapcsolattartás korlátai* a következők:

„28/B. § (1) Ha törvény, eredeti jogalkotói hatáskörben kiadott kormányrendelet vagy önkormányzati hatósági ügyben önkormányzati rendelet eltérően nem rendelkezik, az ügyfél – jogszabályban meghatározott feltételekkel – jogosult elektronikus úton kapcsolatot tartani a hatósággal, kivéve, ha az az adott kapcsolattartás tekintetében nem értelmezhető.

(1a) Az ügyfél jogosult elektronikus úton kapcsolatot tartani a kormányablakkal, kivéve ha az az adott kapcsolattartás tekintetében nem értelmezhető.

(2) Az ügyfél akkor köteles elektronikus úton kapcsolatot tartani a hatósággal, ha azt törvény az adott ügyben vagy eljárási cselekmény vonatkozásában előírja.

¹³⁸ Ket. 162.§ (1) bekezdés.

http://njt.hu/cgi_bin/njt_doc.cgi?docid=85989.266673 [2014. 08.20.]

¹³⁹ Ket. 40/A.§ (2) bekezdés, 162.§ (1a) bekezdés, 163.§ (2)-(3) bekezdés, 165.§ (2) bekezdés, 168/A.§ (1) bekezdés.

http://njt.hu/cgi_bin/njt_doc.cgi?docid=85989.266673 [2014. 08.20.]

(3) Törvény eltérő rendelkezése hiányában nem alkalmazható elektronikus út a 20. § (6) bekezdése és a 24. § (1) bekezdése szerinti kérelem vonatkozásában, valamint a hatóság döntésének bírósági felülvizsgálataival kapcsolatos eljárásban.

(5) A hatóság – ahol technikai felkészültsége lehetővé teszi – jogszabályban meghatározott feltételekkel a szóbeli és az írásbelinek nem minősülő elektronikus nyilatkozaton alapuló kapcsolattartást is alkalmazza, illetve az ügyfél által alkalmazott ilyen kapcsolattartást is elfogadja, így különösen a rövid szöveges üzenet formát, valamint az elektronikus levél formát.”¹⁴⁰

Az elektronikus ügyintézés korlátjait a következőképpen lehet csoportosítani:

- az elektronikus ügyintézés kizárhatja külön jogszabály,
  - o törvény,
  - o eredeti jogalkotói hatáskörben kiadott kormányrendelet,
  - o önkormányzati hatósági ügyben önkormányzati rendelet,
- bizonyos ügyekben a Ket. zárja ki alkalmazását¹⁴¹,
  - o a hatóság mulasztása miatti bíróság általi eljárásra kötelezés,
  - o a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság által eldöntött hatásköri vita,
  - o a közigazgatás határozatok bírósági felülvizsgálata esetén.¹⁴²
- nem alkalmazható elektronikus út akkor sem, ha az adott ügy vonatkozásában nem értelmezhető.¹⁴³

A Ket. 2013. júliusi módosítása már a kormányablakkal való elektronikus kommunikáció lehetőségét is nevesíti az itt említett korláttal.

---

¹⁴⁰ Ket. 28/B.§.

http://njt.hu/cgi_bin/njt_doc.cgi?docid=85989.266673 [2014. 08.20.]

¹⁴¹ Ettől csak törvény térhet el.

¹⁴² Ket. 28/B.§ (3) bekezdés.

http://njt.hu/cgi_bin/njt_doc.cgi?docid=85989.266673 [2014. 08.20.]

¹⁴³ Ket. 28/B.§ (1) bekezdés.

http://njt.hu/cgi_bin/njt_doc.cgi?docid=85989.266673 [2014. 08.20.]

A hatósággal elektronikus úton történő kapcsolattartást kötelezettségként csak törvény írhatja elő.¹⁴⁴

„160.§ (3) Ahol az ügyfelekkel vagy más szervezetekkel való elektronikus kapcsolattartás szükséges, a közigazgatási hatóság a kapcsolattartásra a kormányzati célú hírközlési szolgáltatást veszi igénybe, ahol ez rendelkezésre áll.”

A kapcsolattartás nemcsak a hatóság-ügyfél között értendő, hanem hatóság-hatóság között is. Erre vonatkozóan a Ket. az alábbi rendelkezéseket tartalmazza:

A hatóságok egymás közötti kapcsolattartása

- biztonságos elektronikus kézbesítési szolgáltatás igénybevételel,
- az ÁBT részét képező BEDSZ szolgáltatás igénybevételel, a hatóság tárhelyére történő kézbesítés útján,
- elektronikus levelezés útján,
- iratkezelő rendszerek közötti iratáthelyezés szolgáltatás igénybevételel, illetve
- ha a hatóság külön jogszabály alapján az érintett hatósággal közös iratkezelő rendszert használ, az iratkezelő rendszerben történő elhelyezéssel, vagy
- a hatóságok egymás közötti megállapodásában lehetővé tett további kapcsolattartási módok alkalmazásával történhet.¹⁴⁵

A Ket. már nem tartalmazza azt a szabályt, amely szerint a hatóságok egymás között telefonon vagy elektronikus levélben (emailen) is tarthatják a kapcsolatot, kivéve a döntés közlését. Ezt kibővítette, mivel az írásbelinek nem minősülő elektronikus utat és a szóbeli kapcsolattartást már nemcsak a hatóság-hatóság közötti kommunikációban engedi alkalmazni, hanem az ügyfél-hatóság viszonylatban is. Példálózóan az sms-t és az emailt említi.¹⁴⁶ Emellett a felsorolt formák bármelyikével történhet a kapcsolattartás.

---

¹⁴⁴ Ket. 28/B.§ (2) bekezdés.

http://njt.hu/cgi_bin/njt_doc.cgi?docid=85989.266673 [2014. 08.20.]

¹⁴⁵ E-ügyintézési rendelet 13/A.§ (1) bekezdés.

http://njt.hu/cgi_bin/njt_doc.cgi?docid=148205.255545#foot_2_place [2014. 08.21.]

¹⁴⁶ Ket. 28/B.§ (5) bekezdés.

http://njt.hu/cgi_bin/njt_doc.cgi?docid=85989.266673 [2014. 08.20.]

Az e-ügyintézési rendelet azt a szabályt is tartalmazza, amely szerint a hatóságok egymás részére az erre a célra megadott elektronikus levélcímekre küldött elektronikus levéllel tarthatnak kapcsolatot. A hatóságnak 1 munkanapon belül visszaigazolási kötelezettsége van. Az irat akkor minősül előterjesztettnak, ha a címzett hatóság a kézhezvételt visszaigazolta.¹⁴⁷

Egyre nagyobb hangsúlyt fektetnek mind az uniós, mind a hazai jogalkotásban az interoperabilitásra, rendszerek közötti együttműködésre. Hiszen a teljes elektronikus ügyintézés csak akkor valósulhat meg, ha az ügyintézés során alkalmazott valamennyi rendszer képes egymással kommunikálni, adatot cserélni, nincs felesleges, párhuzamos adatfelvitel, -feldolgozás.

Az **interoperabilitás**ra vonatkozóan számos jogszabály tartalmaz rendelkezéseket.¹⁴⁸

Az e-ügyintézési rendelet a kapcsolattartás szabályai között említi az informatikai felület használatát, azaz ha valamely hatóságnak adatra van szüksége, a megkeresés helyett informatikai felületen kell leadnia az igényét, a másik hatóság pedig informatikai felületén elérhetővé teszi azt vagy megküldi. Mindkét oldalon (nyilvántartó, adatigénylő) biztosítani kell a lekérdező azonosító adatainak, a lekérdezés idejének, a lekérdezett adatoknak a naplózását, a válasz dokumentálását és a visszakereshetőséget.¹⁴⁹

A Ket. szerint ha a hatóság az eljárás, illetve szolgáltatás nyújtása során a személyes adatot és a védett adatot csak akkor továbbíthatja más szervhez, ha azt törvény megengedi, vagy ha az érintett ehhez hozzájárult.¹⁵⁰

Az elektronikus út elsődlegességére utal a hatóságoknál az a szabály is, amely szerint ha törvény vagy kormányrendelet az eljárás és a hatósági ellenőrzés során együttműködési kötelezettséget ír elő a hatóságok között, úgy az együttműködés során elektronikus úton kötelesek az adatsere érdekében együttműködni, azzal, hogy a nyilvántartásban szereplő adatok megismerhetősége esetén a közvetlen lekérdezhetőség biztosítása helyett a hatóság csak abban az esetben választhat más kap-

¹⁴⁷ E-ügyintézési rendelet 13/A. § (1)-(2) bekezdés.

http://njt.hu/cgi_bin/njt_doc.cgi?docid=148205.255545#foot_2_place [2014. 08.21.]

¹⁴⁸ Lásd bővebben a 4.5. fejezetet.

¹⁴⁹ E-ügyintézési rendelet 12-13. §.

http://njt.hu/cgi_bin/njt_doc.cgi?docid=148205.255545#foot_2_place [2014. 08.21.]

¹⁵⁰ Ket. 17. § (5) bekezdés.

http://njt.hu/cgi_bin/njt_doc.cgi?docid=85989.266673 [2014. 08.20.]

csolattartási formát, ha az technikailag, jogszabályi rendelkezés alapján kizárt, vagy egyébként aránytalan nehézséggel járna.¹⁵¹

Az elektronikus iratkezelő rendszerek kialakításánál is figyelemmel kell lenni az iratok, ügyiratok és a kapcsolódó metaadatok más informatikai rendszerbe történő átadására, exportálására és arra, hogy a szoftver képes legyen az elektronikus ügyintézés támogatására.¹⁵²

Önellenőrző kérdések

1. Hogyan ismeri el a jog az elektronikus kapcsolattartást?
2. Melyek az e-ügyintézés korlátai?
3. Hogyan tarthatják a hatóságok egymással elektronikusan a kapcsolatot?
4. Mikor tarthatja ügyfél-hatóság elektronikus levelezésben a kapcsolatot?
5. Hogyan jelenik meg az interoperabilitás követelménye a jogszabályokban?

---

¹⁵¹ E-ügyintézési rendelet 45.§.

http://njt.hu/cgi_bin/njt_doc.cgi?docid=148205.255545#foot_2_place [2014. 08.21.]

¹⁵² A közfeladatot ellátó szerveknél alkalmazható iratkezelési szoftverekkel szemben támasztott követelményekről szóló 27/2014. (IV.18.) KIM rendelet 21.§ (1) bekezdés, 4.§ (1) bekezdés bc) pontja. http://njt.hu/cgi_bin/njt_doc.cgi?docid=168766.262860 [2014. 12.01.]

2.5.3.1.4. Elektronikus iratkezelés

Fogalmak:

Érkeztetés: a beérkezett küldemény érkeztetési azonosítóval, valamint beérkezési dátummal történő ellátása és nyilvántartásba vétele.

Iktatás: az irat iktatószámmal történő nyilvántartásba vétele az irat beérkezésével vagy az érkeztetéssel egy időben vagy az érkeztetést, keletkezést követően.

Szignálás: az ügyben eljárni illetékes szervezeti egység és/vagy ügyintéző személy kijelölése, az elintézési határidő és a feladat meghatározása.

Kiadmányozás: A külső szervhez vagy személyhez küldendő irat aláírási joga. Ez nem hatáskör-átruházást jelent, hiszen bármely hiba esetén jogorvoslattal a hatáskör gyakorlójával szemben lehet élni. A hatóságon belül azonban a fegyelmi vagy kártérítési eljárás már konkrétan a döntést előkészítő ügyintéző és a kiadmányozásra jogosulttal szemben indul meg.

Expediálás: az irat kézbesítésének előkészítése, ügyintézői vagy vezetői utasítás alapján a küldemény címzettjének (címzettjeinek), adathordozójának, fajtájának, a kézbesítés és küldés módjának és időpontjának meghatározása, a küldemény küldési mód szerinti összeállítása.

Mint ahogy azt korábban is említettük, az elektronikus ügyintézés fogalmánál a Ket. nem az egyes elektronikus munkafolyamatok szabályozására, hanem a dokumentumok elektronikus elérhetőségére és az átjárhatóság megteremtésére törekedett. Ennek feltétele az iratok hitelességének igazolása, létének nyomon követése. Nem mindegy, hogy mi történik egy a hatósághoz beérkező dokumentummal: a kukában végzi vagy ügy indul belőle. Nem mindegy a beérkezés dátuma sem, hiszen ha határidőhöz volt kötve a beküldés, akkor az elektronikus út választása esetén tudnunk kell, mikor minősül előterjesztettnek a küldemény. Az ügyintézési határidő szempontjából is fontos, mikor érkezett be a hatósághoz a dokumentum. Emellett az egy ügyhöz tartozó ügyféli és ható-

sági oldalról keletkező iratokat egységként kell kezelni, hogy bármikor visszakereshetők legyenek.

Az iratok megőrzése, folyamatos nyomon követhetősége az iratkezeléssel kapcsolatos jogszabályokban meghatározottak szerint történik. Az **iktatással szembeni általános követelmények** a következők:

- Úgy kell iktatni, hogy az iktatókönyvet az ügyintézés hiteles dokumentumaként lehessen használni.
- Az iratforgalom keretében az átadást-átvételt minden esetben úgy kell dokumentálni, hogy egyértelműen bizonyítható legyen, ki, mikor, kinek továbbította vagy adta át az iratot.
- Az iratok iktatásával és az iratforgalom dokumentálásával biztosítani kell, hogy az ügyintézés folyamata, és az iratok szervezeten belüli útja pontosan követhető és ellenőrizhető, az iratok holléte pedig naprakészen megállapítható legyen.¹⁵³
- Az iratokat és az adatokat védeni kell különösen a jogosulatlan hozzáférés, megváltoztatás, továbbítás, nyilvánosságra hozatal, törlés, megsemmisítés, valamint a megsemmisülés és sérülés ellen.¹⁵⁴

Megváltozott viszont a metódus, amellyel az iratokat kezelik. Korábban füzetben vezették az iktatószámokat és előadói ív fogta egybe adott ügy dokumentumait. Ma már vannak olyan hatóságok, ahol ez szoftverek alkalmazását jelenti, és a papír alapú iratkezelést fokozatosan felváltja az elektronikus forma.

„2.§ 20. iratkezelési szoftver: az iratkezelési alapfolyamatot támogató olyan informatikai alkalmazás, amely alapfunkcióját tekintve az e rendeletben foglalt iratkezelési műveleteket vagy azok egy részének végrehajtását támogatja, függetlenül attól, hogy ezek mellett egyéb funkciókat is ellát;”¹⁵⁵

A biztonság, archiválás, jogkövetkezmények megőrzése és a felelősség érvényesíthetősége érdekében szigorú követelményrendszert alakított ki a jogalkotó a szoftverek felépítését és értékesítését illetően.

¹⁵³ A közfeladatot ellátó szervek iratkezelésének általános követelményeiről szóló 335/2005. (XII.29.) Kormányrendelete (továbbiakban: Keir.) 14.§ (2)-(4) bekezdés.
http://njt.hu/cgi_bin/njt_doc.cgi?docid=96458.286109 [2014. 12.02.]

¹⁵⁴ Keir. 8.§ (2) bekezdés.

http://njt.hu/cgi_bin/njt_doc.cgi?docid=96458.286109 [2014. 12.02.]

¹⁵⁵ Keir. 2.§ 20. pontja.
http://njt.hu/cgi_bin/njt_doc.cgi?docid=96458.286109 [2014. 12.02.]

„9.§ (2) Elektronikus iratkezelés esetén a közfeladatot ellátó szerv kizárólag olyan iratkezelési szoftvert alkalmazhat, amely a külön jogszabályban meghatározott követelményeknek megfelel és tanúsítvány-nal rendelkezik.

(3) Az (1) bekezdésben meghatározott követelmények teljesítéséért, valamint az iratok szakszerű és biztonságos megőrzésére alkalmas irattár kialakításáért és működtetéséért, továbbá az iratkezeléshez szükséges egyéb tárgyi, technikai és személyi feltételek biztosításáért, valamint a megfelelő tanúsítvánnyal rendelkező iratkezelési szoftver használatáért a közfeladatot ellátó szerv vezetője felelős.”¹⁵⁶

„3.§ (2) A kijelölő a közfeladatot ellátó szerveknél alkalmazható iratkezelési szoftverek megfelelőségének tanúsítására kizárólag az iratkezelési szoftvert gyártó, fejlesztő, importáló, forgalomba hozó, forgalmazó, üzemeltető gazdálkodó szervezettől független, hatósági jogosítványokkal nem rendelkező, Magyarországon bejegyzett szervezetet jelölhet ki.”¹⁵⁷

A tanúsító szervezetek kijelölésére a köziratok kezelésének szakmai irányításáért felelős miniszter (jelenleg a belügyminiszter) jogosult.

A dokumentumok közötti átjárhatóság biztosítására az iratkezelő szoftvernek a kapcsolattartási formától függően képesnek kell lennie mind a papír alapú, mind az elektronikus úton érkezett iratok fogadására. A hatályos szabályozás az elektronikus kapcsolattartás számtalan formáját elismeri, ezért az iratkezelés tekintetében a jogalkotónak valamilyeni formát figyelembe kell vennie a biztonság és hitelesség érdekében.

„4. § (1) Az iratkezelési szoftver (a továbbiakban: ISZ):

a) biztosítja a közfeladatot ellátó szervek iratkezelésének általános követelményeiről szóló 335/2005. (XII. 29.) Korm. rendeletben (a továbbiakban: Korm. rendelet) előírt iratkezelési folyamat teljesülését, és

¹⁵⁶ A közokiratról, a közlevéltárakról és a magánlevéltári anyag védelméről szóló 1995. évi LXVI. törvény (továbbiakban: Ltv.) 9.§ (2) bekezdés.

http://njt.hu/cgi_bin/njt_doc.cgi?docid=23938.287218 [2014. 12.02.]

¹⁵⁷ A közfeladatot ellátó szerveknél alkalmazható iratkezelési szoftverek megfelelőségét tanúsító szervezetek kijelölésének részletes szabályairól szóló 43/2013. (II.19.) Korm. rendelet 3.§ (2) bekezdés.

http://njt.hu/cgi_bin/njt_doc.cgi?docid=158958.237575 [2014. 12.02.]

b) támogatja
ba) az ellenőrzött, biztonságos és nyomon követhető iratkezelést,
bb) a szabályozott elektronikus ügyintézési szolgáltatások (a továbbiakban: SZEÜSZ) igénybevételét,
bc) az elektronikus ügyintézését.
(2) Az ISZ az iratkezelés során támogatja az irat érkezését, bontását, iktatását, szignálását, továbbítását, expediálását, kézbesítését, kiadmányozását, postázását, irattárba adását, irattári kezelését és levéltárba adását, az ezekhez kapcsolódó metaadatok egységes nyilvántartását és felhasználóbarát megjelenítését.”¹⁵⁸

Az iratkezelés egy folyamat, amely az ügyintézés lépéseire igazodik.

„9. § (1) A közfeladatot ellátó szerv köteles

a) a hozzá érkezett és az általa készített iratokat az érkezés, illetve a keletkezés időpontjában nyilvántartásba venni (...);”¹⁵⁹

Egy hagyományos ügyintézés során – amikor a hatóságnál személyesen történik az ügyintézés – egyértelmű, ki a felek, hiszen személyazonosságunk igazolására okmányok szolgálnak. A kérelem egy hagyományos eljárásban formanyomtatványt vagy kézzel / géppel írott papírt jelent, amelynek – hacsak nem olvashatatlanul van írva – tartalma megállapítható, hivatalba érkezésének időpontja, tartalmának sértetlensége a postai egyetemes szolgáltató által biztosított.

Elektronikus ügyintézés esetén azonban alapvetően gépek kommunikálnak egymással név és arc nélkül, még akkor is, ha a gép előtt ügyfél és ügyintéző ül. Előfordulhat az is, hogy automaták között történik kommunikáció. A személyes kontaktus és az azonosítás hiánya miatt új formát kellett kialakítani az ügyfél és a kérelem megbízható beazonosítására.

A dokumentum-azonosítás része a dokumentum ügyfélhez kapcsolásának, a dokumentum sértetlenségének megállapítása, és a doku-

¹⁵⁸ A közfeladatot ellátó szerveknél alkalmazható iratkezelési szoftverekkel szemben támasztott követelményekről szóló 27/2014. (IV.18.) KIM rendelet 4.§ (1)-(2) bekezdés. http://njt.hu/cgi_bin/njt_doc.cgi?docid=168766.262860 [2014. 12.02.]

¹⁵⁹ Ltv. 9.§ (1) bekezdés. http://njt.hu/cgi_bin/njt_doc.cgi?docid=23938.287218 [2014. 12.02.]

mentum informatikai és nyelvtani értelmezhetőségének vizsgálata.¹⁶⁰ Elektronikus ügyintézés esetén a dokumentum tartalmának megváltoztatása, vírus vagy akár kémprogram dokumentumhoz kapcsolása is elképzelhető. Ezért mind technikai, mind jogi oldalról védenünk kell magunkat.

Témánk szempontjából az *értelmezhetőséget* tárgyaljuk most, a sértetlenség már az azonosítás részét képezi – a beküldés módjától függetlenül -, amelyet az azonosításról és az elektronikus aláírásról szóló fejezetekben részletezünk.

Az elektronikus úton, a nem biztonságos kézbesítési szolgáltatás, illetve az ÁBT szolgáltatás igénybevételével megküldött küldemény átvételét meg kell tagadni, ha az biztonsági kockázatot jelent a fogadó szerv informatikai rendszerére. A biztonságos kézbesítési szolgáltatás esetén a szolgáltató garantálja a dokumentum sértetlenségét, változatlan rendelkezésre bocsátását és informatikai rendszerének zártságát.¹⁶¹

Az elektronikus érkező küldeményt iktatás előtt megnyithatóság (olvashatóság) szempontjából is ellenőrizni kell. Amennyiben a küldemény az elektronikus tájékoztatásra vonatkozó szabályok alapján közzétett formátumot kezelő programokkal nem nyitható meg, úgy a küldőt - amennyiben elektronikus válaszcímét megadta - az érkeztől számított legkésőbb három munkanapon belül elektronikus úton értesíteni kell a küldemény értelmezhetetlenségéről és a közfeladatot ellátó szerv által használt és elvárt formátumokról.¹⁶²

Az ügyfélkapu jelenleg csak az ÁNYK-val kitöltött .jar kiterjesztésű fájlok feltöltését engedélyezi. Ebben az esetben a megnyithatóság, nyelvtani értelmezhetőség vizsgálata felesleges.

A biztonságos kézbesítési szolgáltatás útján küldött dokumentumoknál az átvételhez társít egyértelmű jogkövetkezményeket a törvény.

Az egyéb (elektronikus levelezéssel történő kapcsolatfelvétel, dokumentum-feltöltés online felületen, ügyintézési rendelkezésben megadott formák) elektronikus kapcsolattartási formák esetén vizsgálni kell a dokumentum beérkezését, azonosíthatóságát, tulajdonosát, hitelességét, megnyithatóságát, nyelvtani értelmezhetőségét, megbízhatóságát (vírusvédelem), és rendelkezni kell a beérkezés igazolásáról is. Elektro-

---

¹⁶⁰ Lásd bővebben VESZPRÉMI (2009) 186-193.o.

¹⁶¹ SZEÜSZ rendelet 61.§.

http://njt.hu/cgi_bin/njt_doc.cgi?docid=148203.286118 [2014. 12.01.]

¹⁶² Keir. 31.§ (1), (4) bekezdés.

http://njt.hu/cgi_bin/njt_doc.cgi?docid=96458.286109 [2014. 12.02.]

nikus aláírás esetén a beérkezést követően a hatóság ellenőrzi az aláírás érvényességét és azt rögzíti.¹⁶³

Az eljárás lefolytatása során a Ket. megkülönbözteti az eljárás megindulását, a tényállás tisztázását és a döntéshozatalt, illetve az ezekhez tartozó eljárási cselekményeket. A gyakorlatban az eljárás megindítása történhet kérelemre (kívülről a hivatalba érkező dokumentummal) és hivatalból (a hivatal észlelése alapján vagy más hatóság jelzése alapján). A kérelemre indult eljárások esetében az iratkezelés a védelem és megnyithatóság ellenőrzését követően a kérelem beérkezésével veszi kezdetét: *érkeztetni és iktatni kell*. Hivatalbóli eljárásnál az eljárás megindításáról szóló irat elküldésével kezdődik az ügy, amelyet az előbbiekhez hasonlóan iktatni kell.

„2.§ 17. érkeztetés: a beérkezett küldemény érkeztetési azonosítóval, valamint beérkezési dátummal történő ellátása és nyilvántartásba vétele;

18. iktatás: az irat iktatószámmal történő nyilvántartásba vétele az irat beérkezésével vagy az érkeztetéssel egy időben vagy az érkeztetést, keletkezést követően;”¹⁶⁴

„14. § (1) Az iratot a 39. §-ban felsorolt adatok rögzítésével, az e célra rendszeresített iktatókönyvben, iktatószámon kell nyilvántartani (iktatni).”

A küldemények érkeztetésével kapcsolatos eljárásrendet, a visszaérkezett tértivevények és elektronikus visszaigazolások érkeztetési eljárását és az érkeztetés dokumentálásának módját a közfeladatot ellátó szerv iratkezelési szabályzata határozza meg. Nem kell érkeztetni abban az esetben, ha a közfeladatot ellátó szerv a beérkező küldeményt a beérkezés időpontjával egyidejűleg beiktatja.

Automatikus iktatásra is lehetőség van, ha

- az automatikus iktatásra kijelölt ügytípusok iratai elkülönített elektronikus fogadási címre érkeznek, vagy az iratkezelési szoftverben az automatikus iktatási körbe vont iratok felismerése azok egyedi jellemzője alapján biztosított;

¹⁶³ E-ügyintézési rend. 27.§.

http://njt.hu/cgi_bin/njt_doc.cgi?docid=148205.255545#foot_2_place [2014. 08.21.]

¹⁶⁴ Keir. 2.§ 17., 18. pontja.

http://njt.hu/cgi_bin/njt_doc.cgi?docid=96458.286109 [2014. 12.02.]

- a benyújtás szabályairól az ügyfelek részletes tájékoztatást érhetnek el a közfeladatot ellátó szerv honlapján, illetve az elektronikus tájékoztatási szolgáltatás keretében;
- a közfeladatot ellátó szerv által előzetesen közzétett formátumban és alakban történik a dokumentum benyújtása;
- az iratkezelési szabályzat rendelkezik a tévesen az automatikus iktatási rendszerbe került iratok kezeléséről.¹⁶⁵

Bár az elektronikus ügyintézés előnye, hogy kényelmesen, otthonról, a nap 24 órájában intézkezhünk, a tényleges elbírálást még mindig emberek végzik munkaidőben. Ezért hiába küldjük el szombaton éjjélkor a dokumentumot, az ügy jogilag csak hétfőn indul meg. Hiszen a Ket. szerint az előterjesztés napja az elküldéshez igazodik, de az ügyintézési határidő csak a következő munkanapon kezdődik.

Az ügyfélbarát, szolgáltató közigazgatás kialakítása mellett az elektronikus kapcsolattartás bevezetése és a hagyományos formákkal való egyenlővé tétele, illetve a hatóságok rendelkezésére álló elektronikus ügyintézési rendszerek, nyilvántartások, a munkafolyamatok átalakítása, az iratok elektronikus elérhetősége az ügyintézési határidők lerövidülését is eredményezte. Az eddig harminc nap helyett az általános ügyintézési határidő jelenleg huszonegy nap.

„65.§ (5) Az elektronikus irat előterjesztésének időpontja az irat elküldésének napja, de az ügyintézési határidő a következő munkanapon kezdődik.”¹⁶⁶

Elvlik tehát a beérkezés és az ügy megindulásának időpontja. Az előterjesztés az elküldéshez, míg az ügyintézési határidő az első munkanaphoz kötődik. Az elküldés a hatóság visszaigazolásával bizonyítható.

A beérkezésről kapott elektronikus **visszaigazolás** lényege – amelyben az érkeztetőszám is szerepel –, hogy az ügyfél tisztában legyen azzal, kérelme a hatósághoz beérkezett és mikor minősül kézbesítettnek küldeménye. Elektronikus úton, nem biztonságos kézbesítési szolgáltatás igénybevételével érkezett küldemények esetében az átvevő a

¹⁶⁵ Keir. 46.§ (2) bekezdés.

http://njt.hu/cgi_bin/njt_doc.cgi?docid=96458.286109 [2014. 12. 02.]

¹⁶⁶ Ket. 65.§ (5) bekezdés.

http://njt.hu/cgi_bin/njt_doc.cgi?docid=96458.286109 [2014. 12. 02.]

feladónak – ha azt kéri és elektronikus válaszcímét megadja – haladéktalanul elküldi a küldemény átvételét igazoló és az érkeztetés egyedi azonosítóját is tartalmazó elektronikus visszaigazolást.

A biztonságos kézbesítési szolgáltatás, illetve az ÁBT igénybevételével érkezett küldemények és az elektronikus űrlapok esetében az átvétel visszaigazolása az e-ügyintézési rendeletben, valamint a SZEÜSZ rendeletben meghatározottak szerint történik.

A nem ÁBT szolgáltatás vagy biztonságos kézbesítési szolgáltatás igénybevételével beküldött dokumentumok esetén (ügyintézési rendelkezésben meghatározott) az elektronikus úton érkezett irat átvételét (érkeztetését) és hitelességének ellenőrzését követően a közfeladatot ellátó szerv – ha a küldő az azonosításához szükséges adatait megadta – az ügyintézési rendelkezések nyilvántartásában ellenőrzi, hogy a küldő az elektronikus kapcsolattartást, illetve annak alkalmazott módját választotta. Ha nem, akkor a közfeladatot ellátó szerv az iratot nem tekinti benyújtottnak, és erről a küldőt értesíti.¹⁶⁷

A kimenő iratokat tekintve az ügyintézési határidő szempontjából a hiteles papír alapú másolat postára adásának az időpontja az irányadó, a döntés pedig akkor minősül kézbesítettnek, amikor a másolat kézbesítésre kerül a kézbesítés formájától függően, a külön meghatározott időpontok szerint.¹⁶⁸

Az iktatást követően az ügy **szignálás**ra kerül.

„2.§ 46. szignálás: az ügyben eljárni illetékes szervezeti egység és/vagy ügyintéző személy kijelölése, az elintézési határidő és a feladat meghatározása;”¹⁶⁹

Vannak olyan hatóságok, hivatalok, ahol a gyakorlatban egy ügyintézőhöz kerül az összes kérelem, aki azokat tárgyak alapján adott ügyintézőkhöz társítja és innen indul az érdemi ügyintézés. Vannak viszont olyan hivatalok is, ahol már az adott ügyet elbíráló ügyintézőhöz

---

¹⁶⁷ Keir. 21.§ (2)-(4) bekezdés.

http://njt.hu/cgi_bin/njt_doc.cgi?docid=96458.286109 [2014. 12.02.]

¹⁶⁸ E-ügyintézési rendelet 5.§ (1) bekezdés.

http://njt.hu/cgi_bin/njt_doc.cgi?docid=148205.255545#foot_2_place [2014. 08.21.]

A kézbesítési időpontokat illetően lásd részletesebben a 4.2. alfejezetet.

¹⁶⁹ Keir. 2.§ 46. pontja.

http://njt.hu/cgi_bin/njt_doc.cgi?docid=96458.286109 [2014. 12.02.]

érkezik be a kérelem, általában erre a célra rendszeresített, ügýtípushoz rendelt email címre. Ezek alapján az iratkezelés lehet:

- központi,
- osztott,
- vegyes.

Ezt a szakaszt az érdemi ügyintézés és döntéshozatal követi, amelynek során még számtalan irat mehet ki a hivatalból és jöhet be. Az érdemi döntést azonban a hatáskörrel és illetékességgel rendelkező szerv, illetve azon belül az erre felhatalmazott személy hozhatja meg.

„52. § (1) Külső szervhez vagy személyhez küldendő irat kiadmányként történő aláírására csak a szervezeti és működési szabályzatban, ügyrendben, iratkezelési szabályzatban meghatározott kiadmányozási jog alapján kerülhet sor.”

„53. § (1) Jogszabály eltérő rendelkezése hiányában a papír alapú irat akkor hiteles kiadmány, ha

a) azt a szervezeti és működési szabályzatban, ügyrendben, iratkezelési szabályzatban meghatározott kiadmányozási joggal rendelkező személy saját kezűleg aláírja, és aláírása mellett a szerv hivatalos bélyegzőlenyomata szerepel, vagy

b) a kiadmányozási joggal rendelkező személy neve mellett az „s. k.” jelzés szerepel, a szervezeti és működési szabályzatban, ügyrendben, iratkezelési szabályzatban meghatározott hitelesítésre felhatalmazott személy azt saját kezűleg aláírja, továbbá a felhatalmazott személy aláírása mellett a szerv hivatalos bélyegzőlenyomata szerepel.

(3) Jogszabály eltérő rendelkezése hiányában az elektronikus irat akkor hiteles kiadmány, ha azt

a) a szervezeti és működési szabályzatban, ügyrendben, iratkezelési szabályzatban meghatározottak szerinti kiadmányozási joggal rendelkező személy vagy elektronikus rendszer az elektronikus ügyintézés részletes szabályairól szóló jogszabályban meghatározott követelményeknek megfelelő elektronikus aláírással, az előírt esetekben időbélyeggel látta el vagy

b) az iratérvényességi nyilvántartásra vonatkozó szabályok szerint hitelesítették és nyilvántartják vagy

c) a bíró, az ügyész, az igazságügyi alkalmazott, a bírósági végrehajtó, a közjegyző a külön jogszabályban meghatározott követelményeknek megfelelő elektronikus aláírással látta el.”¹⁷⁰

A logikus, szakmaiságon alapuló munkamegosztás és a munkateher csökkentése érdekében egy hatóságon belül a döntéshozatalra és a döntés aláírására jogosult az aláírási jogát átadhatja pl. osztályvezetőknek, irodavezetőknek. Ez nem hatáskör-átruházást jelent, hiszen bármely hiba esetén jogorvoslattal a hatáskör gyakorlójával szemben lehet élni. A hatóságon belül azonban a fegyelmi vagy kártérítési eljárás már konkrétan a döntést előkészítő ügyintéző és a kiadmányozásra jogosulttal szemben indul meg.

A döntés közlését megelőző utolsó lépés pedig az expedálás:

„2.§ 16. expedálás: az irat kézbesítésének előkészítése, ügyintézői vagy vezetői utasítás alapján a küldemény címzettjének (címzettjeinek), adathordozójának, fajtájának, a kézbesítés és küldés módjának és időpontjának meghatározása, a küldemény küldési mód szerinti összeállítás;”¹⁷¹

Az elektronikus kapcsolattartás során **hitelesített elektronikus dokumentum** használható. A hitelesítés történhet az aláírás időpontjában érvényes, legalább fokozott biztonságú elektronikus aláírással, az azonosításra visszavezetett dokumentumhitelesítés szerint, az iratérvényességi nyilvántartásban elhelyezéssel, a hatóság zárt informatikai rendszerében felhasználás esetén külön feltételekkel, vagy valamely szabályozott elektronikus ügyintézési szolgáltatás (továbbiakban: SZEÜSZ) tekintetében jogszabály által megengedett további hitelesítési mód alkalmazásával.¹⁷²

Zárt rendszer esetén a hitelesség feltétele, hogy auditálással igazolt legyen a rendszer zártága, az azonosítás alapján történő hozzárendelés megfelelősége és a hitelességi információk megváltoztathatatlan-sága.¹⁷³ Ha a dokumentum az ügyfél által, az ANYK űrlap benyújtási

¹⁷⁰ Keir. 52.§ (1) bekezdés, 53.§ (1), (3) bekezdés.

http://njt.hu/cgi_bin/njt_doc.cgi?docid=96458.286109 [2014. 12.02.]

¹⁷¹ Keir. 2.§ 16. pontja.

http://njt.hu/cgi_bin/njt_doc.cgi?docid=96458.286109 [2014. 12.02.]

¹⁷² E-ügyintézési rendelet 22.§ (1)-(2) bekezdés.

http://njt.hu/cgi_bin/njt_doc.cgi?docid=148205.255545#foot_2_place [2014. 08.21.]

¹⁷³ E-ügyintézési rendelet 23.§ (4) bekezdés.

támogatási szolgáltatás igénybevételével elkészített elektronikus űrlap, a hitelességet az elhelyezett időbélyegző érvényessége biztosítja.¹⁷⁴

A közfeladatot ellátó szerv vezetője felelős:

- Az iratkezelési szabályzatban foglaltak végrehajtásáért,
- a szervezeti, működési és ügyrendi szabályok,
- az alkalmazott informatikai eszközök és eljárások, valamint
- az irattári tervek és iratkezelési előírások folyamatos összehangolásáért,
- az iratok szakszerű és biztonságos megőrzésére alkalmas irattár kialakításáért és működtetéséért, továbbá
- az iratkezeléshez szükséges egyéb tárgyi, technikai és személyi feltételek biztosításáért, felügyeletéért.¹⁷⁵

„160.§ (4) A külön jogszabályban foglaltakon túl a közigazgatási hatósági eljárásban az okiratról az elektronikus irat hiteles papír alapú irattá alakítása, papír alapú irat átalakítása hiteles elektronikus irattá, valamint elektronikus iratról hiteles, más formátumú elektronikus másolat készítése szabályozott elektronikus ügyintézési szolgáltatás szabályai szerint a hatóság, valamint a kormány által kijelölt szervezet által készített okirat bizonyító ereje megegyezik az eredeti okirattal.”

Az iratok egyenlőségét biztosítja, hogy mind a papír alapú dokumentumról készíthető elektronikus másolat, mind az elektronikus másolatról készíthető papír alapú és a hiteles másolat bizonyító ereje megegyezik az eredetivel. Az elektronikus másolat készítésének feltétele, hogy a képi vagy tartalmi megfelelés, illetve bármilyen módosítás érzékelhetősége biztosított legyen. A papír alapú irat hiteles elektronikus irattá alakítását végezheti maga a hatóság vagy a SZEÜSZ szolgáltató is.¹⁷⁶ Az elektronikus másolatot hitelesítési záradékkal és legalább fokozott biztonságú elektronikus aláírással látják el.¹⁷⁷ Közokirat vagy teljes bizonyító erejű magánokirat esetén a kiadmányozásra jogosult személy

---

http://njt.hu/cgi_bin/njt_doc.cgi?docid=148205.255545#foot_2_place [2014. 08.21.]

¹⁷⁴ VESZPRÉMI (2014/2.) 231.o.

¹⁷⁵ Keir. 5.§.

http://njt.hu/cgi_bin/njt_doc.cgi?docid=96458.286109 [2014. 12.02.]

¹⁷⁶ E-ügyintézési rendelet 38.§ (1) bekezdés.

http://njt.hu/cgi_bin/njt_doc.cgi?docid=148205.255545#foot_2_place [2014. 08.21.]

¹⁷⁷ A papíralapú dokumentumokról elektronikus úton történő másolat készítésének szabályairól szóló 13/2005. (X.27.) IHM rendelet 4.§ (1)-(2) bekezdés.

http://njt.hu/cgi_bin/njt_doc.cgi?docid=93174.239867 [2014. 12.02.]

minősített elektronikus aláírására és időbélyegző vagy elektronikus aláírással hitelesített időjelzés elhelyezésére van szükség.¹⁷⁸

Elektronikus másolatról papír alapú másolat akkor készül, ha adott eljárási cselekménynél ügyfél rendelkezése vagy jogszabály alapján elektronikus irat nem használható fel, és információ tartalma papíron is megjeleníthető.¹⁷⁹ Sőt az elektronikus másolat sokszorosítására vagy eltérő formátumban való másolására is lehetőség van.

„9.§ (1) A közfeladatot ellátó szerv köteles

(...)

e) az elintézett ügyek iratait — az irattári terv szerinti rendszerezés és válogatás pontosságának ellenőrzése mellett — irattárában elhelyezni, s irattári anyagának szakszerű és biztonságos megőrzéséről, valamint használatra bocsátásáról gondoskodni;

f) irattári anyagának selejtezhető részét, az irattári tervben megjelölt irattári őrzési idő letelte után, a szerv nem selejtezhető iratainak átvételére jogosult közlevéltár (a továbbiakban: illetékes közlevéltár) engedélyével kiselejtezni;

g) a nem selejtezhető irattári tételekbe tartozó iratokat a kapcsolódó nyilvántartásokkal és segédletekkel együtt — a 12. §-ban előírtak szerint — saját költségén az illetékes közlevéltárnak átadni.”¹⁸⁰

2015. január 1-jétől létrejön az egységes kormányzati ügyiratkezelő rendszer létrehozásával összefüggő kormányrendelet módosításáról szóló 323/2014. (XII. 15.) Kormányrendelet 1.§ alapján a központi államigazgatási szervek számára az **egységes kormányzati ügyiratkezelő rendszer**, amely

„2.§ 5a. az iratkezelés e rendeletben meghatározott egyes fázisainak elvégzésére irányuló szolgáltatások, informatikai, technológiai és személyi feltételek összessége, amelyben a Kormány által arra kijelölt működtető szerv és szolgáltató biztosítja:

¹⁷⁸ A papíralapú dokumentumokról elektronikus úton történő másolat készítésének szabályairól szóló 13/2005. (X.27.) IHM rendelet 5.§ (2) bekezdés.

http://njt.hu/cgi_bin/njt_doc.cgi?docid=93174.239867 [2014. 12.02.]

¹⁷⁹ E-ügyintézési rendelet 37.§.

http://njt.hu/cgi_bin/njt_doc.cgi?docid=148205.255545#foot_2_place [2014. 08.21.]

¹⁸⁰ Ltv. 9.§ (1) bekezdés e)-g) pontja.

http://njt.hu/cgi_bin/njt_doc.cgi?docid=23938.287218 [2014. 12.02.]

*a) a postai úton érkező, papír alapú küldemények átvételét, felbontását, érkeztető azonosítóval történő ellátását, a küldemények hiteles elektronikus irattá történő átalakítását, érkeztető nyilvántartásba való bevezetését, a címzett részére elektronikus úton történő megküldését,
b) elektronikus irat hiteles papír alapú irattá történő alakítására irányuló szolgáltatást;”¹⁸¹*

Az érkeztető rendszer működtetése a KEK KH feladata. A papír alapú iratok hiteles elektronikus irattá történő átalakításra vonatkozóan a KEK KH, míg az elektronikus iratok papír alapúvá alakítására pedig a rendeletben felsorolt szervek közszolgáltatási szerződést kötnek a Magyar Posta Zrt.-vel.¹⁸²

„7/A. § (1) A kormányablak jogszabályban meghatározott feladatainak ellátása érdekében a közigazgatás-szervezésért felelős miniszter által vezetett minisztérium az állam által kötelezően nyújtandó szabályozott elektronikus ügyintézési szolgáltatásként, az elektronikus iratok kezelése szabályozott elektronikus ügyintézési szolgáltatás szabályai szerint országosan egységes rendszerben központi iratkezelő rendszert biztosít – a Közigazgatási és Elektronikus Közszolgáltatások Központi Hivatala közreműködésével – a fővárosi és megyei kormányhivatalok törzshivatalai és a járási (fővárosi kerületi) hivatalok törzshivatalai által kezelt iratok kezeléséhez.”¹⁸³

---

¹⁸¹ A közfeladatot ellátó szervek iratkezelésének általános követelményeiről szóló 335/2005. (XII. 29.) Kormányrendelet 2. § 5a. pontja.

http://njt.hu/cgi_bin/njt_doc.cgi?docid=173057.286150 [2014. 12.02.]

¹⁸² Az egyes, az elektronikus ügyintézéshez kapcsolódó szervezetek kijelöléséről szóló 84/2012. (IV. 21.) Korm. rendelet 6.§ (3)-(4) bekezdés.

http://njt.hu/cgi_bin/njt_doc.cgi?docid=148204.286119 [2015. 01.03.]

¹⁸³ 84/2012. (IV.21.) Korm. rendelet 3.§ (1) bekezdés, 4.§, 7.§, 7/A.§.
http://njt.hu/cgi_bin/njt_doc.cgi?docid=148204.286119 [2015. 01.03.]

Önellenőrző kérdések

1. Melyek az iratkezeléssel szemben támasztott általános követelmények?
2. Miért felelős a közfeladatot ellátó szerv vezetője az iratkezeléssel kapcsolatban?
3. Mikor van lehetőség automatikus iktatásra?
4. Hogyan történhet a dokumentum hitelesítése elektronikus kapcsolattartás esetén?
5. Mi biztosítja az iratok egyenlőségét az iratkezelés során?

2.5.3.2. Pénzügyi ösztönzők

Véleményem szerint elsősorban akkor tudunk eredményeket elérni, ha az emberek hozzáállásán változtatunk és ezt az ügyintézési módot beépítjük a mindennapjainkba. Az ügyfelek esetében ezt megfelelő marketinggel, hatósági oldalon pedig jogi előírásokkal, kötelezővé tétellel tudjuk elérni, és természetesen nem elhanyagolhatók a pénzügyi ösztönzők sem. Ezek lehetnek állami és uniós támogatások.

Nézzük, hol állunk jelenleg nemzetközi viszonylatban és milyen források állnak rendelkezésünkre, milyen irányba haladunk / kellene haladnunk.

2.5.3.2.1. Nemzeti Fejlesztési Tervek

Fogalmak:

Felhasználó-központú eGov indikátor: Az indikátor egy összetett mérőszám 0-tól 100-ig, amely az e-kormányzati szolgáltatások elérhetőségét, interoperabilitását, ügyfélbarát jellegét vizsgálja hét területen (álláskereső / munkahely elvesztése, felsőoktatásba felvétel, költözés, gépjármű-vásárlás, követelési eljárás indítása, vállalkozás indítása, rendszeres üzleti ügyletek), felhasználói oldalról, élethelyzeteken keresztül, feltételezve olyan életeseményeket, amelyek kapcsán az állampolgár kontaktusba kerül a közigazgatással. Az indikátor kétéves periódust fog át (2012-2013). A 0 a követelmények teljes hiányát, míg a 100 a meglétét jelenti.

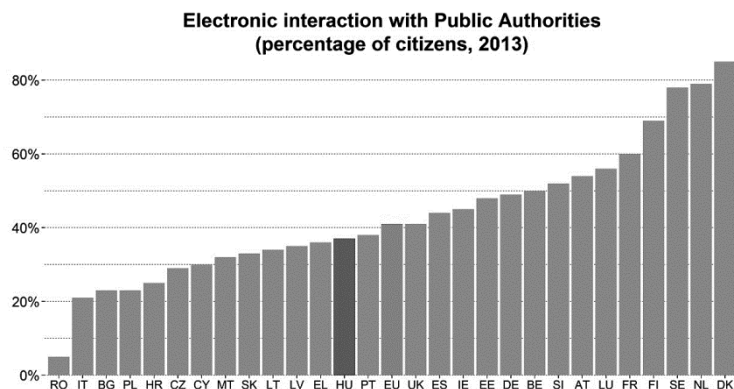
Transzparencia eGov indikátor: Az indikátor egy összetett mérőszám 0-tól 100-ig, amely a kormányzatok online átláthatóságát vizsgálja a fent említett hét területen különböző szempontok szerint pl. online szolgáltatásnyújtás, személyes adatok kezelése, közigazgatási tevékenységek, szintén felhasználói oldalról, élethelyzeteken keresztül. Az indikátor kétéves periódust fog át (2012-2013).

Ahogy az Európai Unió Japánnal és az Egyesült Államokkal, úgy Magyarország is lépést akar tartani a többi uniós tagállammal mai információs társadalmunkban. Ennek egyik garanciája, ha tisztában van a legújabb technológiai fejlesztésekkel és alkalmazza azokat, másrészt hiva-

talos eljárásaiban megteremti a hagyományos és elektronikus út egyenlőségét, hozzáigazítja jogi szabályozását az informatika legújabb „trendjeihez” és megfelelő pénzügyi háttérrel segíti a megvalósítást.

Mint ahogy azt már korábban is említettük, Magyarország még minden lemaradásban van az EU-hoz képest. Lássunk néhány viszonylag friss statisztikát:

2013-ban a Digital Agenda Scoreboard felmérése szerint a vizsgált népesség 24%-a még sosem használta az Internetet, 13%-a pedig semmilyen digitális írástudással, képességgel nem rendelkezik.

8. számú ábra: A hatóságokkal való elektronikus kapcsolattartás alakulása 2013-ban az EU-ban¹⁸⁴

Az eGovernment terén 2013 során egy évre vetítve az EU-ban a polgárok 41%-a, míg Magyarországon 2012-ben 42%, 2013-ban 37% kommunikált elektronikusan¹⁸⁵ valamely közigazgatási hatósággal. Ez a rangsorban a 17. helyet jelenti, az EU átlagához képest pedig viszonylag elfogadhatónak tekinthető. A rangsor élén Dánia, Hollandia és Svédország áll 70% feletti e-kommunikációs aránnyal. A vizsgált népesség

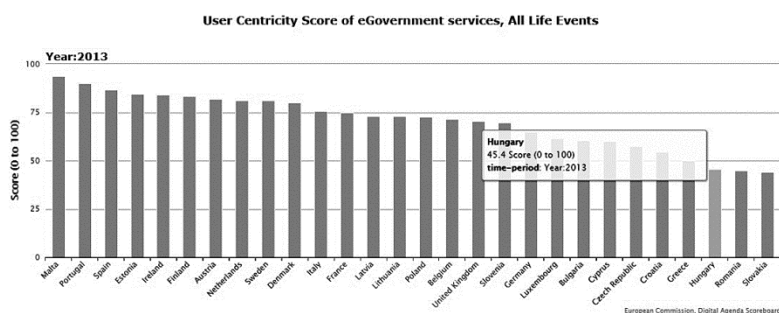
¹⁸⁴ <https://ec.europa.eu/digital-agenda/en/scoreboard/hungary#egovernment> [2014. 12.02.]

¹⁸⁵ Ez nem feltétlenül jelent folyamatos online kapcsolattartást, akár egy egyszeri tájékoztatáskérés is megfelel a követelménynek.

17%-a küldött be elektronikusan valamely formanyomtatványt, amely ebben a tekintetben is az EU átlaga (21%) alatt marad.

A **felhasználó-központú eGov indikátor** értéke a 100-as skálából a felmérés szerint Magyarországon 2013-ban 45, az EU 70-es átlagához viszonyítva, amely az utolsó helyek egyikét jelenti Szlovákia és Románia előtt. Megjegyzendő, hogy a figyelembe vett élethelyzetek között a követelési eljárásindítás tekintetében az utolsó helyen állunk.

Az indikátor egy összetett mérőszám 0-tól 100-ig, amely az e-kormányzati szolgáltatások elérhetőségét, interoperabilitását, ügyfélbarát jellegét vizsgálja hét területen (álláskereső / munkahely elvesztése, felsőoktatásba felvétel, költözés, gépjármű-vásárlás, követelési eljárás indítása, vállalkozás indítása, rendszeres üzleti ügyletek), felhasználói oldalról, élethelyzeteken keresztül, feltételezve olyan életeseményeket, amelyek kapcsán az állampolgár kontaktusba kerül a közigazgatással. Az indikátor kétéves periódust fog át (2012-2013). A 0 a követelmények teljes hiányát, míg a 100 a meglétét jelenti.

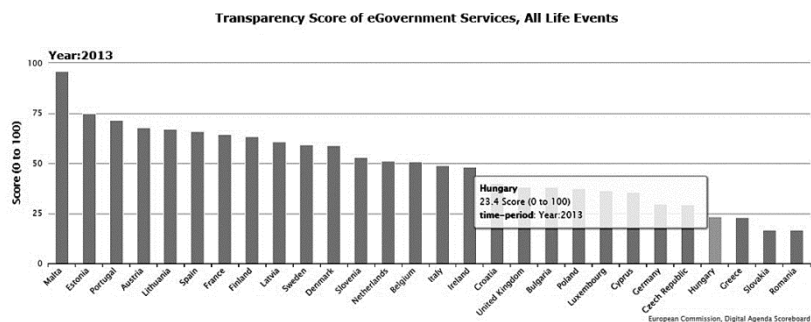
9. számú ábra: Felhasználó-központú eGov indikátor 2013-ban az EU-ban¹⁸⁶

A **transzparencia eGov indikátor** 23 az EU 49-es átlagához képest. Itt Romániát, Szlovákiát és Görögországot előzzük meg. Ebben a tekintetben a gépjármű-vásárlás terén vagyunk utolsók. A vezető helyeken mindkét esetben Málta, Portugália, Észtország állnak.

Az indikátor egy összetett mérőszám 0-tól 100-ig, amely a kormányzatok online átláthatóságát vizsgálja a fent említett hét területen különböző szempontok szerint pl. online szol-

¹⁸⁶ <http://digital-agenda-data.eu/charts/analyse-one-indicator-and-compare-countries/>
[2014. 12.09.]

gáltásnyújtás, személyes adatok kezelése, közigazgatási tevékenységek, szintén felhasználói oldalról, élethelyzeteken keresztül. Az indikátor két éves periódust fog át (2012-2013).

10. számú ábra: Transzparencia eGov indikátor 2013-ban az EU-ban¹⁸⁷

Az uniós források felhasználása előretervezéssel (7 évre) valósítható meg. A 2000-2006-os ciklusba Magyarország 2004-ben kapcsolódott be és elkészítette a *Nemzeti Fejlesztési Tervet*¹⁸⁸ (továbbiakban: NFT). Az NFT kijelölte a fejlesztések fő irányait, és bemutatta, hogy hazánk mely fejlesztési programok megvalósításához tervezett EU-s támogatásokat bevonni. Legfőbb célja az életminőség javítása, illetve az egy főre eső jövedelem növelése volt. Az NFT operatív programjai a következők voltak:

- Gazdasági Versenyképesség Operatív Program (GVOP)
- Humánerőforrás-Fejlesztés Operatív Program (HEFOP)
- Környezetvédelmi és Infrastruktúra Operatív Program (KIOP)
- Agrár- és Vidékfejlesztési Operatív Program (AVOP)
- Regionális Fejlesztési Operatív Program (ROP)

¹⁸⁷ <http://digital-agenda-data.eu/charts/analyse-one-indicator-and-compare-countries/> [2014. 12.09.]

¹⁸⁸ A Nemzeti Fejlesztési Terv elfogadásáról és a Kohéziós Alap Stratégiájáról szóló 1030/2003. (IV.9.) Kormány határozat. http://njt.hu/cgi_bin/njt_doc.cgi?docid=78338.109562 [2014. 12.01.]

A 2007-2013-as időszak fejlesztési terve az *Új Magyarország Fejlesztési Terv*¹⁸⁹ (továbbiakban: ÚMFT), a foglalkoztatásra és gazdasági növekedésre koncentrálva. Operatív programjai a következők voltak:

- Államreform Operatív Program (ÁROP)
- Elektronikus Közigazgatás Operatív Program (EKOP)
- Gazdaságfejlesztési Operatív Program (GOP)
- Környezet és Energia Operatív Program (KEOP)
- Közlekedés Operatív Program (KÖZOP)
- Társadalmi Megújulás Operatív Program (TÁMOP)
- Társadalmi Infrastruktúra Operatív Program (TIOP)
- Végrehajtás Operatív Program (VOP)
- regionális operatív programok

A közigazgatási folyamatok megváltoztatásához nemcsak a közigazgatás személyzetének szemléletmód-váltására van szükség, hanem teljes megújulásra, egyfajta államreformra. Az államreform fogalma az ÚMFT-nél már önálló operatív programként jelent meg. Az elavult intézmények átalakítását, a személyi állomány megújítását és a folyamatok reformálását tűzte ki célul a hatékony, szolgáltató állam kiépítése érdekében.

Az ÚMFT-nél már érzékelhetően erősödött az e-közigazgatás fontossága, két OP-ből is lehívhatók források. Az ÁROP (Államreform Operatív Program) az eljárások egyszerűsítését, a folyamatok megújítását és a szervezetfejlesztést támogatta, míg az EKOP (Elektronikus Közigazgatás Operatív Program) az online közigazgatási szolgáltatások számának növelését, az elektronikus szolgáltatások nyújtásának képességéhez szükséges belső fejlesztések végrehajtását várta az elnyert pályázatoktól.

2013-ban ismét lejárt egy tervezési ciklus, ezért új fejlesztési tervre van szükségünk. A korábbi hétéves periódusokhoz képest az EU más célkitűzéseket preferál. Ezekhez igazodik a *Széchenyi 2020*, amely már egységesen kívánja kezelni az e-közigazgatással kapcsolatos pályázatokat.

A forrásokat az e-közigazgatás fejlesztésére várhatóan a Széchenyi 2020 Gazdaságfejlesztési és Innovációs Operatív Programja (Versenyképes IKT szektor, Digitális felzárkózás és közösségi hozzáférés

---

¹⁸⁹ Az Új Magyarország Fejlesztési Terv elfogadásáról szóló 1103/2006. (X.30.) Kormány határozat. http://njt.hu/cgi_bin/njt_doc.cgi?docid=105312.149466 [2014. 12.01.]

erősítése) és a Közigazgatás- és Közszolgáltatás-fejlesztési Operatív Program prioritási tengelyei (A szolgáltató közigazgatási infrastruktúra feltételeinek fejlesztése) mentén kiírt pályázatok fogják fedezni.¹⁹⁰

A Széchenyi 2020 operatív programjai a következők:

- Rászoruló személyeket támogató Operatív Program (RSZTOP)
- Közigazgatás- és közszolgáltatás-fejlesztési Operatív Program (KÖFOP)
- Magyar halgazdálkodási Operatív Program (MAHOP)
- Környezeti és energiahatékonysági Operatív Program (KEHOP)
- Emberi erőforrás fejlesztési Operatív Program (EFOP)
- Gazdaságfejlesztési és innovációs Operatív Program (GINOP)
- Integrált közlekedésfejlesztési Operatív Program (IKOP)
- Terület- és településfejlesztési Operatív Program (TOP)
- Versenyképes Közép-Magyarország Operatív Program (VEKOP)
- Vidékfejlesztési Program (VP)

A **GINOP 6. prioritás** (pénzügyi eszközök az IKT projektekre), a **GINOP 2. prioritás** (tudásgazdaság fejlesztése) és a szakágazati IKT fejlesztések kapcsán az **IKOP, KEHOP, VP, EFOP** is tartalmaz kapcsolódó forrásokat, ám a **GINOP 3. prioritás** (infokommunikációs fejlesztések) az egyik „főtengely”, amelynek mentén leíthatók az e-közigazgatás fejlesztésére szánt összegek (majdnem 300 milliárd Ft). 2014. június 1-től új prioritásként jelent meg a **KÖFOP**, amely kifejezetten a közigazgatásra tekintettel szintén fogalmaz meg e-ügyintézésrel kapcsolatos prioritásokat, pályázati lehetőségeket.

Ha megnézzük az Új Magyarország Fejlesztési Terv vagy a Széchenyi 2020 prioritásait, akkor rögtön feltűnik, hogy a foglalkoztatás, esélyegyenlőség, fenntartható fejlődés, stb. mellett az UMFT-nél önálló operatív programként, a Széchenyi 2020-nál kiemelt prioritási tengelyként jelenik meg az e-közigazgatás és az államreform is. Ennek ellenére sajnos az ezekre a területekre fókuszáló pályázatok száma elhanyagolható.

---

¹⁹⁰ Az operatív programok elfogadása még folyamatban van.

http://palyazat.gov.hu/forum_pate/29,

http://palyazat.gov.hu/forum_topic_pate/801/filter?offset=0&theme_filter= [2014. 08.15.]

A GINOP célkitűzései: Versenyképes IKT szektor, digitális gazdaság, elektronikus közigazgatás és állami informatikai fejlesztések, infokommunikációs ismeretek, készségek növelése, szélessávú infrastruktúra fejlesztése.

A KÖFOP prioritási tengelyei: a közigazgatás hatékonyságának növelése, a helyi közszolgáltatások optimalizálása, technikai segítségnyújtás.

A KÖFOP egyik prioritásán belül megjelenik az elektronikus ügyintézés lehetőségének bővítése, mint célkitűzés, azaz az ügyfelek költségeinek csökkentése, ügyintézési határidő lerövidítése, elektronikusan indítható ügyek számának növelése. A célkitűzéshez tartozó intézkedések egyrészt a közigazgatási folyamatok elektronizálását (pl. időpontfoglalási, ügykövetési, elektronikus számlázási, ügyfél-tájékoztatási, ügyintézési rendszerek, elektronikus azonosítási és hitelesítési szolgáltatások), másrészt az e-közbeszerzési megoldások bevezetését foglalják magukban. Az intézkedések fókuszát a központi és a területi közigazgatásban az ügyfelek számára elérhető eljárások elektronizálása, a központi, egységes érkeztetés, a megkezdett ASP projekt kiterjesztése és a rendszerek közötti interoperabilitás megteremtése jelenti.

A regionális operatív programok és az EKOP keretében önkormányzati ASP projekt kiírására került sor (lásd bővebben a következő alfejezetben), először minden régióban, majd a közép-magyarországi régióban, amely már reményt keltő kezdeményezés volt, de még mindig szigetszerű (bár a pályázati felhívásban az szerepel, hogy az ASP projekt országos kiterjesztése várható) és messze állt a negyedik szint (a teljes e-ügyintézés) elérésétől.¹⁹¹

Az előbb említetteken túlmenően véleményem szerint az e-ügyintézés mind az általánosság tétele, mind a technikai háttér bonyolultsága miatt és az interoperabilis rendszerek megteremtése érdekében egységesítést, központi döntést igényel. Egy szabványos, általános, egységes, államilag elfogadott (és kötelezővé tett) szoftverre lenne szükség, amelyet mindegyik önkormányzatnak - a szakrendszerekhez hasonlóan pl. ONKADO,¹⁹² ASZA¹⁹³ - a rendelkezésére bocsátanak. Eddig csak az ügyfél és a hatóság által használt belépési pontokra vonatkozóan találhattunk szabályozást (ügyfélkapu, hivatali kapu), de a terület élet-

---

¹⁹¹ http://minta.asp.lgov.hu/sites/minta.asp.lgov.hu/files/ASP_Altalanos_ismerteto.pdf
[2014. 08.20.]

¹⁹² Önkormányzati Hatáskörbe Tartozó Adók Nyilvántartása.

¹⁹³ Anyakönyvi Szolgáltató Rendszer.

képességének biztosításához szükség lenne a kettő közötti kapcsolat megteremtésére, és a biztonságot garantáló gerinchálózat mellett egy, a teljes ügyintézési folyamatot leképező (workflow¹⁹⁴), a front és back office folyamatokat kezelni képes, a kérelem benyújtásától a döntés közléséig és elektronikus fizetésig terjedő, informatikai, igazgatási, jogi alkalmazás kifejlesztésére.¹⁹⁵

Önellenőrző kérdések

1. Mutassa be, hogyan támogatja az EU az e-közigazgatás megvalósítását!
2. Melyek az NFT operatív programjai?
3. Hogyan, hol jelenik meg a Széchenyi 2020-ban az e-közigazgatás?

---

¹⁹⁴ Tudásalapú, folyamatvezérelt, munkamózzanat szintig lebontva az ügyintézés.

¹⁹⁵ VESZPRÉMI Bernadett: *E-ügyintézés vs. önkormányzatok, avagy miért nem élnek az önkormányzatok az informatika adta lehetőségekkel?* In: Jegyző és Közigazgatás, Budapest, 4/2014.20.o.

2.5.3.2.2. Az uniós forrásból megvalósult központi és önkormányzati projektek

Fogalmak:

ASP: Application Service Provider = Alkalmazás-szolgáltató. A szolgáltatásokat igénybe vevők saját beruházás nélkül, online használhatják a központ által kínált informatikai rendszereket.

Az e-közigazgatási fejlesztésekre az NFT-ben a GVOP (Gazdaság- és Vidékfejlesztés Operatív Program) keretében volt lehetőség (önállóan nem). A **GVOP 4.3.1.** (Az önkormányzatok információ-szolgáltató tevékenységének fejlesztése) pályázati kiírás az önkormányzatok e-szolgáltatásainak fejlesztését, a CLBPS ajánlás e-ügyintézési szintjeinek megvalósítását célozta, nyertesei önkormányzatok vagy társulások voltak.

A projektek az önkormányzati elektronikus ügyintézés és az integrált információs rendszerek bevezetését célozták és illeszkedtek az NFT célrendszeréhez, a Magyar Információs Társadalom Stratégiához és a Kormány határozattal elfogadott CLBPS szintekhez.

A pályázati kiírás „A” és „B” részcélokat határozott meg. Az „A” pályázati cél az on-line tájékoztatást és az űrlapok önkormányzati/kistérségi portálról való letölthetőségét, míg a „B” cél az ennél sokkal nagyobb feladatot jelentő elektronikus ügyintézés megvalósítását és integrált közigazgatási, adminisztratív rendszer kiépítését célozta.

A pályázaton 29 projekt keretében 175 önkormányzat nyert támogatást. A pályázat eredményeként közigazgatási honlapok, e-ügyintézési alkalmazások születtek. Az e-közigazgatás fejlesztésére a GVOP 4.3.1. keretében 10 911 383 778 Ft került kifizetésre.¹⁹⁶

Ezen időszak nagy kezdeményezése volt egy **regionális ASP központ** létrehozása, amely szabványosítást és interoperabilitást tett volna lehetővé az önkormányzati alrendszerben régiós szinten.

Az ASP központ alkalmazásának lényege, hogy nincs szükség nagy teljesítményű gépekre, nem kell helyileg minden gépre telepíteni a szoftvert, hanem Interneten keresztül, felhasználói név és jelszó megadásával, a hivatali gépek és rendszer terhelése nélkül is elérhetők ezek a szolgáltatások. Az ASP tértől és településmérettől függetlenül képes kiszolgálni partnereit. Megvalósítására két ízben írtak ki pályázatot.

¹⁹⁶ www.palyazat.gov.hu [2014. 06.01.]

Első alkalommal, a Regionális Operatív Program keretein belül kiírt „*A térségi közigazgatási és közszolgáltatási informatikai rendszerek továbbfejlesztése*” elnevezésű projekt¹⁹⁷ regionális szintű központok kiépítését célozta, amely meghatározott szolgáltatások (adó, iratkezelés, szociális, stb.), szakrendszerek igénybevételét tette volna lehetővé és egyben kötelezővé elektronikus úton a régióban levő önkormányzatok részére, amely régióként egységes, interoperabilis rendszerek alkalmazását jelentette volna.

A projekt messzemenőleg épített a GVOP pályázatokra, hiszen olyan feltételeket támasztott, amelyek a 4.3.1. nyerteseit előnyös helyzetbe hozták. A projekt célja, hogy régióként az e-közigazgatás fejlesztésére közigazgatási ASP központot hozzon létre, amely kiszolgálja a régió önkormányzatait és meghatározott szolgáltatások tekintetében az önkormányzatoknak is szerződés-kötési kötelezettségük keletkezett volna.

Application Service Provider = Alkalmazás-szolgáltató. A szolgáltatásokat igénybe vevők saját beruházás nélkül, online használhatják a központ által kínált informatikai rendszereket.

A pályázat nyertesei szakrendszereket ajánlottak volna a régióban elhelyezkedő önkormányzatok számára, amelyek a pályázatban meghatározott minimumszámban kötelesek lettek volna ezeket a rendszereket használni.

A feltételes múlt annak szól, hogy sor került a pályázat kiírására és az eredményhirdetésre, azonban a szerződés-kötés elmaradt, mivel az 1183/2010 (IX.3.) Korm. határozat elrendelte a pályázati konstrukciónak a kapcsolódó operatív programok 2009-2010. évi akciótervéből azonnali hatállyal történő törlését.

Második alkalommal a pályázati kiírás (**EKOP 3.1.6.** – Önkormányzati ASP központ felállítása) már csak a közép-magyarországi régióra vonatkozott, amelyet a Belügyminisztériumból (BM), Közigazgatási és Igazságügyi Minisztériumból (KIM), a Magyar Államkincstár-ból (Kincstár), a KINCSINFO Kincstári Informatikai Nonprofit (Kincsinfo) Kft-ből, a Nemzeti Infokommunikációs Szolgáltató Zrt-ből (NISZ) és a Kormányzati Informatikai Fejlesztési Ügynökségből (KIFÜ)

---

¹⁹⁷ DAOP-2009-4.3.2., DDOP-2009-3.1.4., ÉAOP-2009-4.1.6., ÉMOP-2009-4.3.2., KDOP-2009-5.3.1., KMOP-2009-4.7.1., NYDOP-5.4.1.
<http://palyazat.gov.hu/doc/2102> [2014. 12.30.]

álló konzorcium nyert el és amelynek megvalósítási határideje 2014. decembere volt.

A projekt keretében számos szakrendszer kiépítésére volt ígéret, többek között egy önkormányzati portál rendszer kifejlesztése is a tervek között szerepelt. A portál rendszernek két részét tervezték megvalósítani: a települési honlap, amelynek keretében egy választható struktúrát ajánlanak az önkormányzatoknak és az e-ügyintézői felület. A felület része back office oldalon az ügyintézői feladatkosár, összesítve az adott ügyintézőre váró teendőket, front office oldalon pedig eljárásrendek, letölthető űrlapok, ügyfélkapus azonosítás, online időpontfoglalás, e-ügyindítás, proaktív szolgáltatás (az adott ügy nyomon követése elektronikusan), e-fizetés áll majd rendelkezésre. A tájékoztató szerint a szolgáltatás a CLBPS harmadik szintjének felel meg.

Ha az ASP központ tervezett szolgáltatásai megvalósulnak, az nagy előrelépést jelenthet az önkormányzatok számára, mind a honlapon közzétett tartalom fejlesztése, mind a szakrendszerek kínálta szabványosítás, interoperabilitás tekintetében.

A közép-magyarországi ASP megvalósítás valószínűleg csak a kezdeti lépés volt, mert a Széchenyi 2020-ban is van utalás az országos kiterjesztési szándékra, illetve az elektronikus közigazgatás kiterjesztésével kapcsolatos feladatokról szóló **1743/2014. (XII.15.) Kormányhatározat** is rendelkezik arról, hogy 2015. tavaszáig a belügyminiszter és nemzetgazdasági miniszter készítse elő ezt.

Bár a GVOP 4.3.1. révén elszórva az országban már léteznek olyan szigetszerű alkalmazások, amelyek a CLBPS ajánlás 3-4. szintjének megvalósítására képesek, az állam eddig ezek országos szintű elterjedését semmilyen eszközzel nem támogatta, karolta fel. Az EKOP pályázatok is a ciklus utolsó éveiben kerültek kiírásra. Remélhetőleg elindult a változás ezen a téren.

A Korm.határozat főbb célkitűzései a következők:

- a Nemzeti Távközlési Gerinchálózat továbbépítése 2018-ig,
- az elektronikus közszolgáltatások minél szélesebb körben történő elérhetővé tétele érdekében a nagysebességű, szélessávú internet-szolgáltatás minden háztartás számára történő hozzáférése megvalósítását biztosító intézkedési terv kidolgozása,
- a vonatkozó joganyag felülvizsgálata, annak érdekében, hogy a közigazgatás számára vagy által nyújtott elektronikus szolgáltatások egységes elektronikus közigazgatási keretrendszerbe

- illetve – a szélesebb értelemben vett közszolgáltatások elektronikus támogatására alkalmazhatóak legyenek,
- az elektronikus közigazgatási szolgáltatások, valamint a kormányzati informatikai rendszerek hosszú távú fenntartását és üzemeltetését költséghatékonyan biztosító finanszírozási és szervezeti modell kidolgozása,
  - az elektronikus közszolgáltatások egészségügyi ellátórendszerre történő kiterjesztésére irányuló intézkedési terv létrehozása,
  - az elektronikus közigazgatási keretrendszer keretében az elektronikus közigazgatási szolgáltatásokhoz történő ügyféloldali hozzáférés és használat egységes feltételrendszerének kidolgozása a kormányzati elektronikus kormányablak, mint személyes ügyintézési felület létrehozása érdekében,
  - hálózatok (települési ügysegédi, Posta Agora, eMagyarország, eMagyar pontok) működésének összehangolása,
  - az elektronikus tároló elemet tartalmazó személyazonosításra (vizuális és elektronikus) és elektronikus aláírásra alkalmas okmány (e-kártya) létrehozása, amely biztosítja az állampolgárok számára, hogy egyetlen okmány használatával intézhessék hivatalos ügyeiket, kiemelten az adóigazgatási eljárásokat és a társadalombiztosítási ellátások igénybevételét, ezáltal alkalmas a TAJ kártya és az adóigazolvány kiváltására, és legyen alkalmas egyes közlekedési szolgáltatások igénybevételére is,
  - kormányzati adatközpont létrehozása,
  - az elektronikusan intézhető ügyek jelenlegi elektronizáltsági szintjének felmérése és azon ügyek meghatározása, amelyeknél 2016. június 30-ig biztosítható a teljes elektronikus ügyintézés.¹⁹⁸

Általában elmondható, hogy a szakrendszerek esetében az átlagos CLBPS szint kétszeresére növekedett, az adóügyi rendszerek esetében pedig jelenleg az e-közigazgatási, CLBPS fejlesztését célzó uniós projektek (GVOP 4.3.1.) előtti szint átlagának több mint háromszorosa. A CLBPS 4. szintjének lefedettsége igen csekély a kedvezményezettek körében, a GVOP 4.3.1. nyertesei között végzett felmérés szerint a válaszadók közül mindössze két önkormányzat e-közigazgatási rendszerének valamely része alkalmas a CLBPS 4. szintű ügyintézésre. E két

---

¹⁹⁸ http://njt.hu/cgi_bin/njt_doc.cgi?docid=173065.286226 [2015. 01.01.]

kedvezményezett közül is csak néhány szakhatósági rendszer esetében megoldott az ilyen szintű ügyintézés.¹⁹⁹

Lássunk néhány e-közigazgatási témájú egyénileg pályázható és kiemelt projektet az ÚMFT-ből.

Egyénileg pályázható projektek:

EKOP 1.A.1. – Közigazgatási szolgáltatások elektronizálása²⁰⁰

Ezen pályázat keretében azon fejlesztéseket támogatta az EU, amelyek segítségével valamely ügýtípusra az ügyintézés elektronikusan megvalósulhat, azaz az ügyfél-közigazgatás adatkapcsolat ügyfél általi papíralapú közreműködést nem igényel, és mindkét irányban elektronikus formában történhet a kapcsolattartás (ahol ez értelmezett). Támogatást kaphattak a nyertesek továbbá olyan szolgáltatások elektronikus formájú kialakítására is, amelyeknél valamely, az ügyfél vagy külső (nem a szolgáltatást nyújtó) szervezet számára önállóan is értéket képviselő eljárási cselekmény teljesen elektronikus, automatizált (ügyintézői közreműködést nem igénylő) végrehajtása megvalósul.

Nyert:

- Emberi Erőforrások Minisztériuma (elektronikus szolgáltatások civil szervezetek számára),
- KEK KH (egyes kiemelt közszolgáltatások elektronikus ügyintézési lehetőségének kiterjesztése, erkölcsi bizonyítvány elektronikus kérelmezése),
- Magyar Szabadalmi Hivatal (elektronikus tájékoztatási szolgáltatás),
- Központi Statisztikai Hivatal (elektronikus adatgyűjtési rendszer fejlesztése),
- Kulturális Örökségvédelmi Hivatal (közszolgáltatások elektronizálása),
- Országos Bírósági Hivatal (ügyfélkapcsolatok elektronizálása),
- Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság (elektronikus hatósági ügyintézés és iratkezelés),

¹⁹⁹ A HYDEA Tanácsadó Kft. az e-közigazgatás fejlesztésének fenntarthatósági értékelése.
http://palyazat.gov.hu/gvop_ertekelesek. [2014. 08.14.]

²⁰⁰ <http://palyazat.gov.hu/doc/1208> [2015. 01.01.]

- Belügyminisztérium (Építésügyi hatósági engedélyezési eljárást támogató elektronikus dokumentációs rendszer),
- Legfőbb Ügyészség (ügyészségi eljárások elektronizálása),
- Oktatási Hivatal (közigazgatási szolgáltatások elektronizálása),
- Országos Nyugdíjbiztosítási Főigazgatóság (betekintési jog nyugdíjbiztosítási nyilvántartásokba).

EKOP 1.A.2. Ágazati pályázat a közigazgatási szolgáltatások belső folyamatainak megújítására²⁰¹

Fejlesztési területek:

- Az elavult műszaki technológiára épülő, az üzemeltetés szempontjából nagy kockázatot jelentő alkalmazások kiváltása (alkalmazás konszolidáció).
- A Magyar Program Egyszerűsítési Programjában (1304/2011. (IX.2.) Korm. határozat) foglalt eljárások (ÁROP-2011-1.2.6/A „Jogsabályok és folyamatok egyszerűsítése” pályázat) informatikai háttérének javítása/megteremtése (egyszerűsítés).
- Professzionális gépi (hardver) szolgáltatási környezetre áttérés (hardver konszolidáció). Elektronikus közigazgatási szolgáltatások nyújtásához szükséges gépi eszközháttér olyan jellegű fejlesztése, amely megteremti a koncentrált, erőforrás optimalizálásra képes szolgáltató központokból történő üzemeltetés lehetőségét.
- Az új jogszabályi környezetnek (Ket. módosítása) való megfelelés (jogszabályi megfelelés).
  - o vezetői információs (döntéstámogató, kontrolling) rendszerek fejlesztése, bevezetése,
  - o a hatósági eljárás dokumentumainak elektronikus formában történő kezelésére, a döntés elektronikus meghozására vonatkozó felkészülés, ennek keretében az elektronikus dokumentum-feldolgozást és archiválást, feladatkezelést, a munkafolyamat-irányítást, csoportmunkát, tudásmenedzsmentet és a kommunikáció támogatását célzó fejlesztések, hálózatok és kommunikációs alkalmazások bevezetése,

²⁰¹ <http://palyazat.gov.hu/doc/3611> [2015. 01.01.]

- a különböző kormányzati/közigazgatási adatbázisok közötti kapcsolatok megteremtését, vagy továbbfejlesztését, a más hatóságnál nyilvántartott adatok átkérésének és célzott felhasználhatóságának megvalósítását biztosító alkalmazások bevezetése (tovább fejlesztése),
- a szabályozott elektronikus ügyintézési szolgáltatások kialakításához, illetve azok alkalmazásba vételéhez szükséges fejlesztések.

Nyert:

- Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság (belső folyamatok elektronizálása, integrálhatósága),
- Földmérési és Távérzékelési Intézet (belső folyamatok megújítása),
- Központi Statisztikai Hivatal (adatforrások adatelőkészítését támogató informatikai eszközök fejlesztése),
- Külügyminisztérium (Konzuli Információs Rendszer),
- Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatal (elektronikus iratkezelés),
- Nemzetbiztonsági Szakszolgálat (ügyviteli hálózat-fejlesztés),
- Nemzeti Fogyasztóvédelmi Hatóság (szolgáltatás-ellenőrzési és piacfelügyeleti szakrendszer-fejlesztés),
- Nemzeti Információs Infrastruktúra Fejlesztési Intézet (szolgáltatásigénylési munkafolyamatok elektronizálása),
- Nemzeti Innovációs Hivatal (elektronikus dokumentumkezelő rendszer),
- Nemzeti Munkaügyi Hivatal (belső folyamatok megújítása),
- Országos Tisztifőorvosi Hivatal (gyors reagálási képességet növelő informatikai rendszer országos kiterjesztése),
- Szellemi Tulajdon Nemzeti Hivatala (szellemi tulajdonvédelmi moduláris adatbázis és folyamatirányító rendszer).

EKOP-1.A.3. - Kimutatható megtakarítással járó központi elektronikus szolgáltatások használatára történő áttérés (Kormányzati felhő, NTG csatlakozás, gazdálkodás, intézményi működtetés, iratkezelés)²⁰²

---

²⁰² <http://palyazat.gov.hu/doc/4103> [2015. 01.01.]

Fejlesztési területek:

- Egységes Központi Elektronikus Irat- és Dokumentumkezelési Rendszerhez (EKEIDR), illetve a központi hibrid kézbesítési és konverziós rendszerhez való csatlakozáshoz szükséges intézményi infokommunikációs fejlesztések.
- Intézményi működtetéshez szükséges szolgáltatások, informatikai megoldások központi kormányzati informatikai üzemeltető szervezettől való igénybevételéhez szükséges infokommunikációs fejlesztések.
- Nemzeti Távközlési Gerinchálózathoz (továbbiakban: NTG) való csatlakozáshoz szükséges intézményi infokommunikációs fejlesztések.
- Központi kormányzati felhő szolgáltatások intézményi bevezetéséhez szükséges infokommunikációs fejlesztések.

Nyert:

- Igazságügyi Minisztérium (központi elektronikus szolgáltatások használatára áttérés),
- Közigazgatási és Igazságügyi Hivatal (létesítménygazdálkodási rendszer),
- Nemzetbiztonsági Szakszolgálat (hálózati végpont-bővítés),
- Országos Rendőr-főkapitányság (NTG csatlakozáshoz eszközbeszerzés).

Kiemelt projektek:

EKOP 1.1.3. – Földhivatali adatok elektronikus non-stop szolgáltató rendszere ügyfélkapun keresztül²⁰³

A projekt célja, hogy az állampolgárok számára rendelkezésre álljon a Központi Ügyfélkapun keresztül elérhető elektronikus földhivatali nyilvántartás, ahol az ügyfelek bárhol, bármikor közhiteles információt kaphatnak az ingatlanok nyilvántartási adatairól, illetve az adatokban bekövetkezett változásokról. Jelenleg is működik a TAKARNET, a földügyi ágazat szereplőit összekötő intranet jellegű hálózat. Ezen keresztül a meghatározott körű leszerződött ügyfelek (pl. közjegyzők, bíróságok, ügyvédek, bankok) számára jogosultságaik függvényében, a

---

²⁰³ <http://palyazat.gov.hu/doc/1096> [2015. 01.01.]

földhivatali munkaidőnek megfelelően, napi 8 órában lekérdezhető az ingatlan-nyilvántartási adatok.

Nyert: Földmérési és Távérzékelési Intézet.

EKOP 1.2.15. – E-közigazgatási Szabad Szoftver Kompetencia Központ létrehozása²⁰⁴

A projekt célja a nyílt forráskódú alkalmazások részaránya növelésének elősegítése, illetve az informatika fejlesztések során a rendszerek interoperabilitási képességei növelésének elősegítése nyílt forráskódú eszközök illetve nyílt szabványok alkalmazásával. Az E-közigazgatási Szabad Szoftver Kompetencia Központ létrehozásával olyan szakértői bázist kell megteremteni, amely hatékonyan tudja segíteni az államigazgatási szereplőket azon szabad szoftveres megoldások használatában, amelyek költséghatékonyabb, ugyanakkor biztonságos és együttműködő rendszerek üzemelését teszik lehetővé. A központnak elő kell segítenie azt, hogy nyílt szabványok és megoldások alkalmazásával az állami adatvagyonhoz történő zavartalan hozzáférés magasabb szintű legyen.

Nyert: Belügyminisztérium.

EKOP 1.2.23. – Hibrid kézbesítési és konverziós rendszer²⁰⁵

Jelenleg nincs olyan szolgáltatás, amely a ma reális alternatívát jelentő hibrid (papír és elektronikus vegyesen) környezetben is képes lenne felhasználói oldalon az információs technológia adta előnyöket maximalizálni. E probléma megoldását szolgálja a Hibrid kézbesítési és konverziós rendszer kialakítására vonatkozó fejlesztési javaslat, melynek célja, hogy a hatóság és az ügyfél közötti kapcsolattartás formáit – részben elektronikus megoldásokkal – kiszélesíti. Ennek eredményeként a közigazgatás (s ezen keresztül az egész társadalom) érdemben kihasználhatja az információs technológia előnyeit.

A projekt keretében olyan hiteles hibrid kézbesítési szolgáltatás alakul ki, amely lehetővé teszi a küldő félnek (kiemelten a hatósági szervezetek), hogy dokumentumait (határozatait) csak elektronikus formában hozza létre, és kérje egy standard alapokon nyugvó, de zárt és auditált rendszerben - azoknak elektronikus úton történő hiteles (tértivevényes) kézbesítését vagy az elektronikus tartalom konvertálását (nyomtatását),

²⁰⁴ <http://palyazat.gov.hu/doc/3177> [2015. 01.01.]

²⁰⁵ <http://palyazat.gov.hu/doc/3658> [2015. 01.01.]

hitelesítési záradékolását és hagyományos – kérésre tértivevényes – kézbesítését (kézbesítésre átadását).

A projekt célja, hogy a Ket. és végrehajtási rendeletei szerint meghatározott, az állam által kötelezően nyújtott SZEÜSZ keretein belül hozza létre azokat a szolgáltatásokat, amelyekre a Magyar Posta kijelölése kiterjed: a biztonságos kézbesítési szolgáltatást és az elektronikus irat hiteles papír alapú irattá alakítása szolgáltatást, azaz a Hibrid szolgáltatást (hiteles konverziós szolgáltatás) és a papír alapú irat hiteles elektronikus irattá alakítása, azaz az Inverz hibrid szolgáltatást (hiteles fordított alakítási szolgáltatás); biztosítsa a Ket. végrehajtási rendeleteiben meghatározott módokon a konverziós eljárásokhoz szükséges biztonsági, hiteles másolatkészítési és hitelesítési feltételeket; alakítsa ki nagy postai forgalmú intézmények számára automatikus csatlakoztatási lehetősége a projektben kialakuló hibrid szolgáltatási rendszerhez.

Nyert: Magyar Posta Zrt.

EKOP 2.1.1. – Elektronikus fizetés megvalósítása²⁰⁶

A támogatási konstrukció alapvető célja a központi elektronikus fizetési szolgáltatás és a kapcsolódó elszámolási rendszer létrehozása, mely pontos, intézményhez köthető adatokat biztosít a központi gazdálkodási rendszer számára, láthatóvá teszi a fizetési rendszer működésének költségeit, így a valós gazdálkodás körébe helyezi azokat.

Nyert: Pénzügyminisztérium Informatikai Szolgáltató Központ.

EKOP 2.1.3. – Belső piaci szolgáltatásokról szóló irányelv végrehajtása²⁰⁷

A projekt célja, hogy a tagállamok gondoskodjanak a belső piaci szolgáltatásokról szóló 2006. december 12-i 2006/123/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvben (továbbiakban: Szolgáltatási Irányelv) meghatározott információk és segítségnyújtási lehetőségek egyszerű hozzáférhetővé tételéről az egyablakos ügyintézési pontokon keresztül távolról és elektronikusan; biztosítsanak elektronikus ügyintézési szolgáltatásokat annak érdekében, hogy minden Szolgáltatási Irányelv szabályozási hatáskörébe tartozó eljárás és alaki követelmény egyszerűen teljesíthető legyen távolról és elektronikus úton az érintett egyablakos

²⁰⁶ <http://palyazat.gov.hu/doc/700> [2015. 01.01.]

²⁰⁷ <http://palyazat.gov.hu/doc/1738> [2015. 01.01.]

ügyintézési pontoknál és az érintett illetékes hatóságoknál; biztosítsanak egyablakos ügyintézés az Irányelv által lefedett területeken; továbbá biztosítsák az Európai Bizottság által létrehozott, a tagállamok közötti igazgatási együttműködést szolgáló elektronikus rendszer megfelelő alkalmazását az abban részt vevő hatóságok számára elsősorban képzési program nyújtásával.

Az alábbi követelmények meglétét kifejezetten hangsúlyozta a kiírás:

- az Irányelv bevezetése kapcsán előirányzott uniós szintű megbízható hitelesítésszolgáltatói lista („*trusted list*”) alapján a megfelelő elektronikus aláírással ellátott dokumentumok is fogadhatók legyenek;
- az egyablakos felületen történő ügyintézéshez biztosítani kell a cégszerűen benyújtott elektronikus dokumentumok ellenőrzését, hitelesítését, illetve eljuttatását az érintett szervhez;
- az elektronikus nyomtatványokat úgy kell kialakítani, hogy a kitöltésnél automatikusan megjeleníthetők legyenek az ismert kiinduló adatok (*intelligens e-úrlap*);
- az érintett közigazgatási szervezeteket fel kell készíteni az egyablakos ügyintézésben való közreműködésre annak érdekében, hogy a tagállamok közötti igazgatási együttműködést szolgáló elektronikus rendszert eredményesen alkalmazzák az érintett közigazgatási szervek;
- ki kell alakítani azokat a felületeket, amelyeken a szolgáltatók a várhatóan nagyobb adminisztratív terhet jelentő (például az ismétlődő) adatszolgáltatási kötelezettségeiket informatikai rendszereikből programozott felületen keresztül is megadhatják; valamint
- az egyablakos ügyintézését úgy kell kialakítani, hogy az igazodjon a vállalkozások igényeihez.

Nyert: Miniszterelnöki Hivatal, KEK KH.

EKOP 2.1.6. – Központi szabálysértési nyilvántartás megvalósítása²⁰⁸

A projekt eredményeképpen ki kell alakítani azon országos központi elektronikus adatbázist, mely a különböző hatáskörű és illetékességű szabálysértési hatóságok által nyilvántartott adatokat összesíti, így lehe-

²⁰⁸ <http://palyazat.gov.hu/doc/1648> [2015. 01.01.]

tővé válik a szabálysértési cselekmények elektronikus tárolása, nyomon követése és a gyors információtovábbítás a jogosultak részére. A kiépítendő elektronikus nyilvántartási rendszernek képesnek kell lennie az elkülönülten működő, de tevékenységében és adatigényében kapcsolódó elektronikus közigazgatási nyilvántartásokkal való interoperabilis együttműködésre.

Nyert: KEK KH.

EKOP 2.1.7. – Elektronikus anyakönyvi nyilvántartás megvalósítása²⁰⁹

A projekt keretében kialakításra kerül a papíralapú anyakönyv helyett egy országos (központi) közhiteles, elektronikusan vezetett anyakönyvi nyilvántartás, melyből a Központi Rendszer szolgáltatásait felhasználva korszerű, hatékony és gyors adattovábbítás, illetve adatszolgáltatás kerül biztosításra az anyakönyvvezetők, illetve az anyakönyvi adatok igénylésére jogosult szervek és magánszemélyek számára. A projekt eredményeként lerövidülnek az eljárási határidők, egyszerűbbé válnak az anyakönyvi, továbbá az anyakönyvezésen alapuló, a személyes adatok nyilvántartását és azok változását érintő hatósági eljárások. Megvalósul a különböző hatóságok által vezetett és a központi nyilvántartások egymás közötti elektronikus kommunikációja, ezáltal megszűnik a hatósági eljárásokban az anyakönyvi kivonatok ügyfelektől történő indokolatlan igénylésének gyakorlata. Az ügyfelek az elektronikus anyakönyvi nyilvántartásból bármikor, az országos illetékeségből következően bármelyik anyakönyvvezetőnél igényelhetnek kivonatot, vagy a teljes anyakönyvi életutató követő adatszolgáltatást.

Nyert: KEK KH.

EKOP 2.1.11. – Elektronikus ügysegédi rendszer kialakítása²¹⁰

Cél, hogy a projekt keretében olyan Elektronikus Ügysegédi rendszer kerüljön kialakításra, amely

- legalább 15 ügyben (összhangban az Integrált Ügyfélszolgálati rendszer kialakítása c. projektekkal) biztosítja az egyszerű tájékoztatási kötelezettséget,

---

²⁰⁹<http://palyazat.gov.hu/doc/1902> [2015. 01.01.]

²¹⁰<http://palyazat.gov.hu/doc/2617> [2015. 01.01.]

- arculata illeszkedik az integrált ügyfélszolgálatok egységes arculatához,
- alkalmas arra, hogy az állampolgárok az adott ügyben tájékoztatást kapjanak az ügyintézés menetéről, feltételeiről esetleges egyéb tudnivalóiról,
- a 29 integrált ügyfélszolgálati irodában elektronikus ügysegédi terminálok kerülnek kihelyezésre,
- a kihelyezett ügysegédi terminálok használatát a helyszínen ún. ügysegédek segítik, mely ügysegédek az ügyintézők közül kerülnek ki, (kiválasztásuk és képzésük a kapcsolódó projektekben kerül megvalósításra)
- az elkészült Elektronikus Ügysegédi Rendszer alkalmazásával felkészült ügyfelek indítják el ügyintézésüket az ügyfélszolgálati irodákban, ami gyorsabb ügyintézés, kevesebb várakozási időt, kisebb számú hiánypótlást eredményez.

Nyert: Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium.

EKOP 2.1.15. – Az integrált ügyfélszolgálatok interoperabilis informatikai infrastruktúrájának kialakítása²¹¹

A projekt célja:

- Az Okmányirodák (OI) és kormányablakok (KAB) informatikai és hálózati hátterének működés-fejlesztése,
- Az okmányirodák működéséhez szükséges kiegészítő eszközök (pl. biometrikus adat-felvételező eszköz, bankkártyás fizetéshez POS terminálok beszerzése) és szolgáltatások biztosítása.

Nyert: KEK KH.

EKOP 2.1.17/A. – Földhivatali folyamatok ügyfélközpontú átalakítása és ahhoz szükséges korszerűsítése²¹²

A projekt célja a földügyi elektronikus szolgáltatások fejlesztése a kapcsolódó földhivatali munkafolyamatok korszerűsítésével, az adatok és háttér dokumentumok elektronikus elérhetőségének biztosításával mind az ügyintézés, mind a külső felhasználói igények számára jelentős lépést téve a földhivatali e-ügyintézés irányába. A projekt keretében sor kerül a földügy területén új elektronikus közigazgatási szolgáltatások bevezeté-

²¹¹ <http://palyazat.gov.hu/doc/3950> [2015. 01.01.]

²¹² <http://palyazat.gov.hu/doc/3226> [2015. 01.01.]

sére az állampolgárok és vállalkozások számára. Megvalósul a földhivatali ügyintézéshez legnagyobb számban kapcsolódó adatok (társasház- és szövetkezeti ház ügyiratok) elektronizálása, elektronikus kezelése, szélesebb körű, elektronikus elérhetőségének biztosítása a kapcsolódó belső földhivatali folyamatok korszerűsítése mellett. Jelenleg ezek az adatok csak a területileg illetékes körzeti földhivatalokban, kizárólag papír másolat formájában igényelhetők, a kapcsolódó dokumentációk, háttéranyagok – amelyek az ügyintézés, a földhivatali munkát, az adateresését és adatszolgáltatást támogatják – nem érhető el elektronikusan. Emellett lehetőség nyílik az ügyfelek számára földhivatali ügyeik ügymenetének, státuszának elektronikus követésére is. A fejlesztés eredményeként az ügyfelek (a hozzáférés biztosítása a vonatkozó hatályos jogszabályok mentén történik) a kormányzati azonosítási rendszeren keresztül 7x24 órás folyamatos szolgáltatásokat érhetnek el az ingatlanok nyilvántartási és térinformatikai adatairól, a kapcsolódó ügyiratokról, ellenőrizhetik a földhivatali ügymenetet. Az eddig nem, vagy nehezen hozzáférhető adatok, nem létező adatcsoportosítások, keresési lehetőségek válnak elérhetővé.

Nyert: Földmérési és Távérzékelési Intézet.

EKOP 2.1.20. – Postai Agora²¹³

A projekt célja, hogy lemaradó, stagnáló vagy felzárkózó és különböző kistérségekben levő, 2 ezer fő alatti lakosságsszámmal bíró, legalább 20 településen, a még működő, fix postaépülettel és megfelelő infrastruktúrális feltételekkel bíró kispostákon

1. Kisposták infrastruktúrájának fejlesztése: A kisposták fizikai képessége szerinti szabványos műszaki infrastruktúrájának kialakítása. Ennek keretében megvalósul egyrészt az informatikai infrastruktúra fejlesztése, másrészt az elektronikus szolgáltatások használatához, és a közösségi funkciók ellátásához szükséges fizikai infrastruktúra fejlesztése.
2. Alkalmazottak oktatása: Az alkalmazottak oktatása a „kihelyezett ügyintézési pont” funkciók (közigazgatási, közszolgáltatási, ügysegédi) és postai agora funkciók ellátására.

A kiválasztott kispostákon álljon rendelkezésre olyan postai munkavállaló, aki vállalja a közigazgatási ismeretek oktatásáról szóló képzés- és vizsgakövetelményeket.

²¹³ <http://palyazat.gov.hu/doc/3660> [2015 .01.01.]

3. Közigazgatási és közszolgáltatási funkciók kialakítása

A fogadó oldali feltételek kiépítésének függvényében a postahely biztosítson lehetőséget "kihelyezett ügyintézési pont" funkcióként definiált államigazgatási feladatok postahelyeken történő ellátására, úgy mint:

- az ügyfél részére jogszabályban meghatározott feltételek mellett a közhiteles nyilvántartásokhoz való hozzáférés biztosítása,
- a személyes és különleges adatok védelmére vonatkozó szabályokra figyelemmel az ügyfél részére a hatósági bizonyítvány kiállításához szükséges felülethez hozzáférés biztosítása,
- az ügyfél nevében, jogszabályban meghatározott feltételek esetén elektronikus ügyintézés nyújtása,
- az ügyfél nevében, jogszabályban meghatározott feltételek mellett, elektronikus ügyindítás kezdeményezése kijelölt ügyekben az illetékes szakhatóság felé,
- más hatóságok elektronikus tájékoztatásához, illetve elektronikus kapcsolattartási rendszeréhez történő hozzáférést biztosíthat, valamint
- az ügyfél azonosítását követően egyedi hatósági ügye intézéséhez internetes kapcsolati lehetőséget, szakmai és informatikai segítséget nyújthat,
- jogszabály által előírt szabályok szerint valamely irat bemutatása, iratmásolat készítése (felhatalmazás esetén hitelesítése) és benyújtása a hatósághoz,
- on-line kommunikációs csatornán keresztül ügyintéző közvetlen elérése az arra alkalmas postahelyen a távközlési adottságok és a fogadó oldali feltételek kiépítésének függvényében,
- elektronikus jegyvásárlás lehetőségének biztosítása.

4. Postai agora tér és funkciók kialakítása

A kiválasztott kispostákon váljon lehetővé olyan fizikai tér kialakítása, ahol az ügyfelek kötetlen módon hozzáférhetnek a közigazgatási tájékoztatási anyagokhoz, internet használatra szolgáló eszközhöz, nyomtatási-szkennelési szolgáltatásokhoz (a nyomtatási-szkennelési szolgáltatások közszolgáltatási szerződés terhére/keretében kerülnek biztosításra), illetve az intézmény területén ingyenes vezeték nélküli internethálózathoz, valamint ahol erre fizikailag lehetőség van, ott olyan tér kialakítása, amely funkciójában közösségi célokat szolgál.

A postahely teremtsen lehetőséget a postai agora tér funkciók ellátására, valamint az ezt elősegítő szolgáltatások befogadására, mint például

- lehetővé teszi az elektronikus könyvtárszolgáltatásokhoz való hozzáférést,
- közösségi WiFi-elérés a postahelyen ügyfél-eszközön keresztül.

A projekt keretében kialakított szolgáltatások igénybevételi ideje, lehetősége igazodjon a település méretéhez, azaz a legkisebb (1200 lakos alatti) helyeken minimum napi 2 óra, az 1200-2000 lakosú településeken minimum napi 3 óra legyen.

Nyert: Magyar Posta Zrt.

EKOP 2.2.1. – Kormányzati adatközpont és IT értéknövelt szolgáltatások nyújtása (Kormányzati Felhő)

A fejlesztés alapvető célja a szolgáltatási és üzemeltetési rendszer létrehozása az ezek alapjául szolgáló hardveres és szoftveres infrastruktúra kiépítése és fizikai elhelyezésének biztosítása. A Kormányzati Felhő szolgáltatási modellje a jogszabályban meghatározott infrastruktúra szintű szolgáltatás (Infrastructure as a Service - IaaS). Ezen szolgáltatási modell alapján a Szolgáltató számítási, tárolási és hálózati erőforrásokat nyújt ügyfelei részére.

A Felhő két infrastrukturális szolgáltatást nyújt: A Virtuális Adatközpontokban a felhasználók az adott számítási, tárolási kapacitáson (és hálózati sávszélességen) belül korlátlan virtuális gépet hozhatnak létre, akár saját, akár a Szolgáltató által nyújtott sablonok (image-file, template) alapján. A Virtuális Gép szolgáltatás igénybevételével az ellátottak egy vagy több előre definiált erőforrásokkal rendelkező virtuális kiszolgálót használhatnak.

Nyert: Nemzeti Infokommunikációs Szolgáltató Zrt.

EKOP 2.2.6. – Nemzeti Távközlési Gerinchálózat (NTG) fejlesztése²¹⁴

Fejlesztési célok:

- Az NTG hangszolgáltatás minőségének és hatékonyságának növelése,
- Távbeszélő eszközök modernizációja, új szolgáltatási lehetőségek kiépítése,

²¹⁴ <http://palyazat.gov.hu/doc/4214> [2015. 01.01.]

- Intézményi alközponti üzemeltetés kiváltása,
- Hálózati kapacitások és -biztonság növelése,
- Működtetési költségek csökkentése.

Nyert: Nemzeti Infokommunikációs Szolgáltató Zrt.

EKOP 2.3.8. – Teljeskörű ügyfél-azonosítás²¹⁵

- Egységes logikai ügyféladatbázis kialakítása – olyan keretrendszer, amely a meglévő (a KEKKH kezelésében lévő) nyilvántartásokhoz – esetleges kiegészítéseket is figyelembe véve – olyan informatikai keretet nyújt, amely a szakrendszerek, az e-közigazgatási szolgáltatások kialakítói, igénybe vevői számára egységes ügyfélfogalom használatát teszi lehetővé.
- Rendelkezés nyilvántartás kialakítása, amely olyan közhiteles nyilvántartás, amely az ügyfél ügyintézési rendelkezését tartja nyilván és az arra jogosultak felé megismerhetővé teszi
- Összerendelési nyilvántartás szolgáltatás kialakítása: különböző azonosítók összerendelése a nemzetközi kapcsolatrendszer (pl. európai egészségbiztosítási kártya elfogadásának kötelezettsége) és a szakrendszerek sajátosságai miatt (ágazati azonosítók használata).
- Kormányzati hitelesítés-szolgáltatás kialakítása: az állam nevében történő gépi kiadmányozásokhoz, illetve a kiadmányozásra jogosultak számára elektronikus aláírási és titkosítási célú tanúsítványok kibocsátásához szükséges hitelesítés szolgáltatásokra kormányzati hitelesítés-szolgáltató kerül felállításra. A szerepkörös tanúsítványok kibocsátása és a közigazgatásban használatos elektronikus aláírás bevezetése mellett ugyancsak a feladathoz tartozik az időbélyegzés szolgáltatás, az azonnali tanúsítványállapot igazoló szolgáltatás, valamint a gépi rendszerek azonosításához szükséges tanúsítványok kiadása.
- Azonosítási szolgáltatás biztosítása: telefonos ügyintézésnél is alkalmazható, a jelszavas azonosításnál lényegesen magasabb biztonsági szintet is biztosítani képes, nemcsak természetes személyek számára rendelkezésre álló azonosítási szolgáltatás
- Az ügyfél időszaki értesítése az elektronikus ügyintézési cselekményekről – a hatóságok által megismert személyes adat

²¹⁵ <http://palyazat.gov.hu/doc/3662> [2015. 01.01.]

felhasználásáról hitelesített, rendszeres tájékoztatás különböző nyilvántartásokból

- Azonosításra visszavezetett dokumentumhitelesítés: az elektronikusan azonosított ügyfél dokumentumát megküldi a szolgáltatónak, aki hitelesíti, záradékkal látja el, és igazolást állít ki róla, majd visszaküldi az ügyfélnek.

Nyert: KEK KH, NISZ Zrt.

EKOP 3.1.2. – Egységes központi elektronikus irat- és dokumentumkezelés megvalósítása²¹⁶

A projekt célja a minisztériumokban olyan egységes központi elektronikus irat- és dokumentumkezelési rendszer bevezetése, amely

- az egységes központi elektronikus irat- és dokumentumkezelő rendszer kialakítása az előzetesen elkészített funkció specifikáció alapján,
- a helyi hálózati bejelentkezéssel integrált azonosítás; kapcsolódás kialakítása a minisztériumok jogosultságkezelő rendszereivel, a későbbiekben, annak létrehozása esetén pedig az egységes központi jogosultságkezelő rendszerrel,
- kapcsolódás kialakítása a közhiteles címregiszterrel, lehetőség szerint online adatkapcsolattal, de minimum offline adatbázis szinkronizálással (címregiszter másolat készítése és annak szinkronban tartásával)
- a projekt során kialakításra kerül az irat- és dokumentum kezelő rendszer központi jogosultságkezelő rendszere;
- a rendszert képessé kell tenni a kormánytisztviselői kártya vagy más azonosító eszköz használatára az iratkezelési funkcióknál (azonosítás),
- a lezárt iratok/dokumentumok központi e-irattárban történő tárolásához és e-levéltárba adásához szükséges interfészek, funkciók kialakítása,
- a beérkező és kimenő iratok digitalizálási feltételeinek megteremtése,
- az ügyek elektronikus kezelési lehetőségének kialakítása (ügyintézői szintig),
- az elektronikus aláírás kezelése,

---

²¹⁶ <http://palyazat.gov.hu/doc/2923> [2015. 01.01.]

- a projektkövetés, feladatkövetés funkció megvalósítása,
- a migrációs feladatok költséghatékonyági vizsgálatát követően a jelenlegi minisztériumi iratkezelő rendszerek adatainak indokolt mértékű migrálása.

Nyert: Nemzeti Infokommunikációs Szolgáltató Zrt.

EKOP 3.1.6. – Önkormányzati ASP központ felállítása²¹⁷

Az önkormányzati ASP projekt feladatai:

1. ASP modell működtetés feltételeinek kialakítása:
  - igazgatásszervezés és standardizáció,
  - ASP központi keretrendszerének, továbbá hardver, szoftver infrastruktúrájának kialakítása,
  - ASP központi adatbázisok kialakítása,
  - kapcsolódások kialakítása külső szolgáltatásokhoz,
  - alap infrastruktúrális (háttér) szolgáltatások kialakítása,
  - szolgáltatás-menedzsment rendszer kialakítása.
2. Önkormányzati ASP portfólió, szakrendszerek fejlesztése, bevezetése:
  - Gazdálkodási rendszer
  - Ingatlan-vagyonkataszter rendszer
  - Önkormányzati adórendszer
  - Iratkezelő rendszer
  - Önkormányzati portál rendszer

Ipari és kereskedelmi rendszer

3. A közép-magyarországi régióba tartozó önkormányzatok csatlakoztatásának előkészítése, csatlakoztatási módszertan kidolgozása és tesztelése önkormányzat bevonásával.

Nyert: Kormányzati Informatikai Fejlesztési Ügynökség

---

²¹⁷ <http://palyazat.gov.hu/doc/3459> [2015. 01.01.]

ÁROP 1.2.2. – Elektronikus közigazgatási keretrendszer kialakítása²¹⁸

A projekt célja annak az információtechnológiai követelményrendszernek a kialakítása, mely meghatározza az időben prioritást élvező elektronikus közigazgatási fejlesztések interoperabilitásához szükséges szabványosítási, technikai és szemantikai kritériumokat.

Nyert: Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium.

ÁROP 1.2.3. – E-közigazgatási Tudásportál²¹⁹

A projekt fő eredménye kettős: egyrészt össze kell gyűjteni és strukturálni kell a magyarországi és főbb nemzetközi elektronikus közigazgatási fejlesztési tapasztalatokat, az alkalmazott módszertanokat, illetve más kapcsolódó tudáselemet; másrészt létre kell hozni az ezen rendszerezett ismeretanyagot széles körben átadni képes internetes felületet, az E-közigazgatási Tudásportált. A létrejövő tudástérkép strukturált információt és hozzáférést nyújt minden e-közigazgatási fejlesztésről, melyekhez képzési-tanácsadási modulokat társít, és megteremti a kapcsolati hálót az egyes elméleti és gyakorlati szakemberek között.

Nyert: Igazságügyi Minisztérium.

Önellenőrző kérdések

1. Mit jelent a regionális ASP központ? Milyen projektek keretében próbálták bevezetni?
2. Milyen célkitűzései vannak a 1743/2014. (XII.15.) Kormány határozatnak?
3. Soroljon fel az e-közigazgatáshoz kapcsolódó kiemelt projekteket! Fejtsen ki egyet részletesen!

---

²¹⁸ <http://palyazat.gov.hu/doc/693> [2015. 01.01.]

²¹⁹ <http://palyazat.gov.hu/doc/970> [2015. 01.01.]

2.6. A CLBPS e-szolgáltatásai

Fogalmak:

12+8: A CLBPS ajánlás listája (alapvető közszolgáltatások közösségi listája), amelyből tizenkettő a magánszemélyeknek, nyolc a vállalkozásoknak szól és határozza meg, melyek azok a szolgáltatások, amelyek elektronizálását priorizálja és támogatja.

E-közigazgatási Tudásportál: fő célja az, hogy a közigazgatás széles körében kiépüljön az elektronikus működéshez, valamint az ügyfélközpontú szolgáltatások kialakításához és nyújtásához szükséges alapvető kultúra.

Szabad Szoftver Kompetencia Központ: a szabad szoftverek e-közigazgatási, illetve általánosságban intézményi és vállalati felhasználási lehetőségeinek vizsgálatát és elősegítését tűzte ki célul.

Kormányablak-tudástár: az egyablakos ügyintézés során felmerülő ügycsoportokban nyújt segítséget az ügyintézőknek a tájékoztatáshoz.

2.6.1. A CLBPS lista elemei

Az *állampolgárok vonatkozásában* az elvárt szolgáltatások az EU részéről a következők:

- személyi okmányok (személyi igazolvány, útlevél, gépjármű vezetői engedély), lakcímváltozás bejelentése,
- hatósági igazolások (születési, házassági, halálozási anyakönyvi kivonatok),
- gépjármű-regisztráció, súlyadó-fizetés,
- építési engedélyezés,
- szociális juttatások, támogatás fizetése, társadalombiztosítással kapcsolatos ügyintézés,
- helyi adózás, jövedelemadóval kapcsolatos ügyek,
- az egészségüggyel kapcsolatos szolgáltatások (interaktív tanácsadás, az egyes intézményekben elérhető szolgáltatások, bejelentkezés stb.), a munkaügyi hatóságok álláskereső szolgáltatásai,

- rendőrségi bejelentések,
- könyvtári szolgáltatások,
- anyakönyvi ügyintézés,
- egyetemi és főiskolai beiratkozás.

Az **üzleti szféra szervezetei vonatkozásában** az alábbi szolgáltatások jelennek meg:

- a munkavállalók járulékaival kapcsolatos ügyintézés,
- a társasági és a jövedéki adóval kapcsolatos ügyintézés,
- a cégnyilvántartáshoz kapcsolódó szolgáltatások,
- a statisztikai adatszolgáltatási kötelezettségek teljesítése,
- a vámügyintézés,
- a környezetvédelmi engedélyek beszerzése,
- a közbeszerzési eljárások lefolytatása.

2.6.2. Az elvárt elektronikus szolgáltatások alakulása az EU-ban és Magyarországon

Tózsza István szerint a közszolgáltatásokat érintő 9. Keretprogram (2006-2010) megnevezi az ICT-re²²⁰ alapuló közszolgáltatások benchmark-jait:

- a szolgáltatások elérhetősége és szofisztikációs szintek meghatározása,
- az online szolgáltatások felsorolása,
- szervezeti hatások (back office átszervezési és front office-os ügyféligények felsorolása).

Nézete szerint az e-közigazgatás mérésének alapvető (core) indikátorai az alábbiak, amelyek tulajdonképpen a CLBPS ajánlás szintjeivel egyeznek meg:

- a teljes körben (transzformációs, szofisztikációs szinten) elérhető alapvető online közszolgáltatások száma (eEurope indicator D.1),
- azon ügyfelek százaléka, akik internetet használnak a helyhatósággal való ügyintézésük során; lebontva az alábbiakra: információszerzés (információs szint), űrlapletöltés (interakciós szint), kitöltött űrlap visszaküldése (tranzakciós szint) (eEurope indicator D.2),

---

²²⁰ Információ- és Kommunikáció Technológia. Adatfeldolgozással és adattovábbítással kapcsolatos műveletek összessége, ezen technológiák integrált működése.

- azon vállalkozások százaléka, amelyek internetet használnak a helyhatósággal való ügyintézésük során; lebontva az alábbiakra: információszerzés (információs szint), űrlapletöltés (interakciós szint), kitöltött űrlap visszaküldése (tranzakciós szint), teljes körű elektronikus ügyintézés (transzformációs szint), valamint kiemelten: e-közbeszerzési pályázat benyújtás (eEurope indicator D.3).²²¹

Magyarországon a 12+8-as listát az 1044/2005. (V.11.) Kormány határozat ütemezetten építette be a jogrendszerbe. Az alábbi táblázat megmutatja a 2005-ös állapotokat és elérendő szinteket, határidőket, felelősöket:

Szolgáltatás magyar megnevezése	Jelenlegi szint	Határidőre elvárt szint
---------------------------------	-----------------	-------------------------

1. PRIORITÁS-CSOPORT

Felvételi jelentkezés (középiskolákba, felsőoktatási intézményekbe)	3. szint	4. szint
Adatközlés a statisztikai hivataloknak	3. szint	3. szint

2. PRIORITÁS-CSOPORT

Jövedelemadó bevallás, értesítés a kivett adóról	2. szint	4. szint
Társasági adó bevallás, értesítés	3. szint	4. szint
ÁFA bevallás, értesítés	2. szint	4. szint
Gépjárművezetői engedély ügyintézés, illetőleg vezetési jogosultság megszerzése	2. szint 1. szint	3. szint 3. szint
Születési anyakönyvi kivonat ügyintézés	2. szint	3. szint

²²¹ TÓZSA 7.o.

se: kérvényezés, kiadás		
Házassági anyakönyvi kivonat ügyinté- zése: kérvényezés, kiadás	2. szint	3. szint
Lakcímváltozás bejelentése (lakcímiga- zolvány pótlás, csere)	2. szint	3. szint
Korlátolt felelősségű társaságok és részvénytársaságok bejegyzése, változásbejegyzése	1. szint	4. szint

3. PRIORITÁS-CSOPORT

Útlevigénylés és útlevéllel kapcsolatos egyéb ügyintézés	1. szint	2. szint
Járművek nyilvántartásával kapcsolatos ügyintézés Járműigazgatás (új, használt és importált gépjárművek forgalomba helyezése, műszaki vizsgáztatása, jár- műigazgatási ügyek)	1. szint	3. szint
Vámáru-nyilatkozatok benyújtása, keze- lése	2. szint	3. szint
Munkavállalók gyermekai után járó pótlékok igénylése	1. szint	2. szint

4. PRIORITÁS-CSOPORT

Álláskeresés interneten keresztül az ÁFSZ állásajánlataiban	2. szint	3. szint
Állásbejelentés interneten keresztül az ÁFSZ állásadat- bázisába	1. szint	3. szint

5. PRIORITÁS-CSOPORT

Munkavállalók és foglalkoztatók számá- ra nyújtott szolgáltatások (munkáltatók bejelentési kötelezettségének elősegíté- se, munkavállalók számára betekintési	2. szint	3. szint
--	----------	----------

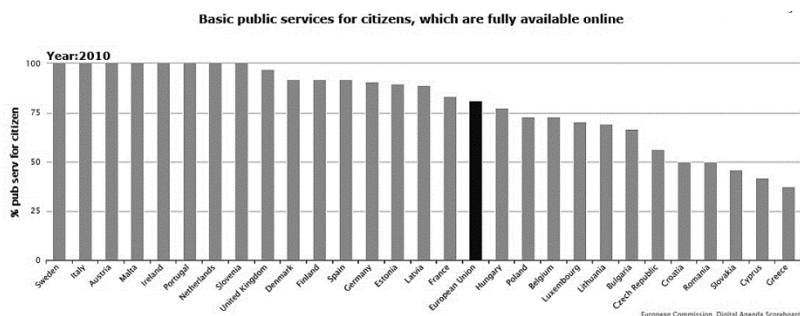
lehetőség a róluk benyújtott információkba)		
Közkönyvtári katalógusok hozzáférhető-sége, keresési lehetőségek elérése 1954-ig visszamenőleg	2. szint	3. szint
Környezetvédelemmel összefüggő engedélyek szerzése	1. szint	3. szint
Munkánélküli járadék igénylése	1. szint	2. szint
Tanulói ösztöndíj megpályázása	1. szint	2. szint
Munkáltatók bejelentése nyugdíjbiztosítási adatokról	2. szint	2. szint
Kötelező egészségbiztosítás ellátásai	2. szint	2. szint
Egészségüggyel összefüggő szolgáltatások (pl. interaktív tanácsadás kórházi szolgáltatások elérhetőségéről, kórházi bejelentkezések)	1. szint	2. szint
Közbeszerzési eljárás*	1. szint	2. szint
Rendőrségi on-line bejelentések, feljelentések	1. szint	2. szint
Építési engedély iránti kérelem	1. szint	1. szint

11. számú ábra: A 12+8-as lista adaptálása a 1044/2005. (V.11.) Kormány határozat szerint²²²

Az EU felmérése²²³ 2010-ben a magánszemélyek számára nyújtott közszolgáltatások elektronizálásának 77%-os, míg a vállalkozások

²²² http://njt.hu/cgi_bin/njt_doc.cgi?docid=97343.137151 [2014. 12.02.]

számára nyújtott szolgáltatások elektronizálásának 50%-os teljesítését mutatja.²²⁴ Az uniós átlag első esetben 81%, míg második esetben 89% volt.

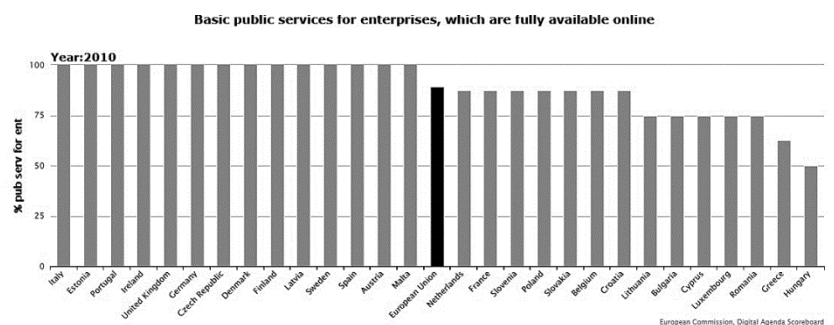

12. számú ábra: A magánszemélyek számára elektronikusan elérhető alapvető közszolgáltatások 2010-ben

A használat tekintetében az adatok már 2013-ig lekérdezhetők: állampolgárok esetében 37%, vállalkozásoknál 84%, amely az EU átlaghoz képest (41%, 88%) még mindig alacsonyabb. Ezek a számok a 16. helyhez, illetve a 24. helyhez voltak elegendők.

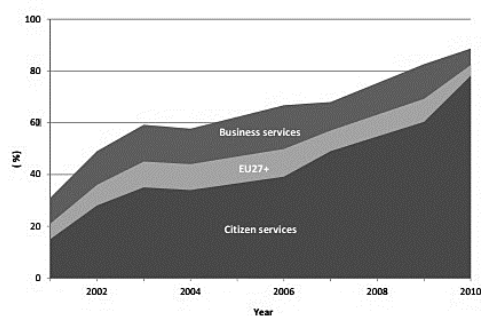
²²³ <http://digital-agenda-data.eu/charts/country-ranking-table-on-a-thematic-group-of-indicators#chart={%22indicator-group%22:%22egovernment%22,%22ref-area%22:%22HU%22,%22time-period%22:%222013%22}> [2014. 12.02.]

²²⁴ Ez a legfrissebb adat.

13. számú ábra: A vállalkozások számára elektronikusan elérhető alapvető közszolgáltatások 2010-ben

Figure 3.1: Full online availability trend 2001-2010 timeline for EU27+

14. számú ábra: Az elektronikusan elérhető alapvető közszolgáltatások alakulása 2001 és 2010 között

2004-hez képest Magyarország 2006-ra megduplázta a vállalkozások számára nyújtott online közszolgáltatásainak számát, azonban ez a szám 2010-ig nem emelkedett. Az EU-s tagállamok fejlődése ezen a téren lassú, de biztos növekedést mutatott (2007 – 70%, 2009 – 85%, 2010 – 89%).

A magánszemélyek számára biztosított e-közszolgáltatások aránya 2004-ben 8% volt, 2006-ban már 50%, 2007-ben 37%, 2009-ben 45%, 2010-ben pedig 77%. Itt a fejlődés az uniós átlagban is szembetűnőbb (2007 – 51%, 2009 – 64%, 2010 – 81%).

2.6.3. A CLBPS vívmányainak hasznosítása

A CLBPS ajánlás az elektronikus ügyintézés értelmezési – fejlődési szintjeinek és a preferált elektronikus közszolgáltatásoknak a meghatározásával alapvetően már 2005-ben egy irányt határozott meg a tagállamok számára, amelyet voltak, akik előbb, voltak, akik csak később követtek és kezdtek el e-közigazgatási fejlesztéseiket. A siker kulcsa egyrészt az akarat, amely a különböző infokommunikációs stratégiákban és az intézkedésekhez rendelt forrásokban, felelősök megnevezésében jelenik meg, másrészt viszont a tagállamok eltérő fejlettségéből és szemléletéből, megközelítéséből is lehet előnyt kovácsolni. A tagállamok közötti együttműködés és e-közigazgatási fejlesztéseik, e téren elért eredményeik megosztása által képesek vagyunk tanulni a tapasztalatokból és beépíteni azt saját munkánkba.

Erre hivatott egyrészt az e-közigazgatási tudástár kiépítése, a legjobb gyakorlatok megosztása és természetesen a hazai és nemzetközi díjak odaítélése.

Az *E-közigazgatási Tudásportál* fő célja az, hogy széles körben kiépüljön a közigazgatás elektronikus működéshez, valamint az ügyfélközpontú szolgáltatások kialakításához és nyújtásához szükséges alapvető kultúra, a központi kormányzatban és a különböző önkormányzati szinteken egyaránt.²²⁵ Stratégiai anyagok, jogszabályok, cikkek, pályázatok, e-tananyagok, szoftverek tölthetők le az oldalról.

Itt érhetők el a legjobb e-közigazgatási rendszerek, gyakorlatok rövid leírásai is, bár a legfrissebb 2010-es. Ennek az oka az *E-Közigazgatási Díj* kiírása nemzetközi mintára²²⁶, amelyre szintén ebben az évben került sor. Ez egy egyszeri lehetőség volt azoknak, akik a mindenkori elektronikus közigazgatási stratégia prioritásaival összhangban, illetőleg az Európai Unió e tárgykorre vonatkozó irányelveinek és ajánlásainak megfelelően – az elektronikus szolgáltatásaik és az azt támogató informatikai rendszerük fejlesztése terén a legkiemelkedőbb eredményt érték el. A díjat két állami (a magyarorszag.hu proaktív szolgáltatása és az IRM által fejlesztett elektronikus cégeljárás) és két önkormányzati projekt (IKeR – Integrált Kistérségi e-Közigazgatási Rendszer és eSavaria – Elektronikus önkormányzat Szombathelyen) nyerte el.

²²⁵ <http://etudasportal.gov.hu/> [2015. 01.03.]

²²⁶ eGovernment Awards. <http://eupractice.eu/> [2015. 01.01.]

A **Bevált Gyakorlatok Műhelye** – amely a hazai fejlesztéseket mutatja be –, hosszú ideig a kormányzati portálról volt elérhető, azonban az e-közigazgatási tudásportal megjelenésével ott kapott helyet. Az uniós legjobb megoldásokba a www.epractice.eu vagy <http://joinup.ec.europa.eu> honlapokon informálódhatunk.

2012-től létrejött a **Szabad Szoftver Kompetencia Központ**, a szabad szoftverek e-közigazgatási, illetve általánosságban intézményi és vállalati felhasználási lehetőségeinek vizsgálatát és elősegítését tűzte ki célul. A szabad szoftverek bevezetéséhez és az átállás sikeréhez szükség van egy szakmai tudásbázisra is. A tudástár esettanulmányokat, oktató anyagokat tartalmaz.²²⁷

Ilyen tudástárként említhető még a kormányablakok működését segítő **kormányablak-tudástár**²²⁸, amely az egyablakos ügyintézés során felmerülő ügycsoportokban nyújt segítséget az ügyintézőknek a tájékoztatáshoz.

Önellenőrző kérdések

1. Soroljon fel legalább öt vállalkozásoknak szóló e-szolgáltatást!
2. Melyek az e-közigazgatás mérésének indikátorai?
3. Mi a Szabad Szoftver Kompetencia Központ?

²²⁷ <http://szabadszoftver.kormany.hu/> [2015. 01.03.]

²²⁸ A kormányablak-tudástárral kapcsolatos egyes feladatokról szóló 2039/2013. (XII.30.) Kormány határozat. http://njt.hu/cgi_bin/njt_doc.cgi?docid=166031_255639 [2015. 01.03.]

Irodalomjegyzék:

A magyarországi önkormányzatok honlapjainak értékelése 2004-2009. TÖOSZ-TÁRKI, 2009.

<http://www.slideshare.net/kimberlite/nkormnyzati-honlapok-rtkelse>

Az e-közigazgatás alapjai a helyi önkormányzatokban. szerk. Kópiás Bence – Molnár Szilárd, KSZK, Budapest, 2008. 25-30.o.

Az elektronikus információszabadság. Szerk. Majtényi László - Molnár Péter, Eötvös Károly Intézet, Budapest, 2005. 420.o.

Az OECD 2006. decemberi országtanulmányának végkövetkeztetései a magyarországi elektronikus kormányzásról. In: Magyar Közigazgatás, Budapest, 12/2006. 705-712.o.

BELÉNYESI Emese: *Az elektronikus közigazgatás és a változásmenedzsment.* In: Új Magyar Közigazgatás, Budapest, 5/2012. 30-36.o.

BERNTZEN, Lasse – OLSEN, Morten Goodwin: *Benchmarking e-Government – A Comparative Review of Three International Benchmarking Studies.* icds, pp. 77-82., 2009, Third International Conference on Digital Society, 2009.

BUDAI Balázs Benjámin – SZAKOLYI András: *Interaktív önkormányzat.* Magyar Mediprint Szakkiadó, Budapest, 2005.

BUDAI (2012) = BUDAI Balázs Benjámin: *Az közigazgatás és az elektronikus közigazgatási fejlesztések hatékonyságának mérése napjainkban.* In: Új Magyar Közigazgatás, Budapest, 5/2012. 13-29.o.

BUDAI (2014) = BUDAI Balázs Benjámin: *Az e-közigazgatás elmélete.* Akadémiai Kiadó, Budapest, 2014.

European Commission DG: Information Society, Web-based Benchmark on electronic Public Services 7th Measurement Methodology report 2.0. B1831 Diegem, Belgium (21.03.2007) – (Információs Társadalom, 7. fellépés: Az elektronikus közszolgáltatások módszertani jelentése 2.0)

E-Government and its Implications for Administrative Law. Regulatory Initiatives in France, Germany, Norway and the United States. J.E.J. Prins (Ed.)TMC Asser Press, Hague, 2002.

FARKAS Ferenc: *Változásmenedzsment.* KJK-Kerszöv, Budapest, 2004.

FERENCZY Endre: *Az információs társadalom és az Európai Unió adatvédelmi szabályozása.* In: Állam- és Jogtudomány, Budapest, 2-3/2012. 261-292.o.

HORVÁTH Zsolt - VERESS András: *Az információbiztonság kérdései az e-közigazgatásban.* In: Elektronikus rendszerek közigazgatásban. eGovernment Alapítvány a Közigazgatás Modernizációjáért, Budapest, 2005. 59-79.o.

Infokommunikációs (IKT) eszközök és használatuk a háztartásokban és a vállalati (üzleti) szektorban, 2012.

<http://www.ksh.hu/docs/hun/xftp/idoszaki/ikt/ikt12.pdf>

IKT eszközök és használatuk 2011. 7.o. Központi Statisztikai Hivatal 2012. december.

<http://www.ksh.hu/docs/hun/xftp/idoszaki/ikt/ikt11.pdf>

Jelentés az internetgazdaságról. Épülnek az e-önkormányzatok. eNET, 2009.

www.enet.hu/hirek/epulnek-az-e-onkormanyzatok/?lang=hu

JÓRI András: *Az elektronikus információszabadság lehetőségei Magyarországon.* In: Médiakönyv. 2. köt. Budapest, 2003. 679-689.o.

JUHÁSZ Lilla: *Az Európai Unió információs stratégiája.* In: Az információs társadalom. Az elmélettől a politikai gyakorlatig. szerk.: Pintér Róbert, Gondolat Kiadó - Új Mandátum Kiadó, Budapest, 2007. 140.o.

KEREKES Zsuzsa: *Az információszabadság kálváriája.* In: Fundamentum. Az emberi jogok folyóirata, Budapest, 2/2013. 97-107.o.

KOVÁCS Szabina: *Az elektronikus információszabadság.* In: Parlamenti ösztöndíjasok, Budapest, 2005. 249-261.o.

MAJTÉNYI László: *Az elektronikus információszabadság törvénybe iktatása*. In: Fundamentum. Az emberi jogok folyóirata, Budapest, 4/2004. 97-111.o.

MAJTÉNYI László: *Az információs szabadságok. Adatvédelem és a közérdekű adatok nyilvánossága*. Complex Kiadó, Budapest, 2006.

NAGY Zoltán András: *Az információszabadság számítógépes környezetben, különös tekintettel a személyes adatok védelmére*. In: Emlékkönyv Román László születésének 80. évfordulójára, ???, ??? 2008. 311-321.o.

ORBÁN Anna: *Információs társadalom – informatikai stratégiák*. http://epa.oszk.hu/02000/02051/00007/pdf/EPA02051_Tudomanyos_Kozlemenyek_17_193-198.pdf [2014. 10.18.]

PATAKI Béla: *Változásmenedzsment*. Budapesti Műszaki és Gazdasági Egyetem, oktatási segédlet, Budapest, 2011.

PETRETEI József: *Az elektronikus információszabadságról*. In: Magyar Közlöny, Budapest, 2005. 16-18.o.

POLYÁK Gábor: *Az információs társadalom programja Európában. 1-2*. In: Cég és Jog, Budapest, 9/2002. 23-26.o., 10/2002. 21-24.o.

POLYÁK Gábor: *Az elektronikus szolgáltatások adatvédelme. Németszági szabályozás, hazai iránymutatással*. In: Cég és Jog, Budapest, 3/2003. 17-21.o.

SIMON Éva: *Bevezetés az információs társadalom jogi szabályozásába*. In: PINTÉR Róbert: *Az információs társadalom. Az elmélettől a politikai gyakorlatig*. Gondolat Kiadó - Új Mandátum Kiadó, Budapest, 2007. 114-130.o.

SZILÁGYI Károly – JÓRI András – SZABÓ Máté Dániel: *Az információszabadság elektronikus kézikönyve*. <http://www.tankonyvtar.hu/hu/tartalom/tkt/informacioszabadsag/ch02s25.html> [2014. 10.22.]

SZITTNER (2006) = SZITTNER Károly: *Az elektronikus közigazgatás kezdetei Magyarországon*. In: Magyar Közigazgatás, Budapest, 3-4/2006. 186-202.o.

SZITTNER (2008) = SZITTNER Károly: *Az elektronikus ügyintézés és dokumentumkezelés*. In: A közfeladatot ellátó szervek egységes iratkezelése, szerk. Decker András, Települések Országos Szövetsége, Közhasznú Egyesület, Budapest, 2008. 11-56.o.

SZITTNER (2009) = SZITTNER Károly: *Út az elektronikus közigazgatáshoz*. In: Új Magyar Közigazgatás, Budapest, 4/2009. 1-7.o.

TATTAY (2003) = TATTAY Levente: *Az információs társadalom kihívásai és az Európai Unió*. In: Külgazdaság Jogi Melléklete, Budapest, 10/2003. 125-143.o.

TATTAY (2004) = TATTAY Levente: *Az információs társadalom és az EU INFOSOC irányelve*. In: Magyar Jog, Budapest, 8/2004. 496-505.o.

TÉREY Vilmos: *Az információs szabadsággal kapcsolatos alkotmánybíró-sági joggyakorlat hatása a bírósági határozatok nyilvánosságának biztosítására*. In: Az Alkotmánybíró és a rendes bíróságok - 20 év tapasztalatai, SZTE-ÁJK, Szeged, 2011. 61-64.o.

TIVADAR Krisztián: *Az elektronikus információs szabadságról szóló [2005. évi XC.] törvény és a (védjegy)jogi gyakorlat fejlődésének kapcsolata*. In: Infokommunikáció és Jog, Pécs, 1/2010. 9-15.o.

TÓZSA István: *Az elektronikus közigazgatás helyzete*. In: Új Magyar Közigazgatás, Budapest, 5/2012. 2-12.o.

Törvénytisztelők-e a magyar önkormányzatok? Korrupciókutató Központ Budapest, 2014. <http://www.crcb.eu/?p=635>

VEREBICS János: *Az elektronikus kormányzat problémáinak új megközelítése az i2010 stratégiájában*. In: Gazdaság és Jog, Budapest, 6/2008. 22-26.o.

VESZPRÉMI (2014/1.) = VESZPRÉMI Bernadett: *A közigazgatás személyzete, a közszolgálat szabályozási rendszerei és a hatályos magyar szabályozás jellemzői*. In: Árva Zsuzsanna – Balázs István – Barta Attila – Veszprémi Bernadett: *Magyar Közigazgatási Jog. Általános Rész 1. kötet*, Debreceni Egyetemi Kiadó, Debrecen, 2014.

VESZPRÉMI (2014/2.) = VESZPRÉMI Bernadett: *Az elektronikus közigazgatás*. In: Árva Zsuzsanna – Balázs István – Barta Attila – Veszprémi Bernadett: *Magyar Közigazgatási Jog. Általános Rész 2. kötet*, Debreceni Egyetemi Kiadó, Debrecen, 2014.

VESZPRÉMI (2014/3.) = VESZPRÉMI Bernadett: *E-ügyintézés vs. önkormányzatok, avagy miért nem élnek az önkormányzatok az informatika adta lehetőségekkel?* In: *Jegyző és Közigazgatás*, Budapest, 4/2014. 19-23.o.

VESZPRÉMI (2014/4.) = VESZPRÉMI Bernadett: *A tájékoztatási kötelezettség megjelenése, különös tekintettel az önkormányzati honlapok felépítésével kapcsolatos jogi elvárásokra*. In: *Infokommunikáció és Jog*, Pécs, 3/2014., 111-118.o.

VESZPRÉMI Bernadett – CZÉKMANN Zsolt: *Az e-közigazgatás szakigazgatási alapjai*. In: *Közigazgatási jog. Fejezetek szakigazgatásaink köréből. I. kötet szerk. Lapsánszky András*, Complex Kiadó, Budapest, 2013. 343-385.o.

VÉRTESY László: *eKözszolgáltatások I. NT Nemzetközi Technológiai Nonprofit Közhasznú Kft., Budapest, 2010.*

WIMMER, Maria A. – SCHOLL, Jochen – GRÖNLUND, Ake (Eds.): *Electronic government. 6th International Conference, EGOV 2007*, Springer, Berlin, Heidelberg, 2007.

WILSON, Ernest J. III: *A vezetés dinamikája és különböző formái a tudástársadalomban: a „gyémántmodell”*. – In: *Információs Társadalom* 2005/4. 30-49.o.

ZÓDI Zsolt: *Az információs társadalom és a jog*. In: *Gazdaság és Jog*, Budapest, 7-8/2002. 25-29.o.

Jogszabályok, közjogi szervezetszabályozó eszközök jegyzéke:

eEurope 2002 (COM (2000) 783), (COM (2001) 140)

<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CELEX:52000DC0783:EN:HTML>

<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CELEX:52001DC0140:EN:HTML>

eEurope 2005 (COM (2002) 263)

<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CELEX:52002DC0263:EN:HTML> COM (2002) 263 [2013. 05.01.]

i2010

http://europa.eu.int/information_society/activities/egovernment_research/doc/highlights/egov_action_plan_en.pdf

eGovernment akcióterv 2011-2015

http://www.etudasportal.gov.hu/download/attachments/17793039/EU_e_kormanyzati+akcioterv_2011-2015.pdf

EU2020 (COM (2010) 2020)

<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=COM:2010:2020:FIN:HU:PDF>

Az Európai Parlament és a Tanács a közzsféra információinak további felhasználásáról szóló 2003/98/EK irányelve

<http://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/PDF/?uri=CELEX:02003L0098-20130717&qid=1413982432735&from=HU>

Magyarország Alaptörvénye

A közokiratról, a közlevéltárakról és a magánlevéltári anyag védelméről szóló 1995. évi LXVI. törvény

A fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról szóló 1998. évi XXVI. törvény

Az elektronikus aláírásról szóló 2001. évi XXXV. törvény
Az elektronikus hírközlésről szóló 2003. évi C. törvény
Az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény
A Nemzeti Fejlesztési Terv elfogadásáról és a Kohéziós Alap Stratégiájáról szóló 1030/2003. (IV.9.) Kormány határozat
A közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény
A közfeladatot ellátó szervek iratkezelésének általános követelményeiről szóló 335/2005. (XII.29.) Kormány rendelet
A közigazgatás korszerűsítését szolgáló aktuális e-kormányzati feladatokról szóló 1044/2005. (V.11.) Kormány határozat
Az Új Magyarország Fejlesztési Terv elfogadásáról szóló 1103/2006. (X.30.) Kormány határozat
Az információs önrendelkezési jogról és elektronikus információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény
A közadatok újrahasznosításáról szóló 2012. évi LXIII. törvény
A közzétételi listákon szereplő adatok közzétételéhez szükséges közzétételi mintákról szóló 18/2005. (XII. 27.) Kormány rendelet
A közérdekű adatok elektronikus közzétételére, az egységes közadatkereső rendszerre, valamint a központi jegyzék adattartalmára, az adatintegrációra vonatkozó részletes szabályokról szóló 305/2005. (XII.25.) Kormány rendelet
A központi államigazgatási szervek eljárásaiban rendszeresített nyomtatványok elektronikusan történő kitölthetővé tételét célzó intézkedésekről szóló 2142/2008. (X.15.) Kormány határozat
Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011 évi CLXXXIX. törvény
A Nemzeti Jogszabálytárról szóló 338/2011. (XII.29.) Kormány rendelet
A helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 321/2011. (XII. 27.) Kormány rendelet
Az önkormányzati rendeleteknek és jegyzőkönyveknek a fővárosi és megyei kormányhivatalok részére történő megküldésének rendjéről szóló 23/2012. (IV. 25.) KIM rendelet
A szabályozott elektronikus ügyintézési szolgáltatásokról és az állam által kötelezően nyújtandó szolgáltatásokról szóló 83/2012. (IV.21.) Kormány rendelet

Az egyes, az elektronikus ügyintézéshez kapcsolódó szervezetek kijelöléséről szóló 84/2012. (IV. 21.) Kormányrendelet
Az elektronikus ügyintézés részletes szabályairól szóló 85/2012. (IV.21.) Kormányrendelet
A helyi önkormányzatok törvényességi felügyeletének részletes szabályairól szóló 119/2012. (VI. 26.) Kormányrendelet
A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012. (VI. 5.) EMMIrendelet
A közfeladatot ellátó szerveknél alkalmazható iratkezelési szoftverek megfelelőségét tanúsító szervezetek kijelölésének részletes szabályairól szóló 43/2013. (II.19.) Kormányrendelet
A kormányablak-tudástárral kapcsolatos egyes feladatokról szóló 2039/2013. (XII.30.) Kormányhatározat
Az egységes kormányzati ügyiratkezelő rendszer létrehozásával összefüggő kormányrendeletek módosításáról szóló 323/2014. (XII.15.) Kormányrendelet
A közfeladatot ellátó szerveknél alkalmazható iratkezelési szoftverekkel szemben támasztott követelményekről szóló 27/2014. (IV.18.) KIMrendelet
Digitális Nemzet Fejlesztési Programról szóló 1162/2014. (III.25.) Kormányhatározat
A „Digitális Nemzet Fejlesztési Program” megvalósításáról szóló 1631/2014. (XI.6.) Kormányhatározat
Az elektronikus közigazgatás kiterjesztésével kapcsolatos feladatokról szóló 1743/2014. (XII.15.) Kormányhatározat

Internetes hivatkozások:

www.artefaktum.hu/zskf/ZSKF_eloadas8.ppt
<http://mek.oszk.hu/05400/05433/05433.pdf>
<http://webcache.googleusercontent.com/search?q=cache:CJRto0FluGcJ:www.etudasportal.gov.hu/display/strategiaianyagok/The%2BEuropean%2BeGovernment%2BAction%2BPlan%2B2011-2015+&cd=2&hl=hu&ct=clnk&gl=hu>
http://www.infoter.eu/attachment/0027/26845_nemzeti_infokommunikacios_strategia_2014-2020.pdf
www.hodmezovasarhely.hu
www.hajduszoboszlo.eu
www.etr.gov.hu
<https://ec.europa.eu/digital-agenda/en/scoreboard/hungary#egovernment>
<http://digital-agenda-data.eu/charts/analyse-one-indicator-and-compare-countries>
http://appsso.eurostat.ec.europa.eu/nui/show.do?dataset=isoc_bde15ei&lang=en
<http://ec.europa.eu/eurostat/web/information-society/data/database>
<http://digital-agenda-data.eu/charts/analyse-one-indicator-and-compare-countries>
<https://ec.europa.eu/digital-agenda/en/news/scoreboard-2014-developments-egovernment-eu-2014>
<http://www.parlament.hu/irom39/03586/03586.pdf>
http://www.naih.hu/files/Infoszab-allasf-NAIH-419-2014-v_OK-e-kozzetétel.pdf
www.njt.hu
<https://ugyfelkapu.magyarorszag.hu>
www.etr.gov.hu
<http://palyazat.gov.hu/>
http://minta.asp.lgov.hu/sites/minta.asp.lgov.hu/files/ASP_Altalanos_is_merteto.pdf
<http://digital-agenda-data.eu/charts/country-ranking-table-on-a-thematic-group-of-indicators#chart={%22indicator-group%22:%22egovernment%22,%22ref-area%22:%22HU%22,%22time-period%22:%222013%22}>
<http://etudasportal.gov.hu/>
<http://eupractice.eu/>
<http://szabadszoftver.kormany.hu/>

3. Az e-szolgáltatási háttér megváltozása²²⁹

Fogalmak:

Tudás alapú azonosítás: Minden olyan azonosítási forma, amely az azonosítandó személy tudásában levő adatra alapul, legtipikusabb példa a jelszó. Az ügyfélkapu felhasználói neves és jelszavas beléptető rendszere is tudás alapú azonosítási forma.

Birtoklás alapú azonosítás: Minden olyan azonosítási forma, ahol az azonosítandó személy birtokában van egy olyan eszköz, amely személyazonosságát bizonyítja. Ide tartoznak a kártyák, leolvasható chippel felszerelt igazolványok. A birtoklás alapú eljárás önmagában általában nem elegendő, hiszen a kártyát elveszítheti a jogos birtokló, ezért kerül rá pl. fénykép, saját kezű aláírás, stb.

Tulajdonság alapú azonosítás: Minden olyan azonosítási forma, amely az azonosítandó személyre kizárólagosan jellemző tulajdonságon alapul. Tipikus példa az ujjlenyomat, és egyéb biometrikus azonosítási módszerek, a hangazonosítás és az arcfelismerés is. A tulajdonságon alapuló azonosítás jó kiegészítője a másik két formának.

Alacsony biztonsági fokozatú azonosítás: Az elektronikus közszolgáltatások körében az ügyfélkapu tudás alapú, jelszót alkalmazó azonosításával történik.

Közepes biztonsági szintű azonosítás: Az ügyfélkapu jelszónyilvántartásán alapuló azonosítással, valamint egy egyszer használatos azonosítóval történő azonosítással valósul meg, vagyis itt már kettős ellenőrzés történik, az alacsony fokozat jelszavas megoldását kiegészíti egy egyszeri azonosító kód. Ez a modell bevett gyakorlat az online banki ügyintézésben, amikor a tranzakciót SMS-ben érkező egyszeri kóddal is jóvá kell hagynunk.

Magas biztonsági szintű azonosítás: Legalább két egymástól független azonosítási módszer alkalmazásával történik, amelyek közül egynek tudás alapú azonosításnak kell lennie, vagyis a tudás alapú, pl. jelszavas azonosítást birtoklás vagy tulajdonság alapú azonosítás egészíti ki.

---

²²⁹ A fejezet a VESZPRÉMI (2014/2.) felhasználásával készült.

SZEÜSZ: Szabályozott elektronikus ügyintézési szolgáltatás, olyan elektronikus szolgáltatások, amelyek tartalmát, nyújtásának feltételeit (bejelentéshez vagy engedélyhez kötve) törvény vagy kormányrendelet határozza meg. Ezek közül bizonyos szolgáltatások az állam (Kormányrendeletben felsorolt szervek) által kötelezően nyújtandó.

Szabályozott elektronikus ügyintézési szolgáltató:

- a szabályozott elektronikus ügyintézési szolgáltatások elemeit saját ügyfelei számára nyújtó, illetve saját belső működése körében biztosító hatóság,
- a szabályozott elektronikus ügyintézési szolgáltatást más hatóság ügyfelei számára is nyújtó hatóság,
- a hatóságnak nem minősülő olyan személy, aki a szabályozott elektronikus ügyintézési szolgáltatást ügyfelek vagy hatóságok számára ingyenesen vagy ellenérték fejében elérhetővé teszi.

Elektronikus Ügyintézési Felügyelet: A Kormány az elektronikus ügyintézési felügyeletként országos illetékességgel az e-közigazgatásért felelős minisztert jelöli ki. Feladata a SZEÜSZ-ökkel kapcsolatos jogszabályok megalkotásának kezdeményezése, jogszabálytervezetek véleményezése, a SZEÜSZ-ök engedélyezése, ellenőrzése, a bejelentett és engedélyezett SZEÜSZ-ökről és a SZEÜSZ-nek nem minősülő elektronikus ügyintézési szolgáltatásokról való nyilvántartás vezetése.

Az elektronikus ügyintézés jogi környezetbe elhelyezése elég sok problémát vetett fel az elmúlt években. Ezt tükrözi, hogy helye a jogrendszerben és a jogszabályokon belül állandóan változik. A Ket. megalkotásával külön fejezetet kapott a törvényen belül, a részletszabályokat pedig a jogalkotó végrehajtási rendeletekben fejtette ki. Ezt követően azonban hamar kiderült, hogy a Ket. keretein belüli szabályozás a közigazgatási hatósági eljárás elektronizálására elég, azonban az állam által kifejlesztett központi rendszer számos szolgáltatásának szabályozása ebbe a keretbe nem fér bele. Ezért a fogalmat (és szabályozást) kibővítették és elektronikus közszolgáltatások név alatt külön törvényi szabályozást nyert,²³⁰ külön végrehajtási rendeletekkel. Ezt követően a jogi szabályo-

---

²³⁰ Az elektronikus közszolgáltatásról szóló 2009. évi LX. törvény (továbbiakban: Ekszt.). http://njt.hu/cgi_bin/njt_doc.cgi?docid=125078.179741 [2015. 01.01.]

zás átalakításával, a nyújtott / nyújtandó elektronikus szolgáltatásokra helyezve a hangsúlyt, ismételten a Ket.-ben kapott helyet keretjellel.

A fejezet célja, hogy vázlatosan áttekintse az e-közigazgatást érintő jogszabályi változásokat.

3.1. Az e-közigazgatás és az Ae.

2005. november 1-jéig a államigazgatási eljárás általános szabályairól az 1957. évi IV. törvény, az Ae. rendelkezett. A törvény a szóbeli és írásbeli kapcsolattartást ismerte. 2001-ben a törvényben négy helyen megjelent az elektronikus dokumentumra utalás is (pl. mint bizonyítási eszköz), azonban az elektronikus kapcsolattartásra vonatkozóan nem tartalmazott szabályokat.

3.2. Elektronikus kapcsolattartás a Ket. hatályba lépésétől 2009-ig

A Ket. hatályba lépésével kibővült az elektronikus ügyintézés lehetősége, hiszen a törvény lehetővé tette, hogy egyes eljárási cselekményeket elektronikus úton is gyakorolhassunk, vagy hogy akár a hatóság döntését elektronikus úton közölje. Ennek korlátja csak törvény, kormányrendelet és önkormányzati rendelet rendelkezése lehetett.

A helyi önkormányzatok többsége még nem volt felkészülve ezen ügyintézési módra, ezért helyi önkormányzati rendelettel valamennyi hatósági ügyben kizárták az elektronikus ügyintézés lehetőségét.

A probléma az volt, hogy a helyi önkormányzati feladatok ket-tőssége miatt (államigazgatási, önkormányzati) – bár a Ket. felhatalmazást adott rá –, nem lett volna joguk az önkormányzatoknak az államigazgatási ügyekben kizárni az e-ügyintézését, hiszen az államtól kapták e hatásköröket.

A Ket. az e-ügyindítás két módját nevesítette: fokozott biztonságú elektronikus aláírással közvetlenül, vagy ügyfélkapun keresztül, a központi elektronikus szolgáltató rendszeren keresztül küldhette be kérelmét az ügyfél.

Ügyfélkaput regisztrálni a személyi adat- és laccímnyilvántartás központi szervénél, a körzetközponti feladatokat ellátó jegyző által működtetett okmányirodában, vagy kormányrendeletben meghatározott más szervnél lehetett.

A jogalkotó lehetőséget adott arra, hogy törvény az elektronikus ügyintézés egyes eljárási cselekmények tekintetében vagy konkrét ügy egészére vonatkozóan kötelezővé tegye vagy kizárja, sőt az e-úrlap közigazgatási alkalmazásáról is rendelkezett.

Emellett előírta az elektronikus tájékoztatási szolgáltatás működtetésének kötelezettségét, az alanyok szerint differenciálva, és meghatározva tartalmát (tájékoztatás az elektronikus ügyintézés lehetőségének igénybevételéről és az ügyfajtra vonatkozó elektronikus tájékoztatási szolgáltatás elérhetőségéről) (párhuzamosan az Eit. megjelenésével).

Létrehozta a központi elektronikus szolgáltató rendszert (és részeként az ügyfélkaput), amelyhez az önkormányzatok és más szervezetek is csatlakozhattak.

Az önkormányzatoknak kb. 1 %-a élt a lehetőséggel és csatlakozott a hivatali kapuhoz. A jogalkotó – a folyamatot felgyorsítandó – a termőföldre vonatkozó elővásárlási és előhaszonbérleti jog gyakorlásának részletes szabályairól szóló 16/2002. (II. 18.) Korm. rendelet módosításáról szóló 225/2008. (IX. 9.) Korm. rendeletben²³¹ kötelezte az önkormányzatokat a hirdetések e-úrlap útján, a kormányzati portálon való elektronikus közzétételére, amely kötelezettségnek csak úgy tudtak eleget tenni, ha csatlakoztak a hivatali kapuhoz. Ezzel jogi oldalról segítette elő a technikai feltételek megteremtését az állam az önkormányzatok részéről.²³²

Már az egyes belső határidők tekintetében is figyelemmel volt az e-ügyintézés gyorsaságára, hiszen a hatósági ügyvel kapcsolatos adatokról való tájékoztatás esetén, ha a kérelem elektronikus úton érkezett, a tájékoztatás hagyományos módon öt napon belül, elektronikus úton, három napon belül történt.

Az elektronikus út alkalmazása maga után vonta az elektronikus dokumentum beérkezési idejének bizonyítása és letagadhatatlansága szükségességét is, ezért a dokumentum befogadását visszaigazolásához kötötte és rögzítette, hogy az elektronikus dokumentum előterjesztésének, illetve kézbesítésének ideje a visszaigazolás időpontja, ha pedig ez nem munkanapra esik, a határidő a következő munkanapon kezdődik.

A Ket. tekintettel volt még a fejlesztések kezdeti voltára is, ezért az esetleges üzemzavarról is rendelkezett.

---

²³¹ A termőföldre vonatkozó elővásárlási és előhaszonbérleti jog gyakorlásának részletes szabályairól szóló 16/2002. (II. 18.) Korm. rendelet módosításáról szóló 225/2008. (IX. 9.) Korm. rendelet 2.§.

<http://www.kozlonyok.hu/nkonline/MKPDF/hiteles/mk08130.pdf> [2014. 08.21.]

²³² Hatálytalan: 2009. III. 30-tól.

A döntések tartalmi elemeinél már megjelent hatósági oldalról a minősített aláírással hitelesítés és a fellebbezési illeték elektronikus megfizethetősége, bár ennek tényleges megvalósulására még éveket kell várunk.

3.3. Az elektronikus közszolgáltatásokról szóló törvény megjelenése

Az elektronikus közszolgáltatásról szóló 2009. évi LX. törvény (továbbiakban: Ekszt.)²³³ létrehozásának oka az volt, hogy a központi rendszer kínálta szolgáltatáscsomag nemcsak a hatósági feladatok támogatására vált alkalmassá, hanem képes lett valamennyi közszolgáltatáshoz technológiai háttérrel biztosítani.

Az Ekszt. és a hivatalos iratok elektronikus kézbesítéséről és az elektronikus térítvényről szóló 2009. évi LII. törvény (a továbbiakban: Hiektv.) alapján a központi rendszer lett az ügyfél és a hatóság, valamint hatóság és hatóság közötti elektronikus kapcsolattartás egyetlen csatornája. Ezen szabályozás célja az ágazati fejlesztések, egyedi megoldások és szolgáltatások felszámolása, az elektronikus ügyintézés központosítása volt.²³⁴

Az Ekszt. egységesítette az ágazati jogszabályokban megjelenő elektronikus kapcsolattartással kapcsolatos fogalmakat és elektronikus közszolgáltatásként kiterjesztette a gazdasági élet valamennyi szereplőjére és a civil szervezetekre is. Alanya volt tehát az Ekszt.-nek az összes közigazgatási szerv, a közüzemi szolgáltatók, illetve a bíróság, ügyészség, nyomozó hatóság, a jogi képviselő és védő is köteles volt az egymás között írásbeli kapcsolatot a központi rendszeren keresztül bonyolítani. Elektronikus közszolgáltatás a törvény szerint csak a központi rendszer igénybevételével nyújtható.

A központi rendszer az alábbi szolgáltatásokat biztosította:

- a csatlakozásra kötelezettekkel való hiteles elektronikus kapcsolattartást, az ehhez kapcsolódó központi rendszer címet és elektronikus tárhelyet,
- azonosítási szolgáltatásokat,

---

²³³ Hatálytalan: 2012. IV. 1-től.

²³⁴

http://magyarprogram.kormany.hu/download/b/cd/70000/A_jogszabalyi_keretek_osszefoglalasa_E-kozig_projektek.pdf [2014. 12.02.]

- az elektronikus közszolgáltatással összefüggésben teljesítendő fizetési kötelezettségek elektronikus úton történő teljesítésének lehetőségét,
- a központi rendszerhez csatlakozott szervezetek által ingyenesen nyújtott szolgáltatásokat.

Az Ekszt. megfogalmazta az azonosítás jogilag elismert módjait

is:

- tudás alapú azonosítás,
- birtoklás alapú azonosítás,
- tulajdonság alapú azonosítás.

A biztonsági szintek a következőképp alakultak:

- alacsony biztonsági fokozatú azonosítás,
- közepes biztonsági szintű azonosítás,
- magas biztonsági szintű azonosítás.

3.4. A Ket. e-kapcsolattartási szabályai 2012 után

A 2012-től hatályba lépett módosításban már célként jelent meg, hogy a korábbi - szállítói és fejlesztői oldalon egyaránt - monopolisztikus helyzetet teremtő megoldás helyett az összkormányzati érdeket hangsúlyozottan figyelembe vevő, egyszerűbb és kompatibilitásra, együttműködésre képes modulokból hozzanak létre rendszereket.²³⁵

Az irányváltást a lakossági igények és a folyamatosan változó technológiai is indokolta. A változás lényege:

- az egyetlen állami rendszer helyett modulok (szolgáltatások) létrehozása, amelyeket már piaci szereplők is kifejleszhetnek és nyújthatnak,
- bejelentési, engedélyezési rendszer kidolgozása (Elektronikus Ügyintézési Felügyelet),
- technológia-semleges szabályozás kialakítása.

A Ket. 2011-es módosítása²³⁶ a korábbi centralizált modellt megszüntette, és a technológiai jellegű szabályozás helyett magának az eljárás-

²³⁵

http://magyarprogram.kormany.hu/download/b/cd/70000/A_jogsabalyi_keretek_osszefoglalasa_E-kozig_projektek.pdf [2014. 12.01.]

²³⁶ A közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény és egyes kapcsolódó törvények, valamint a miniszteri hatósági hatáskörök

rásnak a szabályozására fókuszált. Olyan keretjellel szabályozást teremtett meg, amely lehetőséget nyújt arra, hogy a közigazgatás rugalmasan alkalmazzon a piac által kidolgozott, elfogadott megoldásokat.²³⁷

A 2011-es módosítás eltörölte az Ekszt. és a Hiektv. szabályait, és ismételten a Ket-en belül, önálló fejezetben helyezte el az elektronikus ügyintézését. Ez a szöveg már nem központi rendszerről, hanem szabályozott elektronikus ügyintézési szolgáltatóról és szolgáltatásokról beszél, bár kiemeli, hogy elektronikus kapcsolattartás ügyfelekkel vagy más szervezetekkel csak kormányzati célú hírközlési szolgáltatás útján lehetséges.²³⁸ A törvény a kapcsolattartás formáit illetően az írásbelinek minősülő elektronikus utat preferálja, de a személyes, hangkapcsolatot biztosító és az írásbelinek nem minősíthető elektronikus út alkalmazására is lehetőséget biztosít.²³⁹ A Kormány az elektronikus ügyintézés felügyeleti szerveként országos illetékességgel az e-közigazgatásért felelős minisztert jelölte ki.²⁴⁰

Az elektronikus utat már nem egyértelműen az írásbeli kapcsolattartás egyik fajtájának tekinti, hanem kettéválasztja. A magyarorszag.hu-n keresztül küldött elektronikus dokumentumok írásban beadottnak minősülnek, míg egy email írásbelinek nem minősülő elektronikus utat jelent. Ezen túlmenően érezhető a jogalkotó azon irányú szándéka is, hogy az elektronikus utat már nemcsak az Internet használatával azonosítsa, hanem általában minden infokommunikációs eszköz alkalmazását ilyenek tekinti. A Ket. a szóbeli kapcsolattartás egyik ágaként definiálja a hangkapcsolatot biztosító elektronikus utat is, nevesítve a telefont. Ez több ügyfél esetén csak akkor alkalmazható, ha az ügyfelek jog- és egyéb nyilatkozatai egyértelműen elkülöníthetők és azonosíthatók és minden ügyfél tekintetében teljesülnek a jogszabályi követelmények.²⁴¹

---

felülvizsgálatával összefüggő egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CLXXIV. törvény.

http://njt.hu/cgi_bin/njt_doc.cgi?docid=139785.210265 [2014. 08.20.]

²³⁷

http://magyarprogram.kormany.hu/download/b/cd/70000/A_jogszabalyi_keretek_osszefoglalasa_E-kozig_projektek.pdf [2014. 12.02.]

²³⁸ Ket. 160.§ (3) bekezdés.

http://njt.hu/cgi_bin/njt_doc.cgi?docid=85989.266673 [2014. 08.20.]

²³⁹ Ket. 28/B.§ (5) bekezdés.

http://njt.hu/cgi_bin/njt_doc.cgi?docid=85989.266673 [2014. 08.20.]

²⁴⁰ Egyes, az elektronikus ügyintézéshez kapcsolódó szervezetek kijelöléséről szóló 84/2012. (IV.21.) Korm.rendelet 2.§.

http://njt.hu/cgi_bin/njt_doc.cgi?docid=148204.286119 [2015. 01.03.]

²⁴¹ E-ügyintézési rendelet 11.§ (1) bekezdés.

Az e-ügyintézés kizárása, korlátozása már csak kivételes esetben engedélyezett:

1. az elektronikus ügyintézés kizárhatja külön jogszabály,
  - a. törvény,
  - b. eredeti jogalkotói hatáskörben kiadott kormányrendelet
  - c. önkormányzati hatósági ügyben önkormányzati rendelet,
2. bizonyos ügyekben a Ket. zárja ki alkalmazását,
  - a. a hatóság mulasztása miatti bíróság általi eljárásra kötelezés,
  - b. a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság által eldöntött hatásköri vita,
  - c. a közigazgatási határozatok bírósági felülvizsgálata esetén,
3. nem alkalmazható elektronikus út akkor sem, ha az adott ügy vonatkozásában nem értelmezhető.

Ezek közül az önkormányzatok számára releváns változás, hogy már csak az önkormányzati hatósági ügyekben van lehetőség „strucspolitikát” folytatni, minden más esetben tudni kell kezelni a beérkezett e-kérelmeket.

Először, a Ket. hatályba lépésével az e-ügyintézés témakörét a jogalkotó úgy fogta meg, hogy az ügyfél alapvető jogává tette, de egyben lehetőséget biztosított jogi keretek között arra, hogy bizonyos eljárásokban ezt a kapcsolattartási formát kizárják. Következő lépésként már az ellenkező oldalról közelített és nem lehetőségként deklarálta, amely lehetőséget korlátozni lehet, hanem természetesnek vette és általános szabályként azt rögzítette, hogy az ügyfelek nem kötelesek így tartani a kapcsolatot a hatósággal, csak ha törvény elrendeli. Ma már nem az a kérdés, hogy legyen-e elektronizálás, hanem az, hogy milyen legyen, és milyen ne.²⁴²

A Ket nem határozza meg a szabályozott elektronikus ügyintézési szolgáltatás fogalmát, csak a felsorolását tartalmazza:

---

http://njt.hu/cgi_bin/njt_doc.cgi?docid=148205.255545#foot_2_place [2014. 08.21.]

²⁴² SZITTNER (2009) 5.o.

„172.§ j) szabályozott elektronikus ügyintézési szolgáltatás: az alábbi elektronikus ügyintézéssel kapcsolatos szolgáltatások:

- 1. az ügyfél ügyintézési rendelkezésének nyilvántartása,*
- 2. az ügyfél időszaki értesítése az elektronikus ügyintézési cselekményekről,*
- 3.*
- 4. összerendelési nyilvántartás vezetése,*
- 5. azonosítási szolgáltatás,*
- 6. kézbesítési szolgáltatás,*
- 7. elektronikus dokumentumtárolási szolgáltatás,*
- 8. hitelesítés-szolgáltatás,*
- 9. nyilatkozattételi jogosultsággal kapcsolatos elektronikus igazolás szolgáltatása,*
- 10. hozzáférés az elektronikus iratkezelő rendszerhez,*
- 11. hozzáférés biztosítása elektronikus nyilvántartások adataihoz,*
- 12. hozzáférés biztosítása az informatikai rendszer működésével kapcsolatos adatokhoz,*
- 13. elektronikus irat hiteles papír alapú irattá alakítása,*
- 14. papír alapú irat átalakítása hiteles elektronikus irattá,*
- 15. elektronikus iratról hiteles elektronikus másolat készítése,*
- 16. elektronikus iratról hiteles, más formátumú elektronikus másolat készítése,*
- 17. elektronikus iratok kezelése,*
- 18. a hatóság informatikai rendszeréhez automatikus adatelérési felület (hozzáférés) biztosítása más hatóság számára,*
- 19. biztonságos elektronikus igazolási szolgáltatás,*
- 20. iratérvényességi nyilvántartás vezetése,*
- 21.*
- 22. elektronikus dokumentum titkosítása,*
- 23. elektronikus űrlapok kezelése,*
- 24. elektronikus aláírás ellenőrzési szolgáltatás,*
- 25. informatikai háttér szolgáltatása,*
- 26. azonosításra visszavezetett dokumentumhitelesítés,*
- 27. elektronikus fizetési és elszámolási rendszer,*
- 28. iratkezelő rendszerek közötti iratáthelyezés-szolgáltatás,*
- 29. központi érkeztetési ügynök,*

30. *központi kézbesítési ügynök,*
31. *személyre szabott ügyintézési felület,*
32. *az e törvény felhatalmazása alapján kiadott kormányrendeletben szabályozott elektronikus ügyintézési szolgáltatásként nevesített további elektronikus ügyintézéssel kapcsolatos szolgáltatás.*²⁴³

Bár a felsorolás eléggé részletes, mégis csak példálózó. A Ket. lehetővé teszi, hogy kormányrendelet további SZEÜSZ-öket is létrehozson, szabályozzon. A SZEÜSZ-ökre vonatkozó részletes szabályozást a SZEÜSZ rendelet tartalmazza.

Ezen szolgáltatások közül bizonyos kör az állam által kötelezően nyújtott kijelölt szervezet útján.

„168.§ (1) Az alábbi szabályozott elektronikus ügyintézési szolgáltatásokat a Kormány köteles nyújtani:

- a) *az ügyfél ügyintézési rendelkezésének nyilvántartása,*
- b) *az ügyfél időszaki értesítése az elektronikus ügyintézési cselekményekről,*
- c) *összerendelési nyilvántartás szolgáltatás,*
- d) *azonosítási szolgáltatás természetes személy ügyfelek részére,*
- e) *biztonságos kézbesítési szolgáltatás,*
- f) *elektronikus dokumentumtárolási szolgáltatás,*
- g) *a hatóság nyilatkozattételével kapcsolatos elektronikus igazolás szolgáltatása,*
- h) *elektronikus fizetési és elszámolási rendszer,*
- i) *iratérvényességi nyilvántartás,*
- j) *kormányzati hitelesítés-szolgáltatás,*
- k) *kormányzati elektronikus aláírás ellenőrzési szolgáltatás,*
- l) *központi azonosítási ügynök,*
- m) *ÁNYK űrlapbenyújtás támogatási szolgáltatás,*
- n) *azonosításra visszavezetett dokumentumhitelesítés,*
- o) *elektronikus irat hiteles papír alapú irattá alakítása,*
- p) *papír alapú irat átalakítása hiteles elektronikus irattá,*
- q) *iratkezelő rendszerek közötti iratáthelyezés szolgáltatás,*

---

²⁴³ Ket. 172.§ j) pontja.

http://njt.hu/cgi_bin/njt_doc.cgi?docid=85989.266673 [2014. 08.20.]

- r) *központi érkeztetési ügynök,*
- s) *központi kézbesítési ügynök,*
- t) *az e törvény felhatalmazása alapján kiadott kormányrendeletben kötelezően nyújtandóként előírt további szabályozott elektronikus ügyintézési szolgáltatás.*²⁴⁴

Ezen szolgáltatások nyújtásáról a Kormány köteles gondoskodni, amit meg is tesz azzal, hogy a SZEÜSZ rendeletben részletezi az egyes szolgáltatások tartalmát, míg az egyes, az elektronikus ügyintézéshez kapcsolódó szervezetek kijelöléséről szóló 84/2012. (IV.21.) Korm. rendeletben pedig kijelöli azon szervezeteket, akik ténylegesen nyújtani fogják a szolgáltatásokat. A kijelölt szervezetek a következők:

- KEK KH,
- Magyar Posta Zrt.,
- Nemzeti Infokommunikációs Szolgáltató Zrt.

A kötelező jelleg egyrészt azt jelenti, hogy az államnak ezt alapvető szolgáltatásként kell mindenki számára biztosítania, viszont ezeket a szolgáltatásokat a kijelölt szervezetek mellett más szolgáltatók is nyújthatják. Kormányrendelet előírhatja, hogy valamely itt felsorolt szolgáltatást kizárólag a jogszabályban kijelölt szolgáltató nyújthat:

„3.§ (1) A Kormány az ügyintézési rendelkezést nyilvántartó szervként a Közigazgatási és Elektronikus Közszolgáltatások Központi Hivatalát jelöli ki.”

„4.§ A Kormány a szabályozott elektronikus ügyintézési szolgáltatások szolgáltatóiként az alábbi szervezeteket jelöli ki:

- a) *az ügyfél elektronikus ügyintézési cselekményekről történő időszaki értesítése vonatkozásában a Közigazgatási és Elektronikus Közszolgáltatások Központi Hivatalát,*
- b) *az összerendelési nyilvántartás szolgáltatás vonatkozásában a Közigazgatási és Elektronikus Közszolgáltatások Központi Hivatalát, amely e feladatának ellátásához az IdomSoft Zrt. közreműködését igénybe veheti,*
- c) *a biztonságos kézbesítési szolgáltatás vonatkozásában a Magyar Posta Zrt.-t,*

---

²⁴⁴ Ket. 168.§ (1) bekezdés.

http://njt.hu/cgi_bin/njt_doc.cgi?docid=85989.266673 [2014. 08.20.]

- d) az *ÁNYK űrlap benyújtás támogatási szolgáltatás* vonatkozásában a *NISZ Nemzeti Infokommunikációs Szolgáltató Zrt.-t*, valamint a külön jogszabályban meghatározott szervet,
- e) az *elektronikus dokumentumtárolási szolgáltatás* vonatkozásában a *NISZ Nemzeti Infokommunikációs Szolgáltató Zrt.-t*,
- f)
- g) a *kormányzati hitelesítés-szolgáltatás* vonatkozásában
- ga) a *nemzetbiztonsági szolgálatok, a Terrorelhárítási Központ, valamint a Rendőrség tanúvédelemmel foglalkozó munkatársai tekintetében az irányító minisztert, a tanúsítvány-igénylő regisztrációjával kapcsolatos feladatok tekintetében az érintett nemzetbiztonsági szolgálat, a Terrorelhárítási Központ, illetve a Rendőrség közreműködésével,*
- gb) *egyéb esetekben a NISZ Nemzeti Infokommunikációs Szolgáltató Zrt.-t, a tanúsítvány-igénylő regisztrációjával kapcsolatos feladatok tekintetében a Közigazgatási és Elektronikus Közszolgáltatások Központi Hivatala és a Magyar Posta Zrt., valamint a közigazgatási szervek személyügyi szervezeti egységeinek közreműködésével,*
- h) az *elektronikus tájékoztatási szolgáltatás* vonatkozásában
- ha) az *egyablakos központi tájékoztatási felület, valamint a kormányzati szintű hivatali tájékoztatás tekintetében az e-közigazgatásért felelős minisztert, aki e feladatának ellátásához a NISZ Nemzeti Infokommunikációs Szolgáltató Zrt. közreműködését igénybe veheti,*
- hb) az *általános országinformációk és az ÁNYK űrlap benyújtás támogatási szolgáltatás keretében intézhető elektronikus ügyekre vonatkozó tájékoztatás tekintetében az e-közigazgatásért felelős minisztert, aki e feladatának ellátásához a NISZ Nemzeti Infokommunikációs Szolgáltató Zrt. közreműködését igénybe veheti,*
- i) az *azonosításra visszavezetett dokumentumhitelesítés szolgáltatás* vonatkozásában a *NISZ Nemzeti Infokommunikációs Szolgáltató Zrt.-t*,

- j) az iratérvényességi nyilvántartás vonatkozásában a Közigazgatási és Elektronikus Közszolgáltatások Központi Hivatalát,
- k) a kormányzati elektronikus aláírás ellenőrzési szolgáltatás vonatkozásában a NISZ Nemzeti Infokommunikációs Szolgáltató Zrt.-t,
- l) a központi azonosítási ügynök szolgáltatás vonatkozásában a NISZ Nemzeti Infokommunikációs Szolgáltató Zrt.-t,
- m) az ügyfelek részére nyújtott teljeskörű azonosítás szolgáltatás vonatkozásában a Közigazgatási és Elektronikus Közszolgáltatások Központi Hivatalát és a NISZ Nemzeti Infokommunikációs Szolgáltató Zrt.-t, valamint
- n) a papír alapú irat hiteles elektronikus irattá alakítása, valamint az elektronikus irat hiteles papír alapú irattá alakítása szolgáltatás vonatkozásában a Magyar Posta Zrt.-t,
- o) az interaktív virtuális ügyfélszolgálat szolgáltatás vonatkozásában a Közigazgatási és Elektronikus Közszolgáltatások Központi Hivatalát,
- p) az elektronikus űrlapok kezelése keretében elektronikus űrlap tervezését és kitöltését segítő szolgáltatás vagy program biztosítása tekintetében a Közigazgatási és Elektronikus Közszolgáltatások Központi Hivatalát, amely feladatának ellátásába bevonja a KOPINT-DATORG Informatikai és Vagyonkezelő Kft.-t,
- q) a személyre szabott ügyintézési felület szolgáltatás tekintetében a NISZ Nemzeti Infokommunikációs Szolgáltató Zrt.-t,
- r) az iratkezelő rendszerek közötti iratáthelyezés szolgáltatás tekintetében a NISZ Nemzeti Infokommunikációs Szolgáltató Zrt.-t,
- s) a központi érkeztetési ügynök szolgáltatás tekintetében a NISZ Nemzeti Infokommunikációs Szolgáltató Zrt.-t,
- t) a központi kézbesítési ügynök szolgáltatás tekintetében a NISZ Nemzeti Infokommunikációs Szolgáltató Zrt.-t.”

„7. § (...) Az ügyfélkapu regisztrációs adatbázis adatkezelője a Közigazgatási és Elektronikus Közszolgáltatások Központi Hivatala, amely az adatkezelői feladatok ellátása érdekében adatfeldolgozói szerződést köthet.”

A kötelező jelleg azt is jelenti, hogy kormányrendelet valamely SZEÜSZ alkalmazását kötelezővé teheti.

Míg a SZEÜSZ fogalmát a Ket. nem tartalmazta, az azt nyújtót már meghatározza.

„172.§ k) szabályozott elektronikus ügyintézési szolgáltató:

ka) a szabályozott elektronikus ügyintézési szolgáltatások elemeit saját ügyfelei számára nyújtó, illetve saját belső működése körében biztosító hatóság,

kb) a szabályozott elektronikus ügyintézési szolgáltatást más hatóság ügyfelei számára is nyújtó hatóság,

kc) a hatóságnak nem minősülő olyan személy, aki a szabályozott elektronikus ügyintézési szolgáltatást ügyfelek vagy hatóságok számára ingyenesen vagy ellenérték fejében elérhetővé teszi,²⁴⁵

A fogalom-meghatározásból az derül ki, hogy a jogalkotó kibővítette azt a kört, aki az ügyfelek számára elektronikus szolgáltatást nyújthat. Most már nemcsak egy állami rendszer (központi elektronikus szolgáltató rendszer) létezik, hanem a közigazgatás szereplői és a hatóságok mellett bármely személy vagy szervezet is nyújthat SZEÜSZ-t.

A SZEÜSZ-ök nyújtása bejelentés- vagy engedélyköteles. Csak közérdeken alapuló kényszerítő indok és kormányrendelet teheti engedélytől függővé valamely SZEÜSZ nyújtását. A SZEÜSZ a Felügyelet-höz benyújtott bejelentés, engedélyköteles SZEÜSZ esetén hatósági engedély, továbbá a Felügyelet által jóváhagyott általános szerződési feltételek alapján nyújtható.

A SZEÜSZ-ök engedélyezése, ellenőrzése, a bejelentett és engedélyezett SZEÜSZ-ökről és a SZEÜSZ-nek nem minősülő elektronikus ügyintézési szolgáltatásokról való nyilvántartás vezetése az Elektronikus Ügyintézési Felügyelet feladata. A Felügyelet folyamatosan ellenőrzi, hogy a szolgáltatók a jogszabályi követelményeket teljesítik-e és ha nem, az alábbi intézkedéseket teheti:

- felhívja a hatóság figyelmét a követelmény betartására,
- értesíti a hatóság felügyeleti szervét a szabályoktól eltérő működésről,

---

²⁴⁵ Ket. 168.§ k) pontja.

http://njt.hu/cgi_bin/njt_doc.cgi?docid=85989.266673 [2014. 08.20.]

- az elektronikus ügyintézésel összefüggésben megtiltja meghatározott technológiák vagy eljárások használatát,
  - indokolt esetben a mulasztó hatóság vezetője ellen fegyelmi eljárást kezdeményez, amely alapján a fegyelmi eljárás megindítása kötelező,
  - különösen indokolt esetben, az ügyfelek védelme érdekében a hatóságot törli a nyilvántartásából, feltéve, hogy a törlés az ügyintézésben nem okoz jelentős fennakadást.²⁴⁶
- A Felügyeletnek a hatóságnak nem minősülő SZEÜSZ szolgáltatóval szemben bírságolási joga is van.

Önellenőrző kérdések

1. Milyen rendelkezéseket tartalmazott az Áe. az e-ügyintézésrel kapcsolatban?
2. Mi a Ket. 2012-es módosításának lényege az e-ügyintézés tekintetében?
3. Soroljon fel legalább öt állam által kötelezően nyújtandó SZEÜSZ-t!
4. Mely szerveket jelölte ki a Kormány SZEÜSZ szolgáltatóként?
5. Mely ügyekben zárja ki a Ket. az e-ügyintézést?

---

²⁴⁶ SZEÜSZ rendelet 16.§ (3) bekezdés.
http://njt.hu/cgi_bin/njt_doc.cgi?docid=148203.286118 [2014. 12.01.]

Irodalomjegyzék:

Az információs társadalom. Az elmélettől a politikai gyakorlatig. Szerk. Pintér Róbert, Gondolat Kiadó - Új Mandátum Kiadó, Budapest, 2007.

ANCSIN László: *Az e-közigazgatás.* In: Új Magyar Közigazgatás, Budapest, 5/2012. 37-39.o.

BALTHASAR, Alexander – HANSEN, Hendrik – KÖNIG, Balázs – MÜLLER-TÖRÖK, Robert – PICHLER, Johannes (Eds.): *CEEGov Days 2014. eGovernment: Driver or Stumbling Block for European Integration?* Österreichische Computer Gesellschaft, Wien, 2014.

BUDAI Balázs Benjámin - SZENTKIRÁLYI-HOLOTA Szabolcs: *Az elektronikus közigazgatás jogi környezete.* E-Government Alapítvány a Közigazgatás Modernizációjáért, Budapest, 2005.

GÁRDOS Péter - TÓTH Zoltán: *Az elektronikus közigazgatási eljárás.* In: Huszonhetedik Jogász Vándorgyűlés. Pécs, 2008. október 9-11., 2009. 217-256.o.

IGNÁCZ István: *Az e-közigazgatás aktuális kérdései a hivatal szemszögéből.* [„Az elektronikus közigazgatás alkalmazásának lehetőségei és elkerülendő kockázatai” című konferencián elhangzott előadás- Miskolc, 2009. márc. 31.] In: Új Magyar Közigazgatás, Budapest, 4/2009. 8-11.o.

MAYER Erika: *Az információs társadalom hatása a magyar jogalkotásra és jogalkalmazásra, avagy a paternalista állam egyenrangú partnerre válása.* In: EU-tanulm. 4. kötet, Budapest, 2004. 509-537.o.

NÉMETH Ildikó: *Az elektronikus közigazgatás fél évtizede Magyarországon.* E-Government Alapítvány a Közigazgatás Modernizációjáért, Budapest, 2008.

PINTÉR Róbert: *A magyar információs társadalom fejlődése és fejlettsége a fejlesztők szempontjából.* ELTE, PhD értekezés, 2004.

POLYÁK Gábor: *Az elektronikus közigazgatás néhány szabályozási kérdése.* In: Magyar Közigazgatás, Budapest, 7/2003. 405-412.o.

SZIGETI Andrea: *Az elektronikus ügyintézés*. In: Tanulmányok a jogi alapismeretek köréből, Szent István Társulat, Budapest, 2008. 51-86.o.

SZITTNER (2009) = SZITTNER Károly: *Út az elektronikus közigazgatáshoz*. In: Új Magyar Közigazgatás, Budapest, 4/2009. 1-7.o.

SZITTNER (2011) = SZITTNER Károly: *E-ügyintézés Magyarországon*. E-Government Alapítvány a Közigazgatás Modernizációjáért, Budapest, 2011.

VESZPRÉMI (2009) = VESZPRÉMI Bernadett: *Személyazonosítás az e-közigazgatásban*. In: Infokommunikáció és Jog, Pécs, 34/2009. 186-193.o.

VESZPRÉMI (2014/2.) = VESZPRÉMI Bernadett: *Az elektronikus közigazgatás*. In: Árvai Zsuzsanna – Balázs István – Barta Attila – Veszprémi Bernadett: Magyar Közigazgatási Jog. Általános Rész 2. kötet, Debreceni Egyetemi Kiadó, Debrecen, 2014. 201-238.o.

Jogsabályok, közjogi szervezetszabályozó eszközök jegyzéke:

A közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény

A termőföldre vonatkozó elővásárlási és előhaszonbérleti jog gyakorlásának részletes szabályairól szóló 16/2002. (II. 18.) Korm. rendelet módosításáról szóló 225/2008. (IX. 9.) Korm. rendelet

Az elektronikus közszolgáltatásról szóló 2009. évi LX. törvény

A szabályozott elektronikus ügyintézési szolgáltatásokról és az állam által kötelezően nyújtandó szolgáltatásokról szóló 83/2012. (IV.21.) Kormány rendelet

Az egyes, az elektronikus ügyintézéshez kapcsolódó szervezetek kijelöléséről szóló 84/2012. (IV. 21.) Kormány rendelet

Az elektronikus ügyintézés részletes szabályairól szóló 85/2012. (IV.21.) Kormány rendelet

Internetes hivatkozások:

http://magyaryprogram.kormany.hu/download/b/cd/70000/A_jogszabaly_i_keretek_osszefoglalasa_E-kozig_projektek.pdf

Hatályos szabályozás

A téma jellege miatt a hatályos szabályozás bemutatása mindenképpen indokolt egyrészt azért, hogy lássuk, az uniós ajánlások hogyan és mikor kerültek beépítésre a magyar jogrendszerbe, másrészt azért, hogy jobban megvizsgálhassuk az informatika és jog viszonyát. Mit értünk ezalatt? Az informatika fejlődése szinte követhetetlen, egyfajta szélmalomharcot vív a jog, amikor az egyes informatikai eszközöknek, technológiáknak, eljárásoknak kíván védelmet, jogi alapot biztosítani. Emellett azonban azt is látni kell, hogy bizonyos területeken bármilyen mértékű az innováció, haladás, akadályokba ütközünk, amelyek gátolják az újdonságok, új módszerek, munkamódszerek vagy éppen ügyintézési módok széleskörű elterjedését.

A hatályos szabályozás teljes, részletekbe menő bemutatása lehetetlen, olyan területet kellene átfogni, amely több tankönyv témáját ölelné fel. Ezért ezen tankönyv keretein belül egy keretet, vezérfonalat kívánunk adni, amely mentén az olvasó, diák mélyebb érdeklődés esetén elindulhat.

A kereteket az azonosítás, a keretrendszer, az e-ügyintézés teljességéhez szükséges e-kézbesítés és e-fizetés, valamint az interoperabilitás adja.

4.1. Azonosítás²⁴⁷

Fogalmak:

Nemzeti Egységes Kártyarendszer: állami és egyéb kártyakibocsátók kompatibilis kártyatechnológiai és elfogadói környezetben magas fokú biztonságot és elektronizáltságot nyújtó logisztikai rendszerben, központilag kezelt és hitelesített adatok felhasználásával nyújtott szolgáltatás.

---

²⁴⁷ A téma kapcsán nem térünk ki részletesebben az ügyfélkapu regisztrációjára. Lásd bővebben: VESZPRÉMI (2014/2.) 222-223.o.

Anonim ügyintézés: Ha az adott eljárási cselekmény hagyományos ügyintézés során nem igényelt / igényelne azonosítást, elektronikusan is anonim módon, azonosítás nélkül végezhető el.

Pseudonim ügyintézés: Indokolt esetben az anonim ügyintézésnél is megkövetelhető, hogy a korábbi (személyes megjelenéssel járó) személyazonosításra visszavezethető módon történjen meg az azonosítás, és ezek az adatok az azonosítási szolgáltatónál rendelkezésre álljanak.

Névhez kötött ügyintézés: Ha az eljárási cselekmény az ügyfél aláírását, írásbeli dokumentumot vagy teljes bizonyító erejű magánokirat meglétét követeli, akkor az előbb említetteken túl követelmény az ügyfél nevének hatóság általi ismerete.

Azonosítási szolgáltatás egy állam által kötelezően nyújtandó SZEÜSZ, amelynek keretében a SZEÜSZ szolgáltató az azonosítást kérő szervezet megbízásából azt vizsgálja, hogy az azonosítandó személy megegyezik-e egy korábban regisztrálttal. Ennek keretében rendelkezésre bocsátja a szükséges adatokat és hitelesíti a vizsgálandó és a regisztrált személy közötti kapcsolatot.

Az azonosítás egyik vetülete a **személyazonosítás**. Technikai oldalról olyan megoldásokat kellett kitalálni, amelyek a személyes kapcsolatfelvétel nélkül is képesek az azonosításra, az ügyfél kilétének megállapítására. Erre született meg az elektronikus aláírás és az ügyfélkapu.

A személyazonosítás mellett azonban ugyanúgy szükség van a **dokumentum-azonosításra** is, hogy az ügyfél azon túlmenően, hogy a nap 24 órájában képes közigazgatási kérelmet benyújtani, mindig százszázalékosan meg lehessen győződve arról, hogy a hatósághoz ugyanaz a kérelem érkezett be, ugyanolyan tartalommal, mint ahogy ő elküldte, illetve, hogy személyes adatai biztonságban vannak, illetéktelenek nem férhetnek hozzá.

Jogi oldalról a feladat, hogy megteremtjük ezen eszközök alkalmazásának legitimitását és differenciáljuk az eljárásokat, hogy melyek esetében értelmezett / engedélyezett az elektronikus kapcsolattartás.

„43.§ Ha jogszabály az ügyfél vagy más személy személyes megjelenését írja elő, jogszabály eltérő rendelkezése hiányában a személyes megjelenés követelménye kiváltható elektronikus ügyintézés keretében, ha

- a) az eljáráshoz vagy az eljárási cselekményhez nincs szükség az ügyfél személyes fizikai közreműködésére (különösen ujjlenyomatvételre, kézi aláírásra), vagy valamely dokumentum vagy tárgy átadására, és*
- b) a személyes megjelenés kiváltása nem jelent túlzott kockázatot és a tényállás tisztázását nem nehezíti.”²⁴⁸*

A személyazonosításra visszavezetett ügyintézés fajtái lehetnek:

- anonim,
- pszeudonim,
- névhez kötött.

A csoportosítás a hagyományos ügyintézés veszi alapul és az abban végzett azonosítási módokhoz igazítja az e-ügyintézés során felmerülő azonossági kérdéseket. Ha az adott eljárási cselekmény hagyományos ügyintézés során nem igényelt / igényelne azonosítást, elektronikusan is anonim módon, azonosítás nélkül végezhető el (**anonim ügyintézés**). Ez a mód az azonosság igazolását, de nem a tényleges azonosítók megismerését célozza. Ha azonban az ügyintézés feltétele a személyes megjelenés, az elektronikus út is a korábban megtörtént személyazonosítással összekapcsolást, visszakereshetőséget igényli, amelynek során egyértelműen megállapítható az ügyfél kiléte, a személyi adat- és lakcímnnyilvántartásban szereplő természetes személyazonosító adatok, ezen adatoknak az összerendelési nyilvántartáson keresztül közvetve megfeleltethető adatok, az ügyintézési rendelkezésben szereplő azonosító adatok, vagy hatósági informatikai rendszerben kezelt személyazonosító adatok alapján.²⁴⁹

Indokolt esetben az anonim ügyintézésnél is megkövetelhető, hogy a korábbi (személyes megjelenéssel járó) személyazonosításra visszavezethető módon történjen meg az azonosítás, és ezek az adatok az azonosítási szolgáltatónál rendelkezésre álljanak (**pszeudonim azonosítás**).

---

²⁴⁸ E-ügyintézési rendelet 43.§.

http://njt.hu/cgi_bin/njt_doc.cgi?docid=148205.255545#foot_2_place [2014. 08.21.]

²⁴⁹ E-ügyintézési rendelet 36.§ (4) bekezdés.

http://njt.hu/cgi_bin/njt_doc.cgi?docid=148205.255545#foot_2_place [2014. 08.21.]

Ha az eljárási cselekmény az ügyfél aláírását, írásbeli dokumentumot vagy teljes bizonyító erejű magánokirat meglétét követeli, akkor az előbb említetteken túl követelmény az ügyfél nevének hatóság általi ismerete (**névhez kötött azonosítás**).²⁵⁰

Az azonosításhoz az e-ügyintézési rendelet azonosítási biztonsági szinteket határoz meg az egyes eljárási cselekmények és ügyintézési mozzanatok vonatkozásában. Emellett az ügyfél azonosítását illetően a hatóság állapítja meg, mely biztonsági szintet követeli meg. Ennek mérlegelésénél figyelembe veszi a biztonsági kockázatokat. Államigazgatási vagy rendvédelmi szervek vonatkozásában kormányrendelet eltérő szabályokat írhat elő, az ügyfél pedig ügyintézési rendelkezésében magasabb vagy alacsonyabb szintet határozhat meg. Kivételesen alacsonyabb biztonsági szintű azonosítási módot is választhat.²⁵¹

Az **azonosítási szolgáltatás** egy állam által kötelezően nyújtandó SZEÜSZ, amelynek keretében a SZEÜSZ szolgáltató az azonosítást kérő szervezet megbízásából azt vizsgálja, hogy az azonosítandó személy megegyezik-e egy korábban regisztrálttal. Ennek keretében rendelkezésre bocsátja a szükséges adatokat és hitelesíti a vizsgálandó és a regisztrált személy közötti kapcsolatot. Azonosítási szolgáltatásként **azonosság ellenőrző ügynöki szolgáltatás, egyedi azonoság ellenőrzés szolgáltatás és teljeskörű azonosítás szolgáltatás** nyújtható. Az első esetben az azonosítási szolgáltató, a második és harmadik esetben az azonosítást kérő hatóság felel.²⁵²

Az egységes elektronikus kártya-kibocsátási keretrendszeréről szóló 2014. évi LXXXIII. törvény 2016-tól bevezeti az **egységes elektronikus kártyát**, amely valamely jogosultság, tény fennállását igazolja vagy szolgáltatás igénybe vételét teszi lehetővé.²⁵³

---

²⁵⁰ E-ügyintézési rendelet 16.§.

http://njt.hu/cgi_bin/njt_doc.cgi?docid=148205.255545#foot_2_place [2014. 08.21.]

²⁵¹ Ha ezt – az ügyintézés kockázattal arányos biztonsága, különösen a személyes adatok védelme érdekében – az adott ügyfajta vonatkozásában törvény vagy kormányrendelet nem zárja ki. Ket. 163.§ (1)-(3) bekezdés.

http://njt.hu/cgi_bin/njt_doc.cgi?docid=85989.266673 [2014. 08.20.]

²⁵² SZEÜSZ rendelet 34.§.

http://njt.hu/cgi_bin/njt_doc.cgi?docid=148203.286118 [2014. 12.01.]

²⁵³ http://njt.hu/cgi_bin/njt_doc.cgi?docid=172974.285844 [2015. 01.04.]

Önellenőrző kérdések

1. Milyen fajtái vannak a személyazonosításra visszavezetett ügyintézésnek?
2. Mi a lényege a dokumentum-azonosításnak?

DUPress

4.1.1. Az e-aláírás

Fogalmak:

Elektronikus aláírás: elektronikusan aláírt elektronikus dokumentumhoz azonosítás céljából logikailag hozzárendelt vagy azzal elválaszthatatlanul összekapcsolt elektronikus adat.

Fokozott biztonságú elektronikus aláírás: olyan elektronikus aláírás, amely alkalmas az aláíró azonosítására, egyedülállóan az aláíróhoz köthető, olyan eszközökkel hozták létre, amelyek kizárólag az aláíró befolyása alatt állnak és a dokumentum tartalmához oly módon kapcsolódik, hogy minden – az aláírás elhelyezését követően a dokumentumon tett – módosítás érzékelhető.

Minősített elektronikus aláírás: olyan – fokozott biztonságú – elektronikus aláírás, amelyet az aláíró biztonságos aláírás-létrehozó eszközzel hozott létre, és amelynek hitelesítése céljából minősített tanúsítványt bocsátanak ki.

Időbélyegzés: lényege annak bizonyítása, hogy az adott dokumentum (elektronikus adathalmaz) egy meghatározott időpillanatban már biztosan létezett.

PKI: Public Key Infrastructure, Nyilvános Kulcsú Infrastruktúra, az e-aláírás alapja.

Tanúsítvány: a hitelesítés-szolgáltató által kibocsátott igazolás, amely az aláírás-ellenőrző adatot meghatározott személyhez kapcsolja, és igazolja e személy személyazonosságát vagy valamely más tény fennállását, ideértve a hatósági (hivatali) jelleget.

Hitelesítés-szolgáltatás: az elektronikus aláírási és titkosítási célú tanúsítványok és a gépi elektronikus aláírások kibocsátását, emellett a tanúsítványok érvényességének igazolását, az elektronikus aláírások ellenőrzését és időbélyegző-szolgáltatás nyújtását jelenti.

Hitelesítés-szolgáltató: azonosítja az igénylő személyét, tanúsítványt bocsát ki, nyilvántartásokat vezet, fogadja a tanúsítványokkal kapcsola-

tos változások adatait, valamint nyilvánosságra hozza a tanúsítványhoz tartozó szabályzatokat, az aláírás-ellenőrző adatokat és a tanúsítvány aktuális állapotára (különösen esetleges visszavonására) vonatkozó információkat.

A dokumentum-azonosítás szempontjából lényeges elemként kell biztosítani:

- a hitelességet,
- a letagadhatatlanságot,
- a sértetlenséget és
- az azonosíthatóságot.

Az elektronikus dokumentum-azonosítás jelenti egyrészt a dokumentum keletkezésekor a tulajdonos azonosítását, kiváltva ezzel a személyes jelenlét szükségességét; másrészt pedig a dokumentumkezelés során biztosítja a visszakereshetőséget, a felelősség megállapíthatóságát, az éppen aktuális állapotot, a tárolás módját és helyét.

A fenti célok érdekében jött létre az elektronikus aláírás, amelyet az elektronikus aláírásról szóló 2001. évi XXXV. törvény (továbbiakban: Eat.) szabályoz.

Az elektronikus aláírás jogi hátterét az Európai Parlament és Tanács 1999. december 13-i, az elektronikus aláírásra vonatkozó közösségi keretfeltételekről szóló 1999/93/EK irányelve jelenti. Az EP és a Tanács felismerte az elektronikus hírközlés és kereskedelem terén az elektronikus aláírás szükségességét, ezért a jogi elismerés és a hitelesítés-szolgáltatók akkreditációjának eltérő szabályozása megakadályozására és a bizalom erősítésére bocsátotta ki irányelvét.²⁵⁴ Az irányelv az elektronikus aláírásokhoz joghatást társít: bírósági eljárásban bizonyítékként felhasználhatók, megfelelnek a sajátkezü aláírással szemben támasztott jogi előírásoknak. Továbbá rendelkezik a hitelesítés-szolgáltatók felelősségéről és az egyes tagállamokban vagy harmadik országban kibocsátott elektronikus aláírások jogi egyenértékűségéről és azok feltételeiről is.

Az elektronikus aláírás alapja a PKI (Public Key Infrastructure – Nyilvános Kulcsú Infrastruktúra), amelynek lényege, hogy az azonosítást egy egymástól különböző kulcspár és a hozzájuk rendelt tanúsítvány biztosítja. Az igénylés és átvétel csak személyesen történhet a személyazonosság igazolása mellett, amely biztosítja az elektronikus aláírás

---

²⁵⁴ <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/?uri=CELEX:31999L0093> [2015. 01.03.]

meghatározott személyhez rendelhetőségét. A titkos kulcs a hitelesítés-szolgáltató által átadott chipkártyán van, amellyel tulajdonosa egy kártyaleolvasó és egy aláíró program segítségével elektronikus aláírást tud generálni bármely dokumentumára. Az elküldést követően a címzett a titkos kulcshoz tartozó nyilvános kulccsal vissza tudja fejteni az információt és le tudja kérdezni a hitelesítés-szolgáltató nyilvántartásából, hogy a tanúsítványban a megadott nyilvános kulcshoz ki tartozik.

Az elektronikus aláírás megbízhatósága abban rejlik, hogy a kulcspár két tagja (titkos, nyilvános kulcs) különbözik egymástól, egyik sem fejthető vissza a másik ismeretében, ennek ellenére egy titkos kulcshoz csak egy másik egyedi nyilvános kulcs tartozik.

Az *elektronikus aláírás* az Eat. szerint:

„2.§ 6. elektronikusan aláírt elektronikus dokumentumhoz azonosítás céljából logikailag hozzárendelt vagy azzal elválaszthatatlanul összekapcsolt elektronikus adat.”

A hitelesítés-szolgáltatás, elektronikus archiválás, időbélyegzés mind elektronikus aláírással kapcsolatos szolgáltatás, amely csak a Nemzeti Média- és Hírközlési Hatósághoz (továbbiakban: Hatóság) történő előzetes bejelentés alapján végezhető. A Hatóság nyilvántartást vezet a szolgáltatókról és szolgáltatásokról.²⁵⁵ Tanúsítvány és időbélyegző előállításához, valamint minősített elektronikus aláírás létrehozásához kizárólag olyan aláíró eszköz és egyéb elektronikus aláírási termék használható, amely rendelkezik a Hatóság által nyilvántartásba vett, tanúsításra jogosult szervezetek által erre a célra kiadott igazolással.

Az időbélyegzés lényege annak bizonyítása, hogy az adott dokumentum (elektronikus adathalmaz) egy meghatározott időpillanatban már biztosan létezett.

Az elektronikus archiválás az elektronikus dokumentum hosszú távú megőrzésére, hitelességének biztosítására szolgál. Menete, hogy a szolgáltató időbélyeggel látja el a letétbe helyezett elektronikusan aláírt dokumentumot.

---

²⁵⁵ <http://webpub-ext.nmhh.hu/esign/setLanguageAction.do?lang=hu> [2015. 01.03.]

Az EU is nyilvántartást vezet a megbízható hitelesítés-szolgáltatókról.

<https://ec.europa.eu/digital-agenda/en/eu-trusted-lists-certification-service-providers> [2015. 01.03.]

A szolgáltató szervezetének, rendszerének, valamint a szolgáltatás során alkalmazott termékeknek és hálózatnak jogszabály szerinti informatikai biztonsági követelményeknek vagy más önként vállalt követelményeknek való megfelelését önkéntes akkreditációs rendszer keretében tanúsíthatja.²⁵⁶

Az elektronikus aláírásnak két fajtáját ismeri a törvény, amelyekhez jogkövetkezményeket társít:

- fokozott biztonságú elektronikus aláírás,
- minősített elektronikus aláírás.

Az Eat. meghatározza az aláírások fogalmi elemeit, míg a Pp. rendelkezik a bírósági eljárásokban való alkalmazhatósági feltételekről. A Pp. 195.§-a egyenlőséget teremt a papír alapú és elektronikus közokiratok között.

„195.§ Az olyan papír alapú vagy elektronikus okirat, amelyet bíróság, közjegyző vagy más hatóság, illetve közigazgatási szerv ügykörén belül a megszabott alakban állított ki, mint közokirat teljesen bizonyítja a benne foglalt intézkedést vagy határozatot, továbbá az okirattal tanúsított adatok és tények valóságát, úgyszintén az okiratban foglalt nyilatkozat megtételét, valamint annak idejét és módját. Ugyanilyen bizonyító ereje van az olyan okiratnak is, amelyet más jogszabály közokiratnak nyilvánít.”

Az Eat. átveszi az irányelv szóhasználatát: **fokozott biztonságú elektronikus aláírás:**

„2.§ 15. elektronikus aláírás, amely

- a) alkalmas az aláíró azonosítására,
- b) egyedülállóan az aláíróhoz köthető,
- c) olyan eszközökkel hozták létre, amelyek kizárólag az aláíró befolyása alatt állnak, és
- d) a dokumentum tartalmához oly módon kapcsolódik, hogy minden – az aláírás elhelyezését követően a dokumentumon tett – módosítás érzékelhető.”²⁵⁷

---

²⁵⁶ Eat. 8/B.§ (1) bekezdés.

http://njt.hu/cgi_bin/njt_doc.cgi?docid=56598.286795 [2015. 01. 03.]

²⁵⁷ Eat. 2.§ 15. pontja.

http://njt.hu/cgi_bin/njt_doc.cgi?docid=56598.286795 [2015. 01. 03.]

„4.§ (1) Ha jogszabály a 3. § (2)-(4) bekezdésében foglaltakon kívüli jogviszonyban írásba foglalást ír elő, e követelménynek eleget tesz az elektronikusan aláírt elektronikus dokumentumba foglalás is, ha az elektronikusan aláírt elektronikus dokumentumot fokozott biztonságú elektronikus aláírással írják alá.”²⁵⁸

„197.§ (2) Ha a magánokiraton levő aláírás valódisága nem vitás vagy bizonyított, illetve a legalább fokozott biztonságú elektronikus aláírás ellenőrzésének eredményéből más nem következik, az aláírást megelőző szöveget - elektronikus okirat esetén az aláírt adatokat - az ellenkező bizonyításáig meg nem hamisítottak kell tekinteni, kivéve, ha az okirat rendellenességei vagy hiányai ezt a vélelmet megdöntik.”²⁵⁹

A minősített elektronikus aláírás:

„2.§ 17. olyan – fokozott biztonságú – elektronikus aláírás, amelyet az aláíró biztonságos aláírás-létrehozó eszközzel hozott létre, és amelynek hitelesítése céljából minősített tanúsítványt bocsátottak ki.”²⁶⁰

„4.§ (2) Ha az elektronikusan aláírt elektronikus dokumentumon minősített elektronikus aláírás szerepel és az aláírás ellenőrzésének eredményéből más nem következik, vélelmezni kell, hogy a dokumentum tartalma az aláírás óta nem változott.”²⁶¹

„195.§ (3) Az eredeti papír alapú vagy elektronikus közokiratéval azonos bizonyító ereje van annak a közokiratról készített elektronikus okiratnak, amelyet a közokirat kiállítására jogosult ügykörén belül, a megszabott alakban készített el, és amelyen minősített elektronikus aláírást vagy minősített tanúsítványon alapuló fokozott biztonságú elektronikus aláírást, valamint – ha jogszabály így rendelkezik – időbélyegzőt helyezett el. Az eredeti közokiratéval azonos bizonyító ereje van annak az elektronikus okiratnak is, amelyet a közokirat kiállítására

²⁵⁸ Eat. 4.§ (1) bekezdés.

http://njt.hu/cgi_bin/njt_doc.cgi?docid=56598.286795 [2015. 01.03.]

²⁵⁹ Pp. 197.§ (2) bekezdés.

http://njt.hu/cgi_bin/njt_doc.cgi?docid=305.285356 [2014. 12.20.]

²⁶⁰ Eat. 2.§ 17. pontja.

http://njt.hu/cgi_bin/njt_doc.cgi?docid=56598.286795 [2015. 01.03.]

²⁶¹ Eat. 4.§ (2) bekezdés.

http://njt.hu/cgi_bin/njt_doc.cgi?docid=56598.286795 [2015. 01.03.]

jogosult külön jogszabályban meghatározott eljárási rend szerint készített el, illetve amelyet törvény elektronikus közokiratnak nyilvánít.

(5) A magánokiratról a közokirat kiállítására jogosult által ügykörén belül, a megszabott közokirati alakban készített okirat – ideértve az elektronikus okiratot, valamint az elektronikus magánokiratról készített papír alapú okiratot is – teljesen bizonyítja, hogy annak tartalma az eredeti okirattal megegyezik. Elektronikus okirat esetében e bizonyító erő megállapításának feltétele az is, hogy a közokirat kiállítására jogosult az okiratot minősített elektronikus aláírással vagy minősített tanúsítványon alapuló fokozott biztonságú elektronikus aláírással és – ha jogszabály így rendelkezik – időbélyegzővel lássa el, vagy azt külön jogszabály által meghatározott eljárás szerint készítse el. A magánokiratról közokirati alakban készített okirat bizonyító ereje – a magánokirat tartalmát illetően – megegyezik az eredeti okirattal.”²⁶²

A „minősített” jelzöt elektronikus aláírással kapcsolatos szolgáltatáshoz kapcsolódóan csak nyilvántartásba vett minősített szolgáltató használhatja.

Az elektronikus dokumentum kinyomtatott változatához jogkövetkezmények nem fűződnek.

Elektronikus aláírással ellátott dokumentum esetén az e-ügyintézési rendelet a legalább fokozott biztonságú **elektronikus aláírás** meglétét követeli meg a dokumentumban szereplő adatok igazolására.

A közigazgatási hatósági eljárásban az ügyfél részéről legalább olyan fokozott biztonságú elektronikus aláírás használható, amelyet nyilvántartásba vett hitelesítés-szolgáltató bocsátott ki és a tanúsítvány minősített; vagy nem minősített tanúsítvány esetén a tanúsítvány kibocsátását megelőzően a személyazonosítás személyes megjelenéssel, feltételes regisztrációval vagy helyszíni ellenőrzéssel megtörtént; vagy külföldi hitelesítés-szolgáltató bocsátotta ki a tanúsítványt és a szolgáltató szerepel a megbízható szolgáltatók listáján.²⁶³

²⁶² Pp. 195.§ (3), (5) bekezdés. http://njt.hu/cgi_bin/njt_doc.cgi?docid=305.285356 [2014. 12.20.]

²⁶³ Az elektronikus aláírás közigazgatási használatához kapcsolódó követelményekről és az elektronikus kapcsolattartás egyes szabályairól szóló 78/2010. (III.25.) Korm.rendelet 7.§ (1) bekezdés. http://njt.hu/cgi_bin/njt_doc.cgi?docid=132106.269658 [2015. 01.04.]

Kiadmányozásra feljogosított személy e minőségében olyan elektronikus aláírást használhat, amelyhez tartozó hitelesítési rend szerepel az elektronikus ügyintézési felügyelet által vezetett nyilvántartásban. A hatóság számítógépes rendszere számára kibocsátott, a hatóság nevében történő nyilatkozattétel gépi aláírással történő hitelesítésére, valamint az elektronikus adatkapcsolatokban az egyes számítógépes rendszerek egyértelmű azonosítására csak olyan elektronikus aláírási tanúsítvány használható, amelyet

- a) a kormányzati hitelesítés szolgáltató e célra állított ki, vagy
- b) megfelel a jogszabályban megadott biztonsági és technikai követelményeknek.²⁶⁴

„4. § A Kormány a szabályozott elektronikus ügyintézési szolgáltatások szolgáltatóiként az alábbi szervezeteket jelöli ki:

(...)

g) a kormányzati hitelesítés-szolgáltatás vonatkozásában

ga) a nemzetbiztonsági szolgálatok, a Terrorelhárítási Központ, valamint a Rendőrség tanúvédelemmel foglalkozó munkatársai tekintetében az irányító minisztert, a tanúsítvány-igénylő regisztrációjával kapcsolatos feladatok tekintetében az érintett nemzetbiztonsági szolgálat, a Terrorelhárítási Központ, illetve a Rendőrség közreműködésével,

gb) egyéb esetekben a NISZ Nemzeti Infokommunikációs Szolgáltató Zrt.-t, a tanúsítvány-igénylő regisztrációjával kapcsolatos feladatok tekintetében a Közigazgatási és Elektronikus Közszolgáltatások Központi Hivatala és a Magyar Posta Zrt., valamint a közigazgatási szervek személyügyi szervezeti egységeinek közreműködésével,

(...)

k) a kormányzati elektronikus aláírás ellenőrzési szolgáltatás vonatkozásában a NISZ Nemzeti Infokommunikációs Szolgáltató Zrt.-t,

(...)²⁶⁵

---

²⁶⁴ 78/2010. (III.25.) Korm.rend. 14.§ (1) bekezdés.

http://njt.hu/cgi_bin/njt_doc.cgi?docid=132106.269658 [2015. 01.04.]

²⁶⁵ 84/2012. (IV.21.) Korm.rend. 4.§ g) pontja.

http://njt.hu/cgi_bin/njt_doc.cgi?docid=148204.286119 [2015. 01.03.]

A NISZ Zrt. 2013-ban elindította a kormányzati hitelesítés-szolgáltatását. A szolgáltatás keretében elektronikus aláíráshoz szükséges tanúsítványokat, azonosítási és titkosítási célú tanúsítványokat bocsát ki a NISZ Zrt., illetve a minősített időbélyegzés szolgáltatás keretében hiteles időpontot, időbélyeget rendel az elektronikus üzenethez.

A 78/2010. (III. 25.) Korm. rendelet az *azonosítás fajtáit* is meghatározza:

„1.§ (2) 7. névhez kötött azonosítási szint: az elektronikus ügyintézésnél egy eljárási cselekmény olyan besorolása, ahol akár a benyújtott dokumentum hitelesítőjeként, akár egyéb elektronikus kapcsolattartási formában csak az érintett ügyfél nevének igazolása szükséges, az ügyfélre vonatkozó további azonosító adatok a hitelesítés szolgáltatónál rendelkezésre állnak;

8. pszeudonim azonosítási szint: az elektronikus ügyintézésnél egy eljárási cselekmény olyan besorolása, ahol akár a benyújtott dokumentum hitelesítőjeként, akár egyéb elektronikus kapcsolattartási formában az érintett ügyfél nevének igazolása nem szükséges, de az ügyfélre vonatkozó azonosító adatok a hitelesítés szolgáltatónál rendelkezésre állnak;

9. személyhez rendelt azonosítási szint: az elektronikus ügyintézésnél egy eljárási cselekmény olyan, a névhez kötött azonosítási szintnél magasabb szintű besorolása, ahol akár a benyújtott dokumentum hitelesítőjeként, akár egyéb elektronikus kapcsolattartási formában az érintett ügyfél olyan azonosító adatainak igazolása szükséges, amelyekre vonatkozóan valamely személyekre vonatkozó közhiteles nyilvántartásban szereplő adattal a személy teljes körű hozzárendelése elvégezhető;”²⁶⁶

---

²⁶⁶ 78/2010. (III.25.) Korm.rendelet 1.§ (2) 7-9. pontja.
http://njt.hu/cgi_bin/njt_doc.cgi?docid=132106.269658 [2015. 01.04.]

Öellenőrző kérdések

1. Milyen jogkövetkezményeket társít a jog a fokozott biztonságú elektronikus aláíráshoz?
2. Milyen elemei vannak az elektronikus aláírás fogalmának?
3. Mi biztosítja az elektronikus és hagyományos aláírások egyenértékűségét?
4. Milyen feltételeket támaszt a jog a közigazgatásban, hatóság által alkalmazható elektronikus aláírással szemben?

4.1.2. Ügyfélkapu - hivatali kapu

Fogalmak:

ÁNYK: Általános Nyomtatványkitöltő.

ÁNYT: Általános Nyomtatványtervező.

ÁBT: ÁNYK űrlap benyújtás támogatási szolgáltatás. Állam által kötelezően nyújtandó SZEÜSZ. Részei: NYK, NYT, BEDSZ, ügyfélkapu, hivatali kapu, tárhely.

Ügyfélkapu: az ügyfelek hatósággal való biztonságos kapcsolatfelvételét biztosító belépési pont a kormányzati portálon.

Hivatali kapu: a hatóságok belépési pontja az ügyfélkapus belépést követően a kormányzati portálon.

BEDSZ: az ÁNYK-val kitöltött elektronikus űrlap feltöltését lehetővé tevő feltöltési szolgáltatás

Az ügyfélkapu és hivatali kapu az **ÁBT** része, csakúgy, mint az Általános Nyomtatványtervező (továbbiakban: ÁNYT), az ÁNYK, az űrlap feltöltését lehetővé tevő feltöltési szolgáltatás (továbbiakban: BEDSZ), és hatósági oldalon a benyújtott kérelmek tárolására szolgáló tárhely.

Az ügyfélkapu az ügyfelek számára biztosít belépési pontot a kormányzati portálon és meghatározott, regisztrációhoz kötött szolgáltatásokat nyújt számukra. A hivatali kapu a hatósági oldal belépési felülete, amely az ügyfélkapus belépést követően érhető el a hatósági felhasználói név és jelszó megadásával. A két pont (illetve hatóság-hatóság) között biztosít biztonságos kommunikációt az ÁBT. Mindkét oldalon tárhely áll rendelkezésre a dokumentumok fogadására. Míg az ügyfél tartósan, hosszú távon is tárolhatja beérkezett iratait, addig a hatóság köteles azokat letölteni. Az ügyfélkapuhoz tartozó elektronikus tárhely forgalmát folyamatosan naplózza a szolgáltató.

Az **ÁNYK űrlap** egy intelligens sablon, amely szabványosított formában tartalmazza az adott ügytípushoz kapcsolódó formanyomtatványt és interaktív módon segít a kitöltésben. Az űrlapot a hatóság egy

nyomtatványtervezővel állítja elő. Az ÁNYK űrlap benyújtás támogatási szolgáltatást csak természetes személy veheti igénybe.²⁶⁷

Az elektronikus űrlapok kezelése keretében elektronikus űrlap tervezését és kitöltését segítő szolgáltatás vagy program biztosítása tekintetében a Kormány SZEÜSZ szolgáltatóként a KEK KH-t jelöli ki.²⁶⁸

A jogszabályban rögzített és meghatározott elektronikus űrlapok alkalmazása, tartalmának, formájának meghatározása bejelentésköteles. Új űrlap kialakítása engedélyköteles. Úgy kell kialakítani, hogy valamennyi hasonló űrlapot használó hatóság azonos űrlapot használhasson.²⁶⁹

Az ÁNYK űrlap kialakítása ÁNYT-vel történhet, amely minden hivatali kapuval rendelkező szervezet számára rendelkezésre áll.

„7.§ A külön jogszabályban meghatározott ügyfélkapu létesítésére feljogosított regisztrációs szervként a Kormány a Közigazgatási és Elektronikus Közszolgáltatások Központi Hivatalát, a fővárosi és megyei kormányhivatalokat, a fővárosi és megyei kormányhivatalok járási (fővárosi kerületi) hivatalait, a Nemzeti Adó- és Vámhivatalt, a Magyar Posta Zrt.-t, valamint Magyarország diplomáciai és konzuli képviseleteit jelöli ki.(...)”²⁷⁰

A törvény meghatározta azon szerveket, ahol **ügyfélkapu** létesíthető. Az ügyfélkapu mögötti adatbázist a KEK KH fogja össze és működteti. Regisztrálni három módon lehet:

- személyesen,
- elektronikus aláírással ellátott elektronikus űrlappal,
- aláírás nélkül, elektronikus űrlappal (ideiglenes regisztráció).

A személyes megjelenés mindegyik esetben kötelező (kivéve elektronikus aláírás esetén): az ügyfél személyazonosságának iratokkal való megállapítása végett, ezért az ideiglenes regisztráció csak korláto-

---

²⁶⁷ Korlátozottan cselekvőképés is.

²⁶⁸ 84/2012. (IV.21.) Korm. rendelet 4.§ p) pontja.

http://njt.hu/cgi_bin/njt_doc.cgi?docid=148204.286119 [2014. 12.01.]

²⁶⁹ E-ügyintézési rendelet 34/A.§ (1) bekezdés.

http://njt.hu/cgi_bin/njt_doc.cgi?docid=148205.255545#foot_2_place [2014. 08.21.]

²⁷⁰ 84/2012. (IV.21.) Korm. rendelet 7.§.

http://njt.hu/cgi_bin/njt_doc.cgi?docid=148204.286119 [2014. 12.01.]

zott funkciókat enged az azonosítás megtörténteig. Ha az azonosításra harminc napon belül nem kerül sor, az ügyfélkaput a hatóság törli.²⁷¹

Az azonosítás sikeressége esetén a regisztrációs szerv rögzíti az igénylő állampolgárságát, természetes személyazonosító adatait, felhasználói nevét és e-mail címét, illetve áttemeli a személyiadat- és lakcímnnyilvántartásból, illetve a központi idegenrendészeti nyilvántartásból.

Lehetőség van az ÁNYK űrlap közvetlen beküldésére is, ha az ügyfél rendelkezik elektronikus aláírással (amely megvásárlásával már megtörtént az azonosítás és az aláírás tanúsítja tulajdonosa kilétét). Ebben az esetben a regisztrációs szerv ellenőrzi az aláírás érvényességét és a megadott adatok és személyiadat- és lakcímnnyilvántartásban szereplő adatok egyezőségét.

A hatóság a **hivatali kapun** keresztül veheti igénybe az ÁBT szolgáltatásait. A regisztráció osztott. A hatóság oldaláról képviselő tartja a kapcsolatot a szolgáltatóval és a képviselő adhat további jogosultságokat az ügyintézőknek. A szolgáltató csak a felhatalmazott képviselőt tartja nyilván. Ha a SZEÜSZ igénybevételéhez azonosítás szükséges, a hatóság jogosultsági nyilvántartást vezet, amelyben rögzíti, hogy ki milyen jogosultsági szinttel rendelkezik.²⁷² A regisztráció osztottsága azt jelenti, hogy a hivatali kaput csak ügyfélkapuval rendelkezők használhatják. A hivatali kapuhoz tartozó értesítési tárhelyen az üzenetek tárolására, megőrzésére nincs lehetőség, azok átvételükkel vagy legkésőbb a harmincadik napon törlésre kerülnek.²⁷³

---

²⁷¹ SZEÜSZ rendelet 123-124.§.
http://njt.hu/cgi_bin/njt_doc.cgi?docid=148203.286118 [2014. 12.01.]

²⁷² Ket. 164/A.§ (1) bekezdés.
http://njt.hu/cgi_bin/njt_doc.cgi?docid=85989.266673 [2014. 08.20.]

²⁷³ SZEÜSZ rendelet 136-143.§.
http://njt.hu/cgi_bin/njt_doc.cgi?docid=148203.286118 [2014. 12.01.]

Önellenőrző kérdések

1. Mely szerveknél lehet ügyfélkaput létesíteni?
2. Hogyan lehet ügyfélkaput létrehozni?
3. Milyen részei vannak az ÁBT-nek?

DUPress

4.2. Az e-közigazgatási szolgáltatások infrastruktúrája, a keretek megteremtése

Fogalmak:

NTG: Nemzeti Távközlési Gerinchálózat. Biztosítja a kormányzati célú hírközlési szolgáltatás igénybe vételére kötelezett és jogosult felhasználók számára elektronikus hírközlési szolgáltatásokat.

Digitális közmű: létrehozásának célja a szélessávú internetelés országos kiterjesztése volt, mindenki számára nyitott, optikai gerinc és elérési hálózattal a meglévő állami optikai eszközök felhasználásával.

Kormányablak-tudástár: a kormányablakban intézett és intézni tervezett ügycörökkel kapcsolatos feladat- és hatáskörök, valamint az országos telefonos ügyfélszolgálat általi előzetes tájékoztatás ellátásának szakmai megalapozottsága érdekében digitális adatbázis.

Bár már Magyarországon is megindult a 2000-es évek elején a tervezés, stratégia-alkotás, kezdetben csak szigetszerű alkalmazások születtek, különböző e-ügyintézési szinteket megvalósítva, a rendszerek mindenemű együttműködése nélkül. A Kormány hamar belátta, hogy először az e-köszolgáltatások fejlesztésének alapját, egy egységes rendszert, hálózatot kell kiépíteni, szélessávú, országos lefedettségre van szükség és csak ezeket követheti az egyes modulok kifejlesztése. Ennek hatására alakultak ki az alfejezetben tárgyalt rendszerek. „Elkerülhetetlen, hogy az új erőforrást, az információt közvetítő elektronikus és kommunikációs hálózatok ne hatoljanak be az igazgatási feladatok ellátásába.”²⁷⁴

Az *E-Közigazgatási Keretrendszer* (továbbiakban: KR) projekt eredményeként létrehozott Követelménytár az e-közigazgatási keretrendszer számára szükséges szabványokat, követelményeket, előírásokat, ajánlásokat és egyéb információs anyagokat tárolja, elsősorban a következő területekre koncentrálvá: architektúra, technikai és szemantikai interoperabilitás, folyamatleírás és folyamatmodellezés, valamint IT biztonság.

A KR keretein belül elengedhetetlen elektronikus hírközlési szolgáltatások minél optimálisabb kihasználására és a költséghatékonyan

---

²⁷⁴ Tózsá 2.o.

működtetett adat- és hangkommunikációs szolgáltatások igénybevételére jött létre a központi közigazgatási szervek, valamint a felügyeletük alá tartozó intézmények, illetve a regionális közigazgatási, szakigazgatási és hatósági szervek működésének támogatására a korábbi Elektronikus Kormányzati Gerinchálózat (továbbiakban: EKG). 2011 során a Nemzeti Hálózatfejlesztési Projekt (továbbiakban: NHP) működésének eredményeképpen kiépült a *Nemzeti Távközlési Gerinchálózat* (továbbiakban: NTG), amely az EKG által ellátott közel 2000 intézményi végpont (telephely) helyett 2012 közepén már 2600 végpont kiszolgálását végzi.

Az NTG biztosítja az e rendelet alapján kormányzati célú hírközlési szolgáltatás igénybe vételére kötelezett és jogosult felhasználók számára elektronikus hírközlési szolgáltatásokat.

„23. § (1) Az NTG-hez csatlakozott felhasználó, ha elektronikus közszolgáltatást nyújt, ezt a szolgáltatását kizárólag az NTG útján teheti elérhetővé.”²⁷⁵

A tervek szerint 2016-ra teljes körűen kiépül a Nemzeti Távközlési Gerinchálózat, a háztartások minimum 50%-a fog 100 Mbps sebességű Internet-eléréssel rendelkezni. A 2016-ra létrehozandó egységes kormányzati IT-háttérnek köszönhetően 2018-ra lehetővé válhat, hogy az állampolgárok és a vállalkozások minden közigazgatási ügyüket teljes egészében elektronikusan intézhessék.²⁷⁶

A *digitális közmű* létrehozásának célja a szélessávú internetelés országos kiterjesztése volt,²⁷⁷ mindenki számára nyitott, optikai gerinc és elérési hálózattal a meglévő állami optikai eszközök felhasználásával.

A „Kormányzati adatközpont és IT értéknövelt szolgáltatásnyújtás megalapozása – Kormányzati Felhő” elnevezésű projekt célja a *Kormányzati Felhő* létrehozása, a megvalósításért pedig a NISZ Zrt. felel. A projekt eredményeképpen több helyszínen olyan új adatközponti kapacitás jön létre, melyek biztonságos módon lehetőséget biztosítanak

²⁷⁵ A kormányzati célú hálózatokról szóló 346/2010. (XII.28.) Kormányrendelet 23.§.
http://njt.hu/cgi_bin/njt_doc.cgi?docid=133882.269764 [2015. 01.03.]

²⁷⁶
http://www.infoter.eu/attachment/0027/26845_nemzeti_infokommunikacios_strategia_2014-2020.pdf [2014. 08.15.]

²⁷⁷ A Nemzeti Digitális Közmű projekt megvalósításáról szóló 1048/2010. (II.26.) Kormányhatározat. Már nem hatályos.
http://njt.hu/cgi_bin/njt_doc.cgi?docid=134079.194276#foot1 [2015. 01.04.]

új kormányzati rendszerek működtetésére, a felhőalapú működésben érintett szerverpark kialakítására, valamint a meglévő, rossz állapotú géptermekek kiváltására, az egyes szakrendszerek bárholnán való elérésére. A felhő belső használat esetén az NTG-n keresztül, külső használat esetén Interneten keresztül érhető el.²⁷⁸

4.2.1. Az egyablakos ügyintézés

Az utóbbi időkben bekövetkező jogszabály-módosítások közül a legjelentősebb változást a járási rendszer bevezetése eredményezte.

A járások jogállását a fővárosi és megyei kormányhivatalokról, valamint a fővárosi és megyei kormányhivatalok kialakításával és a területi integrációval összefüggő törvénymódosításokról szóló 2010. évi CXXVI. törvény, a járások kialakításáról, valamint egyes ezzel összefüggő törvények módosításáról szóló 2012. évi XCIII. törvény, a kormányablakokról szóló 515/2013. (XII.30.) Kormányrendelet, a járási (fővárosi kerületi) hivatalokról szóló 218/2012. (VIII.13.) Kormányrendelet, a járások kialakításáról szóló 1299/2011. (IX.1.) Kormányhatározat és a fővárosi és megyei kormányhivatalok szervezeti és működési szabályzatáról szóló 3/2013. (II.18.) KIM utasítás határozza meg.

A járási hivatalhoz átkerülő államigazgatási feladat- és hatáskörökkel összefüggően a települési önkormányzatok által kezelt adatok és működtetett adatbázisok kezelésére 2013. január 1-jétől a járási hivatal lett jogosult. Az adatok és adatbázisok átadásának módját és határidejét a kormányhivatal és a települési önkormányzat által megkötött megállapodás határozta meg.

A járási hivatalok a megyei kormányhivatal részeként jöttek létre. A Kormány általános hatáskörű szervének újraszervezésével a korábban a helyi önkormányzathoz tartozó okmányirodák is átkerültek ide. Emellett létrejött az egyablakos ügyintézés megvalósítására szolgáló integrált ügyfélszolgálat (kormányablak).

A kormányablak életre hívását a *szolgáltatási irányelv*²⁷⁹ indokolta. Az átültetésére született a szolgáltatási tevékenység megkezdésének és folytatásának általános szabályairól szóló 2009. évi LXXVI. törvény. A szolgáltatási irányelv az alábbi területeken kívánt elérni változást:

²⁷⁸ <http://www.nisz.hu/node/241> [2015. 01.03.],

<http://hirlevel.egov.hu/2014/02/21/felhoszolgalattas-indul-kozigazgatasi-intezmenyek-szamara/> [2015. 01.03.]

²⁷⁹ <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/HTML/?uri=CELEX:32006L0123&from=HU> [2015. 01.03.]

- az eljárások egyszerűsítése, jogharmonizáció a letelepedés és szolgáltatásnyújtás szabadságának biztosítása érdekében (bejelentéshez kötött eljárások a hatósági engedélyezés helyett),
- a külföldiek számára az elektronikus ügyindítás lehetőségének megteremtése (ügyfélkapu létesítése, elektronikus szolgáltatások bevezetése, elérhetővé tétele külföldiek számára),
- egyablakos ügyintézési pontok létrehozása (az ügyfél egy hatósággal teremt kapcsolatot, amely kérelmét a hatáskörrel és illetékességgel rendelkező hatóságok felé továbbítja).

A kormányablak ügyköreit a kormányablakokról szóló 515/2013. (XII.30.) Kormányrendelet sorolja fel és differenciál, hogy melyikben mire van hatásköre a hatóságnak:

- azonnal intézhető ügyek,
- saját hatáskörben intézhető ügyek,
- továbbítás céljából előterjeszhető beadványok (elektronikus úton, kivéve, ha ez nem lehetséges),
- tájékoztatás nyújtása meghatározott ügyekben,
- kiegészítő szolgáltatások (tájékoztatás az eljárás menetéről, ügyféli jogokról, kötelezettségekről),
- hivatalból intézhető ügyek.

A kormányablak feladatainak ellátása érdekében az informatikai üzemeltetési és szolgáltatói feladatok ellátását a KEK KH biztosítja, és ezen feladatok ellátása érdekében bevonja a fővárosi és megyei kormányhivatalokat, és a NISZ Zrt.-t.

A kormányablaknál lehetőség van ügyfélkapu-regisztrációra és megtehető az ügyintézési rendelkezések.

„12.§ (1) A közigazgatás-szervezésért felelős miniszter a kormányablakban intézett és intézni tervezett ügykörökkel kapcsolatos feladat- és hatáskörök, valamint az országos telefonos ügyfélszolgálat általi előzetes tájékoztatás ellátásának szakmai megalapozottsága érdekében digitális adatbázist (a továbbiakban: tudástár) működtet.

14.§ (5) Az 1–6. mellékletben foglalt ügykörlista azon ügykörei esetében, amelyekre nézve a szolgáltatási tevékenység megkezdésének és folytatásának általános szabályairól szóló törvény szerinti integrált ügyintézési és tájékoztatási pontban tájékoztatási kötelezettség áll fenn, a közigazgatás-szervezésért felelős miniszter a tudástáron keresztül az integrált ügyintézési és tájékoztatási pont külön jogszabály szerint

*kijelölt működtetője számára mindazon információkat biztosítja, amelyek közzétételét külön jogszabály előírja.*²⁸⁰

Önellenőrző kérdések

1. Mit jelent az egyablakos ügyintézés?
2. Mire szolgál a Nemzeti Távközlési Gerinchálózat?
3. Milyen ügycsoportjai vannak a kormányablaknak?

---

²⁸⁰ A kormányablakokról szóló 515/2013. (XII.30.) Kormány rendelet 12.§ (1), 14.§ (5) bekezdés.
http://njt.hu/cgi_bin/njt_doc.cgi?docid=165992.269330 [2015. 01.03.]

4.3. Kézbesítési szolgáltatás (Posta hibrid)

Fogalmak:

Kézbesítési vélelem: konkrét időpontot jelöl, amikor átvettnek minősül az irat. Ha nem veszi át a címzett, a kézbesítés második megkísérlését követő ötödik munkanapon átvettnek kell tekinteni.

Jogerő: Az alaki jogerő a döntés megtámadhatatlanságát, az anyagi a döntés megváltoztathatatlanságát (sem közigazgatási szerv, sem bíróság nem változtathatja meg) jelenti a bírósági döntés jogerőssé válásával. A Ket. szerint jogerős a döntés, ha ellene nem fellebbeztek, és a fellebbezési határidő letelt, a fellebbezésről lemondtak vagy visszavonták, vagy a fellebbezés – ideértve a végzések elleni önálló fellebbezést – e törvény rendelkezései szerint kizárt. A fellebbezési határidő a döntés kézbesítésétől kezdődik.²⁸¹

Az iratok kézbesítése az elektronikus ügyindításnál ismertetett formákban történhet az internetes dokumentumfeltöltés kivételével:

- biztonságos elektronikus kézbesítési szolgáltatás igénybevételével,
- ÁBT keretében, az ügyfél által előterjesztett beadványra válaszüzenetként,
- elektronikus levelezés útján, vagy
- az ügyfél ügyintézési rendelkezésében lehetővé tett további kapcsolattartási módok alkalmazásával.²⁸²

Elektronikus levelezés útján az irat akkor kézbesíthető az ügyfél részére, ha ahhoz az ügyfél az ügyintézési rendelkezésében hozzájárult. Nem kézbesíthető olyan irat, amivel szemben önálló jogorvoslatnak van helye.

A visszaigazolási kötelezettség a döntés közlése esetén az ügyfélre vonatkozik.²⁸³ A határidőket és a visszaigazolás elmaradásának jogkövetkezményeit már a Ket. szabályozza.

---

²⁸¹ VESZPRÉMI Bernadett: *A közigazgatás döntései, a közigazgatási aktustan..* In: Árva Zsuzsanna – Balázs István – Barta Attila – Veszprémi Bernadett: *Közigazgatás-elmélet.* Debreceni Egyetemi Kiadó, Debrecen, 2012. 169.o.

²⁸² E-ügyintézési rendelet 7.§ (3) bekezdés.

http://njt.hu/cgi_bin/njt_doc.cgi?docid=148205.255545#foot_2_place [2014. 08.21.]

„78.§ (7) Ha a hatóság a döntést elektronikus úton közölte, és az (1) és (2) bekezdésben meghatározott személy a döntés átvételét öt napon belül nem igazolja vissza, a hatóság másik írásbeli formában közli vele a döntést. Ilyen esetben a döntés közlésének napja a második közlés napja. Törvény vagy kormányrendelet ettől eltérően állapíthatja meg a döntés elektronikus úton való közlésének szabályait.”²⁸⁴

A határozat átvételére, visszaigazolására öt napot kell biztosítani az ügyfél részére, azon személy részére, akire nézve a határozat jogot vagy kötelezettséget állapít meg, az ügyben eljáró szakhatóóság részére, a jogszabályban meghatározott más hatóság vagy állami szerv részére. Ennek hiányában a kézbesítést ismételtelen meg kell kísérelni. A hatóságok felé történő kézbesítésre kizárólag biztonságos kézbesítési szolgáltatás vagy a hatóság által biztosított, közvetlen és a feltöltésnek az ügyfél felé történő hiteles igazolását biztosító felület alkalmazható.

Az elektronikus dokumentum átvételének visszaigazolását a felhasználó részéről teljesítettnek kell tekinteni azzal, hogy a felhasználó az értesítési tárhelyére érkezett dokumentumot megnyitja vagy azt tartós tárhelyére áthelyezi.²⁸⁵

A Ket. 2011-es módosítása átalakította az elektronikus úton érkező **dokumentumok visszaigazolásának** kötelezettségére vonatkozó szabályokat. Míg eddig valamennyi, az ügyfélnek elektronikus úton kiküldött iratot vissza kellett igazolni, addig most ez a kötelezettség csak a döntésekre vonatkozik. A határidő nyolc napról öt napra rövidült le. Mivel a visszaigazolás jelenleg csak az eljárást lezáró döntéseket érinti, az ügyfél visszajelzésének hiánya a kapcsolattartást már nem érinti, csak a döntés közlésére kell más írásbeli formát alkalmazni. A kézbesítés „elmaradásából” keletkező joghátrány kiküszöbölésére a törvény a közlés

---

²⁸³ E-ügyintézési rendelet 7. § (4) bekezdés.

http://njt.hu/cgi_bin/njt_doc.cgi?docid=148205.255545#foot_2_place [2014. 08.21.]

²⁸⁴ Ket. 78. § (7) bekezdés.

http://njt.hu/cgi_bin/njt_doc.cgi?docid=85989.266673 [2014. 08.20.]

Adóügyekben az elektronikus úton kézbesített adóhatósági irat az átvétel napján kézbesítettnek minősül, ha a központi elektronikus szolgáltató rendszer az irat kézhezvételét igazolja vissza. Az elektronikus úton kézbesített adóhatósági irat vonatkozásában a kézbesítési vélelem az iratnak az elektronikus kézbesítési tárhelyen történő ismételt elhelyezésétől számított ötödik napot követő munkanapon áll be. Az adózás rendjéről szóló 2003. évi XCII. törvény (továbbiakban: Art.) 124. § (5) bekezdés.

http://njt.hu/cgi_bin/njt_doc.cgi?docid=75807.215572 [2015. 01.01.]

²⁸⁵ SZEÜSZ rendelet 150. §

http://njt.hu/cgi_bin/njt_doc.cgi?docid=148203.286118 [2014. 12.01.]

napjának a második közlést tekinti. Mindezen szabályok alól eltérést enged a Ket. törvénynek és kormányrendeletnek.²⁸⁶

A Ket. elkülöníti a hagyományos és elektronikus **közlés** szabályait. Míg az elsőt az egyetemes postai szolgáltató hivatalos iratként kézbesíti és egyértelműen megállapítható, mikor minősül kézbesítettnek, addig az elektronikus dokumentumok küldése biztonságos kézbesítési szolgáltatás útján, a Magyar Posta Zrt-vel²⁸⁷, az állam által kötelezően biztosítandó szabályozott elektronikus ügyintézési szolgáltatással történik, külön kézbesítési szabályokkal:

- ha a kézbesítési szolgáltató a nyilatkozat kézhezvételét igazolja vissza, az átvétel napján,
- ha a kézbesítési szolgáltató azt igazolja vissza, hogy a nyilatkozat átvételét a címzett megtagadta, az átvétel megtagadásának napján,
- ha a kézbesítési szolgáltató azt igazolja vissza, hogy a nyilatkozatot a címzett kétszeri értesítése ellenére nem vette át, a második értesítést követő ötödik munkanapon.

A **kézbesítési szolgáltatás** az üzenet átvételét, továbbítását, rendelkezésre bocsátását, tárolását, titkosítását és a feladó és címzett értesítését foglalja magában. Ez kiterjed az internetes felületen történő, azonosítás melletti dokumentum fel- és letöltés biztosítására is. A **biztonságos kézbesítési szolgáltatás** ehhez képest többletkövetelményeknek felel meg:

- ha a küldőtől átvett üzenetet változatlan formában a címzett rendelkezésére bocsátották, akkor erről a feladó számára legalább fokozott biztonságú elektronikus aláírással ellátott elektronikus dokumentumba foglalt igazolás álljon rendelkezésre,
- az üzenet és a kézbesítést igazoló okirat észrevétlenül nem változtatható meg sem a kézbesítés során, sem a kézbesítést követően,
- az üzenet átvevője csak a címzett vagy a feljogosított helyettes átvevő lehet, és a tényleges átvevő személyét az átvétellel kapcsolatos okirat igazolja,
- a feladónak okirati bizonyíték áll rendelkezésére (tértivevény) arról az esetről is, ha a kézbesítés a megadott időn belül sikerte-

---

²⁸⁶ Ket. 78.§ (7) bekezdés.

http://njt.hu/cgi_bin/njt_doc.cgi?docid=85989.266673 [2014. 08.20.]

²⁸⁷ 84/2012. (IV.21.) Korm. rend. 4.§ c) pontja.

http://njt.hu/cgi_bin/njt_doc.cgi?docid=148204.286119 [2015. 01.03.]

- len; az igazolás a meghiúsulás időpontját és – ha azonosítható – okát tartalmazza,
- az üzenet kézbesítési eseményére vonatkozó igazolás az átvétel esetén a címzett részéről legalább fokozott biztonságú elektronikus aláírással, vagy legalább két független azonosítási technikát (ebből egyiknél meghatározott eszköz birtoklását) igénylő azonosításra visszavezetett okmányhitelesítéssel ellátott, egyéb adatok vonatkozásában a SZEÜSZ szolgáltató részéről legalább fokozott biztonságú elektronikus aláírással hitelesített legyen,
  - a címzett számára az üzenet elkülönített, a SZEÜSZ szolgáltató felügyelete alatt álló informatikai rendszerben folyamatosan hozzáférhető legyen.²⁸⁸

Biztonságos kézbesítési szolgáltatás hatóság általi igénybevétele esetén a hatóság által kézbesítendő irat kézbesítési szolgáltató részére történő átadása az ÁBT részét képező BEDSZ keretében elérhető hivatali tárhelyéről, illetve a hatóság részére történő kézbesítés a hatóságnak az ÁBT részét képező BEDSZ keretében elérhető hivatali tárhelyére történhet.²⁸⁹

Egyéb (nem biztonságos elektronikus) kézbesítési formák is elfogadottak a Ket. szerint, de hozzájuk kézbesítési vélelem nem kapcsolódik.²⁹⁰ Az iratok elektronikus kézbesítése történhet a biztonságos kézbesítési szolgáltatás mellett ÁNYK űrlap benyújtás támogatási szolgáltatás keretében, az ügyfél által előterjesztett beadványra válaszüzenetként, elektronikus levelezés útján, vagy az ügyfél ügyintézési rendelkezésében lehetővé tett további kapcsolattartási módok alkalmazásával.

Elektronikus levelezés útján az irat akkor kézbesíthető az ügyfél részére, ha ahhoz az ügyfél az ügyintézési rendelkezésében hozzájárult. Az ügyfél a hozzájárulását 2014. december 31-ig beadványában is megadhatta. Elektronikus levelezés útján nem kézbesíthető olyan irat, amivel szemben önálló jogorvoslatnak van helye. Az ügyfél köteles visszaigazolni a hatóság által kézbesített irat kézhezvételét. Az irat akkor minősül kézbesítettnek, ha az ügyfél a kézbesítés tényét visszaigazolta.²⁹¹

²⁸⁸ SZEÜSZ rendelet 61.§ (1)-(2) bekezdés.

http://njt.hu/cgi_bin/njt_doc.cgi?docid=148203.286118 [2014. 12.01.]

²⁸⁹ E-ügyintézési rendelet 7.§ (6) bekezdés.

http://njt.hu/cgi_bin/njt_doc.cgi?docid=148205.255545#foot_2_place [2014. 08.21.]

²⁹⁰ Ket. 79/A.§ (1), (3) bekezdés.

http://njt.hu/cgi_bin/njt_doc.cgi?docid=85989.266673 [2014. 08.20.]

²⁹¹ E-ügyintézési rendelet 7.§ (4) bekezdés.

http://njt.hu/cgi_bin/njt_doc.cgi?docid=148205.255545#foot_2_place [2014. 08.21.]

„5. § (1) Ha a hatóság a Ket. 78. § (4) bekezdése alapján az elektronikus döntést hiteles papír alapú másolatként kézbesíti, és a másolatkészítésre szolgáltatót vesz igénybe, akkor

a) az ügyintézési határidő számítása szempontjából a hiteles papír alapú másolat postára adásának az időpontja irányadó,

b) a döntés akkor minősül kézbesítettnek, amikor a hiteles papír alapú másolat kézbesítésre kerül.

(2) Az (1) bekezdés előírásait a döntést nem tartalmazó iratokra is alkalmazni kell.”²⁹²

A hatóság nem biztonságos kézbesítéséhez szükséges az ügyfél hozzájárulása, amelyet ügyintézési rendelkezésében vagy külön nyilatkozatban tehet meg. Ebben az esetben a sikeres kézbesítéshez kell az ügyfél visszajelzése. Döntést kézbesíteni csak biztonságos kézbesítési szolgáltatás útján lehet.²⁹³

„31.§ (3) Ha az elektronikus irat biztonságos kézbesítési szolgáltatáson, de nem az elektronikus tájékoztatásra vonatkozó szabályok alapján közlített címre vagy formátumban érkezett, úgy:

a) az iratot nem kell érkeztetni,

b) a befogadás megtagadásának okát és az érintett iratot vagy másolatát az iratkezelési szabályzatban meghatározott szabályok szerint kell kezelni, és

c) a küldőt a 21. § (5) bekezdésében meghatározott formában a befogadás megtagadásáról értesíteni kell.”²⁹⁴

---

²⁹² E-ügyintézési rendelet 5. § (1)-(2) bekezdés.

http://njt.hu/cgi_bin/njt_doc.cgi?docid=148205.255545#foot_2_place [2014. 08.21.]

²⁹³ Ket. 165.§ (2) bekezdés.

http://njt.hu/cgi_bin/njt_doc.cgi?docid=85989.266673 [2014. 08.20.]

²⁹⁴ Keir. 31.§. http://njt.hu/cgi_bin/njt_doc.cgi?docid=96458.286109 [2014. 12.20.]

Öellenőrző kérdések

1. Hogyan történhet elektronikusan az iratok kézbesítése?
2. Biztonságos elektronikus kézbesítési szolgáltatás igénybe vételekor mikor minősül kézbesítettnek a döntés?
3. Mikor minősül kézbesítettnek az irat az ügyfél számára elektronikus levelezés útján?

DUPress

4.4. Elektronikus fizetés

Fogalmak:

EFER: elektronikus fizetési és elszámolási rendszer, az állam által kötelezően nyújtandó SZEÜSZ.

„Az elektronikus fizetés jelenleg három lábon áll: az okmányirodai terminálok mellett virtuális POS rendszeren keresztül az Interneten is fizethetünk. Emellett a házibankos eljárásban nem kell megszakítani a folyamatot, az eljáráson belül fizethető ki a saját bankon keresztül az illeték.”²⁹⁵

- POS – Point of Sale – bankkártyás fizetés asztali terminálnál,
- VPOS – Virtual Point of Sale – fizetés a hivatal által megadott online banki megoldáson keresztül,
- házibank – az ügyfél saját online banki felületén keresztüli fizetése.

Az elektronikus fizetés jogszabályi alapját a közigazgatásban a Ket., a SZEÜSZ rendelet és a 84/2012. (IV.21.) Korm.rendelet jelenti.

*A POS és VPOS szolgáltatást az OTP bank biztosítja. A házibank szolgáltatást jelenleg az FHB ügyfelei érhetik el.*²⁹⁶

A Ket. szerint az **elektronikus fizetési és elszámolási rendszer** (továbbiakban: EFER)²⁹⁷ az állam által kötelezően nyújtandó SZEÜSZ, amelyet az e-közigazgatásért felelős miniszter működtet a KEK KH közreműködésével, üzemeltetője pedig a NISZ.²⁹⁸

„160. § (1) Az EFER működtetője az EFER igénybevételével történő fizetés érdekében megállapodást köt azzal a pénzforgalmi szolgáltatóval, aki a megállapodásban vállalja, hogy az EFER-rel és a csatlakozott szervezetekkel való kapcsolattartásra az erre a célra biztosított

²⁹⁵ <http://hirlevel.egov.hu/2014/02/10/jovore-szinkronba-kerul-az-e-kozigazgatas/> [2014. 11.30.]

²⁹⁶ <http://www.kifu.gov.hu/kifu/hu/hirek/terjed-az-elektronikus-fizet%C3%A9s-k%C3%B6zizgatat%C3%A1si-szolgo%C3%A1ltat%C3%A1sokban> [2015. 01.01.]

²⁹⁷ EKOP 2.A.3. Lásd fentebb.

²⁹⁸ 84/2012. (IV.21.) Korm.rend. 5.§.

http://njt.hu/cgi_bin/njt_doc.cgi?docid=148204.286119 [2015. 01.01.]

csatlakozó felületet használja, továbbá vállalja, hogy megfelel a kormányzati portálon a csatlakozott pénzforgalmi szolgáltatók számára közzétett technikai feltételrendszernek.

(2) A járási hivatal a fizetési kötelezettség POS terminálon kezdeményezett bankkártyás fizetéssel történő teljesítésének lehetőségét a KEK KH által működtetett informatikai rendszer igénybevételével, az okmányirodák működésének személyi és technikai feltételeiről szóló miniszteri rendelethez meghatározott technikai feltételeknek megfelelően biztosítja.

(3) Az (1)–(2) bekezdésben foglaltaktól eltérően, az a csatlakozott szervezet, amelyik csatlakozását megelőzően már lehetővé tette ügyfelei számára, hogy fizetési kötelezettségeiknek POS terminálon kezdeményezett bankkártyás fizetéssel tegyenek eleget, az ezt biztosító pénzforgalmi szolgáltatóval közvetlenül megállapodhat arról, hogy ez a fizetés az EFER igénybevételével valósuljon meg. A pénzforgalmi szolgáltatónak ez esetben is vállalnia kell a (2) bekezdés szerinti feltételek teljesítését.”²⁹⁹

A teljes rendszer az EFER-t létrehozó horizontális projektből és a szolgáltatást használatba vevő vertikális projektekből áll.

Az EFER rendszeren keresztül történő átutalást csak az EFER-hez csatlakozott pénzforgalmi szolgáltatónál vezetett számlaszámról lehet kezdeményezni. A fizetéshez szükséges azonosítás az ügyfél által választott megoldástól függ. Az EFER lehetőséget biztosít az ügyfelek számára az ügyintézéshez kötődő fizetési kötelezettség egy összegben, egy tranzakcióval történő megfizetésére abban az esetben is, ha a befizetés több számlát érintene. A felosztás technikai lebonyolítása a Magyar Államkincstárban vezetett, az intézményhez rendelt átvezetési számla segítségével történik.

„170. § (1) Az okmányirodák tekintetében a csatlakozott szervezet KEK KH. Az EFER szolgáltatásainak igénybevételét az okmányirodák számára a KEK KH az informatikai rendszerén keresztül biztosítja.

(2) A járási hivatal a fizetési kötelezettség POS terminálon kezdeményezett bankkártyás fizetéssel történő teljesítésének lehetőségét a KEK

²⁹⁹ SZEÜSZ rendelet 160.§ (1), (3) bekezdés.
http://njt.hu/cgi_bin/njt_doc.cgi?docid=148203.286118 [2015. 01.01.]

KH által működtetett informatikai rendszer igénybevételével, az okmányirodák működésének személyi és technikai feltételeiről szóló miniszeri rendeletben meghatározott technikai feltételeknek megfelelően biztosítja.³⁰⁰

Az EFER rendszer első alkalmazója 2011-ben a KEK KH volt, amely az okmányirodai ügyintézés eljárásaira terjesztette ki a POS és egyes esetekben a VPOS megoldásokat. Az otthonról intézhető online fizetésre elsőként 2013. március 26-tól a Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium Igazságügyi Fizetési Portálján nyílt lehetőség, a cégbeszámolók benyújtásához kapcsolódó fizetési kötelezettségek teljesítése során.³⁰¹

E-beszámoló közzététele

Elektronikus úton benyújtott beszámoló (e-beszámoló) közzététele

Név: *

Email-cím: *

Fizetési mód: *

Beszámolót beadó cég adatai

Cégnév: *

Cégyjegyzékszám:

Telefonszám:

Összeg: Ft

9. számú kép: Elektronikus (VPOS) fizetés kezdeményezése valamely igazságügyi ügycsoporthoz tartozó ügyben az Igazságügyi Fizetési Portálon³⁰²

Az Igazságügyi Fizetési Portálon – amely az EFER rendszerrel való háttér-kommunikációt végzi – a konkrét ügy kiválasztását és az ügyfél adatainak megadását követően az ügyfélnek lehetősége van fizetési kötelezettsége elektronikus teljesítésére az EFER rendszeren keresztül. A szolgáltatást az OTP-n keresztül lehet igénybe venni.

³⁰⁰ SZEÜSZ rendelet 170.§ (1), (2) bekezdés.

http://njt.hu/cgi_bin/njt_doc.cgi?docid=148203.286118 [2015. 01.01.]

³⁰¹ <http://www.kifu.gov.hu/kifu/hu/hirek/terjed-az-elektronikus-fizet%C3%A9s-k%C3%B6z%C3%A9l%C3%A9si-szolg%C3%A1ltat%C3%A1sokban> [2015. 01.01.]

³⁰² <https://fizetes.kim.gov.hu/> [2014. 01.02.]

otpdirekt **Internetes fizetés**

Kérjük, adja meg az alábbi adatokat!

Bolt (szolgáltató) neve	KÖZIG.ÉS IGAZSÁGÜGYI MIN.
Fizetendő összeg	1
Devizanem	HUF

Terhelendő bankkártya adatai

Kártya típusa:

1 Ha OTP SZÉP kártyával, Cafeteria kártyával, stb. kíván fizetni Válassza az 'Egyéb' kártyatípust!

Kártyát kibocsátó bank neve:

Kártyára írt név:

Terhelendő bankkártyaszám:

1 A kártya számát folyamatosan gépelje be, a fizető felület automatikusan elvégzi a kártyaszám tagolását. Amennyiben a kártyaszám beadására kialakított mező hosszabb, mint az Ön kártyájának a száma, a kitöltetlen helyet hagyja üresen.

1 Ha Ön olyan, az OTP Bank által kibocsátott Maestro kártyával kíván fizetni, amelynek száma tíz számjegyű, akkor az első hat számjegyként a következőt kell megadni: 575761. Ezt az Ön bankkártyája 10 számjegyének kell követnie, így tehát összesen 16-jegyű bankkártyaszámot kell megadnia.

Lejárat dátum (hh/éé):

Érvényesítési kód (CVC2/CV2):

10. számú kép: Csatlakozás az OTP rendszeréhez a tranzakció lebonyolításához

A tranzakció egy online bankkártyás fizetést jelent, a bankkártyára vonatkozó adatok megadásával. Ez még nem a tényleges fizetést jelenti, csupán a bankszámla megterhelését. A sikeres fizetést követően a rendszer elektronikus ígérvényt állít ki, amely egy évig tölthető le a honlapról. Az ígérvény a fizetés visszavonhatatlan megtörténtét igazolja.

NAVIGÁCIÓ

- Főoldal
- Tájékoztató
- Fizetés
- Gyakran ismételt Kérdések
- Ígérvény ellenőrzése
- Kapcsolat
- Honlaplétkép

Fizetési adatok

Név: Teszt Elekné

Email-cím: cegszolgalat@kim.gov.hu

Fizetési megoldás: OTP

Összeg: 1 HUF

Ügytípus: E-beszámoló közzététele (Cégbeszámoló)

Státusz: Fizetési ígérvény megérkezett

Pénzügyi azonosító: 00033615021303220000594

Tranzakció azonosító: EFER00033615021303220000594

Fizetési ígérvény: [Letöltés](#)

Beszámolót beadó cég adatai
Cégnév: Teszt Zrt.

11. számú kép: Fizetési ígérvény kiállítása az elektronikus fizetés megtörténtéről
Az EFER rendszert használja a NAV is: a cégek számára lehetővé vált, hogy egy tranzakcióval teljesítsék adózással kapcsolatos különböző fizetési kötelezettségeiket.

TÖBBES NYOMÁNYGÁS SZOLGÁLTATÁSOK LEKÉRDEZÉSEK NÉPVISLETÉK EFER eVP BEÁLLÍTÁSOK RÖGÖ		
Megbízási csomagok		
Csomagadatok szerkesztése		
Csomagadatok	Tételadatok	Tájékoztató adatok
A csillaggal (*) jelölt adatok kitöltése kötelező.		
Csomag elnevezése*:	<input type="text"/>	
Adózó neve - Adóazonosító*:	REPÁSI NE DR. VESZPRÉMI BERNADETT - 8420211524	<input type="button" value="Keres"/>
Banki fizetési megoldás*:	FHB hitelbank (182)	<input type="button" value="Keres"/>
Bankzámlaszám:	<input type="text"/>	
Mobilszám:	<input type="text"/>	
Banki ügyfélezonosító:	<input type="text"/>	
Fizetési határidő*:	<input type="text"/>	
<input type="button" value="Módoz. váltása"/>		
<input type="button" value="Csomag mentése"/> <input type="button" value="Csomag jóváhagyása"/> <input type="button" value="Vissza a felülethez"/>		

12. számú kép: eBev szolgáltatás (házibankos fizetés) a különböző fizetési kötelezettségek egy megbízási csomagban való teljesítésére

Bár eddig az Interneten keresztül nyújtott szolgáltatásokra koncentráltunk, a témához kapcsolódik a 2011. évi CC. törvénnyel létrejött **nemzeti mobil fizetési rendszer**. A rendszer a központosított mobil értékesítésű szolgáltatások díjának mobil eszközzel történő teljesítését teszi lehetővé a Nemzeti Mobil Fizetési Zrt. által.

„2. § Központosított mobil értékesítésű szolgáltatás

- a) a közúti közlekedésről szóló törvény szerinti várakozási (parkolási) közszolgáltatás,
- b) a használati díj, valamint az útdíj ellenében igénybe vehető közút közlekedési célú rendelkezésre bocsátása,
- c) az állam vagy a helyi önkormányzat többségi befolyása alatt álló szolgáltató által, valamint a közszolgáltatásként nyújtott
  - ca) helyi közúti,
  - cb) helyközi (távolsági) közúti,
  - cc) vízi,
  - cd) helyi, elővárosi és országos vasúti,
  - ce) a cd) alpontban meg nem határozott vasúti személyszállítási szolgáltatás,

- d) az állam vagy a helyi önkormányzat többségi befolyása alatt álló szervezet által közszolgáltatásként nyújtott, az a)–c) pontba nem tartozó szolgáltatás.*³⁰³

A Nemzeti Mobil Fizetési Zrt-t az ügyfél irányában szerződéskötési kötelezettség terheli. A szerződés megkötéséhez elektronikus űrlap kitöltése szükséges. Az ügyfél telefonszámáról érkező igényt az ügyfél ügyfélrendelkezésének kell tekinteni és a Zrt. 60 másodpercen belül teljesíti az igényt.³⁰⁴

Önellenőrző kérdések

1. Milyen módjai vannak az elektronikus fizetésnek?
2. Mire terjed ki a nemzeti mobil fizetési rendszer?
3. Hogyan használható az EFER az Igazságügyi Fizetési Portálon?

---

³⁰³ A nemzeti mobil fizetési rendszerről szóló 2011. évi CC. törvény 2.§.
http://njt.hu/cgi_bin/njt_doc.cgi?docid=142937.248457 [2015. 01.01.]

³⁰⁴ A nemzeti mobil fizetési rendszerről szóló törvény végrehajtásáról szóló 356/2012. (XII.13.) Kormányrendelet.
http://njt.hu/cgi_bin/njt_doc.cgi?docid=157039.261457 [2015. 01.01.]

3.5. Interoperabilitás

Fogalmak:

Szabványosítás: egységes működés.

Interoperabilitás: együttműködési képesség, az egyes informatikai rendszerek összekapcsolhatósága, képessége az egymással való kommunikációra, az átjárhatóság biztosítására.

Mint ahogy azt korábban is említettük, az uniós elvárások között már a 2000-es években megjelent az informatikai rendszerek közötti együttműködés, kommunikáció, adatcsere iránti igény, hiszen a gyakorlatban az ügyintézés számos szakrendszer használatát jelenti akár egy ügyben is. Ahhoz, hogy a tényleges és teljes elektronikus ügyintézés megvalósuljon, szükség van arra, hogy ezek a rendszerek át tudják adni egymásnak az adatokat és ne legyenek párhuzamos adatbázisok, egy ügyfélről akár eltérő adatokkal.

Az Európai Unióban tizenegy tagország már képes személyazonosító elektronikus adatokat cserélni egymással, míg akadnak olyan országok is, amelyek fizetési meghagyások és elektronikus számlák cseréjére is képesek.³⁰⁵

Ezen célkitűzés megvalósítását célozza számos uniós forrásból megvalósított projekt is (pl. E-közigazgatási Szabad Szoftver Kompetencia Központ létrehozása, egyablakos ügyintézés, összerendelési nyilvántartás) és az 1743/2014. (XII.15.) Kormány határozat e-kártya konstrukciója is abból indul ki, hogy a nyilvántartások kommunikálnak, tehát ugyanazon kártyával a személyazonosítás, illetve az adatforgalom, és nyilvántartás megoldható.

Már a SZEÜSZ rendelet is tartalmazza a **szabványosítás** (egységes működés) és az **interoperabilitás** (együttműködési képesség) követelményét, amelyek részletezésére miniszteri ajánlás bocsátható ki.

Az **összerendelési nyilvántartás** egy Kormány által kötelezően nyújtandó SZEÜSZ, amely nyilvántartást a KEK KH kezeli, és amely a természetes személyekre és szervezetekre vonatkozóan az alábbi adatokat tartalmazza:

---

³⁰⁵ <http://hirlevel.egov.hu/2014/02/10/jovore-szinkronba-kerul-az-e-kozigazgatas/> [2014. 03.25.]

„10/A.§ (2) A természetes személyek összerendelési nyilvántartása az alábbi azonosítókhoz tartozó titkosított kapcsolati kódokat tartalmazza:

- a) személyi azonosító,
- b) központi idegenrendészeti nyilvántartási azonosító,
- c) TAJ szám,
- d) adóazonosító jel,
- e) személyazonosító igazolvány okmányszáma,
- f) útlevél okmányszáma,
- g) kártya formátumú vezetői engedély okmányszáma,
- h) a Ket. szerinti, az állam által kötelezően nyújtandó azonosítási szolgáltatáshoz kapcsolódó egyedi azonosító,
- i) a Ket. szerinti személyre szabott ügyintézési felület szolgáltatáshoz kapcsolódó azonosító,
- j) az ügyfél ügyintézési rendelkezésének nyilvántartási azonosítója, valamint
- k) az elektronikus ügyintézés igénybe vevő, külföldön élő természetes személyek személyi nyilvántartásának nyilvántartási azonosítója

(jelen alcím alkalmazásában a továbbiakban együtt: azonosító).³⁰⁶

„175. § A szervezetek összerendelési nyilvántartásának felállítása érdekében

- a) a céginformációs szolgálat az összerendelési nyilvántartás vezetőjének a szervezet cégjegyzékszámát, adószámát, valamint statisztikai számjelét megküldi,
- b) az összerendelési nyilvántartást kezelő szerv megkeresi a civil szervezetek országos nyilvántartását a szervezetek nyilvántartási számának, adószámának, valamint statisztikai számjelének átvétele érdekében,
- c) az egyéni vállalkozók központi nyilvántartását vezető hatóság megküldi az összerendelési nyilvántartást kezelő szerv részére az egyéni vállalkozók nyilvántartási számát, adószámát, valamint statisztikai számjelét,
- d) a Magyar Államkincstár megküldi az összerendelési nyilvántartást kezelő szerv részére a költségvetési szervek nyilvántar-

---

³⁰⁶ A személyazonosító jel helyébe lépő azonosítási módokról és az azonosító kódok használatáról szóló 1996. évi XX. törvény
http://njt.hu/cgi_bin/njt_doc.cgi?docid=26379.242625 [2015. 01.01.]

tási számát, adószámát, valamint statisztikai számjelét, valamint

- e) *az összerendelési nyilvántartást kezelő szerv megkeresi a Magyar Ügyvédi Kamarát az ügyvédi irodák nyilvántartási számának, valamint adószámának átvétele érdekében, amely alapján az összerendelési nyilvántartást kezelő szerv megkeresi a Központi Statisztikai Hivatalt az ügyvédi irodák statisztikai számjelenek átvétele érdekében.*³⁰⁷

A legújabb, 2015. január elsejétől hatályba lépett szabályozást pedig az állami és önkormányzati nyilvántartások együttműködésének általános szabályairól szóló **2013. évi CCXX. törvény**³⁰⁸ jelenti, amely előírja az egyes hatósági nyilvántartások közötti interoperabilitást. Tekintettel van az e-információbiztonsági törvény előírásaira és a Kormány feladatává teszi az elsődleges és származtatott adatok meghatározását.

Adatkapcsolat-szolgáltatás keretében kívánja biztosítani, hogy ez a kommunikáció az egyes nyilvántartók és nyilvántartások között folyamatos legyen annak érdekében, hogy bárholnan kérünk le információkat, a legfrissebbek álljanak rendelkezésre. A szabályozás csak az adatkapcsolatot írja elő kötelező jelleggel, azonban nem érinti, hogy az adatok nyilvántartása hogyan és milyen formában történik. Az adatkapcsolat-szolgáltatás olyan szolgáltatás, amelynek keretében a nyilvántartó lehetővé teszi adatok átvételét e törvényben meghatározott egyszerű adatátvitel vagy automatikus adatátvitel útján. Az elsődleges adatot tartalmazó nyilvántartás köteles adni, a származtatott adatot kezelő nyilvántartás köteles lesz átvenni az adatokat.

Az eljárási rend kialakítására adatkapcsolat-szolgáltatási szabályzat elkészítését, és az egyes nyilvántartók közötti együttműködés biztosítására adatkapcsolat-szolgáltatási megállapodás megkötését írja elő.

A terület felügyeletével külön szervet bíz meg, az egységes címkezelés biztosítására pedig központi címregisztert rendel. A törvény legtöbb rendelkezése 2015. július 1-jétől lép hatályba és a szolgáltatók egy türelmi időt kapnak, legkésőbb az e törvény hatálybalépését követő harmincadik hónap első napjáig kötelesek megfelelni.

További elvárás, hogy a kifejlesztett e-ügyintézési rendszerek és kapcsolódó szakrendszerek összekapcsolhatók legyenek, képesek az

³⁰⁷ SZEÜSZ rendelet 175. §.

http://njt.hu/cgi_bin/njt_doc.cgi?docid=148203.286118 [2015. 01.01.]

³⁰⁸ http://njt.hu/cgi_bin/njt_doc.cgi?docid=165627.254004 [2015. 01.01.]

egymással való kommunikációra, az átjárhatóság biztosítására, hiszen csak így van értelme az e-ügyintézésnek, csak így gyorsítható a folyamat, elkerülve a papír alapú, hagyományos és az elektronikus eljárás párhuzamosságát és a felesleges időráfordítást.

Önellenőrző kérdések

1. Milyen adatokat tartalmaz az összerendelési nyilvántartás a természetes személyekre vonatkozóan?
2. Milyen rendelkezéseket tartalmaz a 2013. évi CCXX. törvény?

Irodalomjegyzék

BUDAI Balázs Benjámin: *E-közigazgatás az ügyfélszolgálatban, praktikus e-közigazgatási ismeretek a Kormányablakok munkatársainak.* NKE, Budapest, 2013.

E-jog. szerk. Pázmándi Kinga – Verebics János. HVG Orac Lap- és Könyvkiadó Kft., Budapest, 2012.

GÖRÖG Attila: *Az elektronikus ügyintézésről.* In: Birák Lapja. A Magyar Bírói Egyesület folyóirata, Budapest, 1-2/2010. 83-88.o.

HARSÁGI Viktória: *Az elektronikus aláírás németországi jogi szabályozásával kapcsolatos egyes jogi kérdések.* In: Collega. Szakmai folyóirat joghallgatók számára, Budapest, 1/2002. 61-65.o.

OTENYO, Eric E. –LIND, Nancy S.: *E-Government. The use of information and communication technologies in administration.* Teneo Press, Youngstown, New York, 2011.

STRIHÓ Krisztina: *Az információs társadalom és az e-közigazgatás.* In: A jó állam aspektusai, perspektívái. Az önkormányzatok változó gazdasági, jogi környezete, MTA, Szeged, 2012. 85-93.o.

SULYOK Márton: *Az információs társadalom helye Magyarország Alaptörvényében.* In: Kérdőív az alkotmányozásról, SZTE-ÁJK, Szeged, 2011. 94-97.o.

SZÁDECZKY Tamás: *Az elektronikus írásbeliség és problémái.* In: Infokommunikáció és Jog, Pécs, 3/2009. 67-72.o.

TÓZSA István: *Az elektronikus közigazgatás helyzete.* In: Új Magyar Közigazgatás, Budapest, 5/2012. 2-12.o.

VESZPRÉMI Bernadett: *A közigazgatás döntései, a közigazgatási aktus-tan..* In: Árva Zsuzsanna – Balázs István – Barta Attila – Veszprémi Bernadett: *Közigazgatás-elmélet.* Debreceni Egyetemi Kiadó, Debrecen, 2012. 153-177.o.

VESZPRÉMI Bernadett: *Az elektronikus közigazgatás*. In: Árva Zsuzsanna – Balázs István – Barta Attila – Veszprémi Bernadett: *Magyar Közigazgatási Jog. Általános Rész 2. kötet*, Debreceni Egyetemi Kiadó, Debrecen, 2014. 201-238.o.

Jogszabályok, közjogi szervezetszabályozó eszközök jegyzéke:

A belső piaci szolgáltatásokról szóló Európai Parlament és a Tanács 2006/123/EK irányelve

Az elektronikus aláírásról szóló Európai Parlament és Tanács 1999/93/EK irányelve

A polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény

A személyazonosító jel helyébe lépő azonosítási módokról és az azonosító kódok használatáról szóló 1996. évi XX. törvény

Az adózás rendjéről szóló 2003. évi XCII. törvény

Az elektronikus aláírásról szóló 2001. évi XXXV. törvény

A közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény

A közfeladatot ellátó szervek iratkezelésének általános követelményeiről szóló 335/2005. (XII.29.) Kormányrendelet

A kormányzati célú hálózatokról szóló 346/2010. (XII.28.) Kormányrendelet

A Nemzeti Digitális Közmű projekt megvalósításáról szóló 1048/2010. (II.26.) Kormány határozat

Az elektronikus aláírás közigazgatási használatához kapcsolódó követelményekről és az elektronikus kapcsolattartás egyes szabályairól szóló 78/2010. (III.25.) Korm.rendelet

A nemzeti mobil fizetési rendszerről szóló 2011. évi CC. törvény

A nemzeti mobil fizetési rendszerről szóló törvény végrehajtásáról szóló 356/2012. (XII.13.) Kormányrendelet

A szabályozott elektronikus ügyintézési szolgáltatásokról és az állam által kötelezően nyújtandó szolgáltatásokról szóló 83/2012. (IV.21.) Kormányrendelet

Az egyes, az elektronikus ügyintézéshez kapcsolódó szervezetek kijelöléséről szóló 84/2012. (IV. 21.) Kormányrendelet

Az elektronikus ügyintézés részletes szabályairól szóló 85/2012. (IV.21.) Kormányrendelet

Az állami és önkormányzati nyilvántartások együttműködésének általános szabályairól szóló 2013. évi CCXX. törvény
A kormányablakokról szóló 515/2013. (XII.30.) Kormányrendelet
Az egységes elektronikus kártya-kibocsátási keretrendszerről szóló 2014. évi LXXXIII. törvény

Internetes hivatkozások:

<http://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/?uri=CELEX:31999L0093>
<http://webpub-ext.nmhh.hu/esign/setLanguageAction.do?lang=hu>
<https://ec.europa.eu/digital-agenda/en/eu-trusted-lists-certification-service-providers>
http://www.infoter.eu/attachment/0027/26845_nemzeti_infokommunikacios_strategia_2014-2020.pdf
<http://www.nisz.hu/node/241>
<http://hirlevel.egov.hu/2014/02/21/felhoszolgalatas-indul-kozigazgatasi-intezmenyek-szamarara/>
<http://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/HTML/?uri=CELEX:32006L0123&from=HU>
<http://hirlevel.egov.hu/2014/02/10/jovore-szinkronba-kerul-az-e-kozigazgatas/>
<http://www.kifu.gov.hu/kifu/hu/hirek/terjed-az-elektronikus-fizet%C3%A9s-k%C3%B6zigazgat%C3%A1si-szol%C3%A1ltat%C3%A1sokban>
<https://fizetes.kim.gov.hu/>

4. Elektronikus szakrendszerek és jövőbeni irányok az e-közigazgatásban

A kérdés egyrészt a jövőbeni irányok kijelölését, másrészt pedig az eddigi szabályok egyes közigazgatási ágazatokban való alkalmazását, alkalmazhatóságát veti fel.

5.1. Szakigazgatási rendszerek

Belépve a magyarorszag.hu-ra pár évvel ezelőtt még elég kevés e-szolgáltatást találhattunk, mára azonban ezek száma megnőtt. Ezek a szolgáltatások már különböző közigazgatási ágazatok ügyfél számára nyújtott elektronikus lehetőségeit rejtik. Természetesen mindezen szolgáltatásokat a fentebb ismertetett szabályokat betartva, meghatározott kereteken belül nyújtják. Az ügyfél mindebből annyit lát, hogy rákattinthat egy ikonra és lekérdezhet adatokat, beküldhet online nyomtatványokat. Az adott szolgáltatások nem a kormányzati portálról érhetők el, hanem adott közigazgatási szerv honlapjáról, azonban mindvégig az ügyfélkapus belépést követően, az NTG-n keresztül, azonosított módon és biztonságos kapcsolattal.

Ahhoz, hogy ezek a szolgáltatások elérhetők legyenek, back office oldalon szükséges egy elektronikus adatbázis, nyilvántartás, amelybe az ügyintézők beviszik az adatokat, naprakészen, frissen tartják azokat. Emellett pedig szükséges a fentebb leírt azonosítás mindkét oldalon valamilyen elektronikus eszközzel (pl. ügyfélkapu, elektronikus aláírás) a hiteles adatsere érdekében.

A szolgáltatásoknak alapvetően két fajtáját különíthetjük el:

- tájékoztató felület,
- ügyintézési felület.

Lássunk pár példát:

5.1.1. Elektronikus építésügyi hatósági eljárás

Természetesen nem maga az építkezés zajlik elektronikusan, hanem az építkezést megelőző engedélyezési eljárás és az építkezés dokumentálása. Ezáltal átláthatóbbá és gyorsabbá válik a folyamat és valamennyi szereplő számára megismerhetők a dokumentumok. A jogszabá-

lyi háttérét az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény³⁰⁹, az Építésügyi Dokumentációs és Információs Központról, valamint az Országos Építésügyi Nyilvántartásról szóló 313/2012. (XI.8.) Kormányrendelet³¹⁰ és az építésügyi és építésfelügyeleti hatósági eljárásokról és ellenőrzésekről, valamint az építésügyi hatósági szolgáltatásról szóló 312/2012. (XI.8.) Kormányrendelet³¹¹ jelenti.

Az építkezésügyi hatósági eljárás elektronikus támogatása az **Országos Építésügyi Nyilvántartás** (www.e-epites.hu/oeny/) részét képezi és az ügyintézési felületek közé tartozik, amelynek két része van. Az engedélyezési eljárás a www.etr.gov.hu (Építésügyi hatósági engedélyezési eljárásokat támogató elektronikus dokumentációs rendszer, továbbiakban: **ÉTDR**) oldalon keresztül bonyolítható. A belépés ügyfélkapuval, elektronikus aláírással vagy egyedi kóddal történhet.

13. számú kép: Belépés az ÉTDR rendszerbe

Felhívjuk a figyelmet arra, hogy az ÉTDR használata nem kötelező, az ügyintézés személyesen az építésügyi hatóságnál, kormányablak közreműködésével vagy írásban, postai úton is történhet.

³⁰⁹ http://njt.hu/cgi_bin/njt_doc.cgi?docid=30337.254783#foot436 [2015. 01.03.]

³¹⁰ http://njt.hu/cgi_bin/njt_doc.cgi?docid=155638.269513 [2015. 01.03.]

³¹¹ http://njt.hu/cgi_bin/njt_doc.cgi?docid=155637.285898 [2015. 01.03.]

A rendszer előnye, hogy a többszereplős eljárásban (ügyfelek, tervező, hatóság, esetleg jogi személy képviselője, szakértő, szakhatóságok) az érintettek összerendelhetők, adott eljáráshoz kapcsolhatók, ezáltal látják egymás dokumentumait. A rendszer az eljárási határidőket is kezeli és kapcsolatban áll az EFER-rel, ezáltal megtekinthetők a teljesített befizetések és az előírt kötelezettségek és azok elfogadása.

Mappa arafai

○ Egyszerű nézet ○ Bővített nézet

Általános adatok Tárgyi ingatlanok Érintett ingatlanok Érintettek Dokumentumok ELSZmények Cselekmények Megjegyzések, indoklások Pénzügyek

Oldalak: 1 / 0 (Összesen: 0)

Húzzon ide egy oszlopot a csoportosításhoz, vagy kattintson az oszlop nevére az oszlop szerinti sorbarendezéshez!

ÉTDR iratazonosító	Kérés dátuma	Határidő	Érintett partner	Érintett hivatal	Jogcím	Pénzügyi művelet	Összeg
Nincs feltöltött adat ebben a nézetben							

0,00 Ft

Oldalak: 1 / 0 (Összesen: 0)

14. számú kép: Az ÉTDR és az EFER kapcsolata

Az építésügyi hatósági engedélyezést követi a kivitelezés, amelynek informatikai támogatása a www.enaplo.e-epites.hu oldalról érhető el. Az építőipari kivitelezési tevékenységről szóló 191/2009. (IX.15.) Kormány rendelet³¹² szerinti **elektronikus építési naplót** kell vezetni azon építőipari kivitelezési tevékenységek esetén, amelyek

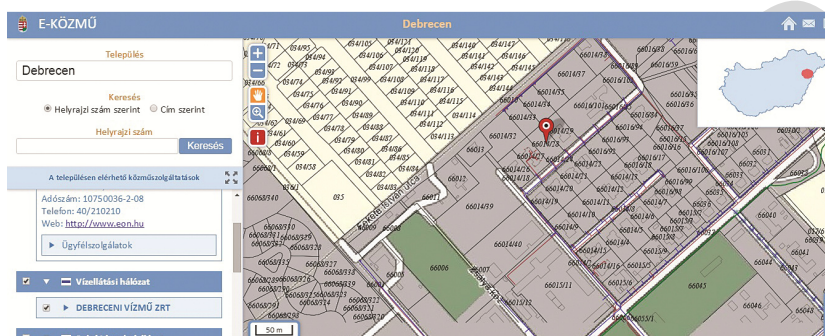
- 2013. október 1-jét,
- az EU támogatásával megvalósuló beruházások esetén 2014. január 1-jét,
- sajátos építményfajták esetén
  - a víziközmű és vízgazdálkodási építmények, valamint a Magyar Kereskedelmi Engedélyezési Hivatalról és a területi mérésügyi és műszaki biztonsági hatóságokról szóló 320/2010. (XII.27.) Kormány rendeletben megjelölt sajátos építményfajták esetén 2014. július 1-jét,
  - a honvédelmi és katonai, továbbá a nemzetbiztonsági célú, valamint elektronikus hírközlési építmények esetén a 2014. október 1-jét,

³¹² http://njt.hu/cgi_bin/njt_doc.cgi?docid=126396.269648 [2015. 01.03.]

- a közlekedési építmények esetén 2015. január 1-jét,
- az atomenergia alkalmazására szolgáló építmények tekintetében a 2016. október 1-jét

követően kezdődnek meg. Építményfajtától függetlenül minden építetőnek az OÉNY nyilvános felületén keresztül (enaplo.e-epites.hu) kell kezdeményeznie az e-építési napló készenlétbe helyezését.

Az OÉNY része még az **e-Közmű**, amelynek célja a közművezetékek és nyomvonal jellegű építmények – a terület- és településrendezéshez, -fejlesztéshez, -üzemeltetéshez, az építészeti-műszaki tervezési tevékenységhez, valamint az építési beruházások és építőipari kivitelezési tevékenységek megvalósításához szükséges – közérdekből nyilvános adatainak egységes, elektronikus kezelése, azok megosztása, hozzáférés biztosítása a felhasználók számára. A nyilvántartásból lehetőség van lekérni adott közművezetés tulajdonosát, adott földrészlet közművezetékkel való ellátottságát, elhelyezkedését.

15. számú kép: e-Közmű online nyilvántartása

Végül pedig ide tartozik az **eTanúsítás**, amelynek lényege, hogy az épületek energetikai jellemzőinek tanúsításáról szóló 176/2008. (VI.30.) Kormány rendelet által bevezetett energetikai tanúsítványok lekérdezhetők elektronikusan is.

e-tanúsítás: hiteles energetikai tanúsítványok országos, elektronikus nyilvántartása

LECHNERLÁZOS
ENERGETIKA
KÖZHASZNÚ TÁRSASÁG

Tanúsítványok lekérézése

Menü

Az oldalon energetikai tanúsítványok lekérézésére van lehetőség. A szűrőfeltételek megadása után a 'Lekérézés' gombra kattintva jelenik meg a feltételeknek megfelelő tanúsítványok listája. Több feltétel megadásával a lista tovább szűkíthető.

Szűrőfeltételek - összes tanúsítvány

Település*   Község neve Házszám

HRSZ

Ha a település meg van adva akkor kötelező még egy szűrőfeltételt kitölteni.

HET azonosító*

16. számú kép: eTanúsítás az OÉNY rendszerében

5.1.2. Online ingatlan-nyilvántartás

Ha bárki építkezni szeretne, hiteles tulajdoni lapra van szüksége, amely bizonyítani tudja a tulajdonjogot és azt, hogy az ingatlan tehermentes. Ennek kikérésére korábban csak az ingatlan fekvése szerinti földhivatalban volt lehetőség, ma már azonban elektronikus úton pár per alatt megvalósítható.

Az ingatlan-nyilvántartás online elérhető a www.foldhivatal.hu honlapról.

17. számú kép: Az online ingatlan-nyilvántartás

A nyilvántartás adatai alapján és az ingatlan-nyilvántartásról szóló 1997. évi CXLI. törvény³¹³ felhatalmazása alapján hiteles és nem hiteles tulajdoni lap másolat és térképmásolat kérhető.

Ingatlan adatai			
Kiválasztás	Helyrajzi szám	Cím	
Debreceni Körzeti Földhivatal			
☒	DEBRECEN II. KERÜLET belterület 66014/28		
Ingatlanhoz kérhető szolgáltatások			
Tulajdoni lap első része	E-hiteles tulajdoni lap másolat	Nem hiteles tulajdoni lap másolat	Térképmásolat (nem hitelesített)
☐ (0 Ft)	☐ Teljes (3600 Ft)	☐ Teljes (1000 Ft)	☐ (2400 Ft)
Még 20 darab letöltési lehetőség	☐ Szemle (3600 Ft)	☐ Szemle (1000 Ft)	

18. számú kép: Lekérdezhető adatok az online ingatlan-nyilvántartásból

³¹³ http://njt.hu/cgi_bin/njt_doc.cgi?docid=30824.286784 [2015. 01.05.]

5.1.3. Elektronikus adóügyintézés

Az ÁNYK-t elsőként az adóbevallás elektronikus beküldésére fejlesztették ki. Tehát az adók, járulékok bevallásának elektronikus intézése az első elektronikus szolgáltatások között volt. Alapja az adózás rendjéről szóló 2003. évi XCII. törvény (továbbiakban: Art.)³¹⁴ volt.

Előlap																																																							
Főlap	A	B	C	EGYSZA	01	02	03	04	05	06-01	06-02	07	08-01	08-02	09	170	12-01																																						
BEVALLÁS																																																							
a 2014. évre a személyi jövedelemadó, a járulék, a különadó, az egyszerűsített közteherbírelési hozzájárulás, az egészségügyi hozzájárulás kötelezettségéről, mindezek helyesbítéséről, önellenőrzéséről																																																							
Benyújtandó az állami adóhatósághoz																																																							
<div style="display: flex; justify-content: space-between;"> <div style="text-align: center;"> <p>Nemzeti Adó- és Vámhatóság</p> </div> <div style="text-align: right;"> <p>vonalkód helye</p> </div> </div>																																																							
<div style="display: flex; justify-content: space-between;"> <div style="text-align: center;"> <p>1453</p> <p>Átvevő kódja</p> </div> <div style="text-align: right;"> <p>Postára adás dátuma: 2 0 Beküldés dátuma: 2 0</p> <p>év hó nap</p> </div> </div>																																																							
<div style="display: flex; justify-content: space-between;"> <div style="width: 45%;"> <p>Adózó adóazonosító jele</p> <p>Adózó családi neve _____ utónéve _____</p> <p>Születési családi neve _____ utónéve _____</p> <p>Születésének időpontja _____ helye _____ telefonszáma _____</p> <p>Anyja születési családi és utónéve _____</p> <p>Levelezési cím _____ ország _____ város/község _____</p> <p>Magyar telefonszám _____ Külföldi telefonszám _____ E-mail cím _____</p> </div> <div style="width: 50%;"> <p>Hibásnak minősített bevallás vonalkódja</p> <p>Adózó adóazonosító jele</p> <p>Hibásnak minősített bevallás vonalkódja</p> </div> </div>																																																							
<p>A NAV telefonos Ügyféltájékoztató és Ügyintéző Rendszerében (UCC) történő telefonos ügyintézéshez ügyfélfelhasználó-számot kérek</p> <p>Magyar telefonszám _____ Külföldi telefonszám _____ E-mail cím _____</p>																																																							
<p>A megfelelő kódok között írja be, hogy a bevallás feljuttatásánál melyik részletező lapból hányat töltött ki</p> <table border="1" style="width: 100%; text-align: center;"> <tr> <td>M</td><td>M</td><td>M</td><td>M</td><td>M</td><td>M</td><td>M</td><td>M</td><td>M</td><td>M</td><td>O</td><td>EVI</td><td>EVI</td><td>EVI</td><td>EVI</td><td>EVI</td><td>Önell</td><td>Önell</td><td>Önell</td> </tr> <tr> <td>01</td><td>02</td><td>03</td><td>04</td><td>05</td><td>06-01</td><td>06-02</td><td>07</td><td>08-01</td><td>08-02</td><td>09</td><td>170</td><td>12-01</td><td>12-02</td><td>12-03</td><td>13-01</td><td>13-02</td><td>13-03</td><td>13-04</td><td>14</td><td>15</td><td>16-01</td><td>16-02</td><td>16-03</td> </tr> </table>													M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	O	EVI	EVI	EVI	EVI	EVI	Önell	Önell	Önell	01	02	03	04	05	06-01	06-02	07	08-01	08-02	09	170	12-01	12-02	12-03	13-01	13-02	13-03	13-04	14	15	16-01	16-02	16-03
M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	O	EVI	EVI	EVI	EVI	EVI	Önell	Önell	Önell																																					
01	02	03	04	05	06-01	06-02	07	08-01	08-02	09	170	12-01	12-02	12-03	13-01	13-02	13-03	13-04	14	15	16-01	16-02	16-03																																
<p>Adózó javítással, helyesbítéssel érintett bevallás típusa _____ Önellenőrzéssel érintett bevallás típusa _____</p>																																																							
<p><small>(a bevallás: 1453 az egyszerűsített bevallás; 1453E az adónyilatkozat; 1453ADO, a munkáltatói adónyilatkozat; 14M20)</small></p>																																																							

19. számú kép: Általános Nyomatványtervezővel benyújtható elektronikus adóbevallás

Elektronikus adóbevallásra kötelezettek:

- a munkáltató,
- a kifizető (ideértve az egyéni vállalkozónak nem minősülő magánszemély munkáltatót is),
- az állami foglalkoztatási szerv,
- a kiegészítő tevékenységet folytató nem minősülő, egyéni vállalkozó,

³¹⁴ http://njt.hu/cgi_bin/njt_doc.cgi?docid=75807.215572 [2015. 01.05.]

- az egyházi jogi személy,
- a szakképző iskolai tanulót tanulószerződés alapján foglalkoztató adózó,
- az a munkáltató, akihez külföldi munkáltatótól a munkavállalót kirendelték, vagy aki külföldi munkáltatótól a munkavállalót munkaerő-kölcsönzés keretében kölcsönbe vette,
- a szociális szövetkezet.

Ők havonként, a tárgyhót követő hónap 12. napjáig elektronikus úton bevallást tesznek az Art-ben meghatározott adatokról. Az elektronikus adóbevallásra kötelezettek az állami adóhatósághoz teljesítendő valamennyi bevallási és adatszolgáltatási kötelezettségét, valamint fizetési könnyítési és adómérséklési tárgyú kérelmének előterjesztését, továbbá adóhatósági igazolás kiadására irányuló kérelmének előterjesztését elektronikus úton teljesíti.³¹⁵

Ez a kör időközben továbbbővült és ma már lehetőség van az adóbevallások elektronikus lekérdezésére, elektronikus meghatalmazások adására – hogy akár a könyvelőnk is benyújthassa dokumentumainkat – jogosultságok beállítására vagy éppen folyószámlánk megtekintésére.

19. számú kép: Folyószámla-lekérdezés az ebv.nav.gov.hu honlapról

³¹⁵ Art. 31.§ (2) bekezdés, 175.§ (9) bekezdés.

5.2. Jövőbeni irányok

A tankönyv eddig az elektronikus közigazgatás vívmányainak bemutatásával foglalkozott, azonban nem szabad elfeledkeznünk arról, hogy az e-government mellett létezik az m- (mobil) és a t- (televízió) government is. A terjedelmi korlátok miatt ezen két terület külön könyv témájául szolgálhat, mi ezért csak érintőlegesen beszélünk róluk.

Az **m-government** esetén a hatósági ügyintézésre a mobiltelefonokat használhatjuk.³¹⁶ Előnyei:

- egyszerűen kezelhető,
- minden háztartásban megtalálható,
- teljes lefedettség,
- interaktivitás lehetősége,
- olcsó,
- mobilis,
- gyors,
- kényelmes.

A közigazgatásban – bár még egyelőre nem az érdemi ügyintézésre – már alkalmazzák, SMS-ben kaphatunk tájékoztatást valamely döntés meghozataláról.

Az okos telefonok megjelenésével még inkább felértékelődött a terület jelentősége, hiszen szinte határtalan a lehetőségek tárháza, bármilyen alkalmazást egyszerűen és gyorsan letölthetünk telefonunkra. Ezzel a lehetőséggel élt például a KEK KH és 2014-ben bevezette az **Okmány App** szolgáltatását, amellyel ügyeket indíthatunk vagy személyi okmányaink gyártási státuszát kérdezhajjuk le telefonunkon.³¹⁷

Az m-government-et befolyásoló tényezők a következők:

- szolgáltató jelleg,
- emberközelség,
- automatizálhatóság,
- mobilitás,
- mobilpenetráció – felhasználók száma,
- térségi helyzet,

³¹⁶ Lásd bővebben: BUDAI Balázs Benjámín: *M-kormányzat – M-demokrácia: mobilkommunikáció a közigazgatásban, a politikában és a nonprofit szektorban*. Akadémiai Kiadó, Budapest, 2005., *Mobil elektronikus kormányzati megoldások a helyi igazgatásban*. szerk. Tózsá István, E-Government Alapítvány a Közigazgatás Modernizációjáért, Budapest, 2004.

³¹⁷ Lásd bővebben: <http://kekkh.gov.hu/okmanyapp/> [2015. 01.06.]

- frekvencia,
- jogi szabályozás kiépítése,
- technológiai fejlődés,
- digitális szakadék.

Természetesen a mobilok esetében is meg kell teremteni azokat a feltételeket, amelyekkel biztonságosan tudunk kapcsolatot létesíteni a hatósággal és hiteles adatcserét folytathatunk. Ennek a területnek a jogforrásai nagy átfedést mutatnak az e.government-tel egyrészt kiforrottsága, másrészt specialitásai miatt. Itt is irányadók az általános, életviszonyokat szabályozó jogszabályok és az információs társadalom generálta jogszabályok (pl. szoftverek szerzői joga, e-kereskedelem szabályai, e-aláírás) egyaránt. Emellett pedig vannak az adott területhez kapcsolódó speciális jogszabályok is (pl. e-hírközlés).

Az azonosítás az m-government esetén történhet jelszóval (tudás alapú azonosítás), mobil aláírással (birtoklás alapú azonosítás) vagy biometrikus aláírással (tulajdonság alapú azonosítás). A mobil aláírás alatt két dolgot értünk. Gyakrabban használt megoldás, ha például pénzügyi tranzakciót végzünk Interneten keresztül, hogy a tranzakció megerősítéséhez telefonunkra egy számsorozatot tartalmazó SMS-t kapunk, amelynek begépelésével véglegesíthetjük a folyamatot. Másik esetben viszont az e-aláírás mobilon értelmező variációját értjük, hasonló módussal.

A mobil aláírás jogszabályi alapja egyrészt az elektronikus aláírásnál említett 1999/93/EK irányelv, másrészt a távközlési szektorban a személyes adatok kezeléséről és a magánszférára védelméről szóló 1997/66/EK irányelv.

Magyarországon az útlevél 2006 óta tartalmazza a digitális képmást, 2009 óta pedig a digitális ujjnyomatot.

A biometrika a személyek egyedi, fizikai tulajdonság alapján történő azonosíthatóságát jelenti.

A biometrikus azonosítás előnyei a következők:

- univerzális, mindenki rendelkezik az adott tulajdonsággal (pl. ujjlenyomat, írisz),
- tartós (nem változik az idő múlásával),
- egyértelműen azonosít (olyan tulajdonságot kell választani, amely egyedi, mindenki mástól különbözik egyéneként),
- mérhető, érzékelhető (van olyan eszköz, amellyel leolvasható),

- költséghatékony (drága eszközbeszerzés esetén nem fogják használni),
- mindenki számára elfogadott,
- gyors.

A mobilnál az utóbbi időben megjelent az ún. crowd sourcing megoldás, amely még inkább a költséghatékonyt fokozza. Olyan eljárások, metódusok kidolgozására van szükség, amely megfelel a tankönyvben foglalt elvárásoknak (biztonságos, hiteles, gyors, olcsó, stb.), és az egyik fő szempont mindig a takarékoság. Ez úgy érhető el, ha az adott eljárás egyszerű, nincs túlbonyolítva, nem nagy az eszközigénye, mindenki számára elérhető és kevés élőmunkát igényel.

A *crowd sourcing* a kiszervezés egyik fajtájaként válasz lehet erre az igényre. Nem külső szervezet kapja meg a feladatot, hanem a lakosságot vonjuk be a megvalósításba, minden egyes tagja hozzájárul valamilyen formában azáltal, hogy egy mobilra letölthető alkalmazást bocsátunk rendelkezésükre. Az alkalmazás segítségével a feladatot maga az állampolgár látja el, használja a mobilját, kérdőíveket tölt ki, kérdésekre válaszol, amelyet a hatóság munkatársai feldolgoznak és a statisztikák alapján az adott közszolgáltatást az igényeknek megfelelően továbbfejleszthetik. Az outsourcing-tól abban különbözik, hogy itt egy előre meg nem határozott tömeg látja el a feladatot.

Végül pedig a *t-government*. Létjogosultságát igazán a digitális átállás teremtette meg azáltal, hogy megnőtt az egy frekvenciatartományban továbbított szolgáltatások száma, jobb lett a minőség, az új televíziók ma már funkcionalitásukban is lehetővé teszik akár a televízió kereszttüli hatósági ügyintézését. Még ha az érdemi ügyintézés nem is soroljuk ide – bár a set top box már képes titkosításra is –, a TV-n kereszttüli időpontfoglalást már a 2000-es években is megálmodták.³¹⁸

---

³¹⁸ Lásd bővebben: *T-government, avagy digitális interaktív televíziózás a közigazgatásban*. szerk.: Tózsá István, E-Government Alapítvány a Közigazgatás Modernizációjáért, Budapest, 2005., Tózsá István: *A digitális TV közigazgatási tartalomfejlesztése*. E-Government Alapítvány a Közigazgatás Modernizációjáért, Budapest, 2009.

Irodalomjegyzék

BUDAI Balázs Benjámin: *M-kormányzat – M-demokrácia: mobilkommunikáció a közigazgatásban, a politikában és a nonprofit szektorban.* Akadémiai Kiadó, Budapest, 2005.

Mobil elektronikus kormányzati megoldások a helyi igazgatásban. szerk. Tózsza István, E-Government Alapítvány a Közigazgatás Modernizációjáért, Budapest, 2004.

T-government, avagy digitális interaktív televíziózás a közigazgatásban. szerk.: Tózsza István, E-Government Alapítvány a Közigazgatás Modernizációjáért, Budapest, 2005.

TÓZSA István: *A digitális TV közigazgatási tartalomfejlesztése.* E-Government Alapítvány a Közigazgatás Modernizációjáért, Budapest, 2009.

Jogszabályok, közjogi szervezetszabályozó eszközök jegyzéke:

Az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény

Az ingatlan-nyilvántartásról szóló 1997. évi CXLI. törvény

Az épületek energetikai jellemzőinek tanúsításáról szóló 176/2008. (VI.30.) Kormányrendelet

Az építőipari kivitelezési tevékenységről szóló 191/2009. (IX.15.) Kormányrendelet

A víziközmű és vízgazdálkodási építmények, valamint a Magyar Kereskedelmi Engedélyezési Hivatalról és a területi mérésügyi és műszaki biztonsági hatóságokról szóló 320/2010. (XII.27.) Kormányrendelet

Az atomenergia alkalmazására szolgáló építmények és a bányafelügyelet hatáskörébe tartozó egyes sajátos építményekre vonatkozó építésügyi hatósági eljárások szabályairól szóló 53/2012. (III.28.) Kormányrendelet

Az építésügyi és építésfelügyeleti hatósági eljárásokról és ellenőrzésekről, valamint az építésügyi hatósági szolgáltatásról szóló 312/2012. (XI.8.) Kormányrendelet

Az Építésügyi Dokumentációs és Információs Központról, valamint az Országos Építésügyi Nyilvántartásról szóló 313/2012. (XI.8.) Kormányrendelet

Internetes hivatkozások:

www.e-epites.hu/oeny/

www.etdr.gov.hu

www.enaplo.e-epites.hu

www.foldhivatal.hu

www.nav.gov.hu

ebev.nav.gov.hu

kek.kh.gov.hu/okmanyapp/